

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τριμηνιαία Έκθεση

02/25

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Οι Συγγραφείς

Η ανάλυση της πορείας της Ελληνικής Οικονομίας αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας των ερευνητών του IOBE. Οι απόψεις που εκφράζονται εδώ δεν ανταποκρίνονται κατ' ανάγκη προς αυτές των οργανισμών που υποστηρίζουν, χρηματοδοτούν ή συνεργάζονται με το Ίδρυμα.

Το IOBE

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινωφελής ερευνητικός οργανισμός. Ιδρύθηκε με σκοπό να προωθεί την επιστημονική έρευνα για τα τρέχοντα και αναδυόμενα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και να παρέχει αντικειμενική πληροφόρηση και να διατυπώνει προτάσεις οι οποίες είναι χρήσιμες στη διαμόρφωση πολιτικής.

Copyright © 2025 Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών

ISSN 1106 – 4315

Χορηγός τεύχους

Απαγορεύεται η με οιονδήποτε τρόπο ανατύπωση ή μετάφραση οποιουδήποτε μέρους της μελέτης, χωρίς την άδεια του εκδότη.

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)
Τσάμη Καρατάσου 11, 117 42 Αθήνα | Τ.: 210 9211200-10
Email: info@iobe.gr, <http://www.iobe.gr>

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
1 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	11
2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	19
2.1 Τάσεις και προοπτικές της διεθνούς οικονομίας.....	19
Α. Το παγκόσμιο περιβάλλον	19
Β. Οικονομίες της ΕΕ και της Ευρωζώνης.....	25
2.2 Το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα	32
Α. Οικονομικό κλίμα	32
Β. Δημοσιονομικές εξελίξεις.....	39
Γ. Χρηματοπιστωτικό σύστημα	47
3 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.....	55
3.1 Συνιστώσες του ΑΕΠ.....	55
Α. Πρόσφατες εξελίξεις	55
Β. Παραδοχές και προβλέψεις	61
3.2 Τάσεις σε βασικούς τομείς.....	71
3.3 Εξωτερικό ισοζύγιο.....	81
Α. Ανάλυση εξαγωγών και εισαγωγών από εθνικούς λογαριασμούς	81
Β. Ισοζύγιο πληρωμών	90
3.4 Αγορά εργασίας	98
3.5 Τιμές καταναλωτή και παραγωγού.....	107
4 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	119
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	124

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το ΙΟΒΕ εκδίδει την έκθεσή του για το δεύτερο τρίμηνο του 2025, στο πλαίσιο των περιοδικών επισκοπήσεων της ελληνικής οικονομίας. Η έκθεση αναπτύσσεται σε τέσσερις ενότητες, ενώ συνοδεύεται από ένα παράρτημα μακροοικονομικών δεικτών, συγκρίνοντας την επίδοση της Ελλάδας με τις υπόλοιπες χώρες στην Ευρωζώνη. Προηγείται εισαγωγικό κείμενο στο οποίο επισημαίνεται η διατήρηση δυναμικής, αλλά και σημαντικών προκλήσεων. Οι υπόλοιπες ενότητες περιλαμβάνουν τα εξής.

Η πρώτη ενότητα αποτελεί τη συνοπτική επισκόπηση της έκθεσης, στην οποία παρουσιάζονται τα βασικά σημεία της, που αναλύονται λεπτομερώς στις επόμενες ενότητες. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον και περιλαμβάνει: α) την ανάλυση του διεθνούς περιβάλλοντος στο πρώτο τρίμηνο του 2025, καθώς και τις εξελίξεις και προοπτικές για το υπόλοιπο του έτους, β) την αποτύπωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα στο δεύτερο τρίμηνο του 2025, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερευνών οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ, γ) την εξέλιξη του ισοζυγίου του Κρατικού Προϋπολογισμού την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2025 και δ) τις τάσεις στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα έως και τον Μάιο του 2025.

Η τρίτη ενότητα εστιάζει στις μακροοικονομικές επιδόσεις και προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Καταγράφονται οι πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις με έμφαση στο πρώτο τρίμηνο του 2025, ενώ παρουσιάζονται προβλέψεις για το 2025 και το 2026, στη βάση παραδοχών και λαμβάνοντας υπόψη τα πλέον πρόσφατα στοιχεία. Καταγράφονται οι εξελίξεις σε βασικούς παραγωγικούς τομείς στις αρχές του 2025, ενώ παρουσιάζονται οι εξαγωγικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας την ίδια περίοδο, μέσα από στοιχεία τόσο εθνικών λογαριασμών όσο και ισοζυγίου πληρωμών. Κατόπιν, αναδεικνύονται οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025. Εν συνεχεία, αναλύεται η τάση του πληθωρισμού στο δεύτερο τρίμηνο του 2025.

Η τέταρτη ενότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση των βασικών ευρημάτων από πρόσφατη έκθεση του ΙΟΒΕ, σχετικά με το αποτύπωμα του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών για την ελληνική οικονομία (Κεφάλαιο 4). Η τρέχουσα έκθεση περιλαμβάνει τέσσερα ειδικά πλαίσια. Το πρώτο καταγράφει την εξέλιξη των συνιστωσών των επενδύσεων στην ελληνική οικονομία σε σύγκριση με την τάση στην Ευρώπη (ενότητα 3.1Α). Στο δεύτερο απεικονίζεται το μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων ανά κλάδο δραστηριότητας, σε σύγκριση με τον μέσο όρο στην ΕΕ (ενότητα 3.2). Το τρίτο αναδεικνύει την επίδοση της διεθνούς επενδυτικής θέσης της ελληνικής οικονομίας και τη συσχέτιση με μεταβλητές όπως άμεσες επενδύσεις, δημόσιο χρέος και ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ενότητα 3.3Α). Το τέταρτο εξετάζει τις πηγές χρηματοδότησης του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών πριν και μετά την κρίση (ενότητα 3.3Β).

Σε μεθοδολογικό επίπεδο, η έκθεση αναφέρεται και στηρίζεται σε στοιχεία που ήταν διαθέσιμα μέχρι και τις 10/7/2025. Η επόμενη τριμηνιαία έκθεση του ΙΟΒΕ για την ελληνική οικονομία θα εκδοθεί τον Οκτώβριο του 2025.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ

Οι κύριες τάσεις στην ελληνική οικονομία καθώς και στο εξωτερικό της περιβάλλον δεν έχουν μεταβληθεί σημαντικά κατά το τελευταίο τρίμηνο. Εγχωρίως, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ παραμένει γενικά σταθερός και υψηλότερος από τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη. Σε αυτό συνεισφέρει η εύρωστη πορεία της κατανάλωσης, παρά την επιμονή του πληθωρισμού σε επίπεδα υψηλότερα από τα επιθυμητά, υποστηριζόμενη και από τη συνεχιζόμενη μείωση της ανεργίας. Στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο περιβάλλον, οι προκλήσεις συνεχίζονται και παραμένει η αβεβαιότητα για την έκβαση της πολεμικής έντασης στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή όσο και για το ζήτημα του προστατευτισμού στο παγκόσμιο εμπόριο στο πλαίσιο των νέων πολιτικών των ΗΠΑ. Τόσο η παγκόσμια όσο και η ελληνική οικονομία δείχνουν ανθεκτικότητα, αλλά η πορεία τους μεσοπρόθεσμα θα εξαρτηθεί από σειρά επιμέρους επιλογών. Εφόσον δεν υπάρξουν μεγάλες νέες κρίσεις αναμένεται πως οι τρέχουσες τάσεις για την οικονομία μας θα συνεχιστούν και κατά το επόμενο έτος, καθώς αναμένεται και σχετική βελτίωση μακροοικονομικά στην Ευρώπη.

Για την ελληνική οικονομία, σημαντικά επιμέρους ζητήματα αξίζουν προσοχή και ανάλυση, όπως η έκθεση στις εξωτερικές αναταράξεις, η πορεία των εξαγωγών, ο πληθωρισμός, και οι επενδύσεις.

Στο εξωτερικό περιβάλλον, ξεχωρίζει το ζήτημα της κατεύθυνσης της οικονομικής πολιτικής των ΗΠΑ όπως και της έκβασης των πολεμικών συγκρούσεων που συνεχίζονται σε περιοχές κοντινές στη χώρα μας. Αυτά τα δυο ζητήματα από κοινού δημιουργούν ένα ρευστό πλαίσιο που αποθαρρύνει τις παραγωγικές επενδύσεις και τη δυνατότητα

Η δυναμική της εγχώριας μεγέθυνσης διατηρείται

Οι κίνδυνοι από το εξωτερικό περιβάλλον ενισχύονται

ουσιαστικής αντιμετώπισης συσσωρευμένων προβλημάτων στην παγκόσμια οικονομία μέσω αύξησης της παραγωγικότητας.

Στο θέμα της οικονομικής πολιτικής, μια πτυχή είναι ασφαλώς πώς θα εξελιχθούν ζητήματα εμπορικού προστατευτισμού, κυρίως με την επιβολή υψηλών δασμών από τις ΗΠΑ προς τους εμπορικούς τους εταίρους. Ως προς αυτό, η αβεβαιότητα παραμένει, όχι προς το παρόν με μείωση του παγκόσμιου εμπορίου όσο με αναβολή επενδύσεων, οι οποίες επηρεάζονται κρίσιμα από την τελική έκβαση των επιλογών εμπορικής πολιτικής. Σε κάθε περίπτωση και σωρευτικά, η συνεχιζόμενη διαταραχή στους κανόνες παγκόσμιου εμπορίου έχει οδηγήσει, κατά το τρέχον διάστημα, σε νέες πληθωριστικές πιέσεις και μείωση των εκτιμώμενων ρυθμών μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας. Εξίσου σημαντική είναι η πτυχή που αφορά τη δημοσιονομική ισορροπία και τη σταθερότητα του νομίσματος των ΗΠΑ, καθώς αποτελεί κεντρικό σημείο αναφοράς για την παγκόσμια οικονομία. Στον βαθμό που εγείρεται ζήτημα αξιοπιστίας της χρηματοδότησης μελλοντικά της πιο ισχυρής οικονομίας του πλανήτη και αλυσιδωτών επιδράσεων που αυτή μπορεί να προκαλέσει στη συνέχεια, δημιουργούνται πιέσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές οι οποίες ενδεχομένως θα ενταθούν.

Το ζήτημα περιπλέκεται και με τις πολεμικές εντάσεις και επιχειρήσεις, έως ότου διαφανεί κάποια επίλυση στα σχετικά προβλήματα στη Μέση Ανατολή και στην Ουκρανία. Πιο προβεβλημένη ήταν μάλλον η πρόσφατη επίθεση στις πυρηνικές εγκαταστάσεις του Ιράν, μέσα σε συνεχιζόμενη βαθιά αβεβαιότητα για τις εξελίξεις στην περιοχή. Ασφαλώς, οι πολεμικές επιχειρήσεις και οι διπλωματικές εξελίξεις που τις πλαισιώνουν υπερβαίνουν σε σημασία οτιδήποτε στενά οικονομικό. Όσον αφορά τον αντίκτυπο στην παγκόσμια οικονομία, αν και στους οικονομικούς δείκτες δεν καταγράφεται τόσο έντονη επίπτωση όσο ίσως θα περίμενε κανείς, αυτό δεν σημαίνει πως υπάρχει ηρεμία. Η επίπτωση στους ρυθμούς ανάπτυξης και πληθωρισμού όπως και στο κόστος χρηματοδότησης είναι ήδη σημαντική. Εφόσον μάλιστα παγιωθεί η εικόνα ενός νέου κόσμου με συστηματική ανάγκη υψηλότερων αμυντικών δαπανών και μεγαλύτερη έμφαση στο στρατιωτικό πεδίο, αυτό θα αποτελέσει επιπλέον επιβάρυνση για οικονομίες που χρειάζονται σταθερότητα κανόνων για την ομαλή ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών μέσω επενδύσεων.

Το πώς θα εξελιχθεί ο νέος χάρτης του παγκόσμιου εμπορίου και η θέση της ευρωπαϊκής οικονομίας σε αυτόν παραμένει ένα ανοικτό ζήτημα. Για μια οικονομία όπως η δική μας, που έχει έντονη ανάγκη μεγέθυνσης μέσω εξαγωγών υψηλής αξίας οι αλλαγές που λαμβάνουν χώρα ή αναμένονται δεν φέρνουν μόνο πιέσεις και προκλήσεις αλλά δημιουργούν και σημαντικές ευκαιρίες. Τόσο στο χώρο των προϊόντων όσο και των υπηρεσιών, η επιλεκτική ή γενικευμένη επιβολή δασμών και άλλων

Ευκαιρίες για
εξαγωγές σε
αλυσίδες
υψηλότερης αξίας

περιορισμών στις εισαγωγές σε διαφορετικές οικονομίες απαιτεί εγρήγορση για εκμετάλλευση σχετικών κενών και στρατηγική τοποθέτηση σε χώρους όπου υπάρχουν ελλείμματα. Πολλές ελληνικές επιχειρήσεις απέδειξαν ανθεκτικότητα κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους και πολλές από αυτές έχουν ενδυναμωθεί σημαντικά στη συνέχεια. Μόνο όμως με ενίσχυση της παρουσίας τους σε αγορές υψηλής αξίας και τοποθέτησης στις κατάλληλες αλυσίδες προσφοράς θα μπορούν να βρίσκονται σταθερά σε μια δυναμική πορεία. Παράλληλα, η ανταπόκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις εξελίξεις, με προσαρμογή και νέα στόχευση και των προγραμμάτων χρηματοδότησης, δημιουργεί επίσης ευκαιρίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Συνολικά, είναι συνθήκη ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας η στροφή προς παραγωγή υψηλότερης αξίας, με προϊόντα και υπηρεσίες ποιότητας και εξειδίκευσης. Μια τέτοια εξέλιξη είναι αναγκαία και για την σταδιακή εξομάλυνση του ανησυχητικού εμπορικού ισοζυγίου.

Μια δεύτερη παράμετρος που επηρεάζεται από το εξωτερικό περιβάλλον αλλά άμεσα αφορά την ελληνική οικονομία είναι ο πληθωρισμός. Αν και κινείται ασφαλώς χαμηλότερα από την κορύφωση του προβλήματος πριν δυο χρόνια, παραμένει σε επίπεδα που δημιουργούν ανησυχία, υπό μια διττή έννοια. Από τη μία πλευρά, προκαλείται πίεση σε σημαντική μερίδα των νοικοκυριών, των οποίων τα εισοδήματα πρέπει να ανταποκρίνονται στην εντεινόμενη πίεση αναγκών για υπηρεσίες και προϊόντα. Από την άλλη μεριά, ειδικότερα για μια οικονομία στο πλαίσιο μιας νομισματικής ένωσης, η διαφορά του πληθωρισμού από τις άλλες οικονομίες λειτουργεί διαβρωτικά οδηγώντας σε μείωση ανταγωνιστικότητας, απώλεια μεριδίων στις εξαγωγικές αγορές και πίεση στα πραγματικά εισοδήματα. Οι λόγοι για τους οποίους ο πληθωρισμός στη χώρα μας είναι γενικά υψηλότερος από πολλές άλλες ευρωπαϊκές, έχουν βάθος και αφορούν τόσο εμπόδια και δυσχέρειες στις λειτουργίες των αγορών όσο και για νέες επενδύσεις που θα προσέθεταν επιπλέον παραγωγικό δυναμικό αυξάνοντας την προσφορά. Όσο απλούστερο και σταθερότερο είναι το πλαίσιο για την παραγωγή και την επιχειρηματικότητα τόσο θα υπάρχει ευεργετική επίδραση στις τιμές.

Πρόκληση ο επίμονο υψηλός δομικός πληθωρισμός

Το πεδίο των επενδύσεων είναι ασφαλώς κομβικής σημασίας για την πορεία της οικονομίας μας μεσοπρόθεσμα. Έχει υπάρξει τα τελευταία χρόνια σημαντική αύξηση των επενδύσεων οι οποίες αυξάνονται με ρυθμό υψηλότερο των ευρωπαϊκών μέσων όρων. Όμως, το συσσωρευμένο επενδυτικό κενό παραμένει κεντρικό πρόβλημα και οι επενδύσεις εξακολουθούν να αποτελούν μικρότερο ποσοστό της οικονομίας μας από ότι απαιτείται για υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στη συνέχεια. Το επίπεδο των επενδύσεων δεν επηρεάζει την τρέχουσα ευημερία, σε αντίθεση με την κατανάλωση η οποία γίνεται θετικά αντιληπτή από τα νοικοκυριά. Επηρεάζει όμως τις προοπτικές της ευημερίας στο άμεσο και στο απώτερο μέλλον. Είναι, δηλαδή, η

Κομβικές οι επενδύσεις για μακροχρόνια ανάπτυξη

μεταβλητή η οποία θα προσδιορίσει το ύψος και τη διάρθρωση των εισοδημάτων στη συνέχεια.

Από ποσοτική άποψη, για να αυξηθεί το εθνικό εισόδημα τα επόμενα χρόνια θα πρέπει ο ρυθμός ανόδου των επενδύσεων να επιταχυνθεί. Άλλωστε, είναι μόνο λίγα χρόνια που το επίπεδο των νέων επενδύσεων μπορεί να καλύψει τις αποσβέσεις του παλαιότερου κεφαλαίου. Υπάρχει όμως και η ποιοτική άποψη. Η μετατόπιση των επενδύσεων εκεί όπου μπορούν να υποστηρίξουν παραγωγικές δραστηριότητες υψηλότερης αξίας είναι κρίσιμη για την ενίσχυση των αναπτυξιακών προοπτικών της χώρας. Επενδύσεις από επιχειρήσεις και σε κλάδους υψηλής παραγωγικότητας είναι αναγκαία συνθήκη για τη δημιουργία εισοδημάτων στο μέλλον. Σε κάθε περίπτωση, η υποστήριξη ενός νέου παραγωγικού υποδείγματος, μεγαλύτερης εξωστρέφειας και καινοτομίας, δεν νοείται χωρίς επενδύσεις που θα αλλάξουν το μείγμα των επιχειρήσεων και της παραγωγής. Από τις πιο πρόσφατες τάσεις, προκύπτουν τουλάχιστον δύο συμπεράσματα. Πρώτον, οι κατοικίες και οι κατασκευές εξακολουθούν να έχουν μεγάλη βαρύτητα και, συνεπώς, πολιτικές που θα ενισχύσουν τις επενδύσεις σε αυτές χωρίς να επιστρέφουν σε ένα παρωχημένο παραγωγικό υπόδειγμα είναι υψηλής προτεραιότητας. Δεύτερον, παρά τη θετική τάση τα τελευταία χρόνια, η μεγαλύτερη ενίσχυσή τους, που είναι αναγκαία, έχει ως προϋπόθεση τομές για απλούστευση διαδικασιών στις δημόσια διοίκηση και άρση εμποδίων εισόδου στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών.

Το ζήτημα της ενίσχυσης της παραγωγής, ώστε να αυξηθούν τα εισοδήματα στη χώρα μέσω άμβλυνσης του πληθωρισμού και αύξησης των εξαγωγών υψηλής αξίας σχετίζεται και με τις προτεραιότητες του φορολογικού συστήματος. Τόσο στην ενίσχυση των μακροχρόνιων καινοτόμων και παραγωγικών επενδύσεων όσο και στην ενίσχυση της συστηματικής εργασίας και του ανθρώπινου κεφαλαίου. Δημοσιονομικά δεν υπάρχουν πιέσεις στην τρέχουσα περίοδο όμως μεσοπρόθεσμα η δημοσιονομική ευστάθεια και η συνέχιση της ομαλής εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους είναι αλληλένδετη με την αναπτυξιακή δυναμική. Με αυτήν την έννοια αποτελεί αναγκαία προτεραιότητα η άρση υπερβολικών επιβαρύνσεων στη μισθωτή εργασία καθώς, ιδίως μετά την περίοδο πληθωρισμού, η σωρευτική φορολογική και ασφαλιστική επιβάρυνση για τους μισθωτούς που δεν έχουν χαμηλά εισοδήματα είναι εξαιρετικά υψηλή οδηγώντας σε στρεβλώσεις των σχετικών κινήτρων για εργασία και γενικότερη κατανομή πόρων. Προσαρμογές τέτοιου είδους είναι αναγκαίες για να υποστηρίξουν την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας μεσοπρόθεσμα.

Φορολογικές
προτεραιότητες

1 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Διεθνές περιβάλλον: Εν αναμονή εμπορικών διαπραγματεύσεων

Η παγκόσμια οικονομία συνέχισε να μεγεθύνεται το πρώτο τρίμηνο του 2025, με ήπιο ρυθμό. Οι οικονομίες των χωρών του ΟΟΣΑ αναπτύχθηκαν με ετήσιο ρυθμό 1,7%, χαμηλότερο σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (1,9%) και αμετάβλητο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024. Η προστατευτική εμπορική πολιτική των ΗΠΑ εντείνει την αβεβαιότητα, καθώς παραμένει ασαφές το τελικό ύψος των δασμών και η αντίδραση των υπόλοιπων χωρών, ενώ οι σχετικές διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη. Βάσει των πλέον πρόσφατων προβλέψεων του ΟΟΣΑ (Ιούνιος 2025), εκτιμάται χαμηλότερη ανάπτυξη, κατά 2,9% της παγκόσμιας οικονομίας το 2025 σε σχέση με τις προβλέψεις Μαρτίου (3,1%) και Δεκεμβρίου (3,3%). Η αύξηση του όγκου του παγκόσμιου εμπορίου εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί σε 2,8% το 2025 και 2,2% το 2026, από 3,8% το 2024.

Ο πληθωρισμός έχει αποκλιμακωθεί, χωρίς να φθάσει τα επιθυμητά επίπεδα σε πολλές οικονομίες, ενώ ο δομικός πληθωρισμός αποδεικνύεται επίμονος. Ενδεικτικά, τον Μάιο του 2025 ο πληθωρισμός στις 38 χώρες του ΟΟΣΑ άγγιξε το 4,0%, ενώ ο δομικός πληθωρισμός (εξαιρώντας δηλαδή ενέργεια και τρόφιμα) υποχώρησε στο 4,4%. Ταυτόχρονα, οι τιμές της ενέργειας μειώθηκαν κατά -0,3%, ενώ των τροφίμων αυξήθηκαν κατά 4,4% τον ίδιο μήνα. Οι νομισματικές αρχές διατηρούν επιφυλακτική στάση, προχωρώντας είτε σε διατήρηση είτε σε σταδιακή χαλάρωση των επιτοκίων. Το κόστος χρήματος ακολουθεί καθοδική πορεία, με τις προσδοκίες να συγκλίνουν προς περαιτέρω μείωση εντός του 2025. Ωστόσο, ο βαθμός επαναφοράς και η ένταση του εμπορικού προστατευτισμού ενδέχεται να προκαλέσει διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες και αναζωπύρωση των πληθωριστικών πιέσεων, περιπλέκοντας την άσκηση αποτελεσματικής νομισματικής πολιτικής. Εκτενέστερη ανάλυση των εξελίξεων στο διεθνές περιβάλλον παρουσιάζεται στην ενότητα 2.1Α.

Ευρωπαϊκή οικονομία: Μικρή επιτάχυνση, χαμηλός παραμένει ο ρυθμός

Το πρώτο τρίμηνο του 2025, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε ΕΕ-27 και Ευρωζώνη επιταχύνθηκε σε 1,6% και 1,5% αντίστοιχα, από 1,4% και 1,2% το προηγούμενο τρίμηνο. Σε ετησιοποιημένη μορφή, σε 3 από τις 20 χώρες μέλη της ΕΖ εξακολουθεί να

καταγράφεται αρνητικός ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ, μεταξύ αυτών η Γερμανία. Το οικονομικό κλίμα επιδεινώθηκε στην Ευρώπη το δεύτερο τρίμηνο του 2025, καθώς εντάθηκε η αβεβαιότητα σχετικά με την εμπορική πολιτική των ΗΠΑ.

Ο ρυθμός πληθωρισμού σε ΕΕ-27 και Ευρωζώνη κυμάνθηκε το δεύτερο τρίμηνο του 2025, σε 2,3% και 2,1% αντίστοιχα, από 2,7% και 2,3% στο προηγούμενο τρίμηνο. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ προέβη το δεύτερο τρίμηνο σε δύο ακόμα διαδοχικές μειώσεις των βασικών επιτοκίων, σωρευτικά κατά τουλάχιστον 200 μονάδες βάσης από τα μέσα του 2024. Οι αγορές προεξοφλούν βραδύτερη, περαιτέρω υποχώρηση των βασικών επιτοκίων το 2025, παραμένοντας ωστόσο σε επίπεδα υψηλότερα από τις αρχές του 2022.

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ιούνιος 2025), η οικονομία της Ευρωζώνης προβλέπεται να αναπτυχθεί με ρυθμό +0,9% το 2025 και +1,1% το 2026, 0,1 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο των προβλέψεων του προηγούμενου τριμήνου. Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη αναμένεται να ανέλθει στο 2,0% το 2025 και να υποχωρήσει στο 1,6% το 2026, 0,3 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα των προβλέψεων του προηγούμενου τριμήνου.

Η δασμολογική πολιτική καθώς και η υποβάθμιση των πολυμερών θεσμών από τη νέα αμερικανική κυβέρνηση εγείρει κρίσιμες προκλήσεις για την ανταγωνιστικότητα και τις προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης της Ευρώπης. Ο συνεχιζόμενος πόλεμος σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, ενδεχόμενες διαταραχές στον ενεργειακό εφοδιασμό, καθώς και τα υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα σε χώρες του πυρήνα της Ευρωζώνης, αποτελούν κινδύνους για την ανάκαμψη της Ευρωπαϊκής οικονομίας και την ομαλή αποκλιμάκωση του πληθωρισμού. Οι τάσεις στην Ευρωπαϊκή οικονομία παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 2.1B.

Μικρή επιβράδυνση της εγχώριας οικονομικής μεγέθυνσης στο πρώτο τρίμηνο

Επιβραδύνθηκε ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ στο 2,2% το πρώτο τρίμηνο του 2025 (από 2,5% στο προηγούμενο τρίμηνο). Σε εποχικά διορθωμένα στοιχεία, το ΑΕΠ παρέμεινε στάσιμο σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο. Η αύξηση του ΑΕΠ προήλθε κυρίως από την αύξηση της ιδιωτικής και της δημόσιας κατανάλωσης (+1,9% y-o-y και +0,7% y-o-y αντίστοιχα). Εν αντιθέσει, οι πάγιες επενδύσεις συρρικνώθηκαν κατά -3,2% y-o-y (από αύξηση +7,6% y-o-y στο προηγούμενο τρίμηνο), ενώ η αύξηση των αποθεμάτων συνέβαλε στη διατήρηση της μεγέθυνσης των συνολικών επενδύσεων (+4,1% από +23,7% y-o-y). Στο εξωτερικό ισοζύγιο, η ανθεκτική επίδοση των εξαγωγών (+2,2% ετησίως έναντι +2,9% στο προηγούμενο τρίμηνο) δεν κατάφερε να καλύψει την αύξηση των εισαγωγών (+2,4% από +2,4%). Ως αποτέλεσμα το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου σε εθνολογιστικούς όρους, επιδεινώθηκε κατά περίπου €154 εκατ. σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό χρονικό διάστημα.

Στις θετικές εξελίξεις κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, συνεχίζεται η επίδοση υψηλότερου ρυθμού εγχώριας ανάπτυξης σε σχέση με τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη (βλέπε Παράρτημα), η ανάκαμψη των εξαγωγών, καθώς και η διατήρηση της υψηλότερης εξωστρέφειας της οικονομίας (άθροισμα εξαγωγών και εισαγωγών περί το 80% του ΑΕΠ). Στις αρνητικές εξελίξεις συγκαταλέγεται η αρνητική επίδοση των παγίων επενδύσεων, το επίμονα αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο και ο υψηλότερος ρυθμός πληθωρισμού από τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη. Αναλυτική

παρουσίαση των μακροοικονομικών επιδόσεων το πρώτο τρίμηνο του 2025 περιλαμβάνεται στην ενότητα 3.1Α.

Το Ειδικό Πλαίσιο στο τέλος της ενότητας αναδεικνύει τη διαχρονική εξέλιξη των επενδύσεων ανά τύπο και τομέα δραστηριότητας σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Δυναμική σε Τουρισμό και Βιομηχανία, ανάκαμψη σε Λιανεμπόριο, αναμονή σε Κατασκευές

Η Βιομηχανική παραγωγή ενισχύθηκε στο πρώτο τρίμηνο του 2025, κατά 1,0%, χαμηλότερα σε σύγκριση με 5,8% το 2024. Στις Κατασκευές ανακόπηκε η θετική δυναμική στο πρώτο τρίμηνο του έτους, με ετήσια μείωση δραστηριότητας κατά 3,2%, σε σχέση με αύξηση κατά 21,8% το 2024, με μεγάλη μείωση σε νέες οικοδομικές άδειες. Αύξηση στον κύκλο εργασιών στους περισσότερους κλάδους των Υπηρεσιών καταγράφηκε στις αρχές του 2025, αν και οι δείκτες προσδοκιών καταγράφουν επιφυλακτικότητα. Στον Τουρισμό, καταγράφηκε αύξηση στους δείκτες κύκλου εργασιών σε καταλύματα και εστίαση. Τέλος, το Λιανικό Εμπόριο κατέγραψε ανάκαμψη του όγκου κατά 4,2% στο πρώτο τετράμηνο του 2025, έναντι πτώσης κατά 5,1% ένα έτος νωρίτερα. Ωστόσο, οι προσδοκίες στο Λιανικό Εμπόριο κατέγραψαν αρνητικές τάσεις. Οι βραχυχρόνιες τάσεις σε βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας αναδεικνύονται στην ενότητα 3.2.

Το Ειδικό Πλαίσιο στο τέλος της ενότητας εξετάζει την κατανομή απασχόλησης ανά μέγεθος επιχείρησης και τομέα οικονομικής δραστηριότητας σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Διατηρείται υψηλό το έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο

Στην πλευρά των εξαγωγών προϊόντων στους εθνικούς λογαριασμούς, καταγράφηκε μείωση σε ονομαστικούς όρους, στο πρώτο τετράμηνο του 2025, με ρυθμό -5,1%, ενώ εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και πλοίων καταγράφηκε άνοδος κατά 4,8%. Στην πλευρά των εισαγωγών προϊόντων, καταγράφηκε μείωση την ίδια περίοδο σε τρέχουσες τιμές, με ετήσιο ρυθμό 2,9%. Ως αποτέλεσμα, αυξήθηκε το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά €0,3 δισεκ., σε €11,08 δισεκ. στο τετράμηνο. Στα θετικά, διατηρήθηκε υψηλός ο βαθμός εξωστρέφειας (σύνολο εμπορικών ροών προς ΑΕΠ) για την ελληνική οικονομία στις αρχές του 2025.

Από την πλευρά του Ισοζυγίου Πληρωμών, στο πρώτο τετράμηνο του 2025, καταγράφηκε έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών στα €6.6 δισεκ., έναντι €6,3 δισεκ. το 2024. Επιδείνωση του ελλείμματος καταγράφηκε στο ισοζύγιο υπηρεσιών και στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων, στο οποίο καταγράφονται και οι εισροές από το Ταμείο Ανάκαμψης, βελτίωση σημειώθηκε στο ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, ενώ σταθερό παρέμεινε το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών. Σημειώνεται ότι το έλλειμμα του Ισοζυγίου Αγαθών και Υπηρεσιών χωρίς καύσιμα και πλοία διαμορφώθηκε το πρώτο τετράμηνο στα €7,2 δισεκ. από €6,9 δισεκ. το 2024. Αναλυτικότερα οι εξελίξεις στο εξωτερικό ισοζύγιο περιγράφονται στην ενότητα 3.3.

Το πρώτο Ειδικό Πλαίσιο στο τέλος της ενότητας παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη της Καθαρής Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης της χώρας, καθώς και τη συσχέτισή της με το δημόσιο χρέος και τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Το δεύτερο Ειδικό Πλαίσιο στο τέλος της ενότητας αναλύει τις πηγές χρηματοδότησης του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών πριν και μετά την κρίση, καθώς και την αλλαγή στη σύνθεση των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Αύξηση της απασχόλησης και περαιτέρω μείωση ανεργίας το πρώτο τρίμηνο

Το πρώτο τρίμηνο του 2025 καταγράφηκε πτώση του ποσοστού ανεργίας στο 10,4% από 12,1% το ίδιο τρίμηνο του 2024. Η μείωση του ποσοστού ανεργίας ήταν αποτέλεσμα της μείωσης του αριθμού των ανέργων (-86,0 χιλ.) και της ταυτόχρονης αύξησης του αριθμού των απασχολούμενων (+43,4 χιλ.). Θετικό αλλά χαμηλότερο ήταν το ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων στον ιδιωτικό τομέα το α' τρίμ. του 2025, κατά 53,2 χιλ. άτομα, έναντι οριακά υψηλότερου θετικού ισοζυγίου το α' τρίμ. του 2024 (+56,2 χιλ.).

Οι τομείς με τη μεγαλύτερη ετήσια άνοδο στην απασχόληση ήταν το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσικλετών (+32,6 χιλ. απασχολούμενοι), οι Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (+27,7 χιλ. απασχολούμενοι) και η Εκπαίδευση (+24,2 χιλ. απασχολούμενοι). Αύξηση επίσης κατέγραψε το μερίδιο της πλήρους απασχόλησης έναντι της μερικής. Επιπλέον, άνοδο κατέγραψε ο εποχικά διορθωμένος δείκτης μισθολογικού κόστους το α' τρίμ. του 2025 κατά 5,4% συγκριτικά με το ίδιο τρίμηνο του 2024.

Στις θετικές τάσεις, το ποσοστό απασχόλησης του ηλικιακά ενεργού πληθυσμού αυξήθηκε σε ετήσια βάση το α' τρίμηνο του 2025, μειώνοντας την απόκλιση από τον μέσο Ευρωπαϊκό όρο σε 7,4 π.μ. Στον αντίποδα, μείωση σημείωσε το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας το α' τρίμ. του 2025 (52,2% για τους άνω των 15 ετών), κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με πέρυσι.

Η απασχόληση αναμένεται να ενισχυθεί, αν και ηπιότερα, το 2025, κυρίως λόγω της ανοδικής τάσης σε επενδύσεις, εξαγωγές και σε επιμέρους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Το ποσοστό ανεργίας για το 2025 και το 2026, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του IOBE, αναμένεται να διαμορφωθεί στην περιοχή του 9,3% και 9,0% αντίστοιχα. Αναλυτικότερα οι εξελίξεις και προσδοκίες για την τάση στην αγορά εργασίας περιλαμβάνονται στην ενότητα 3.4.

Άνοδος τιμών στις υπηρεσίες, υψηλότερος πληθωρισμός από την Ευρωζώνη

Ο πληθωρισμός καταγράφηκε στο 2,5% (ΔΤΚ) και 3,1% (ΕνΔΤΚ) στο πρώτο εξάμηνο του 2025, έναντι πληθωρισμού 2,8% (ΔΤΚ) και 3,0% (ΕνΔΤΚ) το ίδιο διάστημα του 2024. Ο εγχώριος ρυθμός πληθωρισμού παραμένει υψηλότερος του μ.ό. της ΕΖ (Παράρτημα, διάγραμμα 4). Σημαντικό μέρος της πίεσης στις αρχές του 2025 αφορά τα μη ενεργειακά αγαθά και κυρίως τις υπηρεσίες, όπως στέγαση, διαμονή και εστίαση. Ενδεικτικά, ο ρυθμός μεταβολής του ΕνΔΤΚ με σταθερούς φόρους και χωρίς την ενέργεια ήταν στο 3,0% το πρώτο πεντάμηνο του 2025, από 3,5% ένα έτος πριν, αλλά και σε σύγκριση με 2,4% στην Ευρωζώνη την ίδια περίοδο.

Βασικές υποθέσεις για την πρόβλεψη του πληθωρισμού αποτελούν: (α) η εξέλιξη της τιμής του πετρελαίου Brent αποτιμημένη σε ευρώ, η οποία αναμένεται ετησίως μεσοσταθμικά να καταγράψει κάμψη το 2025 και το 2026, με τις εξελίξεις αναφορικά με τα μέτρα προστατευτισμού να ασκούν περαιτέρω καθοδικές πιέσεις στην αγορά ενέργειας (β) η εξέλιξη της καταναλωτικής ζήτησης, η οποία αναμένεται να καταγράψει ηπιότερη άνοδο το 2025 και 2026, κατά περίπου 1,2% και 1,0% αντίστοιχα. Σε αυτό το πλαίσιο, και υπό την επίδραση πληθωριστικών πιέσεων που αναμένονται λόγω των νέων δασμών στο παγκόσμιο εμπόριο, προβλέπεται πως ο εγχώριος ρυθμός πληθωρισμού θα κυμανθεί στην περιοχή του 2,8% το 2025 και 2,3% το 2026. Η ενότητα 3.5 περιγράφει αναλυτικότερα τις πρόσφατες τάσεις στις τιμές καταναλωτή και παραγωγού, καθώς και προσδοκίες για την εξέλιξή τους το 2025 και 2026.

Ήπια εξασθένιση στο εγχώριο οικονομικό κλίμα το δεύτερο τρίμηνο

Μικρή εξασθένιση κατέγραψε ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα κατά το β' τρίμηνο του 2025 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο (106,8 μον. από 107,6 μον.). Μικρή επιδείνωση καταγράφηκε σε σύγκριση και με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο (109,4 μον.). Οι επιχειρηματικές προσδοκίες βελτιώθηκαν ήπια στο β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο στις Κατασκευές και στο Λιανικό εμπόριο, ενώ υποχώρησαν ελαφρά στις Υπηρεσίες και παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες στη Βιομηχανία. Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης εξασθένησε ήπια την περίοδο Απριλίου-Ιουνίου έναντι του προηγούμενου τριμήνου, στις -45,5 (από -43,1) μονάδες. Παράλληλα, κινείται αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα (-42,7 μον.). Αναλυτική περιγραφή των τάσεων στις συνιστώσες του οικονομικού κλίματος περιλαμβάνεται στην ενότητα 2.2Α.

Δημόσια οικονομικά: η υπέρβαση ταμειακών στόχων συνεχίζεται

Στο σύνολο 2024, καταγράφηκε πλεόνασμα 1,3% του ΑΕΠ και πρωτογενές πλεόνασμα 4,8% του ΑΕΠ έναντι στόχου 2,1%. Το χρέος γενικής κυβέρνησης μειώθηκε στο 153,6% του ΑΕΠ το 2024 έναντι 163,9% ένα έτος νωρίτερα.

Το πρώτο πεντάμηνο του 2025, η εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού συνέχισε να κινείται ταμειακά καλύτερα από τον στόχο, αφού καταγράφηκε πλεόνασμα €1.875 εκατ. (0,8% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για έλλειμμα €2.475 εκατ. στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025. Παράλληλα καταγράφηκε ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα ύψους €5.343 εκατ. (2,2% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα €1.055 εκατ.. Η βελτίωση του ταμειακού ισοζυγίου σε σχέση με πέρυσι, οφείλεται στην αύξηση των καθαρών εσόδων και τη μείωση των δαπανών, αλλά σε μεγάλο βαθμό και σε ετεροχρονισμούς στην καταγραφή δαπανών, χωρίς τους οποίους θα καταγραφόταν επίδοση κοντά στον στόχο.

Η αποτύπωση των εξελίξεων στα δημόσια οικονομικά παρουσιάζεται στην ενότητα 2.2Β.

Σε υψηλό 16-ετίας η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις

Μεταξύ των θετικών τάσεων στα θεμελιώδη μεγέθη των τραπεζών συνεχίστηκε η υψηλή πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις, ανέκαμψε η ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις και νοικοκυριά, αμβλύνθηκε η πιστωτική συρρίκνωση προς τα νοικοκυριά, ενώ αποκλιμακώνεται το κόστος δημόσιου και ιδιωτικού δανεισμού. Οι ιδιωτικές καταθέσεις καταγράφουν ήπια αυξητική πορεία, ενώ το περιθώριο επιτοκίου μειώθηκε αλλά παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

Μεταξύ των αρνητικών τάσεων και προκλήσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η έκθεση των τραπεζών σε κρατικά ομόλογα καταγράφεται υψηλότερη συγκριτικά με τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες, το ποσοστό των κόκκινων δανείων εκτός τραπεζικών ισολογισμών παραμένει υψηλό, όπως και το μερίδιο αναβαλλόμενης φορολογίας στα ίδια κεφάλαια των τραπεζών. Η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του δανειακού σκέλους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελεί ευκαιρία για τη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων με ευνοϊκούς όρους.

Οι πρόσφατες τάσεις και προκλήσεις για το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα περιγράφονται αναλυτικά στην ενότητα 2.2Γ.

Μακροοικονομικές προβλέψεις για το 2025 και το 2026

Η ήπια επιτάχυνση στο ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομίας της Ευρωζώνης το 2025 και 2026, η αβεβαιότητα σχετικά με το βαθμό επαναφοράς προστατευτισμού στο διεθνές εμπόριο, η γεωπολιτική αστάθεια, η σταδιακή αποκλιμάκωση του κόστους δανεισμού, καθώς και η επιτάχυνση στην υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, είναι οι πλέον καθοριστικοί παράγοντες της εξέλιξης του ΑΕΠ το 2025 και 2026.

Οι παραδοχές του βασικού σεναρίου παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 3.1B, ενώ περιλαμβάνουν (α) ανάπτυξη στην Ευρωζώνη κατά 0,9% το 2025 και 1,1% το 2026, πληθωρισμό στο 2,0% το 2025 και 1,6% το 2026, σύμφωνα με το βασικό σενάριο της ΕΚΤ (Ιούνιος 2025) (β) διατήρηση της οικονομικής αβεβαιότητας σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο λόγω επαναφοράς του εμπορικού προστατευτισμού, υποθέτοντας ότι ο βαθμός επαναφοράς μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ θα είναι μετριοπαθής και η απόκριση της ΕΕ ως προς νέους δασμούς θα είναι στοχευμένη. (γ) παράταση της γεωπολιτικής έντασης στην Ουκρανία, (δ) οι διεθνείς τιμές των ενεργειακών αγαθών ακολουθούν το βασικό σενάριο της ΕΙΑ, με πτωτικές τάσεις το 2025 και σταθεροποιητικές το 2026, (ε) τα επιτόκια ακολουθούν την τάση των σημερινών προθεσμιακών συμβολαίων, δηλαδή το Euribor σταδιακά υποχωρεί στην περιοχή του 1,8% στα τέλη του 2025 (στ) έγκαιρη εφαρμογή του αναθεωρημένου σχεδίου «Ελλάδα 2.0» έως το 2026, (ζ) επίδοση εσόδων από τουρισμό το 2025 και 2026 παρεμφερής με το 2024 σε πραγματικούς όρους.

Αναλυτικά οι προβλέψεις ανά συνιστώσα του ΑΕΠ περιγράφονται στην ενότητα 3.1B. Για το 2025, το IOBE διατηρεί την πρόβλεψή του για οριακή επιβράδυνση της ετήσιας ανάπτυξης, σε 2,2%, σε σταθερές τιμές, με καθοδικούς κινδύνους που απορρέουν από το διεθνές περιβάλλον, όπως ο εμπορικός προστατευτισμός και η γεωπολιτική αστάθεια. Ως προς τις συνιστώσες της ανάπτυξης το 2025, αναμένεται αύξηση των πάγιων επενδύσεων (+5,0%), επιβράδυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης (+1,2%) και τον εμπορικών ροών, με διατήρηση του ελλείμματος στο εξωτερικό ισοζύγιο, με τις εξαγωγές να αυξάνονται ετησίως κατά 1,5% και τις εισαγωγές να αυξάνονται ετησίως κατά +1,6%. Ο μέσος πληθωρισμός για το 2025 αναμένεται ελαφρά υψηλότερος από τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη, στην περιοχή του 2,8%, ενώ η ανεργία εκτιμάται ότι θα μειωθεί περαιτέρω, στην περιοχή του 9,3%.

Για το 2026, το IOBE προβλέπει μικρή επιτάχυνση του ρυθμού μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας σε 2,4%, σε σταθερές τιμές, με κινητήριο μοχλό τη σημαντική ενίσχυση των επενδύσεων, την ανθεκτική κατανάλωση και την επιτάχυνση των εξαγωγών. Ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να αποκλιμακωθεί στην περιοχή του 2,3%, υψηλότερα του μέσου όρου στην Ευρωζώνη, ενώ η ανεργία εκτιμάται ότι θα κυμανθεί στην περιοχή του 9,0%.

Η πρόβλεψη στο βασικό σενάριο μακροοικονομικών προβλέψεων του IOBE (Πίνακας 1.1) εγκυμονεί θετικές προοπτικές αλλά και κινδύνους για το 2025 και το 2026, οι οποίοι και αναφέρονται αναλυτικά στην ενότητα 3.1B. Συνοψίζοντας, για το 2025 διατηρείται η προηγούμενη εκτίμηση για ανάκαμψη της εγχώριας οικονομίας σε +2,2%, με αρνητική προοπτική, κυρίως λόγω των προαναφερθέντων κινδύνων, με κυριότερους το ασταθές εξωτερικό περιβάλλον και το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου. Για το 2026, η επιτάχυνση στην υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, το χαμηλότερο κόστος χρήματος και η ανάκαμψη στην Ευρωζώνη αναμένεται να επιταχύνουν ελαφρά το ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας στην περιοχή του 2,4%, με μικρή περαιτέρω αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και του ποσοστού ανεργίας.

Πίνακας 1.1

Μακροοικονομικές προβλέψεις IOBE (Ιούλιος 2025)

(σε σταθερές αγοραίες τιμές, ετήσιες % μεταβολές, εκτός αν αναγράφεται διαφορετικά)

	2024 (πραγμ.)	2025 (πρόβλεψη)	2026 (πρόβλεψη)
ΑΕΠ	2,3%	2,2%	2,4%
Κατανάλωση	0,7%	1,7%	1,1%
Ιδιωτική Κατανάλωση	2,1%	1,8%	1,0%
Δημόσια Κατανάλωση	-4,1%	1,2%	1,2%
Ακαθάριστες Επενδύσεις	23,1%	4,1%	9,0%
Ακαθάριστες Πάγιες Επενδύσεις	4,5%	5,0%	11,2%
Εξαγωγές	1,0%	1,5%	2,9%
Εισαγωγές	5,5%	1,6%	3,1%
Ρυθμός πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ)	3,0%	2,8%	2,3%
Ανεργία (% εργατικού δυναμικού)	10,1%	9,3%	9,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ για το 2024, εκτιμήσεις IOBE για το 2025, 2026

Ειδική μελέτη: Η συμβολή του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) στην ελληνική οικονομία

Η μελέτη παρουσιάζει εκτιμήσεις της συνεισφοράς του ΔΑΑ στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας, στην Περιφέρεια Αττικής και στην περιοχή των Μεσογείων για το 2023. Λαμβάνει υπόψη τα πιο πρόσφατα δεδομένα και εξελίξεις στην ελληνική οικονομία και στα βασικά μεγέθη λειτουργίας του ΔΑΑ. Αναλύεται η πορεία βασικών μεγεθών και προσδιοριστικών παραγόντων ζήτησης που αφορούν τη λειτουργία του ΔΑΑ την περίοδο 2017-2023 και εκτιμάται η συνολική συνεισφορά του ΔΑΑ σε όρους ΑΕΠ, φορολογικών εσόδων και απασχόλησης. Μια περίληψη των βασικών ευρημάτων παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο 4.

2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.1 Τάσεις και προοπτικές της διεθνούς οικονομίας

A. Το παγκόσμιο περιβάλλον

- Βάσει της έκθεσης Ιουνίου του ΟΟΣΑ, για το 2025 προβλέπεται ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας κατά 2,9% και διατήρηση του ίδιου ρυθμού και το 2026.
- Ο πληθωρισμός αποκλιμακώνεται αλλά παραμένει υψηλότερος από τον στόχο, με τον γενικό δείκτη στις χώρες του ΟΟΣΑ να διαμορφώνεται στο 4,0% και τον δομικό στο 4,4% τον Μάιο, κυρίως λόγω επίμονων αυξήσεων στις τιμές υπηρεσιών και στέγασης.
- Οι κεντρικές τράπεζες προχωρούν σε σταδιακή χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής, με την ΕΚΤ να μειώνει το επιτόκιο καταθέσεων στο 2%, διατηρώντας ωστόσο επιφυλακτικότητα λόγω των πληθωριστικών κινδύνων.
- Η επιστροφή σε προστατευτικές εμπορικές πολιτικές, ιδίως από τις ΗΠΑ, εντείνει τις πληθωριστικές πιέσεις και περιπλέκει τον σχεδιασμό της νομισματικής πολιτικής.

Η παγκόσμια οικονομία συνέχισε να μεγεθύνεται το πρώτο τρίμηνο του 2025, με ασθενή ρυθμό. Οι οικονομίες των χωρών του ΟΟΣΑ αναπτύχθηκαν με ετήσιο ρυθμό 1,7% το πρώτο τρίμηνο, χαμηλότερο σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (1,9%) και αμετάβλητο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ στις πλέον αναπτυσσόμενες οικονομίες (G7) υποχώρησε σε 1,5%, από 1,7% το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ το αντίστοιχο τρίμηνο του 2023 ήταν 1,6%. Οι 20 μεγαλύτερες οικονομίες του ΟΟΣΑ αναπτύχθηκαν με ρυθμό 3,4% το πρώτο τρίμηνο του έτους, αμετάβλητο σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, και κατόπιν ανάπτυξης 3,2% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024.

Ο πληθωρισμός διατηρείται σε υψηλότερα από τα επιθυμητά επίπεδα, παρά την σημαντική αποκλιμάκωση που έχει καταγραφεί, ενώ και ο δομικός πληθωρισμός αποδεικνύεται επίμονος σε

πολλές οικονομίες. Τον περασμένο Μάιο, ο πληθωρισμός υποχώρησε στις 38 χώρες του ΟΟΣΑ φτάνοντας στο 4,0%, ενώ ο δομικός πληθωρισμός (εξαιρώντας δηλαδή ενέργεια και τρόφιμα) υποχώρησε στο 4,4%. Ταυτόχρονα, οι τιμές της ενέργειας υποχώρησαν κατά -0,3% ετησίως, ενώ οι τιμές των τροφίμων αυξήθηκαν κατά 4,4% τον ίδιο μήνα.

Κατά το τελευταίο τρίμηνο, οι κεντρικές τράπεζες των κυριότερων οικονομιών διεθνώς προχώρησαν σε περαιτέρω προσαρμογές της νομισματικής τους πολιτικής, ανταποκρινόμενες στη συνεχιζόμενη αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων και στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του μακροοικονομικού περιβάλλοντος. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) υλοποίησε σειρά μειώσεων επιτοκίων, με το επιτόκιο καταθέσεων να διαμορφώνεται πλέον στο 2%, σηματοδοτώντας τη μετάβαση σε λιγότερο περιοριστική στάση, χωρίς ωστόσο να εγκαταλείπεται η επιφυλακτικότητα έναντι ενδεχόμενων πληθωριστικών αναταράξεων. Αντίστοιχες τάσεις παρατηρούνται και σε άλλες μεγάλες κεντρικές τράπεζες, όπως η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) και η Τράπεζα της Αγγλίας, οι οποίες προσαρμόζουν τη στρατηγική τους με γνώμονα τις εγχώριες οικονομικές εξελίξεις. Παρά τη γενική αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, ο δομικός πληθωρισμός παραμένει ανθεκτικός, κυρίως λόγω των επίμονων αυξήσεων στις τιμές υπηρεσιών και στέγασης. Επιπλέον, η επαναφορά προστατευτικών εμπορικών πολιτικών από τη νέα αμερικανική διοίκηση, μέσω επιβολής δασμών και περιορισμών στο διεθνές εμπόριο, εντείνει τις πληθωριστικές πιέσεις και περιπλέκει την άσκηση νομισματικής πολιτικής, καθιστώντας δυσχερέστερη την εξισορρόπηση μεταξύ στήριξης της οικονομικής δραστηριότητας και διατήρησης της νομισματικής σταθερότητας.

Πίνακας 2.1

Διεθνές Περιβάλλον (ετήσια % μεταβολή ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Οικονομία	2024	2025		2026	
		Πρόβλεψη	Διαφορά από προηγούμενη πρόβλεψη*	Πρόβλεψη	Διαφορά από προηγούμενη πρόβλεψη*
Παγκόσμια	3,3	2,9	-0,2	2,9	-0,1
ΗΠΑ	2,8	1,6	-0,6	1,5	-0,1
Ιαπωνία	0,2	0,7	-0,4	0,4	0,2
Καναδάς	1,5	1,5	-0,8	1,0	0,3
Ηνωμένο Βασίλειο	1,1	1,3	-0,1	1,0	-0,2
Ευρωζώνη	0,8	1,0	0,0	1,2	0,0
Γερμανία	-0,2	0,4	0,0	1,2	0,1
Γαλλία	1,1	0,6	-0,2	0,9	-0,1
Ιταλία	0,7	0,6	-0,1	0,7	-0,2
Τουρκία	3,2	2,9	-0,2	3,3	-0,6
Κίνα	5,0	4,7	-0,1	4,3	-0,1
Ινδία	6,2	6,3	-0,1	6,4	-0,2
Βραζιλία	3,4	2,1	0,0	1,6	0,2
Παγκόσμιο Εμπόριο	3,8	2,8	-	2,2	-

*Διαφορά σε ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ (OECD Economic Outlook, Μάρτιος 2025).

Πηγή: OECD Interim Economic Outlook, Ιούνιος 2025.

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ, προβλέπεται για το 2025 ανάπτυξη 2,9%, χαμηλότερα κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση. Ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά 2,8% το τρέχον έτος από 3,8% το

προηγούμενο έτος, με επιβράδυνση σε 2,2% το 2026. Η επαναφορά του προστατευτισμού από την αμερικανική κυβέρνηση και η επιβολή αντίμετρων από πολλές χώρες έχουν δημιουργήσει αβεβαιότητα στο παγκόσμιο σύστημα εμπορίου, καθώς οι προβλέψεις για την πορεία του διεθνούς εμπορίου παραμένουν ασαφείς μέχρι να διασαφηνιστεί η κατάληξη των διαπραγματεύσεων μεταξύ των ΗΠΑ και των υπόλοιπων χωρών. Στον Πίνακα 2.1 περιλαμβάνονται οι ετήσιες μεταβολές του ΑΕΠ το 2024 και οι πλέον πρόσφατες προβλέψεις του ΟΟΣΑ (Ιουνίου 2025) για τις ετήσιες μεταβολές του τα έτη 2025 και 2026, στην παγκόσμια οικονομία και σε επιλεγμένες αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες.

Στην συνέχεια αναλύονται οι πρόσφατες και αναμενόμενες τάσεις στις οικονομίες των σημαντικότερων κρατών και ενώσεων κρατών για το τρέχον και το επόμενο έτος.

Μεταξύ των πλέον ανεπτυγμένων χωρών, οι ΗΠΑ κατέγραψαν ανάπτυξη το πρώτο τρίμηνο του 2025, με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 2,0% σε ετήσια βάση, χαμηλότερα από το 2,5% του τέταρτου τριμήνου του 2024 και έναντι ρυθμού 2,9% στο πρώτο τρίμηνο του 2024. Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, καταγράφηκε αρνητικός ετησιοποιημένος ρυθμός μεγέθυνσης -0,5% σε εποχικά διορθωμένη βάση. Οι καταναλωτικές δαπάνες αυξήθηκαν μόλις κατά 0,5%, ο βραδύτερος ρυθμός από τις απότομες μειώσεις του 2020. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν μόνο κατά 0,4%, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 37,9%. Η απότομη αύξηση των εισαγωγών αντανάκλασε τη βιασύνη των επιχειρήσεων και των καταναλωτών να αποθηκεύσουν αγαθά ενόψει των αναμενόμενων αυξήσεων των τιμών που απορρέουν από μια σειρά ανακοινώσεων για δασμούς. Εν τω μεταξύ, οι δαπάνες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης μειώθηκαν κατά 4,6%, η πιο απότομη μείωση από το α' τρίμηνο του 2022. Οι πάγιες επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 7,6%, η ισχυρότερη αύξηση από τα μέσα του 2023. Ο ετήσιος πληθωρισμός αυξήθηκε για πρώτη φορά μετά από τέσσερις μήνες στο 2,4% τον Μάιο του 2025 από 2,3% τον Απρίλιο, αλλά ήταν χαμηλότερος από τις προσδοκίες για 2,5%. Ταυτόχρονα, παραμένει αβέβαιο τόσο το τελικό ύψος των δασμών που προτίθεται να επιβάλει η αμερικανική διοίκηση, όσο και η στάση που θα τηρήσουν οι λοιπές χώρες, καθώς οι σχετικές διαπραγματεύσεις βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Ο πρόεδρος της Fed, Τζερόμ Πάουελ, δήλωσε πρόσφατα ότι η Fed θα είχε πιθανότατα μειώσει τα επιτόκια αν δεν υπήρχαν οι πληθωριστικές επιπτώσεις των νέων δασμών που εισήγαγε η κυβέρνηση Τραμπ. Αυτοί οι δασμοί έχουν αυξήσει σημαντικά τις προβλέψεις για τον πληθωρισμό, γεγονός που ώθησε τη Fed να διατηρήσει τα επιτόκια σταθερά στο 4,25-4,5%. Ο Πάουελ έδωσε έμφαση σε μια προσεκτική, βασισμένη στα δεδομένα προσέγγιση, σημειώνοντας ότι οι επερχόμενοι οικονομικοί δείκτες θα καθοδηγήσουν τις μελλοντικές αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένης μιας πιθανής μείωσης των επιτοκίων αργότερα το 2025. Για το σύνολο του 2025, η αμερικανική οικονομία προβλέπεται ότι θα αναπτυχθεί με ρυθμό 1,6%, με περαιτέρω επιβράδυνση του το 2026 σε 1,5%.

Η οικονομία της Ευρωζώνης επεκτάθηκε κατά 1,5% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του 2025, επιταχύνοντας από την ανάπτυξη 1,2% το προηγούμενο τρίμηνο. Ήταν η ισχυρότερη ετήσια επίδοση από το τέταρτο τρίμηνο του 2022. Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου ανακάμπτουν (1,9% έναντι -1,8%) και τόσο οι εξαγωγές (2,3% έναντι 1,2%) όσο και οι εισαγωγές (3,3% έναντι 1,3%) αυξήθηκαν ταχύτερα. Αντίθετα, μικρή επιβράδυνση σημειώθηκε στις δαπάνες των νοικοκυριών (1,3% έναντι 1,6%) και της κυβέρνησης (2,1% έναντι 2,4%). Μεταξύ των μεγαλύτερων οικονομιών του μπλοκ, το γερμανικό ΑΕΠ παρέμεινε στάσιμο, αλλά καταγράφηκε επέκταση στη Γαλλία (0,6%), την Ιταλία (0,7%), την Ισπανία (2,8%) και την Ολλανδία (2%). Ο ετήσιος πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ αυξήθηκε ελαφρώς στο 2,0% τον Ιούνιο του 2025, από το χαμηλό οκτώ μηνών του Μαΐου (1,9%) και σύμφωνα με τις προσδοκίες της αγοράς. Το ποσοστό ευθυγραμμίζεται με τον επίσημο στόχο της ΕΚΤ. Μεταξύ των μεγάλων οικονομιών, ο

πληθωρισμός στη Γερμανία μειώθηκε απροσδόκητα, ενώ η Γαλλία και η Ισπανία σημείωσαν μέτριες αυξήσεις και ο ρυθμός της Ιταλίας παρέμεινε σταθερός. Ο πληθωρισμός των υπηρεσιών επιταχύνθηκε στο 3,3%, από το χαμηλό τριών ετών του Μαΐου (3,2%), ενώ η μείωση των τιμών της ενέργειας αμβλύθηκε στο 2,7% από 3,6%. Αντίθετα, ο πληθωρισμός υποχώρησε για τα μη ενεργειακά βιομηχανικά αγαθά (0,5% έναντι 0,6%) και για τα τρόφιμα, το αλκοόλ και τον καπνό (3,1% έναντι 3,2%). Ο πυρήνας του παρέμεινε αμετάβλητος στο 2,3%, σημειώνοντας το χαμηλότερο επίπεδο από τον Ιανουάριο του 2022. Για το σύνολο του 2025, προβλέπεται ανάπτυξη 1,0% και μικρή επιτάχυνση σε 1,2% το 2026.

Οι αξιωματούχοι της ΕΚΤ προχώρησαν σε όγδοη συνεχόμενη μείωση των επιτοκίων τον περασμένο μήνα για να διαφυλάξουν τις προσδοκίες για τον πληθωρισμό και να αποτρέψουν την αδικαιολόγητη σύσφιξη των χρηματοπιστωτικών συνθηκών, όπως προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης της 3-5ης Ιουνίου. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αναφέρθηκαν στις «εξαιρετικά αβέβαιες» παγκόσμιες συνθήκες, με τις επίμονες εμπορικές εντάσεις να είναι πιθανό να συνεχιστούν και ενδεχομένως να ενταθούν. Εν μέσω αυτής της αβεβαιότητας και του κινδύνου πληθωριστικών κλυδωνισμών προς οποιαδήποτε κατεύθυνση, οι αξιωματούχοι τόνισαν τη σημασία της διατήρησης της ευελιξίας και της αποφυγής της αυστηρής μελλοντικής καθοδήγησης. Μια παύση του Ιουλίου έχει γίνει όλο και πιο πιθανή, με τους περισσότερους αξιωματούχους να δηλώνουν ότι προτιμούν να περιμένουν σαφέστερα στοιχεία και εξελίξεις στις παγκόσμιες εμπορικές συνομιλίες προτού δράσουν εκ νέου. Ο πληθωρισμός αναμένεται τώρα να πέσει κάτω από τον στόχο της ΕΚΤ για 2% αργότερα φέτος και να παραμείνει υποτονικός για περίπου 18 μήνες, λόγω του ισχυρού ευρώ, των χαμηλότερων τιμών ενέργειας και των φθηνών εισαγωγών από την Κίνα. Οι αγορές αναμένουν τώρα μόνο μία ακόμη μείωση των επιτοκίων μέχρι το τέλος του έτους, με πιθανή στροφή προς τη σύσφιξη στα τέλη του 2026.

Αναλυτικότερα οι προοπτικές και προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή οικονομία παρουσιάζονται στην ενότητα 2.1B.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το ΑΕΠ επεκτάθηκε ετησίως κατά 1,3% στο πρώτο τρίμηνο του 2025, χαμηλότερα από το 1,5% του προηγούμενου τριμήνου. Από την πλευρά της παραγωγής, ο τομέας των υπηρεσιών αυξήθηκε κατά 1,4% και οι κατασκευές αυξήθηκαν κατά 1,2%, ενώ ο τομέας της παραγωγής παρουσίασε στασιμότητα. Από την πλευρά των δαπανών, οι δαπάνες των νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά 0,9% και οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου σημείωσαν άλμα 3,5%, εκ των οποίων οι επιχειρηματικές επενδύσεις εκτινάχθηκαν κατά 6,1%. Επίσης, οι κρατικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 1,5%, αλλά οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά 0,5% και οι εισαγωγές σημείωσαν άλμα 7,5%. Σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, το ΑΕΠ στο Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκε κατά 0,7%, το μεγαλύτερο ποσοστό του τελευταίου έτους. Για το τρέχον έτος προβλέπεται μεγέθυνση 1,3%, ενώ για το επόμενο έτος προβλέπεται ανάπτυξη 1,0%.

Στην Ιαπωνία, το ΑΕΠ αυξήθηκε ετησίως κατά 1,7% στο πρώτο τρίμηνο του 2025, από 1,4% το προηγούμενο τρίμηνο και υποχώρησης 0,5% ένα χρόνο πριν. Σε εποχικά διορθωμένο ετησιοποιημένο ρυθμό, η ιαπωνική οικονομία συρρικνώθηκε κατά 0,2% σε ετήσια βάση. Το ποσοστό αυτό σηματοδότησε μια απότομη αντιστροφή από την αναθεωρημένη προς τα κάτω ανάπτυξη 2,2% το 4ο τρίμηνο και αντιπροσώπευε την πρώτη ετήσια συρρίκνωση εδώ και ένα έτος. Η κάμψη οφείλεται εν μέρει στην επιβάρυνση από τις καθαρές εξαγωγές εν μέσω αυξανόμενης αβεβαιότητας σχετικά με την εμπορική πολιτική των ΗΠΑ υπό τον Πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ, με τον ζωτικό τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας της Ιαπωνίας να αντιμετωπίζει την απειλή νέων απότομων δασμών. Οι κρατικές δαπάνες μειώθηκαν επίσης για πρώτη φορά σε

πέντε τρίμηνα, καταγράφοντας την πιο απότομη πτώση τους εδώ και σχεδόν δύο χρόνια. Σε μια θετικότερη σημείωση, τόσο η ιδιωτική κατανάλωση όσο και οι κεφαλαιουχικές δαπάνες αυξήθηκαν για τέταρτο συνεχόμενο τρίμηνο, με την ανάπτυξη να κερδίζει ρυθμό και στις δύο κατηγορίες. Συνολικά για το 2025 η ιαπωνική οικονομία προβλέπεται ότι θα αναπτυχθεί με ρυθμό 0,7%, ενώ για το 2026 προβλέπεται επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης σε 0,1%.

Στη συνέχεια της τρέχουσας υποενοτήτας παρουσιάζονται οι πρόσφατες τάσεις και οι προκλήσεις οικονομικής πολιτικής σε τέσσερις αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες παράγουν συνολικά σχεδόν το 1/3 του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Η οικονομία της Κίνας αναπτύχθηκε κατά 5,4% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του 2025, διατηρώντας τον ίδιο ρυθμό με το τέταρτο τρίμηνο του 2024 και υπερβαίνοντας τις προσδοκίες της αγοράς για 5,1%. Παρέμεινε ο ισχυρότερος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης εδώ και 1-1/2 χρόνο εν μέσω των συνεχιζόμενων κινήτρων του Πεκίνου. Οι τελευταίες μετρήσεις του ΑΕΠ ενισχύθηκαν επίσης από την ισχυρή δραστηριότητα του Μαρτίου: η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό από τον Ιούνιο του 2021, οι λιανικές πωλήσεις σημείωσαν τη μεγαλύτερη αύξηση σε διάστημα άνω του έτους και το ποσοστό ανεργίας που ερευνάται υποχώρησε από υψηλό διετίας. Οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία ξεπέρασαν επίσης ελαφρώς τις προσδοκίες το πρώτο τρίμηνο. Στο μέτωπο του εμπορίου, οι εξαγωγές κατέγραψαν την ισχυρότερη αύξηση από τον Οκτώβριο, καθώς οι επιχειρήσεις επιτάχυναν τις αποστολές ενόψει των επικείμενων δασμών, ενώ η πτώση των εισαγωγών περιορίστηκε. Η στατιστική υπηρεσία δήλωσε ότι η κινεζική οικονομία «ξεκίνησε καλά και σταθερά» και τόνισε τον αυξανόμενο ρόλο της καινοτομίας. Ωστόσο, οι εντεινόμενες εμπορικές εντάσεις με τις ΗΠΑ συσκότισαν γρήγορα τις προοπτικές, αυξάνοντας την πίεση στο Πεκίνο να αναπτύξει πρόσθετα μέτρα στήριξης. Για το 2025 προβλέπεται μικρή επιβράδυνση της ανάπτυξης στο 4,7%, από τον ΟΟΣΑ, και 3περαιτέρω επιβράδυνση το 2026 στο 4,4%.

Η οικονομία της Ινδίας κατέγραψε ρυθμό μεγέθυνσης 6,9% το πρώτο τρίμηνο του 2025, σημειώνοντας άνοδο σε σχέση με 6,2% το προηγούμενο τρίμηνο. Η ανάκαμψη υποδηλώνει την ισχυροποίηση της ινδικής οικονομικής ανάπτυξης μετά από μια περίοδο εξασθένησης, καθώς οι χαμηλότερες τιμές των τροφίμων και της ενέργειας βοήθησαν σε συνδυασμό με τη χαλάρωση των επιτοκίων αναφοράς και ώθησαν τις επενδύσεις, ενώ η χαμηλή εξάρτηση της Ινδίας από τις εξαγωγές την κατέστησε ανθεκτική στις απειλές των παγκόσμιων δασμών. Ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου αυξήθηκε κατά 9,4% την περίοδο, το μεγαλύτερο ποσοστό των τελευταίων σχεδόν δύο ετών, και η ιδιωτική κατανάλωση επεκτάθηκε κατά 6%. Εν τω μεταξύ, η καθαρή εξωτερική ζήτηση είχε θετικό αντίκτυπο στην αύξηση του ΑΕΠ, με τις εξαγωγές να αυξάνονται κατά 3,9%, ενώ οι εισαγωγές υποχώρησαν κατά 12,7%. Όσον αφορά το πλήρες οικονομικό έτος 2025, το ινδικό ΑΕΠ διευρύνθηκε κατά 6,5%, το μικρότερο των τελευταίων τεσσάρων ετών. Για το 2025 προβλέπεται ανάπτυξη 6,5% από 6,2% το προηγούμενο έτος, ενώ για το 2026 προβλέπεται ανάπτυξη 6,4%.

Η οικονομία της Τουρκίας κατέγραψε ρυθμό ανάπτυξης 2,4% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του 2025, αμετάβλητο από το προηγούμενο τρίμηνο. Οι δαπάνες των νοικοκυριών (2% έναντι 3,9%), οι κρατικές δαπάνες (1,2% έναντι 1,6%) και οι επενδύσεις (2,1% έναντι 6,1%) επιβραδύνθηκαν σημαντικά. Επίσης, οι εξαγωγές έμειναν στάσιμες (έναντι -2%) και οι εισαγωγές αυξήθηκαν με ταχύτερο ρυθμό 3% (έναντι 1,6%). Από την πλευρά της παραγωγής, οι δραστηριότητες στον τομέα των ακινήτων επιταχύνθηκαν (2,4% έναντι 1,3% προηγουμένως), ενώ η ανάπτυξη στον τομέα των υπηρεσιών επιβραδύνθηκε (1,3% έναντι 3,2%) και ο βιομηχανικός

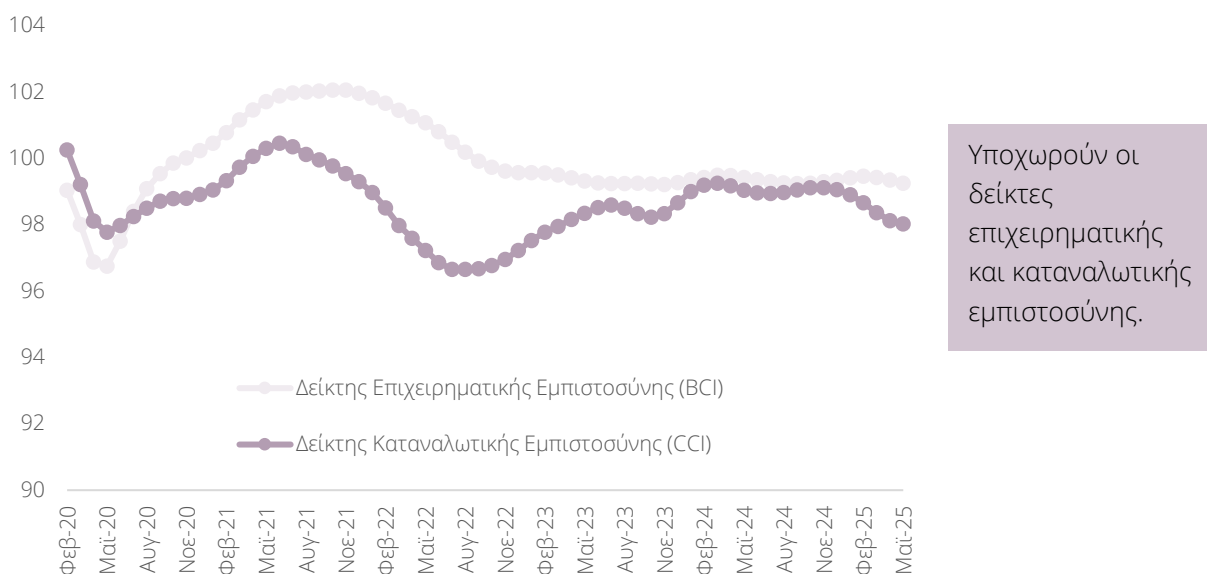
τομέας συρρικνώθηκε (-1,8% έναντι +1,4%). Η τουρκική οικονομία παλεύει με σχεδόν δύο χρόνια νομισματικής σύσφιξης, η οποία ώθησε το κόστος δανεισμού στο 50%. Παρόλο που η κεντρική τράπεζα άρχισε να μειώνει τα επιτόκια τον Δεκέμβριο, άλλαξε πορεία και τα αύξησε ξανά εν μέσω αναταραχής στην αγορά μετά τη σύλληψη του δημάρχου της Κωνσταντινούπολης Εκρέμ Ιμάμογλου. Για το σύνολο του 2025, η τουρκική οικονομία προβλέπεται ότι θα αναπτυχθεί με ρυθμό 2,9%, ενώ για το 2026 προβλέπεται επιτάχυνση της ανάπτυξης σε 3,3%.

Από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής, η οικονομία της Βραζιλίας κατέγραψε μεγέθυνση 3,8% στο πρώτο τρίμηνο του 2025, από 3,3% το προηγούμενο τρίμηνο και 2,1% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024. Για το 2025 προβλέπεται ανάπτυξη 2,1%, ενώ για το 2026 προβλέπεται επιβράδυνση σε 1,6%.

Οι δείκτες επιχειρηματικής και καταναλωτικής εμπιστοσύνης συνεχίζουν την πτωτική τους πορεία τους πρώτους δύο μήνες του δεύτερου τριμήνου του 2025 (Διάγραμμα 2.1).

Διάγραμμα 2.1

Δείκτες οικονομικού κλίματος για τις χώρες του ΟΟΣΑ (στοιχεία εποχικά διορθωμένα,
100 = μακροχρόνιος μέσος όρος)

Πηγή: ΟΟΣΑ

B. Οικονομίες της ΕΕ και της Ευρωζώνης

- Θετικός ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ στην ΕΕ και την Ευρωζώνη το πρώτο τρίμηνο του 2025, κατά 1,6% και 1,5% αντίστοιχα.
- Χαμηλότεροι ρυθμοί ανάπτυξης και οριακά χαμηλότερος πληθωρισμός το 2025 και το 2026 στην Ευρωζώνη και την ΕΕ σύμφωνα με τη εαρινή έκθεση οικονομικών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις.
 - ο Ευρωζώνη: 0,9% και 1,4% ανάπτυξη, 2,1% και 1,7% πληθωρισμός το 2025 και το 2026
 - ο ΕΕ27: 1,1% και 1,5% ανάπτυξη, 2,3% και 1,9% πληθωρισμός το 2025 και το 2026
- Μείωση των τριών βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ κατά 25 μονάδες βάσης, για όγδοη φορά από τον Ιούνιο του 2024. Στόχος η σταθεροποίηση γύρω από τον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2%.
- Η επιβολή δασμών σε πληθώρα χωρών και περιφερειών, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, από την κυβέρνηση Τραμπ επιβαρύνει τις εξαγωγές και τις επενδύσεις με σημαντικές συνέπειες για την Ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία.

Τα υψηλά επίπεδα γεωπολιτικής, πολιτικής και εμπορικής αβεβαιότητας έχουν ήδη αρχίσει να επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη της Ευρωζώνης, με αποτέλεσμα οι βασικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους ρυθμούς μεγέθυνσης να έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω. Η απότομη μεταβολή της εμπορικής πολιτικής των ΗΠΑ βρήκε την Ευρωπαϊκή οικονομία, σε μεγάλο βαθμό, απροετοίμαστη ενώ τα επίπεδα αβεβαιότητας σχετικά με τις μελλοντικές εμπορικές πολιτικές παραμένουν υψηλά. Η κλιμάκωση της οικονομικής αντιπαράθεσης μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας επιδεινώνει περαιτέρω το παγκόσμιο οικονομικό κλίμα. Επιπρόσθετα, οι γεωπολιτικές εντάσεις στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή συνεχίζονται με αμείωτη ένταση. Νέες διαταραχές στον ενεργειακό εφοδιασμό (ειδικά στο πετρέλαιο και στο φυσικό αέριο) θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις προοπτικές ανάπτυξης της ΕΕ και στον πληθωρισμό.

Ως η πιο ανοιχτή οικονομία στον κόσμο, η ΕΕ αισθάνεται έντονη πίεση από τον εμπορικό προστατευτισμό. Η ασθενέστερη οικονομική επέκταση στις παγκόσμιες αγορές αναπόφευκτα θα επηρεάσει αρνητικά την αύξηση των εξαγωγών ενώ στοιχεία δειγματοληπτικών ερευνών ήδη δείχνουν επιδείνωση οικονομικού κλίματος στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Είναι επομένως πιθανό να περιορίσουν την κατανάλωση τους και να αναβάλλουν τις επενδύσεις τους.

Κρίνεται σκόπιμη, επομένως, η επέκταση και η εμβάθυνση του δικτύου εμπορικών σχέσεων της Ευρώπης ώστε να υπάρξει διαφοροποίηση των εμπορικών ροών και ενίσχυση της ανθεκτικότητας. Αυτό μπορεί να αποτελέσει κλειδί και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας της ΕΕ ως βάσης για τις επιχειρήσεις που αναζητούν πρόσβαση στις παγκόσμιες αγορές. Για να αξιοποιήσει πλήρως τα οφέλη του αυξημένου ενδιαφέροντος των επενδυτών, ωστόσο, η ΕΕ θα πρέπει να προχωρήσει στην ενοποίηση των κεφαλαιαγορών της στο πλαίσιο της πλήρους αξιοποίησης της Ενιαίας Αγοράς.

Οικονομική δραστηριότητα το πρώτο τρίμηνο του 2025

Η οικονομική δραστηριότητα βελτιώθηκε το πρώτο τρίμηνο του 2025 τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) όσο και στην Ευρωζώνη (ΕΖ), πιθανώς λόγω της εμπροσθοβαρούς αύξησης των εξαγωγών εν αναμονή υψηλότερων δασμών. Σε ετήσια βάση, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,6% στην ΕΕ και 1,5% στην Ευρωζώνη από αύξηση 1,4% και 1,2% αντίστοιχα το προηγούμενο τρίμηνο. Σε

όρους εποχικά διορθωμένης τριμηνιαίας μεταβολής, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,6% σε αμφότερες.¹ Μεταξύ των μεγάλων κρατών-μελών, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε, σε ετήσια βάση, στην Ισπανία, την Ολλανδία τη Γαλλία και την Ιταλία και την Ολλανδία το πρώτο τρίμηνο του 2025. Στη Γερμανία, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,1% ενώ στην Αυστρία κατά 0,7%. Στο Παράρτημα (Διάγραμμα 1) παρουσιάζεται ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης το πρώτο τρίμηνο του 2025 ανά χώρα της ΕΖ.

Η ιδιωτική κατανάλωση ακολούθησε ανοδική τάση το πρώτο τρίμηνο του 2025. Αυξήθηκε κατά 0,7% σε ετήσια βάση στην ΕΖ και κατά 0,8% στην ΕΕ, μετά από αύξηση κατά 0,8% και 0,9% αντίστοιχα το προηγούμενο τρίμηνο. Η δημόσια κατανάλωση αυξήθηκε κατά 0,5% σε αμφότερες σε ετήσια βάση, μετά από αυξήσεις κατά 0,5% στην ΕΖ και 0,6% στην ΕΕ το προηγούμενο τρίμηνο. Αύξηση κατά 1,2% σε ετήσια βάση καταγράφηκε το πρώτο τρίμηνο του έτους στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σε αμφότερες, κατόπιν αύξησης κατά 0,6 σε αμφότερες το προηγούμενο τρίμηνο και μείωσης στο πρώτο τρίμηνο του 2024 (-0,3% στην ΕΖ και -0,1% στην ΕΕ). Οι εισαγωγές αυξήθηκαν σε ετήσια βάση, κατά 1,6% σε αμφότερες, κατόπιν αύξησης κατά 0,8% στην ΕΕ και 0,6 στην ΕΖ στο τέταρτο τρίμηνο και κατόπιν μεγάλης μείωσης το πρώτο τρίμηνο του 2024 (-0,8% και -1,0% αντίστοιχα).

Τον Ιούνιο του 2025 εκτιμάται ότι σημειώθηκε οριακή αύξηση του ετήσιου πληθωρισμού στην Ευρωζώνη σε 2,0%, από 1,9% τον Μάιο. Οι υπηρεσίες και τα τρόφιμα, ο καπνός και τα αλκοολούχα ποτά είχαν την πιο μεγάλη αυξητική επίδραση στον πληθωρισμό του Ιουνίου. Τα ενεργειακά αγαθά είχαν αρνητική επίδραση στον πληθωρισμό. Η διασπορά του πληθωρισμού εντός της ΕΖ είναι παρόμοια σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (βλέπε Παράρτημα, Διάγραμμα 4).

Η απασχόληση αυξήθηκε κατά 0,7% στην ΕΖ και 0,4% στην ΕΕ σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του 2025. Το τέταρτο τρίμηνο του 2024, η απασχόληση είχε αυξηθεί κατά 0,8% στην ΕΖ και 0,6% στην ΕΕ. Οι υψηλότερες αυξήσεις στην απασχόληση καταγράφηκαν στη Μάλτα, την Ιρλανδία και την Κύπρο. Οι πιο μεγάλες μειώσεις σημειώθηκαν στη Εσθονία, τη Γερμανία και τη Λετονία. Στο Παράρτημα (Διαγράμματα 5 και 6) παρουσιάζονται το ποσοστό απασχόλησης και η μεταβολή απασχόλησης ανά χώρα της ΕΖ.

Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας ήταν 6,3% τον Μάιο του 2025 στην ΕΖ, από 6,2% τον Απρίλιο και 6,4% τον Μάιο του 2024. Στην ΕΕ το ποσοστό ανήλθε σε 5,9% όσο και τον Απρίλιο από 6,0% τον Μάιο του 2024. Στο α' τρίμηνο το ποσοστό ανεργίας κυμάνθηκε από 2,4% στη Μάλτα έως 11,1% στην Ισπανία. Μεταξύ των μεγάλων-κρατών μελών, διαμορφώθηκε στο 3,6% στη Γερμανία, 3,4% στην Ολλανδία, 7,2% στη Γαλλία και 6,8% στην Ιταλία. Στο Παράρτημα (Διάγραμμα 7) παρουσιάζεται το ποσοστό ανεργίας ανά χώρα της ΕΖ.

Ο λόγος του εποχικά διορθωμένου δημοσιονομικού ελλείμματος γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ στο τέταρτο τρίμηνο του 2024 ανήλθε στο 3,4% στην ΕΕ και στο 3,2% στην ΕΖ από 3,0% και 2,8% αντίστοιχα το προηγούμενο τρίμηνο. Στο τέλος του τέταρτου τριμήνου του 2024, ο λόγος του ακαθάριστου χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε στο 87,4% από 88,1% στο τέλος του τρίτου τριμήνου του 2024. Στην ΕΕ, ο λόγος επίσης μειώθηκε από 81,6% σε 81,0%. Σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2023, ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αυξήθηκε οριακά σε αμφότερες (87,3% σε 87,4% στην ΕΖ και 80,8% σε 81,0% στην ΕΕ). Στο Παράρτημα (Διαγράμματα 2 και 3) παρουσιάζεται ο λόγος δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ και το δημοσιονομικό ισοζύγιο ανά χώρα της ΕΖ.

¹Eurostat GDP release, 6 Ιουνίου 2025

Σύμφωνα με ανακοίνωσή της στις 5 Ιουνίου 2025, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να μειώσει τα τρία βασικά επιτόκιά της κατά 25 μονάδες βάσης, σε συνέχεια παρόμοιων μειώσεων τον Απρίλιο και τον Μάρτιο. Πρόκειται για την όγδοη μείωση των βασικών επιτοκίων από τον Ιούνιο του 2024 έως σήμερα. Βάσει της δυναμικής του υποκείμενου πληθωρισμού, των μελλοντικών προοπτικών για την εξέλιξή του και την ισχύ της μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, κρίθηκε σκόπιμο να χαλαρώσει περαιτέρω η νομισματική πολιτική μετά από τη μείωση των βασικών επιτοκίων του Απριλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ είναι αποφασισμένο να διασφαλίσει ότι ο πληθωρισμός θα σταθεροποιηθεί γύρω από τον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2%. Δεδομένης των συνθηκών υψηλής αβεβαιότητας του οικονομικού περιβάλλοντος, δεν υπάρχει σχέδιο για την πορεία των επιτοκίων στο άμεσο μέλλον. Η έκθεση της ΕΚΤ στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (asset purchase programme – APP) μειώνεται με σταθερό ρυθμό, καθώς το Ευρωσύστημα δεν επανεπενδύει πλέον τις πληρωμές κεφαλαίου από τίτλους που λήγουν. Το Διοικητικό Συμβούλιο διέκοψε τις επανεπενδύσεις στο πλαίσιο του PEPP στα τέλη του 2024. Τέλος, το μέσο για την προστασία της μετάδοσης (Transmission Protection Instrument – TPI) είναι διαθέσιμο για να αντισταθμιστούν ανεπιθύμητες, μη προβλέψιμες μεταβολές στην αγορά που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής στην ευρωζώνη, με στόχο την σταθερότητα των τιμών.

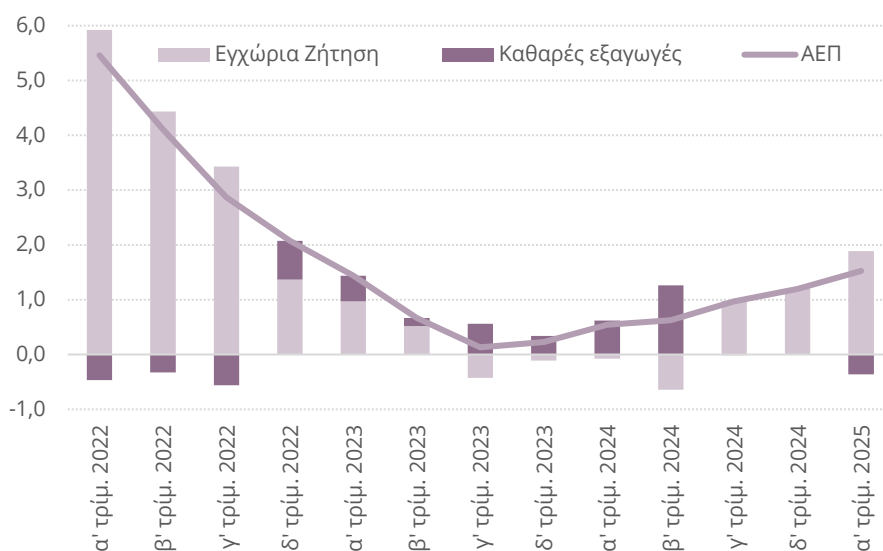
Συμβολή συνιστωσών ΑΕΠ

Βάσει αυτών των εξελίξεων στις συνιστώσες του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη (Διάγραμμα 2.2), η συμβολή των καθαρών εξαγωγών ήταν αρνητική (-0,4%), από μηδενική στο προηγούμενο τρίμηνο. Η επιδείνωση της συμβολής των καθαρών εξαγωγών στο πρώτο τρίμηνο του 2025 προήλθε από την μεγαλύτερη αύξηση της συμβολής των εισαγωγών σε σχέση με τις εξαγωγές. Η συμβολή της εγχώριας ζήτησης ήταν της τάξης του 1,9% του ΑΕΠ, από επίδραση 1,2 ποσοστιαίες μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο. Η συμβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης μειώθηκε οριακά στο 0,7% στο πρώτο τρίμηνο του 2025 από 0,8% στο τέταρτο τρίμηνο του 2024 ενώ η συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης παρέμεινε σταθερή στο 0,5%. Η συμβολή των ακαθάριστων επενδύσεων έγινε θετική (0,7%) από αρνητική το προηγούμενο τρίμηνο (-0,2%).

Διάγραμμα 2.2

Ευρωζώνη – Συμβολή συνιστωσών ΑΕΠ στον πραγματικό ρυθμό μεταβολής του (σε ποσοστιαίες μονάδες)

Θετική συμβολή εγχώριας ζήτησης αλλά αρνητική συμβολή καθαρών εξαγωγών στη μεταβολή του ΑΕΠ της Ευρωζώνης το α' τρίμ. του 2025.

Πηγή: Eurostat

Δείκτης €-COIN και δείκτης οικονομικού κλίματος

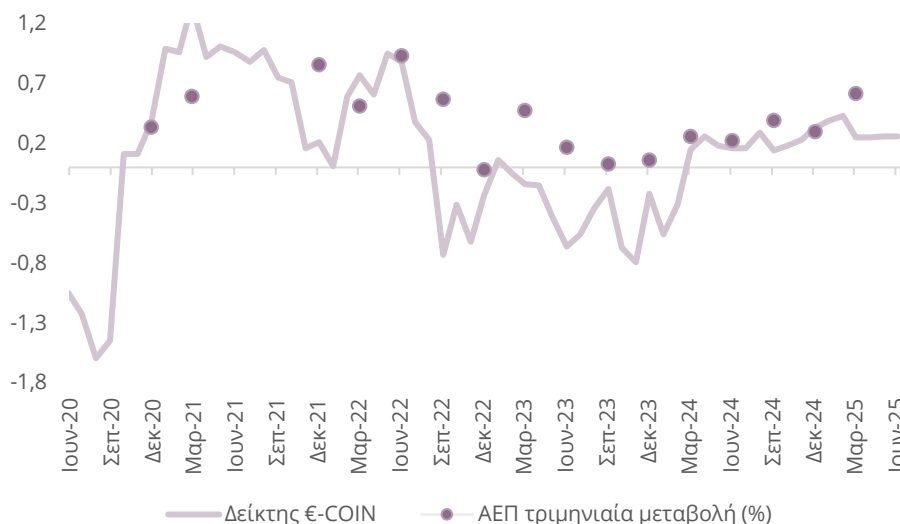
Ο βασικός πρόδρομος δείκτης οικονομικής δραστηριότητας σε Ευρωζώνη και Ευρωπαϊκή Ένωση κινήθηκε ανοδικά στο πρώτο δίμηνο του 2025, αλλά κατέγραψε μεγάλη πτώση τον Μάρτιο. Έκτοτε έχει παραμείνει ουσιαστικά σταθερός, καταγράφοντας οριακή αύξηση τον Μάιο. Ο δείκτης €-COIN έφτασε στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων ετών τον Νοέμβριο του 2023 αλλά η πορεία έγινε αυξητική από τότε έως τον Απρίλιο του 2024. Κατέγραψε πτώση από τον Μάιο έως τον Ιούλιο ενώ από τον Αύγουστο του 2024, η τάση έγινε και πάλι ανοδική έως τον Φεβρουάριο του 2025. Τον Μάρτιο του 2025, ωστόσο, έπεσε στις 0,25 μονάδες από 0,43 τον Φεβρουάριο και 0,39 τον Ιανουάριο. Τον Απρίλιο παρέμεινε στις 0,25 μονάδες ενώ τον Μάιο ανέβηκε οριακά στις 0,26 μονάδες. Τον Ιούνιο παρέμεινε στο επίπεδο του Μαΐου (Διάγραμμα 2.3). Η σταθερότητα του τελευταίου μήνα προμηνύει πιθανή σταθερότητα του ΑΕΠ στο τέλος του επόμενου τριμήνου.

Ο δείκτης Οικονομικού Κλίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ΕΕ-27 και την Ευρωζώνη επιδεινώθηκε στο δεύτερο τρίμηνο του 2025. Η πορεία ήταν πτωτική από τον Φεβρουάριο του 2023 μέχρι κα τον Σεπτέμβριο του 2023 τόσο για την ΕΕ όσο και για την Ευρωζώνη αλλά έγινε ανοδική από τον Οκτώβρη του 2023 έως τον Μάρτιο του 2024. Η πορεία ήταν ελαφρά πτωτική στο δεύτερο τρίμηνο του 2024, ελαφρά ανοδική στο τρίτο και καθοδική στο τέταρτο. Το πρώτο τρίμηνο του 2025 συνεχίστηκε η ανοδική πορεία αλλά υπήρξε επιδείνωση τον Μάρτιο. Τον Απρίλιο ο δείκτης κατέγραψε επιπλέον πτώση ενώ τον Μάιο ανέκαμψε οριακά. Τον Ιούνιο υπήρξε επιστροφή στα επίπεδα του Απριλίου. Πιο συγκεκριμένα, τον Ιούνιο του 2025 ο δείκτης Οικονομικού κλίματος διαμορφώθηκε στις 94 μονάδες σε αμφότερες τις ΕΕ-27 και Ευρωζώνη, σε επίπεδα χαμηλότερα τόσο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα όσο και σε σχέση με πέρυσι (Πίνακας 2.2).

Διάγραμμα 2.3

Μηνιαίος Δείκτης €-COIN & ΑΕΠ Ευρωζώνης*

Σταθερός ο δείκτης €-COIN στο δεύτερο τρίμηνο του 2025

*Το ερευνητικό κέντρο Centre of Economic Policy Research σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ιταλίας εκτιμά κάθε μήνα τον πρόδρομο δείκτη οικονομικής δραστηριότητας €-COIN για την Ευρωζώνη. Ο δείκτης συνιστά πρόβλεψη της τριμηνιαίας ανάπτυξης του ΑΕΠ και προκύπτει από τη σύνθεση ποικίλων διαφορετικών δεδομένων, όπως η πορεία της βιομηχανικής παραγωγής, των τιμών, στοιχείων από την αγορά εργασίας, καθώς και χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Πηγές: CEPR, Bank of Italy, Eurostat

Πίνακας 2.2

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 & Ευρωζώνης (μ.ό. 2000-2020=100)

Μήνας	Ιουλ-23	Αυγ-23	Σεπ-23	Οκτ-23	Νοε-23	Δεκ-23	Ιαν-24	Φεβ-24	Μαρ-24	Απρ-24	Μάι-24	Ιουν-24
ΕΕ-27 (2020)	94.3	93.7	93.4	93.6	94.1	96.3	95.9	95.4	96.1	96	96.1	96.2
Ευρωζώνη	95	93.9	93.7	93.5	94	96.6	95.8	95.1	96	95.8	95.9	96

Μήνας	Ιουλ-24	Αυγ-24	Σεπ-24	Οκτ-24	Νοε-24	Δεκ-24	Ιαν-25	Φεβ-25	Μαρ-25	Απρ-25	Μάι-25	Ιουν-25
ΕΕ-27 (2020)	96.3	96.6	96.5	96.6	96.4	94.3	95.7	96.9	95.9	94.5	95	94
Ευρωζώνη	96	96.4	95.9	96.2	95.9	93.5	95.2	96.2	95.1	93.8	94.8	94

Πηγή: Eurostat, Ιούλιος 2025

Προκλήσεις

Η οικονομία της Ευρώπης, και ειδικότερα αυτή της Ευρωζώνης, αντιμετωπίζει μια σειρά από προκλήσεις. Επιγραμματικά, οι κυριότερες είναι:

- Επιβολή δασμών στις εξαγωγές της ΕΕ προς τις ΗΠΑ από την κυβέρνηση Τραμπ με σοβαρές συνέπειες για την Ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία.
- Αβεβαιότητα σχετικά με τις παγκόσμιες εμπορικές πολιτικές.
- Οι εμπόλεμες συρράξεις στην Ουκρανία και την Μέση Ανατολή και οι οικονομικές επιπτώσεις υψηλής έντασης και διάρκειας.
- Νέες διαταραχές στον ενεργειακό εφοδιασμό (ειδικά στο πετρέλαιο και στο φυσικό αέριο) θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις προοπτικές ανάπτυξης της ΕΕ και στον πληθωρισμό.
- Έλλειμμα ανταγωνιστικότητας σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Κίνα.
- Αυξανόμενη δημοσιονομική πίεση σε χώρες όπως η Γαλλία και η Ιταλία.
- Αυξανόμενοι κίνδυνοι φυσικών καταστροφών που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Προβλέψεις για την εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών (Μάιος 2025)

Στον πίνακα 2.3, παρουσιάζονται οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κύριες οικονομικές μεταβλητές της ΕΕ και της Ευρωζώνης σε ετήσια βάση. Οι εαρινές εκτιμήσεις για το ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ το 2024 και οι προβλέψεις για το 2025 και το 2026 έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω, τόσο για την ΕΕ όσο και για την Ευρωζώνη. Σε οριακά χαμηλότερα επίπεδα κινούνται οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό.

Πίνακας 2.3

Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη, ΕΕ-27, Ευρωζώνη (πραγματικές ετήσιες % μεταβολές, εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά)

	ΕΕ			Ευρωζώνη		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026
ΑΕΠ	1,0	1,1	1,5	0,9	0,9	1,4
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,3	1,5	1,6	1,1	1,3	1,4
Δημόσια Κατανάλωση	2,7	1,7	1,3	2,7	1,6	1,2
Ακαθάριστες επενδύσεις	-1,8	1,5	2,4	-1,8	1,3	2,2
Εξαγωγές αγαθών – υπηρεσιών	1,2	0,7	2,1	1,1	0,3	2,0
Εισαγωγές αγαθών – υπηρεσιών	0,6	1,7	2,3	0,3	1,6	2,2
Απασχόληση	0,8	0,5	0,5	1,0	0,5	0,5
Ανεργία (% εργατικού δυναμικού)	5,9	5,9	5,7	6,4	6,3	6,1
Πληθωρισμός	2,6	2,3	1,9	2,4	2,1	1,7
Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-3,2	-3,3	-3,4	-3,1	-3,2	-3,3
Χρέος Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	82,2	83,2	84,5	88,9	89,9	91,0
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	3,2	3,0	3,0	3,3	3,0	3,0

Πηγή: European Economic Forecasts, Spring 2025, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάιος 2025

Βάσει των πλέον πρόσφατων προβλέψεων, η ανάπτυξη εκτιμάται πως διαμορφώθηκε σε 0,9% στην Ευρωζώνη και σε 1,0% στην ΕΕ το 2024 ενώ το 2025 προβλέπεται παρόμοιος ρυθμός ανάπτυξης 0,9% και 1,5% αντίστοιχα. Για το 2026 προβλέπεται ακόμα μεγαλύτερη ανάπτυξη, της τάξης του 1,4% για την ΕΖ και 1,8% για την ΕΕ. Για την ιδιωτική κατανάλωση εκτιμάται αύξηση 1,1% στην ΕΖ και 1,3% στην ΕΕ για το 2024 ενώ για το 2025, προβλέπεται αύξηση 1,3% στην ΕΖ και 1,5% στην ΕΕ (Πίνακας 2.3). Για τη δημόσια κατανάλωση, προβλέπεται αύξηση κατά 1,6% στην ΕΖ και 1,7% στην ΕΕ το 2025 και 1,2% και 1,3%, αντίστοιχα, το 2026. Η μείωση στις ακαθάριστες επενδύσεις εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε στο 1,8% στην ΕΖ και το ίδιο στην ΕΕ το 2024. Για το 2025, προβλέπεται ανάκαμψη κατά 1,3% και 1,5% αντίστοιχα. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται να αυξηθούν κατά 0,3% στην ΕΖ και 0,7% στην ΕΕ το 2025 και 2,0% και 2,1% αντίστοιχα το 2026. Οι προβλέψεις αυτές αποτελούν σημαντικές αναθεωρήσεις προς τα κάτω. Οι εισαγωγές προβλέπεται να αυξηθούν κατά 1,6% στην ΕΖ και 1,7% στην ΕΕ το 2025 ενώ το 2026 προβλέπεται αύξηση κατά 2,2% και 2,3% αντίστοιχα. Αυτές οι προβλέψεις είναι επίσης αναθεωρημένες προς τα κάτω. Προβλέπεται μείωση του πληθωρισμού σε 2,1% στην ΕΖ και 2,3% στην ΕΕ το 2025 ενώ περαιτέρω μείωση σε 1,7% και 1,9%, αντίστοιχα, αναμένεται το 2026. Η απασχόληση προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,5% σε αμφότερες το 2025 και το ίδιο το 2026. Το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 6,3% στην ΕΖ και στο 5,9% στην ΕΕ το 2025 ενώ προβλέπεται να μειωθεί στο 6,1% και 5,7% αντίστοιχα το 2026. Το χρέος της ΕΖ προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 89,9% στην ΕΖ και στο 83,2% στην ΕΕ το 2025. Για το 2026, προβλέπεται αύξηση στο 91,0% και 84,5% αντίστοιχα. Τέλος, η μεταβολή στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να είναι 3,0% και το 2025 και το 2026 σε αμφότερες.

2.2 Το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα

A. Οικονομικό κλίμα

- Ήπια εξασθένηση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα κατά το β' τρίμηνο του 2025 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο (106,8 από 107,6 μον.). Μικρή επιδείνωση σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο (109,4 μον.).
- Οι επιχειρηματικές προσδοκίες βελτιώθηκαν ήπια στο β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο στις Κατασκευές και στο Λιανικό εμπόριο, ενώ υποχώρησαν ελαφρά στις Υπηρεσίες και παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες στη Βιομηχανία.
- Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης εξασθένησε ήπια την περίοδο Απριλίου-Ιουνίου έναντι του προηγούμενου τριμήνου, στις -45,5 (από -43,1) μονάδες. Παράλληλα, κινείται αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα (-42,7 μον.).

Οι έρευνες οικονομικής συγκυρίας του IOBE προσφέρουν σημαντική πληροφόρηση για τις εξελίξεις στην οικονομία, τόσο από την πλευρά των επιχειρήσεων, όσο και από την πλευρά της τελικής ζήτησης, δηλαδή των καταναλωτών. Εξάλλου, βασικοί δείκτες που περιλαμβάνονται σε αυτές αποτελούν πρόδρομους δείκτες για διάφορα μεγέθη της οικονομίας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν με επάρκεια για την πρόβλεψη των άμεσων εξελίξεων, ακόμα και για την πορεία του ΑΕΠ².

Στο δεύτερο τρίμηνο του 2025 ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος υποχώρησε σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, κατά 0,8 μονάδες. Η οριακή αυτή εξασθένηση του δείκτη προήλθε από την επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στις Υπηρεσίες, με τις προσδοκίες στο Λιανικό εμπόριο και τις Κατασκευές να βελτιώνονται και εκείνες στη Βιομηχανία να διατηρούνται αμετάβλητες. Παράλληλα, ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης διαμορφώθηκε σε ήπια χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, στις -45,5 (από -43,1) μονάδες.

Σαφώς, η οικονομία διέρχεται μια περίοδο έντονων αβεβαιοτήτων, κυρίως στο διεθνές περιβάλλον, με τον τομέα της Βιομηχανίας που είναι περισσότερο εκτεθειμένος στις διεθνείς εξελίξεις στον εμπορικό προστατευτισμό και στις σχετικές συμφωνίες να επηρεάζεται γενικά περισσότερο. Ταυτόχρονα, η ανθεκτικότητα της εγχώριας κατανάλωσης, οι προσδοκίες για ικανοποιητικές τουριστικές ροές, αλλά και το υψηλό ανεκτέλεστο έργων στον κατασκευαστικό τομέα προσφέρουν σχετική αισιοδοξία στους υπόλοιπους τρεις τομείς, κυρίως στο Λιανικό Εμπόριο και τις Κατασκευές. Όμως τα νοικοκυριά, όπως καταγράφεται στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, είναι γενικά πιο απαισιόδοξα. Τα μακροοικονομικά και δημοσιονομικά δεδομένα της οικονομίας διατηρούνται σταθερά το τελευταίο διάστημα, με τη μείωση της ανεργίας να δημιουργεί εισοδήματα σε περισσότερα νοικοκυριά, ωστόσο με τον πληθωρισμό να εμμένει σε

² Επισημαίνεται ότι από τον Μάρτιο του 2018, οι σειρές που παρουσιάζονται στους επιμέρους δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών, δηλαδή οι δείκτες στη Βιομηχανία, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και τις Κατασκευές έχουν αλλάξει ως προς την περίοδο βάσης τους. Συγκεκριμένα, ως νέα βάση ορίστηκε η περίοδος 2000-2010 (=100), διαφοροποιώντας έτσι τους δείκτες, οι οποίοι μέχρι και τον Φεβρουάριο 2018 διαμορφώνονταν με βάση την περίοδο 1996-2006. Οι σειρές όμως έχουν αναθεωρηθεί πλήρως προς τα πίσω, έτσι ώστε τα στοιχεία να είναι μεταξύ τους συγκρίσιμα. Ως αποτέλεσμα οι δείκτες με τη νέα περίοδο βάσης είναι συνολικά υψηλότεροι συγκριτικά με εκείνους με την παλαιότερη περίοδο βάσης. Η αλλαγή περιόδου βάσης από το IOBE δεν επηρεάζει το συνολικό δείκτη οικονομικού κλίματος για την Ελλάδα ή οποιαδήποτε άλλη χώρα.

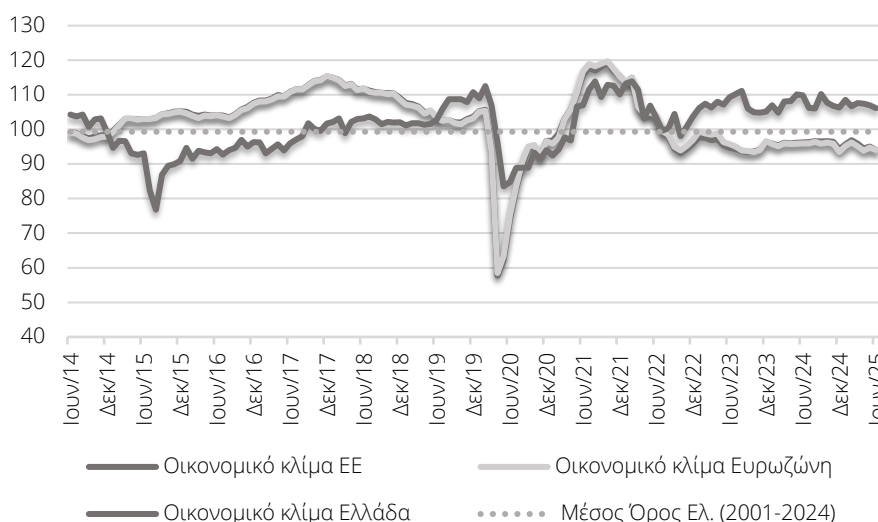
τιμές άνω του 2%, το οποίο εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά την καταναλωτική εμπιστοσύνη, συνιστώντας την πλέον ρυθμιστικό παράγοντα στην διαμόρφωση του οικονομικού κλίματος.

Αναλυτικά, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα το τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου του 2025 ήταν ήπια εξασθενημένος σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο (Διάγραμμα 2.4), στις 106,8 από 107,6 μονάδες, ενώ παράλληλα κυμάνθηκε σε χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με το μέσο αντίστοιχο περσινό (109,4 μον.).

Στην Ευρώπη, ο αντίστοιχος μέσος δείκτης υποχώρησε ελαφρά κατά την εξεταζόμενη περίοδο σε σύγκριση με την προηγούμενη, τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος διαμορφώθηκε στις 94,5 (από 96,2) μονάδες το δεύτερο τρίμηνο του 2025 στην ΕΕ, και στις 94,2 (από 95,5) μονάδες στην Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 2.4

Δείκτες Οικονομικού Κλίματος: ΕΕ-27, Ευρωζώνη και Ελλάδα (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος το β' τρίμηνο του 2025 υποχώρησε σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο κατά 0,8 μονάδες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG ECFIN

Σε επίπεδο τομέων, οι επιχειρηματικές προσδοκίες στην Ελλάδα υποχώρησαν ελαφρά στις Υπηρεσίες, ενώ ενισχύθηκαν ήπια στις Κατασκευές και στο Λιανικό εμπόριο και παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες στη Βιομηχανία. Στην πλευρά των καταναλωτών, ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης υποχώρησε ελαφρά έναντι του προηγούμενου τριμήνου. Σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο, οι μέσοι δείκτες ενισχύθηκαν ελαφρά στη Βιομηχανία και εντονότερα στις Κατασκευές, ενώ εξασθένησαν οριακά στο Λιανικό εμπόριο και έντονα στις Υπηρεσίες. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης στην Ελλάδα το τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου του 2025 διαμορφώθηκε ελαφρά χαμηλότερα κατά μέσο όρο από το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, στις -45,5 από -43,1 μονάδες, σε επίπεδο αισθητά υψηλότερο του αντίστοιχου περσινού (-42,7 μον.). Ο αντίστοιχος μέσος δείκτης εξασθένησε ελαφρά στην ΕΕ, στις -15,1 (από -13,3) μονάδες, και στην Ευρωζώνη (-15,7 από -14,1 μονάδες). Αυτά τα επίπεδα είναι ελαφρώς χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα ένα έτος πριν (-13,1 και -14,2 μον. αντίστοιχα).

Οι τάσεις στα επιμέρους βασικά ισοζύγια απαντήσεων που απαρτίζουν το συνολικό δείκτη ήταν κυρίως πτωτικές στο δεύτερο τρίμηνο του 2025 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Έτσι, οι δυσοίωνες προβλέψεις των καταναλωτών στην Ελλάδα για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους το επόμενο 12μηνο ενισχύθηκαν ελαφρά, ενώ εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας παρέμειναν αμετάβλητες. Παράλληλα οι θετικές εκτιμήσεις των νοικοκυριών για την τρέχουσα κατάστασή τους περιορίστηκαν, ενώ η πρόθεση για μείζονες αγορές το προσεχές χρονικό διάστημα εξασθένησε.

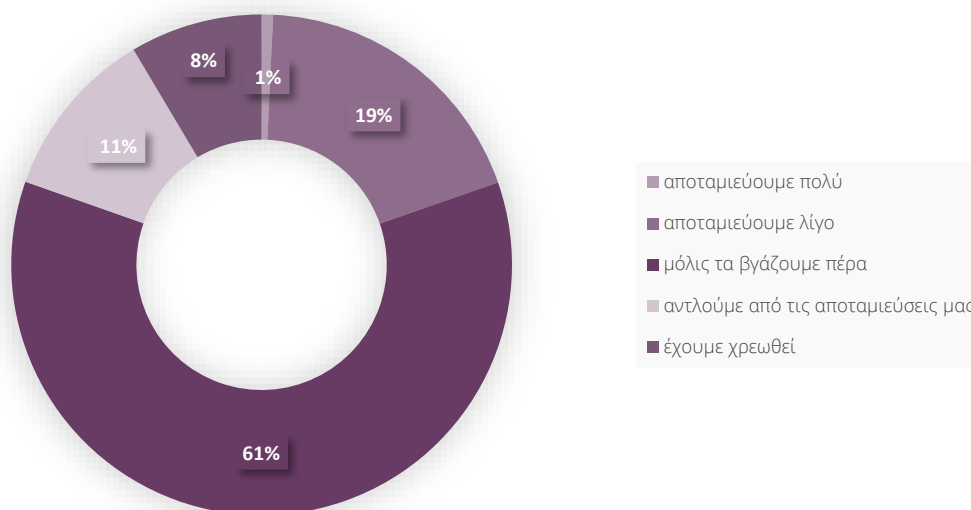
Αναλυτικότερα, το ποσοστό εκείνων οι οποίοι είναι απαισιόδοξοι για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο διατηρήθηκε στο 55%, ενώ παρέμεινε στο 6% το ποσοστό όσων δηλώνουν το αντίθετο. Παράλληλα, εξασθένησε στο 62% (από 63%) το ποσοστό των καταναλωτών στην Ελλάδα οι οποίοι διατυπώνουν δυσοίωνες προβλέψεις σχετικά με την οικονομική κατάσταση της χώρας, με το 10% (από 8%) να αναμένει βελτίωση. Ως προς την πρόθεση για αποταμίευση, το ποσοστό των νοικοκυριών που δεν αξιολογούν ως πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο διατηρήθηκε στο 84%, ενώ ενισχύθηκε οριακά στο 16% το ποσοστό εκείνων που τη θεωρούν πιθανή. Στις προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας, περιορίστηκε στο 33% (από 35%) το ποσοστό όσων εκτιμούν ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί, με το 21% (από 19%) κατά μέσο όρο να διατυπώνει αντίθετη άποψη. Το ποσοστό των καταναλωτών που αναφέρει ότι είναι «χρεωμένο» το β' τρίμηνο του 2025 ενισχύθηκε στο 9% (από 6%), σε υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024 (7%). Επίσης, ενισχύθηκε οριακά στο 19% το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι αποταμιεύουν λίγο (19% και στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2024). Τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα» υποχώρησε στο 61% (από 65%) και το ποσοστό των νοικοκυριών που αναφέρουν ότι «αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους» ενισχύθηκε στο 11%, με το αντίστοιχο ποσοστό για το 2024 να κυμαίνεται στο 10% (Διάγραμμα 2.5).

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία το δεύτερο τρίμηνο του 2025 διαμορφώθηκε στις 110,5 (από 110,2 το α' τρίμηνο του 2025) μονάδες, ήπια υψηλότερα σε σύγκριση με την αντίστοιχη επίδοση το 2024 (108,7 μονάδες). Στα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, ο δείκτης στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής από τις +38,5 μονάδες στο α' τρίμηνο του 2025 υποχώρησε ελαφρά το εξεταζόμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στις +35,9 μονάδες. Παράλληλα, εξασθένησαν οι ήπια αρνητικές εκτιμήσεις για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης (στις -3,8 από -8,4 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα έτοιμων προϊόντων διαμορφώθηκαν σε ήπια υψηλότερα επίπεδα (στις +11,5 από +10,6 μον. ο σχετικός δείκτης), ενώ οι τάσεις στις εξαγωγικές μεταβλητές είναι ανοδικές: οι προβλέψεις για την εξαγωγική δυναμική του επόμενου τριμήνου βελτιώθηκαν ελαφρά (+8,4 από +7,5 μον.) με τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού να ενισχύονται ήπια (-6,0 από τις -12,9 μον.). Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό μέσο τριμηνιαίο ισοζύγιο κινήθηκε έντονα πτωτικά, στις +11,1 (από +17,1) μονάδες κατά μέσο όρο. Το ποσοστό χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού κυμάνθηκε αισθητά υψηλότερα, στο 79,1% (από 74,7%), ενώ παράλληλα οι μήνες εξασφαλισμένη παραγωγής των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν σημαντικά, στους 7,2 (από 4,9) μήνες κατά μέσο όρο.

Διάγραμμα 2.5

Στοιχεία έρευνας καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους (Απρίλιος-Ιούνιος 2025)

Πηγή: IOBE

Βελτίωση σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2025 του ποσοστού των νοικοκυριών που δηλώνει ότι μόλις τα βγάζει πέρα (61%). Ενίσχυση του ποσοστού όσων αναφέρουν πως έχουν χρεωθεί.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο το υπό εξέταση τρίμηνο ήταν ελαφρά υψηλότερος σε σχέση με το προηγούμενο, στις 101,6 μονάδες (από τις 95,7), επίδοση στα ίδια επίπεδα με το αντίστοιχο τρίμηνο πέρυσι (101,9 μον.). Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, το μέσο ισοζύγιο για τις εκτιμήσεις των τρεχουσών πωλήσεων κινήθηκε ήπια ανοδικά και διαμορφώθηκε στις +15 μονάδες από τις +9 το προηγούμενο τρίμηνο. Από τις επιχειρήσεις του κλάδου, το 30% (από 37%) κρίνει ότι οι πωλήσεις του μειώθηκαν, με το 46% να εκτιμά το αντίθετο. Ως προς τις προβλεπόμενες πωλήσεις, ο δείκτης των +17 μονάδων ενισχύθηκε οσημαντικά και διαμορφώθηκε στις +33 μονάδες, με τα αποθέματα να κλιμακώνονται ελαφρά (στις +23 μον. ο δείκτης). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, στις +8 μονάδες διαμορφώθηκε το ισοζύγιο των προβλέψεων για τις παραγγελίες προς προμηθευτές από τις -1 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ παράλληλα, ως προς την απασχόληση του τομέα, το μέσο ισοζύγιο προβλέψεων ενισχύθηκε ελαφρά στις +14 (από +6) μονάδες. Τέλος, σε όρους τιμών, το αντίστοιχο ισοζύγιο διατηρήθηκε σε έντονα πληθωριστικά επίπεδα (+18 από +14 μονάδες), με το 6% των επιχειρήσεων να εκφράζει προσδοκίες αποκλιμάκωσης των τιμών και το 24% (από 22%) να προβλέπει το αντίθετο. Βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών καταγράφηκε το δεύτερο τρίμηνο του 2025 στους περισσότερους από τους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους του Λιανικού εμπορίου πλην του κλάδου Τροφίμων - Ποτών που σημειώθηκε μικρή υποχώρηση και του κλάδου Ειδών οικιακού εξοπλισμού.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις Κατασκευές ενισχύθηκαν ελαφρά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις 167,6 μονάδες κατά μέσο όρο, από 165,6

μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο. Αυτή η επίδοση βρίσκεται σε σημαντικά υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με εκείνη στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2024 (150,0 μον.). Στις βασικές μεταβλητές, οι προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα ενισχύθηκαν στις +43 (από +38) μονάδες, με το 46% (από 40%) των επιχειρήσεων να αναμένουν περισσότερες θέσεις εργασίας, όταν μόλις το 2% αναμένει μείωσή τους. Οι αρνητικές προβλέψεις των επιχειρήσεων για τις προγραμματισμένες εργασίες ενισχύθηκαν ελαφρά (στις -7 από -4 μον. ο δείκτης), ενώ παράλληλα οι εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο του προγράμματος εργασιών βελτιώθηκαν ήπια (στις +36 από +28 μον. το σχετικό ισοζύγιο).

Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας των επιχειρήσεων του τομέα ενισχύθηκαν σημαντικά, στους 8,9, ενώ παράλληλα το ισοζύγιο στις προβλέψεις των τιμών κινήθηκε ελαφρά ανοδικά στις +31 (από +27) μονάδες, με το 6% των επιχειρήσεων να αναμένει μείωσή τους βραχυπρόθεσμα και το 37% (από 32%) αύξηση. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του διατηρήθηκε στο 12-13%, ενώ από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 39% (από 41%) κρίνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την έλλειψη εργατικού δυναμικού, το 8% τη χαμηλή ζήτηση, το 2% την ανεπάρκεια μηχανολογικού εξοπλισμού, και ένα 28% (από 11%) παράγοντες όπως η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας, οι υψηλές τιμές των πρώτων υλών, η έλλειψη έργων, η καθυστέρηση πληρωμών από το κράτος, κ.ά. ως τα μεγαλύτερα προσκόμματα στη λειτουργία του. Σε κλαδικό επίπεδο, οι επιχειρηματικές προσδοκίες κινήθηκαν έντονα πτωτικά στον κλάδο των Ιδιωτικών Κατασκευών, ενώ αντίθετα ενισχύθηκαν σημαντικά στον κλάδο των Δημόσιων Κατασκευών.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις Υπηρεσίες το υπό εξέταση τρίμηνο ήταν ελαφρά χαμηλότερος σε σχέση με το προηγούμενο, στις 113,6 μονάδες (από τις 116,2), επίδοση αισθητά χαμηλότερη συγκριτικά και με εκείνη στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2024 (130,3 μον.). Από τις βασικές μεταβλητές, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση βελτιώθηκαν ήπια, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +31 μονάδες, από +27 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο. Αμετάβλητες παρέμειναν οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση της επιχείρησης (+30 από +31 μον. το μέσο ισοζύγιο), με το ισοζύγιο στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση των επιχειρήσεων του τομέα να εξασθενεί σημαντικά (+36 από +48 μονάδες). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, μικρή υποχώρηση παρουσίασε το ισοζύγιο προβλέψεων των ερωτηθέντων σχετικά με την απασχόληση, το οποίο εξασθένησε κατά 3 μονάδες, στις +32 μονάδες, ενώ στις τιμές ο μέσος δείκτης προσδοκιών των επιχειρήσεων υποχώρησε ήπια και διαμορφώθηκε στις +25 (από +29) μονάδες. Τέλος, διατηρήθηκε στο 81% κατά μέσο όρο το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 6% να δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης και το 5% την ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού, ως βασικότερα εμπόδια στη λειτουργία τους, και το 3% λοιπούς παράγοντες, οι οποίοι συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση, τις τιμές στην ενέργεια κ.ά. Από τους εξεταζόμενους κλάδους των Υπηρεσιών, οι επιμέρους δείκτες ενισχύθηκαν σημαντικά στο δεύτερο τρίμηνο του 2025 στον κλάδο Ξενοδοχείων-Εστιατορίων-Τουριστικών πρακτορείων και στις Χερσαίες μεταφορές, ενώ υποχώρησαν ήπια στους Ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και εντονότερα στον κλάδο Πληροφορικής. Αντίθετα, παρέμειναν αμετάβλητες στις Διάφορες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Πίνακας 2.4

Δείκτες Οικονομικού Κλίματος

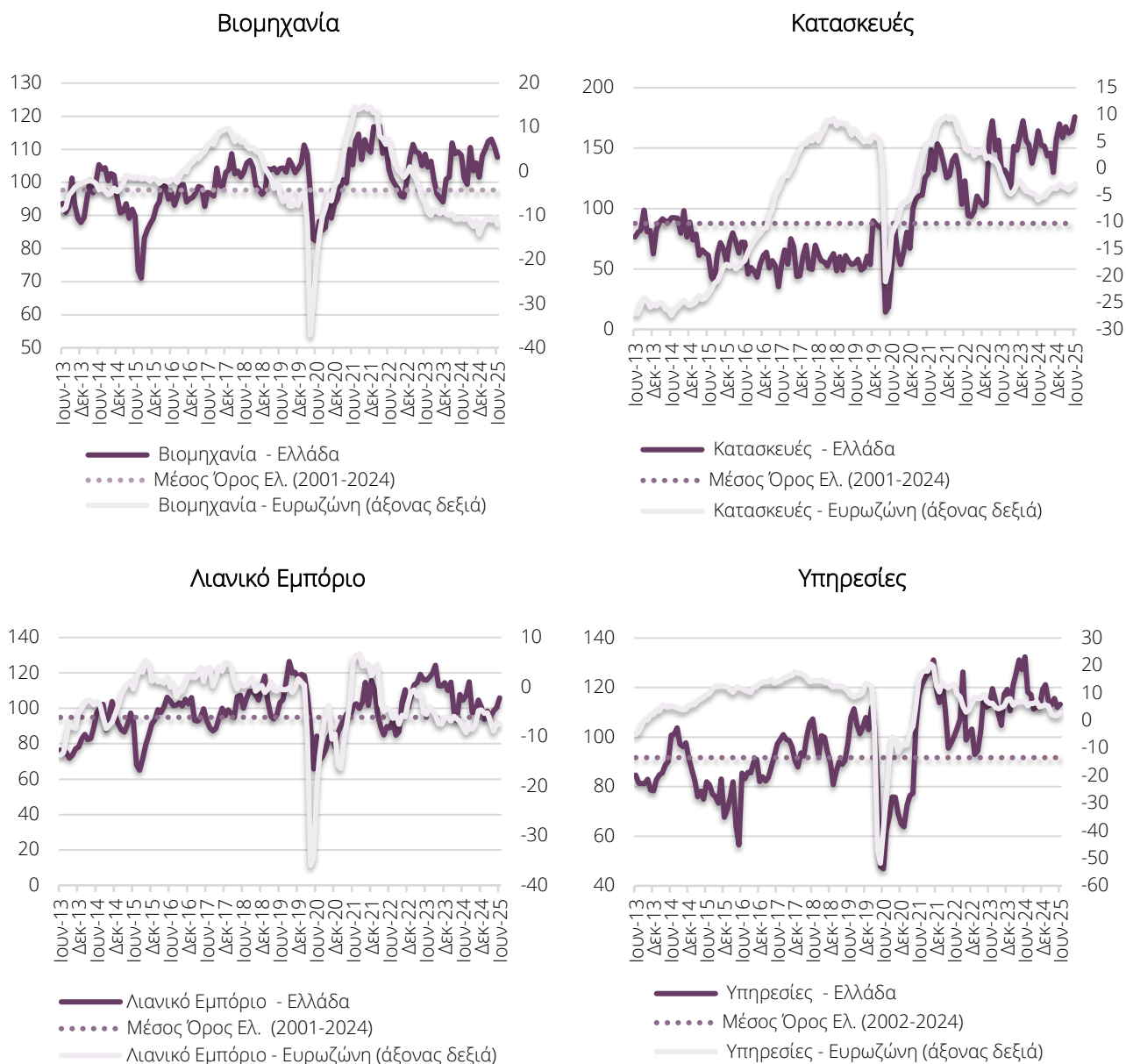
Χρονική περίοδος	Δείκτης Οικονομικού Κλίματος			Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών				Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης (Ελλάδα)
				(Ελλάδα)				
	ΕΕ-27	Ευρωζώνη	Ελλάδα	Βιομηχανία	Κατασκευές	Λιανικό Εμπόριο	Υπηρεσίες	
2010	98,6	98,3	85,5	79,9	52,2	61,3	68,1	-57,9
2011	98,3	98,4	83,9	81,1	37,7	60,9	66,1	-69,8
2012	89,0	89,0	83,6	81,4	47,5	59,1	58,8	-73,8
2013	91,9	91,8	93,6	92,6	71,5	72,6	75,3	-69,7
2014	98,6	98,3	101,7	99,7	88,4	92,3	93,3	-53,0
2015	102,9	102,8	91,6	86,3	62,0	83,9	78,2	-51,6
2016	104,4	104,1	95,0	96,1	61,3	101,4	79,3	-61,3
2017	110,7	110,5	98,5	98,1	55,4	94,6	92,7	-58,0
2018	111,1	110,9	103,3	102,8	58,1	104,5	97,0	-44,1
α' τρίμ. 2019	106,9	106,5	102,1	101,8	56,7	105,8	85,7	-32,8
β' τρίμ. 2019	104,3	104,3	103,8	103,8	54,8	97,8	92,6	-30,9
γ' τρίμ. 2019	102,0	101,9	108,7	104,8	52,7	115,5	108,2	-10,6
δ' τρίμ. 2019	102,3	101,7	109,1	104,1	68,1	119,1	104,4	-4,2
α' τρίμ. 2020	102,0	101,5	109,9	108,6	84,9	115,1	106,5	-14,4
β' τρίμ. 2020	65,9	67,5	89,1	87,6	28,1	80,3	58,6	-38,3
γ' τρίμ. 2020	88,5	89,8	90,0	86,7	67,0	73,5	68,8	-37,0
δ' τριμ 2020	93,9	94,5	93,1	92,6	70,7	83,0	70,0	-40,2
α' τρίμ. 2021	99,2	99,1	96,5	98,2	106,2	90,2	70,9	-40,7
β' τρίμ. 2021	109,5	110,6	105,5	105,0	121,9	97,9	99,3	-28,3
γ' τρίμ. 2021	115,8	117,4	111,6	111,3	144,7	102,0	123,4	-33,6
δ' τρίμ. 2021	115,1	115,9	112,8	110,7	137,2	110,7	125,4	-38,8
α' τριμ 2022	110,7	111,2	113,4	116,9	137,2	98,8	115,7	-43,6
β' τριμ. 2022	103,1	103,9	105,2	108,0	119,6	87,9	97,9	-53,0
γ' τριμ. 2022	96,3	96,9	102,3	99,6	95,2	88,3	112,3	-53,6
δ' τριμ. 2022	94,2	95,3	101,6	97,3	106,2	104,8	101,2	-52,6
α' τριμ 2023	97,7	99,2	106,9	109,4	145,2	111,6	96,6	-43,3
β' τρίμ. 2023	96,1	97,2	108,6	107,5	145,8	117,2	113,8	-36,7
γ' τριμ. 2023	94,0	94,3	109,5	103,8	125,0	120,7	114,5	-36,3
δ' τριμ. 2023	94,9	94,8	105,3	95,3	153,2	113,3	113,8	-43,5
α' τριμ 2024	96,3	95,7	107,2	104,8	160,8	107,6	119,1	-46,1
β' τρίμ. 2024	96,0	95,8	109,4	108,7	150,0	101,9	130,3	-42,7
γ' τρίμ. 2024	96,4	96,1	107,5	103,8	149,2	106,6	115,6	-47,8
δ' τριμ. 2024	95,8	95,2	107,1	103,7	144,5	101,2	114,5	-47,1
α' τριμ 2025	96,2	95,5	107,6	110,2	165,6	95,7	116,2	-43,1
β' τρίμ. 2025	94,5	94,2	106,8	110,5	167,6	101,6	113,6	-45,5

Πηγές: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG ECFIN, IOBE

Διάγραμμα 2.6

Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών

Πηγή: IOBE

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες υποχώρησαν ελαφρά στο β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο στις Υπηρεσίες, ενώ ενισχύθηκαν ήπια στις Κατασκευές και στο Λιανικό εμπόριο και παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες στη Βιομηχανία.

Β. Δημοσιονομικές εξελίξεις

- Ισοζύγιο Προϋπολογισμού Γεν. Κυβέρνησης 2024 (1^η κοινοποίηση): πλεόνασμα 1,3% του ΑΕΠ, έναντι στόχου για έλλειμμα -1,1% του ΑΕΠ και ελλείμματος 1,4% πρόπερσι. Πρωτογενές πλεόνασμα 4,8% του ΑΕΠ, έναντι στόχου για πλεόνασμα 2,1% του ΑΕΠ και πλεονάσματος 2,0% το 2023.
- Χρέος Γενικής Κυβέρνησης στο 153,6% το 2024 έναντι 163,9% το 2023, με μείωση σε απόλυτους όρους από €369.110 εκατ. σε €364.885 εκατ.
- Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού, Ιαν.-Μάιος 2025: ταμειακό πλεόνασμα €1.875 εκατ. (0,8% του ΑΕΠ) έναντι στόχου για έλλειμμα €2.475 εκατ. για το αντίστοιχο διάστημα του 2025 στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025 και ελλείμματος €535 εκατ. (0,2% του ΑΕΠ) το αντίστοιχο διάστημα του 2024.
- Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού, Ιαν.-Μάιος 2025: ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα €5.343 εκατ. (2,2% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα €1.055 εκατ. και πρωτογενούς πλεονάσματος €3.197 εκατ. (1,3% του ΑΕΠ) για την ίδια περίοδο το 2024.
- Η βελτίωση του ισοζυγίου του ΚΠ σε σχέση με πέρυσι, οφείλεται τόσο στην αύξηση των καθαρών εσόδων (+7,8% ή +€2,09 δισεκ.) όσο και στη μείωση των δαπανών (-1,2% ή -€325 εκατ.).

Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης: 2020-2024

Σύμφωνα με τα πρόσφατα³ δημοσιονομικά στοιχεία, τα οποία καταρτίζονται με τη μεθοδολογία των εθνικών λογαριασμών (ESA 2010), το 2024 η Γενική Κυβέρνηση (ΓΚ) σημείωσε πλεόνασμα ύψους €3.181 εκατ. ή 1,3% του ΑΕΠ. Επίσης, το πρωτογενές αποτέλεσμα της ΓΚ για το ίδιο έτος ήταν πλεονασματικό και ανήλθε σε €11.401 εκατ. ή 4,8% του ΑΕΠ (Πίνακας 2.5), έναντι στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος ελλείμματος στον προϋπολογισμό του συγκεκριμένου έτους, ύψους €4.991 εκατ. ή 2,1% του ΑΕΠ. Η εικόνα είναι σαφώς βελτιωμένη σε σχέση με το 2021 και το 2022, έτη στα οποία είχαν παρθεί εκτεταμένα μέτρα στήριξης για την πανδημία και την ενεργειακή κρίση αλλά σημειώνεται και μεγάλη βελτίωση σε σχέση με το 2023. Επιπλέον, καταγράφεται σημαντική υπεραπόδοση σε σχέση με τον στόχο που είχε τεθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού για το 2024. Το 2023, σημειώθηκε έλλειμμα ύψους €3.042 εκατ. ή 1,4% του ΑΕΠ και πρωτογενές πλεόνασμα ύψους €4.578 εκατ. ή 2,0% του ΑΕΠ. Τα αντίστοιχα νούμερα για το 2022 ήταν έλλειμμα €5.104 εκατ. ή 2,5% του ΑΕΠ και πρωτογενές πλεόνασμα €66 εκατ. ή 0,0% του ΑΕΠ.

³Δελτίο Τύπου της ΕΛΣΤΑΤ της 22ης Απριλίου 2025

Πίνακας 2.5

Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης* (στοιχεία Εθνικών Λογαριασμών, ESA 2010)

	2020	2021	2022	2023	2024	
					Αρχικοί στόχοι	Πραγμα- τοποιήσεις
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ))	-9,8	-7,1	-2,5	-1,4	-1,1	1,3
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	-6,8	-4,6	0,0	2,0	2,1	4,8
ΑΕΠ (€ δισεκ.)	165,0	184,6	207,9	225,2	233,8	237,6

Πηγές: Δημοσιονομικά στοιχεία για την περίοδο 2021-2024 – 1η κοινοποίηση, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απρίλιος 2025 και Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2025, Υπουργείο Οικονομικών, Νοέμβριος 2024

*Χωρίς τις επιπτώσεις από την στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Η βελτιωμένη εικόνα του ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια οφείλεται στη βελτίωση όλων των ισοζυγίων, ειδικά της κεντρικής κυβέρνησης. Το ισοζύγιο της κεντρικής κυβέρνησης έγινε πλεονασματικό το 2024 ενώ ήταν ελλειμματικό όλα τα προηγούμενα χρόνια από το 2021 και έπειτα. Καταγράφεται σταθερή βελτίωση κάθε έτος έως το 2024. Το 2021, το έλλειμμα του ισοζυγίου της κεντρικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε σε €14.483 εκατ., το 2022 το έλλειμμα μειώθηκε σε €7.497 εκατ. και το 2023 σε €3.380 εκατ. Το 2024 ήταν πλεονασματικό και έφτασε τα €2.050 εκατ. Το ισοζύγιο των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ήταν οριακά πλεονασματικό φτάνοντας τα €30 εκατ. από έλλειμμα €599 εκατ. το 2023 και €350 εκατ. το 2022. Οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης (ΟΚΑ) παρουσίασαν επίσης βελτιωμένη εικόνα το 2024 σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το αποτέλεσμα ήταν πλεονασματικό (€1.101 εκατ.), από πλεόνασμα €937 εκατ. το 2023 και πλεόνασμα €2.743 εκατ. το 2022.

Η βελτίωση σε σχέση με τον στόχο το 2024 επίσης οφείλεται στην υπέρ-εκτέλεση του ισοζυγίου της κεντρικής κυβέρνησης. Ο στόχος που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του 2024 για το ισοζύγιο της κεντρικής κυβέρνησης ανερχόταν σε έλλειμμα €3.343 εκατ. Επίσης, καταγράφηκε υπέρ-απόδοση στο ισοζύγιο των ΟΤΑ, αφού ο στόχος ήταν έλλειμμα €297 εκατ. Αντίθετα, καταγράφηκε υπό-απόδοση στο ισοζύγιο των ΟΚΑ, αφού ο στόχος ήταν πλεόνασμα €1.153 εκατ.

Χρέος Γενικής Κυβέρνησης

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης μειώθηκε το 2024 τόσο ως απόλυτο μέγεθος όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ (Πίνακας 2.6). Η πορεία του χρέους, ως απόλυτο μέγεθος, ήταν αυξητική από το 2016 έως και το 2023, με μόνη εξαίρεση το 2019. Από το 2020 ωστόσο, το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώνεται, με τη μείωση του 2022 να συνιστά την πιο μεγάλη των τελευταίων δέκα ετών, φτάνοντας μάλιστα στο χαμηλότερο λόγο χρέους προς ΑΕΠ από το 2010. Το 2024 καταγράφεται για πρώτη φορά από το 2019 μείωση του χρέους ως απόλυτο μέγεθος, από €369.110 εκατ. σε €364.885 εκατ. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, το χρέος μειώθηκε από 163,9% το 2023 σε 153,6% το 2024. Η βελτιωμένη εικόνα οφείλεται τόσο στη βελτίωση του δημοσιονομικού ισοζυγίου όσο και στην ισχυρή οικονομική μεγέθυνση που καταγράφεται χρόνο με τον χρόνο. Η Ελλάδα, ωστόσο, εξακολουθεί να καταλαμβάνει την πρώτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ. Έπονται η Ιταλία με 135,3% και η Γαλλία με 113,0% ενώ ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται πολύ χαμηλότερα, στο 81,0% (βλέπε Παράρτημα, Διάγραμμα 2).

Η δημοσιονομική εικόνα ήταν καλύτερη το 2024 σε σχέση με το 2023 εξαιτίας της υποχώρησης της επίδρασης της ενεργειακής κρίσης και της χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής από τις κεντρικές τράπεζες αλλά και λόγω της μείωσης της φοροδιαφυγής σε συνδυασμό με την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Για το 2025, η εικόνα αναμένεται ακόμα καλύτερη. Προβλέπεται υψηλός ονομαστικός ρυθμός μεγέθυνσης και διατήρηση του χρέους σε απόλυτα μεγέθη σε σταθερά επίπεδα, δηλαδή, σημαντική μείωση του χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ. Σε αυτό το αποτέλεσμα συνεισφέρει και η έξοδος της Ελλάδας από την ενισχυμένη εποπτεία, αφού υλοποιήθηκαν οι κύριες δεσμεύσεις της χώρας και εφαρμόστηκαν οι συμφωνημένες μεταρρυθμίσεις. Η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας (πλέον από όλους τους επενδυτικούς οίκους που αναγνωρίζει η ΕΚΤ) επίσης οδηγεί σε μείωση του κόστους χρηματοδότησης. Τον Απρίλιο του 2025 πραγματοποιήθηκε έκδοση νέου 10-ετούς κρατικού ομολόγου, με το επιτόκιο να διαμορφώνεται στο 3,875%.

Πίνακας 2.6

Ενοποιημένο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. €)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ενοποιημένο χρέος Γενικής Κυβέρνησης	334.721	331.145	341.588	364.141	368.005	369.110	364.885
% ΑΕΠ	186,4	180,6	207,0	197,3	177,0	163,9	153,6
ΑΕΠ	179.558	183.351	165.016	184.575	207.854	225.197	237.573

Πηγές: Δημοσιονομικά στοιχεία για την περίοδο 2021-2024 -1η κοινοποίηση, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απρίλιος 2025

Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού το 2025 (Ιανουάριος – Μάιος)

Το παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον παραμένει ασταθές το 2025. Οι γεωπολιτικές εντάσεις εξακολουθούν να είναι αυξημένες ενώ τα μέτρα προστατευτισμού που επιβάλλονται από τις ΗΠΑ στην ΕΕ, αλλά και σε άλλες χώρες και περιφέρειες, από τις αρχές Απριλίου και έπειτα, ήδη επιδρούν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα. Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με το ύψος και το εύρος των δασμών συνεχίζονται, με τις πιθανότητες πλήρους εξάλειψης όμως να μειώνονται. Οι περισσότερες χώρες και περιφέρειες στις οποίες επιβάλλονται δασμοί, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, ανταποδίδουν, επιβάλλοντας με τη σειρά τους δασμούς στις Αμερικανικές εισαγωγές. Ως αποτέλεσμα, οι προβλέψεις για τους ρυθμούς μεγέθυνσης παγκοσμίως έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω. Μείωση των εσόδων από τις εξαγωγές στις ΗΠΑ καθώς και συνακόλουθη ύφεση στη γενικότερη οικονομική δραστηριότητα θα επιβαρύνει τόσο την οικονομική ανάπτυξη όσο και τον κρατικό προϋπολογισμό.

Στο αβέβαιο αυτό οικονομικό περιβάλλον, ωστόσο, η ελληνική οικονομία δείχνει σημάδια ανθεκτικότητας. Στις 30 Απριλίου κατατέθηκε στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η ετήσια έκθεση προόδου έτους 2025, αναφορικά με τους στόχους που έχουν τεθεί στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο (ΜΔΣ) 2025-2028, υπό το αναθεωρημένο ευρωπαϊκό πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης που τέθηκε σε ισχύ την 30η Απριλίου 2024. Ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, αναμένεται να διαμορφωθεί σε 2,3% το 2025, όσο προβλεπόταν και τον Οκτώβρη⁴. Ακόμη, προβλέπεται ρυθμός αύξησης των επενδύσεων ύψους 8,4%, της ιδιωτικής κατανάλωσης 1,7%, των εξαγωγών 4,0% και των εισαγωγών 3,8%. Ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή αναμένεται να αποκλιμακωθεί σε 2,4% το 2025 από 3,0% το 2024. Προβλέπεται πρωτογενές πλεόνασμα 3,2% το 2025 (από

⁴ Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό – Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025-2028, 16 Οκτωβρίου 2024

πρόβλεψη 2,5% τον Οκτώβριο) από 4,8% το 2024 και συνολικό πλεόνασμα 0,1% από 1,3% το 2024. Ακολούθως, το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί από 153,6% το 2024 σε 145,7% το 2025.

Στην ετήσια έκθεση προόδου περιλαμβάνονται οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις για τα έτη 2024 και 2025. Οι παρεμβάσεις στοχεύουν στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής. Τα μέτρα του 2025 περιλαμβάνουν την επιπλέον μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά μία ποσοστιαία μονάδα, την αύξηση των μισθών του δημοσίου τομέα κατόπιν της αύξησης του κατώτατου μισθού από τα €830 στα €880, την κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, τα κίνητρα για καινοτομία, συγχωνεύσεις και εξαγορές, την αυτοτελή φορολόγηση των εφημεριών των ιατρών του ΕΣΥ, την απαλλαγή από τον φόρο ασφαλιστρού συμβολαίων υγείας για παιδιά, την υλοποίηση του προγράμματος ΣΠΙΤΙ μου II και λοιπά μέτρα που αντιμετωπίζουν ζητήματα σχετικά με το δημογραφικό και το στεγαστικό πρόβλημα. Επιπλέον, εφαρμόζονται μέτρα ύψους €1,3 δισεκ., που ανακοινώθηκαν μετά την κατάθεση του κρατικού προϋπολογισμού 2025, στη βάση της θετικής δημοσιονομικής επίδοσης του 2024 συνδεδεμένη με την απόδοση των μέτρων περιορισμού της φοροδιαφυγής. Αυτά περιλαμβάνουν: Μόνιμη αύξηση του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά €500 εκατ., μόνιμη επιστροφή ενός ενοικίου σε οικογένειες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, με εκτιμώμενο ετήσιο κόστος €230 εκατ., μόνιμη ετήσια οικονομική ενίσχυση ύψους €250 σε 1,44 εκατ. συνταξιούχους, ανασφάλιστους υπερήλικες και άτομα με αναπηρία, με ετήσιο κόστος €360 εκατ., επέκταση της απαλλαγής από τις φαρμακευτικές δαπάνες για χαμηλοσυνταξιούχους, με ετήσιο κόστος €23 εκατ., και χορήγηση επιδόματος επικινδυνότητας στα στελέχη των σωμάτων ασφαλείας με ετήσιο κόστος €222 εκατ.

Ισοζύγιο και πρωτογενές Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού

Σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο του Ιανουαρίου – Μαΐου 2025, παρουσιάζεται πλεόνασμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους €1.875 εκατ. (0,8% του ΑΕΠ) έναντι του στόχου για έλλειμμα €2.475 εκατ. που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2025 στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025 και ελλείμματος €535 εκατ. (0,2% του ΑΕΠ) το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024. Το πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους €5.343 εκατ. (2,2% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα €1.055 εκατ. και πρωτογενούς πλεονάσματος €3.197 εκατ. (1,3% του ΑΕΠ) για την ίδια περίοδο το 2024. Η βελτίωση του ισοζυγίου του ΚΠ το πρώτο πεντάμηνο σε σχέση με πέρυσι, οφείλεται τόσο στην αύξηση των καθαρών εσόδων (+7,8% ή +€2,09 δισεκ.) όσο και στη μείωση των δαπανών (-1,2% ή -€325 εκατ., Πίνακας 2.7).

Σημειώνεται ότι ποσό €1.993 εκατ. που αφορά ετεροχρονισμό πληρωμών του τακτικού προϋπολογισμού και ποσό €499 εκατ. που αφορά ετεροχρονισμό των επενδυτικών δαπανών, δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε δημοσιονομικούς όρους. Επιπλέον, ποσό ύψους €342 εκατ. φορολογικών εσόδων του πρώτου διμήνου προσμετράται δημοσιονομικά στο έτος 2024. Εξαιρώντας τα ανωτέρω ποσά, η υπέρβαση στο πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, έναντι των στόχων του προϋπολογισμού, εκτιμάται σε €1.454 εκατ. Σημειώνεται ότι στο ποσό αυτό του πενταμήνου, περιλαμβάνεται και είσπραξη μέρους του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων εκτιμώμενου ύψους €665 εκατ., που είχε προβλεφθεί ότι θα εισπραχθεί τους επόμενους μήνες, λόγω του ότι τέθηκε σε λειτουργία ήδη από τα μέσα Μαρτίου η εφαρμογή για την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων.

Επισημαίνεται ότι το πρωτογενές αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους διαφέρει από το αποτέλεσμα σε ταμειακούς όρους. Επιπρόσθετα, τα ανωτέρω αφορούν στο πρωτογενές αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης και όχι στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης, που περιλαμβάνει και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα των Νομικών Προσώπων και των υποτομένων των ΟΤΑ και ΟΚΑ.

Πίνακας 2.7

Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού: Ιανουάριος-Μάιος 2025* (εκατ. €)

	Ιαν. – Μάιος		% Μεταβ. 25/24	2024*	2025* Προϋπ.	% Μεταβ. 25Π/24
	2024*	2025*				
I. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΚΠ (1+2)	26.884	28.969	7,8	74.110	75.463	1,8
1. Καθαρά έσοδα ΤΠ	24.145	25.898	7,3	68.526	67.518	-1,5
Έσοδα προ επιστροφών φόρων	26.757	29.717	11,1	76.537	75.047	-1,9
Μείον επιστροφές φόρων	2.612	3.819	46,2	8.011	7.529	-6,0
2. Έσοδα ΠΔΕ ⁵	2.739	3.071	12,1	5.584	7.945	42,3
II. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΠ (3+4)	27.419	27.094	-1,2	73.742	79.871	8,3
3. Δαπάνες ΤΠ	23.006	23.365	1,6	60.428	65.771	8,8
Πρωτογενείς δαπάνες ΤΠ	19.246	19.805	2,9	52.055	58.070	11,6
Τόκοι	3.760	3.560	-5,3	8.373	7.701	-8,0
4. Δαπάνες ΠΔΕ ⁶	4.413	3.729	-15,5	13.314	14.100	5,9
III. Έλλειμμα(-)/Πλεόνασμα (+) ΚΠ	-535	1.875		369	-4.408	
% στο ΑΕΠ	-0,2	0,8		0,2	-1,8	
IV. Πρωτογενές Πλεόνασμα ΚΠ	3.197	5.343		8.698	3.293	
% στο ΑΕΠ	1,3	2,2		3,7	1,3	
ΑΕΠ (σε τρέχουσες τιμές) ⁷	236.965	247.514	4,5	236.965	247.514	4,5

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Μαΐου 2025, Υπουργείο Οικονομικών, Ιούνιος 2025.

*Σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Σύμφωνα με τη νέα κατάταξη εσόδων που ισχύει από 01/01/2019

Έσοδα τακτικού προϋπολογισμού

Την περίοδο Ιανουαρίου – Μαΐου 2025, το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε €28.969 εκατ., παρουσιάζοντας αύξηση κατά €1.632 εκατ. ή 6% έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025. Σημειώνεται ότι στο ποσό αυτό εμπεριέχεται τόσο στα έσοδα (στην κατηγορία «Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών»), όσο και στις επιστροφές φόρων (ΦΠΑ), το ποσό των €784,8 εκατ. από τις συναλλαγές που απαιτήθηκε να γίνουν κατά τον μήνα Ιανουάριο 2025 για την ολοκλήρωση της νέας Σύμβασης Παραχώρησης της Αττικής Οδού, οι οποίες αφορούν στο έτος 2024 και είναι δημοσιονομικά ουδέτερες. Παρουσιάζεται επίσης αύξηση κατά €2,09 δισεκ. ή 7,8% σε σχέση με πέρυσι.

⁵ Η κατηγορία «έσοδα ΠΔΕ» πλέον περιλαμβάνει και τις εισροές του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης (ΤΑΑ)

⁶ Η κατηγορία «δαπάνες ΠΔΕ» πλέον περιλαμβάνει και τις πληρωμές από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης (ΤΑΑ)

⁷ Πηγή: Εκτίμηση για το 2024 και πρόβλεψη για το 2025 όπως αποτυπώνονται στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του 2025, Νοέμβριος 2024

Πίνακας 2.8

Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού: Ιανουάριος-Μάιος 2025* (εκατ. €)

	Ιαν. – Μάιος		% Μεταβ. 25/24	2024*	2025* Προϋπ.	% Μεταβ. 25Ε/24
	2024*	2025*				
Καθαρά Έσοδα ΚΠ	26.884	28.969	7,8	74.110	75.463	1,8
Καθαρά Έσοδα ΤΠ	24.145	25.898	7,3	68.526	67.518	-1,5
Έσοδα ΤΠ	26.757	29.717	11,1	76.537	75.047	-1,9
Επιστροφές φόρων	2.612	3.819	46,2	8.011	7.529	-6,0
Φορολογία Εισοδήματος Εκ των οποίων:	7.434	9.167	23,3	23.992	25.519	6,4
--Φυσικών Προσώπ.	4.865	5.980	22,9	14.277	15.163	6,2
--Νομικών Προσώπ.	1.810	2.205	21,8	7.664	8.368	9,2
Φορ. Ακίνητης Περιουσίας	1.414	1.530	8,2	2.467	2.394	-3,0
Φορ. Κληρ., Δωρεών, κλπ.	94	96	2,1	235	235	0,0
Δασμοί και φόροι Εισαγ.	141	163	15,6	366	362	-1,1
Φόροι επί αγαθών και υπ.	14.394	15.280	6,2	37.552	37.982	1,1
Εκ των οποίων:						
--ΦΠΑ	10.187	10.995	7,9	26.346	26.645	1,1
--Ειδικόί Φόροι Κατ'σης	2.714	2.789	2,8	7.251	7.272	0,3
Λοιποί φόροι παραγωγής	167	230	37,7	586	386	-34,1
Λοιποί τρεχ. φόροι	1.069	489	-54,3	3.589	2.522	-29,7
Κοινωνικές Εισφορές	25	25	0,0	61	60	-1,6
Μεταβιβάσεις	2.761	3.281	18,8	5.738	8.131	41,7
Πωλήσεις αγαθών & υπηρ. Εκ των οποίων:	406	1.450	257,1	3.448	2.417	-29,9
Λοιπά τρέχοντα έσοδα	1.567	1.079	-31,1	4.048	2.949	-27,1
Πωλήσεις παγίων	23	0	-100,0	40	37	-7,5
Έσοδα ΠΔΕ ⁸	2.739	3.071	12,1	5.584	7.945	42,3

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Μαΐου 2025, Υπουργείο Οικονομικών, Ιούνιος 2025.

*Σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Σύμφωνα με τη νέα κατάταξη εσόδων που ισχύει από 01/01/2019

Οι περισσότερες υποκατηγορίες παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με το πρώτο πεντάμηνο του 2024. Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού (ΤΠ) αυξήθηκαν κατά 11,1%, ενώ τα καθαρά έσοδα του ΤΠ ενισχύθηκαν κατά 7,3%, με αύξηση των επιστροφών φόρων κατά 46,2%. Η μεγάλη αύξηση των επιστροφών φόρων οφείλεται στην συναλλαγή για την παραχώρηση της Αττικής Οδού που προαναφέρθηκε. Τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος ενισχύθηκαν κατά 23,3% σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024, τόσο από την αύξηση των εσόδων από τη φορολογία φυσικών προσώπων (+22,9%), όσο και από την αύξηση των εσόδων από τη φορολογία στα νομικά πρόσωπα (+21,8%). Τα έσοδα από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών διευρύνθηκαν κατά 6,2%, κυρίως λόγω της αύξησης κατά 7,9% των εσόδων από ΦΠΑ αλλά και λόγω της αύξησης των εσόδων από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης κατά 2,8%. Συνολικά, τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε €26.954 εκατ., αυξημένα κατά €1.677 εκατ. ή 6,6% έναντι του στόχου κυρίως εξαιτίας: α) της είσπραξης μέρους του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων εκτιμώμενου ύψους €665 εκατ., που είχε προβλεφθεί ότι θα εισπραχθεί τους επόμενους μήνες, λόγω του ότι τέθηκε σε λειτουργία ήδη από τα μέσα Μαρτίου η εφαρμογή για την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων όπως προαναφέρθηκε και β) της καλύτερης απόδοσης στην είσπραξη των φόρων του τρέχοντος

⁸ Η κατηγορία «έσοδα ΠΔΕ» πλέον περιλαμβάνει και τις εισροές του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

έτους (Φ.Π.Α, ΕΦΚ κ.λπ.) και της καλύτερης απόδοσης των φόρων εισοδήματος του προηγούμενου έτους που εισπράχθηκαν σε δόσεις μέχρι και το τέλος Φεβρουαρίου 2025.

Τα έσοδα από τον φόρο ακίνητης περιουσίας αυξήθηκαν κατά 8,2% σε σχέση με πέρυσι ενώ οι φόροι κληρονομιάς αυξήθηκαν κατά 2,1%. Οι λοιποί φόροι παραγωγής αυξήθηκαν κατά 37,7% και οι μεταβιβάσεις κατά 18,8%. Οι πωλήσεις αγαθών & υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 257,1% λόγω των συναλλαγών για την παραχώρηση της Αττικής Οδού που προαναφέρθηκε. Μείωση κατέγραψαν τα λοιπά τρέχοντα έσοδα (-31,1%) και οι πωλήσεις παγίων (-100,0%, Πίνακας 2.8).

Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού

Οι δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για την περίοδο του Ιανουαρίου - Μαΐου 2025 ανήλθαν στα €27.094 εκατ. και παρουσιάζονται μειωμένες κατά €2.718 εκατ. έναντι του στόχου (€29.812 εκατ.), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025. Επίσης είναι μειωμένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024, κατά €325 εκατ. ή 1,2%.

Πίνακας 2.9

Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού: Ιανουάριος-Μάιος 2025* (εκατ. €)

	Ιανουάριος- Μάιος		% Μεταβ. 25/24	2024*	2025* Προϋπ.	% Μεταβ. 25Π/24
	2024*	2025*				
Δαπάνες ΚΠ (1+2+3)	27.419	27.094	-1,2	73.742	79.871	8,3
Δαπάνες ΤΠ (1+2)	23.006	23.365	1,6	60.428	65.771	8,8
1.Πρωτογενείς δαπ. ΤΠ	19.246	19.805	2,9	52.055	58.070	11,6
Παροχές σε εργαζόμενους	6.120	6.209	1,5	14.869	14.889	0,1
Κοινωνικές παροχές	91	85	-6,6	340	425	25,0
Μεταβιβάσεις	11.802	12.474	5,7	32.598	34.741	6,6
(εκ των οποίων σε ΟΚΑ)	7.243	7.577	4,6	21.033	21.696	3,2
Αγορές αγαθών & υπηρεσιών	565	640	13,3	2.199	2.040	-7,2
Επιδότησεις	13	73	461,5	73	81	11,0
Λοιπές δαπάνες	77	1	-98,7	117	102	-12,8
Πιστώσεις υπό κατανομή (πλην ΠΔΕ και ΤΑΑ)	0	0	-	0	3.183	-
Αγορές παγίων	578	323	-44,1	1.857	2.610	40,5
2. Τόκοι (ακαθάριστη βάση)	3.760	3.560	-5,3	8.373	7.701	-8,0
3. Δαπάνες ΠΔΕ ⁹	4.413	3.729	-15,5	13.314	14.100	5,9

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Μαΐου 2025, Υπουργείο Οικονομικών, Ιούνιος 2025.

*Σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Σύμφωνα με τη νέα κατάταξη εσόδων που ισχύει από 01/01/2019

Στο σκέλος του Τακτικού Προϋπολογισμού οι πληρωμές παρουσιάζονται μειωμένες έναντι του στόχου κατά €2.218 εκατ., γεγονός που οφείλεται κυρίως στον ετεροχρονισμό των μεταβιβατικών πληρωμών προς τους ΟΚΑ και λοιπούς φορείς γενικής κυβέρνησης κατά €1.539 εκατ. και των ταμειακών πληρωμών των εξοπλιστικών προγραμμάτων κατά €455 εκατ. Σημειώνεται, ότι τα προαναφερθέντα ποσά δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε δημοσιονομικούς όρους. Σε σχέση με πέρυσι σημειώνεται αύξηση των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού κατά 1,6%. Οι πρωτογενείς δαπάνες του ΤΠ αυξήθηκαν κατά 2,9% ενώ οι τόκοι μειώθηκαν κατά 5,3%.

⁹ Η κατηγορία «δαπάνες ΠΔΕ» περιλαμβάνει πλέον και τις πληρωμές από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Οι παροχές σε εργαζομένους αυξήθηκαν σε σχέση με πέρυσι (+1,5%) ενώ οι κοινωνικές παροχές μειώθηκαν (-6,6%). Αύξηση καταγράφηκε στις μεταβιβάσεις (+5,7%) με αυτές που αφορούν σε ΟΚΑ να είναι αυξημένες κατά 4,6%. Αύξηση σημειώθηκε και στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών (+13,3%). Αύξηση κατά €60 εκατ. καταγράφηκε στις επιδοτήσεις ενώ μείωση κατέγραψαν οι λοιπές δαπάνες (-€76 εκατ.) και οι αγορές παγίων (-44,1%).

Αξιοσημείωτες μεταβιβάσεις είναι οι ακόλουθες: οι μεταβιβάσεις προς τα νοσοκομεία και τις ΥΠΕ-ΠΕΔΥ ύψους €588 εκατ., η μεταβίβαση ύψους €400 εκατ. για την κάλυψη κόστους παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (ΥΚΩ), σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 55 του Ν.4508/2017 (Α' 200), η επιχορήγηση ύψους €290 εκατ. προς την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.) για την προμήθεια φαρμακευτικών σκευασμάτων, προϊόντων και υπηρεσιών υγείας, για λογαριασμό των δημόσιων νοσοκομείων, οι επιχορηγήσεις προς τους συγκοινωνιακούς φορείς (ΟΑΣΑ, ΟΑΣΘ και ΟΣΕ) ύψους €124 εκατ. και η επιχορήγηση προς τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ύψους €113 εκατ..

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Τα έσοδα του ΠΔΕ χωρίς το ΤΑΑ ανήλθαν σε €1.725 εκατ., μειωμένα κατά €154 εκατ. από τον στόχο (1.880 εκατ. ευρώ), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025 και κατά €855 εκατ. σε σχέση με πέρυσι. Τα έσοδα του ΤΑΑ είναι σημαντικά αυξημένα σε σχέση με πέρυσι λόγω της πρόωμης εκταμίευσης τον Δεκέμβριο του 2023 της δόσης του ΤΑΑ που οδήγησε σε χαμηλή εισροή εσόδων το 2024.

Οι πληρωμές στο σκέλος των επενδυτικών δαπανών συμπεριλαμβανομένου του ΤΑΑ, ανήλθαν στα €3.729 εκατ., μειωμένες κατά €499 εκατ. σε σχέση με τον στόχο, που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025. Ταυτόχρονα παρουσιάζονται μειωμένες σε σχέση με τις αντίστοιχες πληρωμές του 2024 κατά €685 εκατ. Στις επί μέρους κατηγορίες, οι ροπές είναι αντίρροπες, με τις δαπάνες του ΠΔΕ να μειώνονται (-€1,2 δισεκ.) και τις δαπάνες του ΤΑΑ να αυξάνονται (+€539 εκατ.)

Γ. Χρηματοπιστωτικό σύστημα

- Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνέχισε τη σταδιακή χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής, το δεύτερο τρίμηνο του 2025, με προσδοκία για μικρή περαιτέρω μείωση των βασικών επιτοκίων το δεύτερο εξάμηνο του 2025.
- Το κόστος νέου δανεισμού του δημοσίου τομέα μειώθηκε στο 3,3% τον Ιούνιο του 2025, καθώς και η απόκλιση του από το αντίστοιχο κόστος του Γερμανικού δημοσίου (77 μ.β. από 87 μ.β. το προηγούμενο τρίμηνο για το 10-ετές κρατικό ομόλογο).
- Το κόστος νέου δανεισμού του ιδιωτικού τομέα μειώθηκε το δεύτερο τρίμηνο του 2025, με μείωση της απόκλισής του από το αντίστοιχο μέσο κόστος στην Ευρώπη.
- Η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις ενισχύθηκε περαιτέρω στις αρχές του 2025, καταγράφοντας τον υψηλότερο ετήσιο ρυθμό από τις αρχές του 2009, ενώ η πιστωτική συρρίκνωση προς τα νοικοκυριά αμβλύθηκε σε οριακή.
- Τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια στους ισολογισμούς των ελληνικών τραπεζών κατέγραψαν σταθερότητα στο πρώτο τρίμηνο του 2025, στο 3,8% των συνολικών δανείων.
- Οι ιδιωτικές τραπεζικές καταθέσεις ανέκαμψαν στα μέσα του 2025.
- Η έκθεση των ελληνικών τραπεζών σε κρατικά ομόλογα παρέμεινε υψηλή στις αρχές του 2025 και αποκλίνει σημαντικά από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Στο δεύτερο τρίμηνο του 2025, οι τιμές των μετοχών στην εγχώρια κεφαλαιαγορά συνέχισαν να καταγράφουν σημαντική άνοδο, κατά 10,8%, η οποία σωρευτικά ξεπέρασε το 27% το πρώτο εξάμηνο του έτους. Αντίστοιχα, ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε ακόμα πιο θεαματική επίδοση, καθώς αυξήθηκε κατά 21,7% το δεύτερο τρίμηνο, με σωρευτική άνοδο άνω του 50% στο σύνολο του πρώτου εξαμήνου του έτους.

Από τα μέσα του 2024, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει προχωρήσει σε οκτώ διαδοχικές μειώσεις στα βασικά επιτόκια, σωρευτικά κατά τουλάχιστον 200 μονάδες βάσης. Οι αγορές προεξοφλούν μικρή περαιτέρω υποχώρηση των βασικών επιτοκίων το τρέχον έτος, με τάση σταθερότητας το 2026, παραμένοντας σε επίπεδα υψηλότερα από τις αρχές του 2022. Ενδεικτικά, στις αγορές παραγώγων επιτοκίων, το Euribor 3 μηνών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στην περιοχή του 1,8% στα τέλη του 2025, από κοντά στο 2,7% στην αρχή του έτους. Αναφορικά με τα εργαλεία ποσοτικής χαλάρωσης, η ΕΚΤ έχει διακόψει τις επανεπενδύσεις των ομολόγων που λήγουν στο πλαίσιο των προγραμμάτων APP (από τα μέσα του 2023) και PEPP (από τα τέλη του 2024). Ο ρυθμός πληθωρισμού έχει επιβραδυνθεί, με πτωτικές τάσεις στις διεθνείς ενεργειακές τιμές, ωστόσο με κινδύνους να ελλοχεύουν από τις πολιτικές επιβολής δασμών και τις συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις.

Μεταξύ των θετικών τάσεων στα θεμελιώδη μεγέθη των τραπεζών, συνεχίστηκε η υψηλή πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις, ανέκαμψε η ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις και νοικοκυριά, αμβλύθηκε η πιστωτική συρρίκνωση προς τα νοικοκυριά, ενώ αποκλιμακώθηκε το κόστος δημόσιου και ιδιωτικού δανεισμού. Οι ιδιωτικές καταθέσεις καταγράφουν ήπια αυξητική πορεία, ενώ το περιθώριο επιτοκίου μειώθηκε αλλά παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

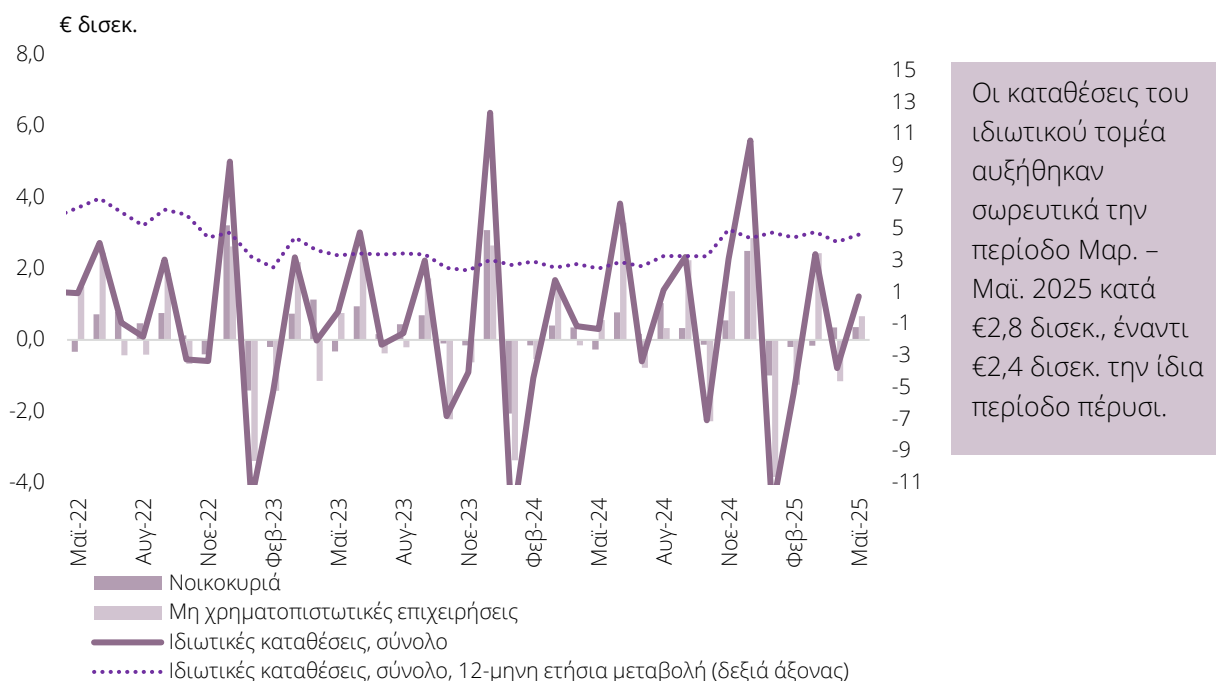
Μεταξύ των αρνητικών τάσεων και προκλήσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η έκθεση των τραπεζών σε κρατικά ομόλογα καταγράφεται υψηλότερη συγκριτικά με τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες, το ποσοστό των κόκκινων δανείων εκτός τραπεζικών ισολογισμών παραμένει υψηλό,

όπως και το μερίδιο αναβαλλόμενης φορολογίας στα ίδια κεφάλαια των τραπεζών. Η αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο λήγει τον Ιούνιο του 2026, συνοδεύτηκε από καθυστερήσεις στην υλοποίηση ορισμένων δράσεων το πρώτο εξάμηνο του 2025. Η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του δανειακού σκέλους αποτελεί ευκαιρία για τη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων με ευνοϊκούς όρους.

Διάγραμμα 2.7

Μηνιαία καθαρή ροή ιδιωτικών καταθέσεων στις Ελληνικές τράπεζες

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Στο σκέλος του παθητικού των τραπεζών, οι ιδιωτικές καταθέσεις αυξήθηκαν την περίοδο Μαρ. 2024 – Μαΐ. 2025, με καθαρές νέες εισροές κατά €2,3 δισεκ από επιχειρήσεις και €0,5 δισεκ. από νοικοκυριά (Διάγραμμα 2.7). Σε ετήσια βάση, το απόθεμα ιδιωτικών καταθέσεων τον Μάιο παρέμεινε αυξημένο κατά €8,7 δισεκ.. Ο δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής αντίστοιχα διαμορφώθηκε στο 4,7% τον Μάιο.

Για το 2025 και το 2026 αναμένεται ήπια ανοδική τάση στις ιδιωτικές καταθέσεις, ελαφρά υψηλότερη του πληθωρισμού. Καθώς το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και η ιδιωτική κατανάλωση αυξάνονται ήπια σε πραγματικούς όρους, αναμένεται μικρή ενίσχυση της αποταμίευσης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, μέρος της οποίας θα αποτυπωθεί και στις καταθέσεις.

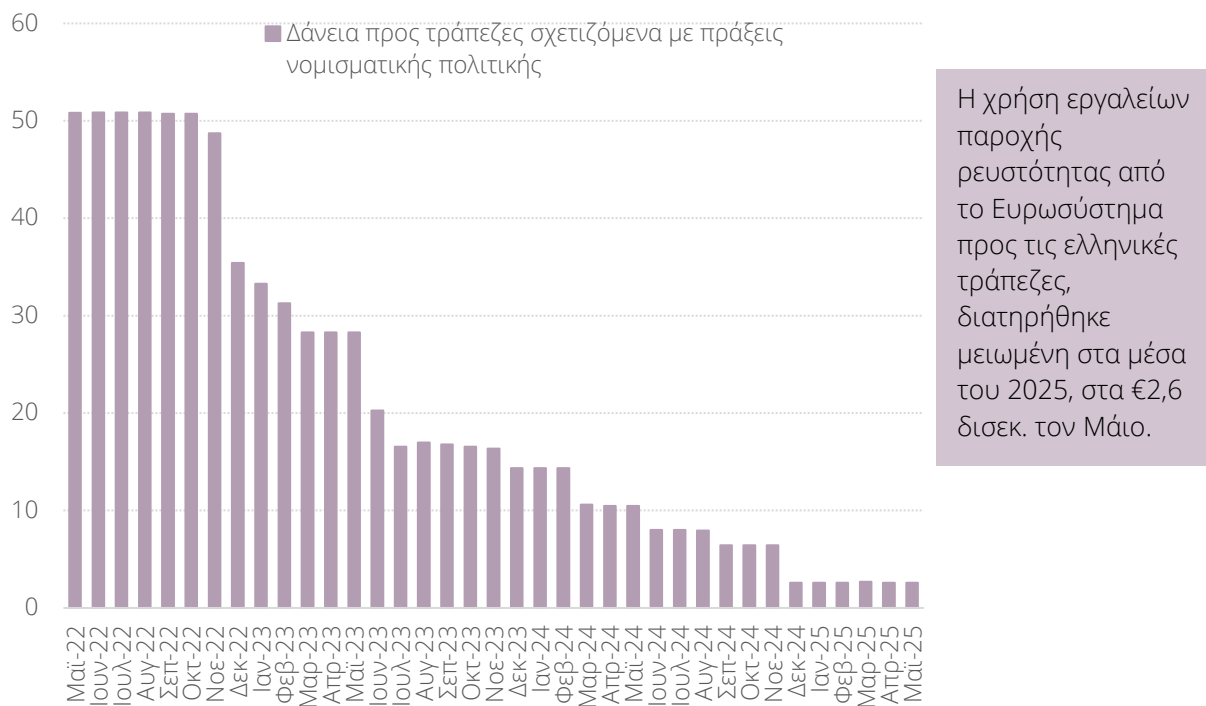
Το δεύτερο σκέλος του παθητικού των τραπεζών αφορά στη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα. Η χρήση μακροπρόθεσμων εργαλείων χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, όπως τα LTROs, έχει μειωθεί σημαντικά, σε μόλις €2,6 δισεκ. τον Μάιο του 2025, από €10,5 δισεκ. ένα έτος νωρίτερα (Διάγραμμα 2.8). Ταυτόχρονα, τα περιουσιακά στοιχεία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος που είναι αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως εξασφάλιση για πράξεις νομισματικής πολιτικής, όπως αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της

Ελλάδος, μειώθηκαν την ίδια περίοδο, αγγίζοντας τα €24,2 δισεκ. τον Μάιο του 2025, από σχεδόν €69 δισεκ. στα μέσα του 2022.

Διάγραμμα 2.8

Μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των Ελληνικών τραπεζών από το Ευρωσύστημα (δισεκ. €)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Στο τρίτο σκέλος του παθητικού των τραπεζών που αφορά στη χρηματοδότηση από τις αγορές κεφαλαίων, αφενός η περαιτέρω συστηματική βελτίωση της πιστοληπτικής αξιολόγησης τόσο για το κρατικό όσο και για τα αξιόγραφα των ίδιων των τραπεζών, αφετέρου η σταδιακή αποκλιμάκωση των επιτοκίων, δημιουργούν αμφότερα θετικές προοπτικές για το τρέχον έτος.

Πίνακας 2.10

Εγχώρια τραπεζική χρηματοδότηση και μέσα επιτόκια ανά χαρτοφυλάκιο

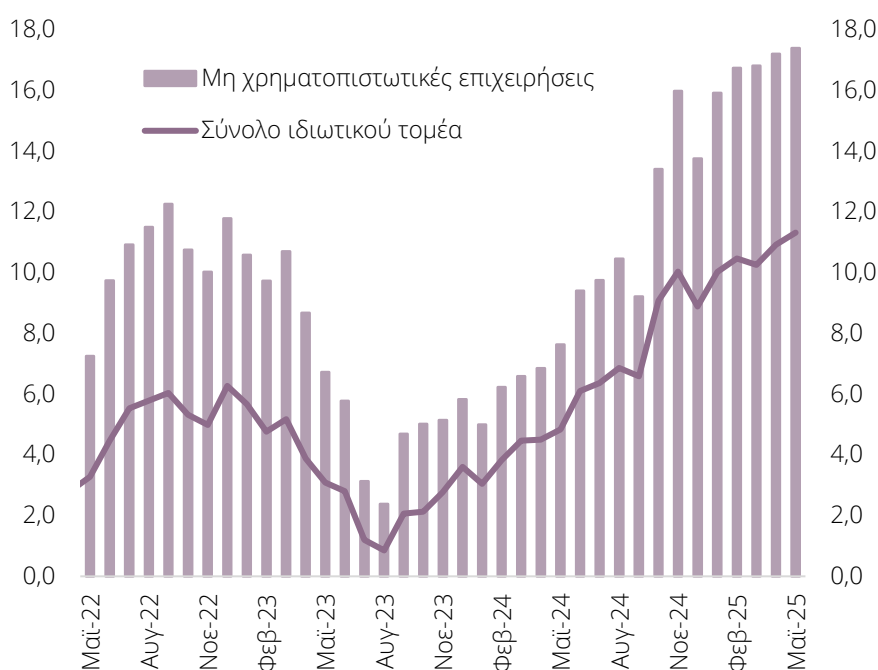
Τρίμηνο/Ετος	2/24	3/24	4/24	1/25	Απρ.25	Μάι.25
Ετήσια % μεταβολή 12-μηνων ροών*						
Σύνολο ιδιωτικού τομέα	5,2	6,6	9,3	10,3	10,9	11,3
Νοικοκυριά & ΜΚΙ	-1,0	-0,7	-0,6	-0,5	-0,3	-0,1
Καταναλωτική πίστη	5,4	6,0	6,2	5,7	5,4	5,7
Στεγαστική πίστη	-2,9	-2,7	-2,7	-2,5	-2,2	-1,9
Ελεύθεροι Επαγγελματίες	-0,1	0,3	0,5	0,1	-0,3	-0,3
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	8,0	9,8	14,4	16,5	17,2	17,4
Μέσα επιτόκια ανά χαρτοφυλάκιο						
Καταναλωτική πίστη	10,8	11,0	10,8	10,7	10,6	10,6
Στεγαστική πίστη	4,20	3,86	3,71	3,69	3,63	3,68
Δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5,54	5,62	5,02	4,57	4,33	4,11

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος.

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων

Διάγραμμα 2.9

Τραπεζική χρηματοδότηση του εγχώριου ιδιωτικού τομέα (ετήσια % μεταβολή 12-μηνων ροών*)

Οι νέες καθαρές ροές προς τις μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις συνέχισαν υψηλές την περίοδο Μαρ.-Μαΐ. 2025, κατά 2,0 δισεκ., με το ρυθμό 12-μηνης πιστωτικής επέκτασης προς το σύνολο του ιδιωτικού τομέα να αγγίζει το 11,3% τον Μάιο, που αποτελεί τον υψηλότερο από τις αρχές του 2009.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

Στην πλευρά του ενεργητικού των τραπεζών, ο 12-μηνος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα ενισχύθηκε περαιτέρω, αγγίζοντας το 101,3% τον Μάιο του 2025 (Πίνακας 2.10). Ο αντίστοιχος ρυθμός προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (ΜΧΕ) καταγράφηκε σε 17,4% τον ίδιο μήνα, που αποτελεί υψηλό 18 ετών (Διάγραμμα 2.9). Ενδεικτικά, οι συνολικές νέες

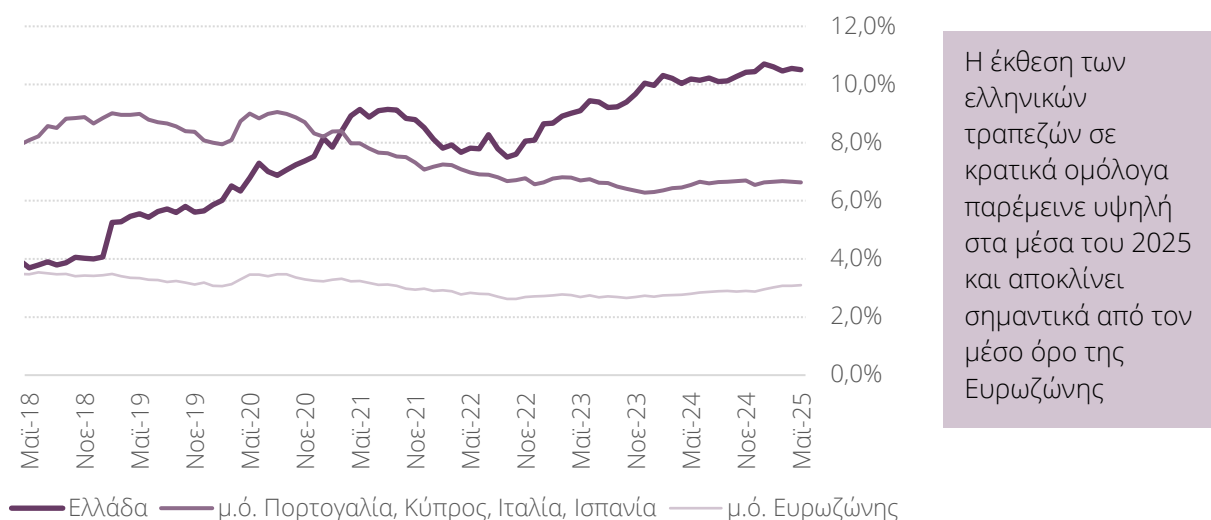
καθαρές εισροές προς επιχειρήσεις το χρονικό διάστημα Μάρ. – Μάι. 2025 κυμάνθηκαν στα €2,0 δισεκ., σε σύγκριση με €1,4 δισεκ. την ίδια περίοδο πέρυσι και €9,3 δισεκ. στο σύνολο του 2024. Αντίθετα, συνεχίστηκε, αν και ηπιότερα, η πιστωτική συρρίκνωση στο στεγαστικό χαρτοφυλάκιο, ενώ μικρές θετικές εισροές κατέγραψαν οι πιστώσεις προς ελεύθερους επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και τα καταναλωτικά δάνεια.

Η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα επηρεάζεται από μεταβολές στην προσφορά και τη ζήτηση δανείων, καθώς και από τις μεταβολές των επιτοκίων. Στην πλευρά της προσφοράς, οι υψηλοί δείκτες ρευστότητας των τραπεζών, το δανειακό σκέλος του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και τα προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες, αναδεικνύουν τη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πόρων και προδιαγράφουν θετικές προοπτικές για το δεύτερο εξάμηνο του 2025 και το 2026.

Από την σκοπιά της ζήτησης δανείων, η έρευνα της Τράπεζας της Ελλάδος για τις τραπεζικές χορηγήσεις το πρώτο τρίμηνο του 2025 κατέγραψε σημαντική ενίσχυση της ζήτησης νέων δανείων στην επιχειρηματική και στεγαστική πίστη, στο πλαίσιο και της εφαρμογής προγραμμάτων όπως το «Σπίτι μου II» συνολικού προϋπολογισμού €2 δισεκ.. Η προσδοκία περαιτέρω ενίσχυσης της ζήτησης εντοπίζεται κυρίως στην επιχειρηματική πίστη, τόσο σε μεγάλες όσο και σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τα πιστωτικά κριτήρια παρέμειναν αμετάβλητα στο πρώτο τρίμηνο του 2025, με εξαίρεση το στεγαστικό χαρτοφυλάκιο στο οποίο καταγράφηκε μικρή χαλάρωση, ενώ δεν αναμένονται σημαντικές μεταβολές βραχυπρόθεσμα.

Διάγραμμα 2.10

Μερίδιο ενεργητικού τραπεζών σε κρατικά ομόλογα (ως % του συνολικού ενεργητικού)

Πηγή: ΕΚΤ

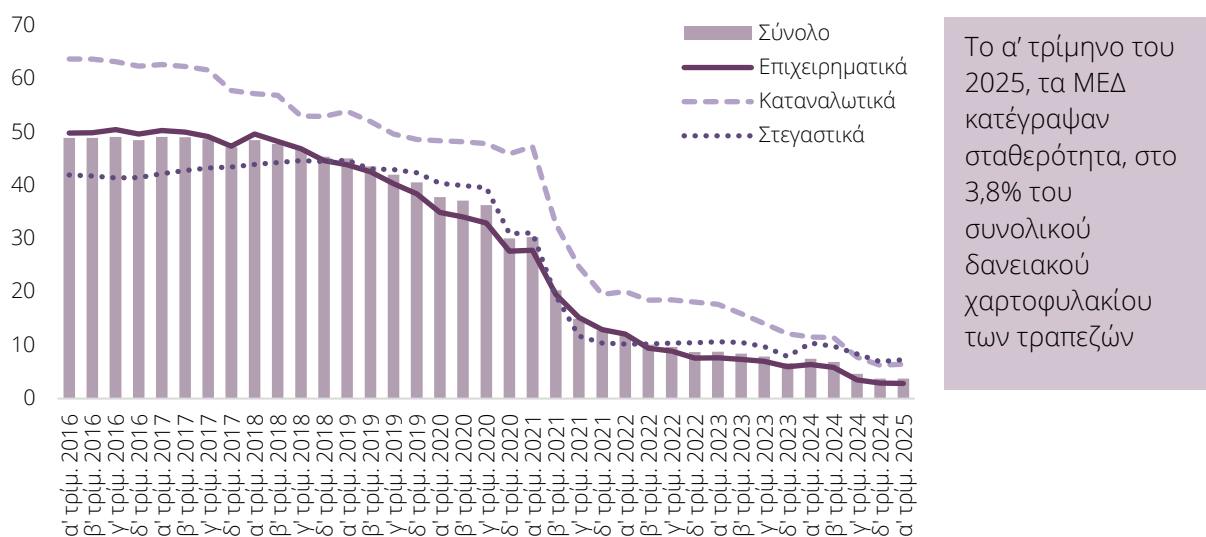
Στην πλευρά του ενεργητικού, η έκθεση των τραπεζών σε κρατικά χρεόγραφα παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα το πρώτο τρίμηνο του 2025, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί σε €34,0 δισεκ. τον Μάιο ή 10,5% του συνολικού ενεργητικού τους. Έτσι, το μερίδιο του συνολικού ενεργητικού των ελληνικών τραπεζών που έχει τοποθετηθεί σε κρατικά ομόλογα συνεχίζει να αποκλίνει από το αντίστοιχο μερίδιο των υπόλοιπων χωρών του «νότου» της Ευρωζώνης που κυμαίνεται στο 6,6%, πολύ υψηλότερα από το αντίστοιχο μερίδιο για τον μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης, που κυμαίνεται μόλις σε 3,1% (Διάγραμμα 2.10).

Τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) στους ισολογισμούς των τραπεζών κατέγραψαν σταθερότητα το πρώτο τρίμηνο του 2025, στο 3,8% των συνολικών δανείων των τραπεζών, στα €6,0 δισεκ., παρόμοια με το προηγούμενο τρίμηνο. Το συνολικό επίπεδο των ΜΕΔ έτσι συνεχίζει να καταγράφει ιστορικό χαμηλό από το 2002 (έτος από το οποίο δημοσιεύονται σχετικά στοιχεία) και έχει συγκλίνει με τις υπόλοιπες χώρες στην Ευρωζώνη. Στα στεγαστικά δάνεια, το ποσοστό των ΜΕΔ παραμένει υψηλότερο, σε 7,3%, στην επιχειρηματική πίστη κυμαίνεται σε 2,8% των σχετικών δανείων, ενώ στα καταναλωτικά δάνεια βρίσκεται στο 6,4%.

Διάγραμμα 2.11

Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια, % του συνόλου των δανείων των τραπεζών, ανά κατηγορία*

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

* Δάνεια εντός ισολογισμού (προ προβλέψεων) σε ατομική βάση

Πέρα από τα ΜΕΔ στους ισολογισμούς των τραπεζών, υψηλός όγκος δανείων, πρώην τραπεζικών ΜΕΔ, καταγράφεται υπό διαχείριση από τις Εταιρίες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΔΑΔΠ). Ενδεικτικά, το πρώτο τρίμηνο του 2025 η συνολική ονομαστική αξία των δανείων υπό τις ΕΔΑΔΠ άγγιξε τα €78,3 δισεκ. Έτσι, το απόθεμα μη εξυπηρετούμενου ιδιωτικού χρέους, κυρίως εκτός ισολογισμών του τραπεζικού συστήματος, παραμένει πολύ υψηλό, με αρνητικές επιδράσεις στην αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων και την ταχύτερη ανάκαμψη των παραγωγικών επενδύσεων.

Μεσοπρόθεσμα, η μείωση των ΜΕΔ αναμένεται να επικεντρωθεί στα στοιχεία ενεργητικού των ΕΔΑΔΠ. Για τον λόγο αυτό, είναι κρίσιμη η εύρυθμη λειτουργία της δευτερογενούς αγοράς απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, καθώς και εργαλείων όπως ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών. Για το απόθεμα στις τράπεζες, η προσπάθεια περαιτέρω μείωσης κρίνεται σκόπιμο να περιλαμβάνει τόσο το επιχειρηματικό όσο και τα στεγαστικά χαρτοφυλάκια.

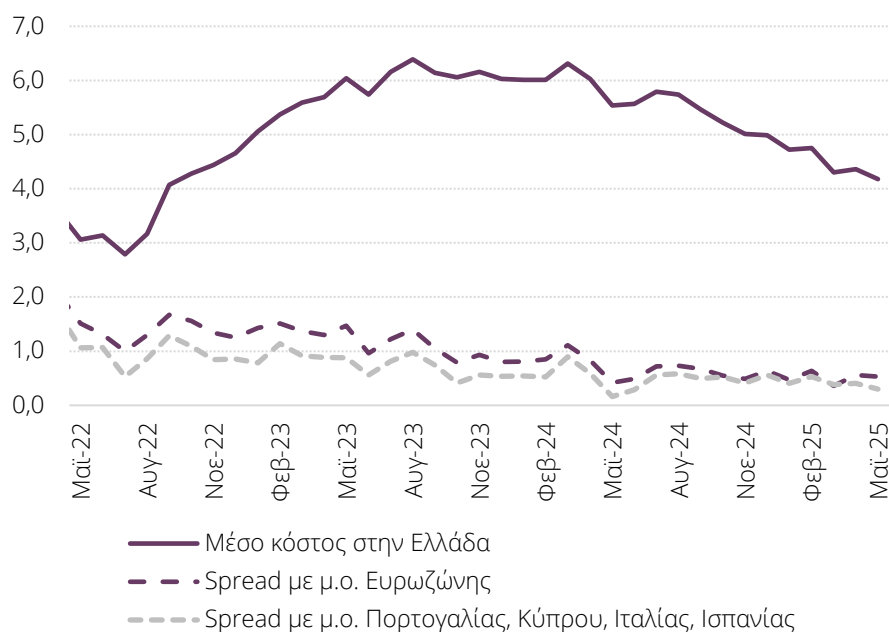
Ως προς τις νέες πιστώσεις στο υπόλοιπο του 2025 και το 2026, αφενός αναμένεται συνέχιση της πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις, με την υλοποίηση του αναθεωρημένου δανειακού σκέλους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έως και το 2026. Αφετέρου, αναμένεται σταδιακή, ήπια πιστωτική ανάκαμψη προς τα νοικοκυριά, έπειτα από 15 έτη, κυρίως λόγω της ανάκαμψης της ζήτησης για στεγαστική πίστη.

Τα επιτόκια νέων καταθέσεων κατέγραψαν κάμψη στο δίμηνο Απριλίου-Μαΐου 2025, στο 0,51% και 0,32% για τις Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) και τα νοικοκυριά αντίστοιχα. Στην ίδια περίοδο, το μέσο επιτόκιο νέων χορηγήσεων μειώθηκε στο 4,7%, διαμορφωμένο σε περίπου 5,8% για ιδιώτες και 4,2% για τις ΜΧΕ. Η διαφορά του μέσου επιτοκίου δανείων και καταθέσεων (περιθώριο επιτοκίου) παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα την ίδια περίοδο, αν και μειώθηκε στο 4,4% από μέσο περιθώριο 5,6% και 5,2% στο σύνολο του 2023 και 2024, αντίστοιχα.

Διάγραμμα 2.12

Σταθμισμένο μέσο κόστος τραπεζικού δανεισμού προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (%)

Τα επιτόκια νέου δανεισμού των επιχειρήσεων μειώθηκαν στο 4,2% τον Μάιο, με τη διαφορά από το μέσο κόστος δανεισμού στις χώρες του «νότου» της Ευρωζώνης να αμβλύνεται στις 53 μ.β.

Πηγή: ΕΚΤ

Το μέσο κόστος νέας τραπεζικής χρηματοδότησης των ΜΧΕ του ιδιωτικού τομέα μειώθηκε στο 4,2% τον Μάιο (Διάγραμμα 2.12). Επίσης, το κόστος χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων παραμένει υψηλότερο από το αντίστοιχο στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Ενδεικτικά, σύμφωνα με το σταθμισμένο δείκτη κόστους τραπεζικού δανεισμού της ΕΚΤ, το κόστος για τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις τον Μάιο του 2025 διαμορφώθηκε σε 3,7% στην Ευρωζώνη, και 3,9% στις χώρες του «νότου» της Ευρωζώνης (Πορτογαλία, Ιταλία, Κύπρος, Ισπανία). Ακολουθώντας, το spread του κόστους δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις σε σχέση με το μ.ό. της Ευρωζώνης και το μ.ό. του «νότου», καταγράφεται στις 53 μ.β. και 30 μ.β. αντίστοιχα. Συγκρίνοντάς το με το επίπεδο προ της δημοσιονομικής κρίσης του 2010, το spread του κόστους δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις παραμένει υψηλότερο.

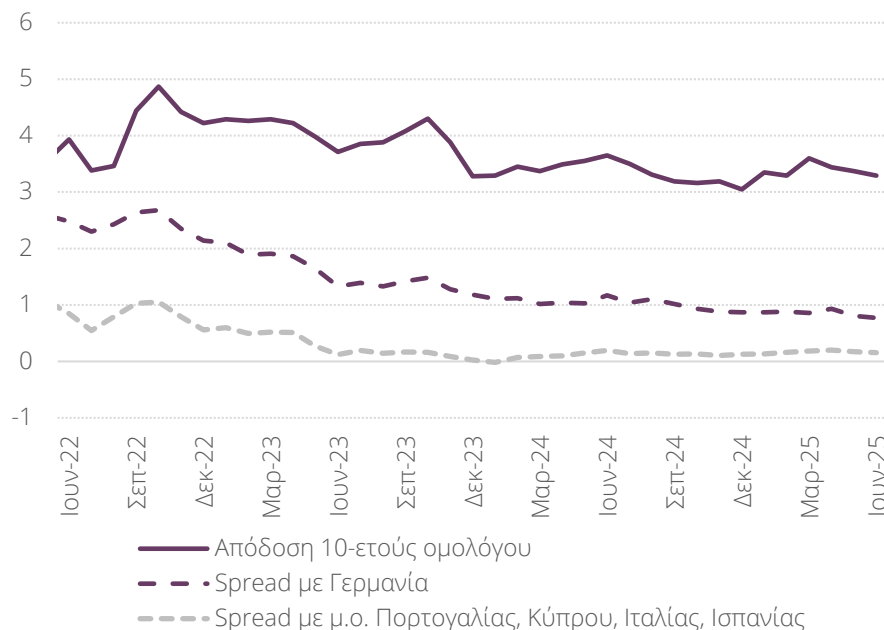
Οι αποδόσεις των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων κατέγραψαν μικρή πτώση στα μέσα του 2025, καθώς το διεθνές επενδυτικό κλίμα κράτησε στάση αναμονής και συγκρατημένης αισιοδοξίας, εν μέσω αβεβαιότητας για εμπορική πολιτική και την εξέλιξη των πολέμων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή. Στο πλαίσιο αυτό, επανήλθε η πτωτική τάση στις αποδόσεις και των ελληνικών κρατικών ομολόγων, με σταδιακή μείωση της απόκλισής τους από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά. Έτσι, τον Ιούνιο του 2025, η μέση απόδοση για το 10-ετές ομόλογο κυμάνθηκε στο 3,3%, σε σχέση με 3,4% το προηγούμενο τρίμηνο. Η επιπλέον επιβάρυνση στο νέο κόστος 10-ετούς δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου διαμορφώθηκε τον Ιούνιο του 2025 στις 77 μ.β. και 16 μ.β. σε σχέση με το γερμανικό ομόλογο και το μέσο όρο των χωρών του «νότου» της Ευρωζώνης αντίστοιχα, από 87

μ.β. και 16 μ.β. στο προηγούμενο τρίμηνο (Διάγραμμα 2.13). Παρά την πρόοδο, το spread έναντι του Γερμανικού ομολόγου παραμένει υψηλότερα από τις μέσες τιμές τους την πρώτη δεκαετία της ένταξης της χώρας στην Ευρωζώνη (54 μ.β.).

Διάγραμμα 2.13

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

Η μέση απόδοση του κρατικού 10-ετούς ομολόγου μειώθηκε στο 3,3% τον Ιούνιο του 2025, ενώ το μέσο spread έναντι του αντίστοιχου Γερμανικού ομολόγου μειώθηκε στις 77 μ.β. από 87 μ.β. το προηγούμενο τρίμηνο

Πηγή: ΕΚΤ

Στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής στρατηγικής του ελληνικού δημοσίου, ο ΟΔΔΗΧ αναφέρει ως στόχο άντλησης περίπου €8,0 δισεκ. από εκδόσεις ομολόγων το 2025. Τον Ιανουάριο του 2025 ολοκληρώθηκε η έκδοση ενός νέου 10-ετούς ομολόγου στην οποία το ελληνικό δημόσιο άντλησε €4,0 δισεκ. με επιτόκιο 3,6%, με δείκτη κάλυψης που ξεπέρασε το 10. Παράλληλα, ο ΟΔΔΗΧ έχει προχωρήσει σε επανεκδόσεις 10-ετών και 30-ετών ομολόγων το 2025 όπου αντλήθηκαν μικρότερα ποσά, με επίσης ιδιαίτερα ικανοποιητική ανταπόκριση της ζήτησης από την αγορά.

Η πιστοληπτική αξιολόγηση του ελληνικού αξιόγραφου κατατάσσεται σε «επενδυτική βαθμίδα» πλέον και από τους πέντε διεθνείς οίκους αξιολόγησης που αναγνωρίζει η ΕΚΤ (Moody's, DBRS, Scope, S&P και Fitch), ενώ ορισμένοι κατατάσσουν τη χώρα ένα σκαλοπάτι πάνω από το κατώφλι (π.χ. S&P). Το ύψος του ελληνικού δημόσιου χρέους παραμένει από τα μεγαλύτερα διεθνώς ως ποσοστό του ΑΕΠ (153,6% στο δ' τρίμηνο του 2024, όπως παρουσιάζεται στο Παράρτημα). Αντισταθμιστικά σε αυτό το ποσοτικό χαρακτηριστικό του, δρουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του, όπως η μακρά μέση διάρκεια αποπληρωμής, και το μεγάλο μερίδιο σε σταθερό και χαμηλό επιτόκιο.

3 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

3.1 Συνιστώσες του ΑΕΠ

Α. Πρόσφατες εξελίξεις

- Η ετήσια αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας επιβραδύνθηκε κατά το α' τρίμηνο του 2025 (+2,2% σε ετήσια βάση έναντι +2,5% στο προηγούμενο τρίμηνο), ενώ το ΑΕΠ παρέμεινε στάσιμο συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο.
- Κινητήριοι μοχλοί της ανάπτυξης ήταν τόσο η ιδιωτική (+1,9% από +1,1%) όσο και η δημόσια (+0,7% από -3,4%) κατανάλωση, οδηγώντας στην ετήσια μεγέθυνση της συνολικής κατανάλωσης κατά +1,6% (έναντι 0,0%).
- Εν αντιθέσει, οι πάγιες επενδύσεις συρρικνώθηκαν κατά -3,2% ετησίως (από +7,6% στο προηγούμενο τρίμηνο), ενώ η αύξηση των αποθεμάτων συνέβαλε στη διατήρηση – αν και με μικρότερο ρυθμό συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο – της μεγέθυνσης των συνολικών επενδύσεων (+4,1% από +23,7%).
- Στο εξωτερικό ισοζύγιο, η ισχυρή επίδοση των εξαγωγών (+2,2% ετησίως έναντι +2,9% στο προηγούμενο τρίμηνο) δεν κατάφερε να καλύψει την αύξηση των εισαγωγών (+2,4% από +2,4%). Παρά την πλήρη αντιστάθμιση των εισαγωγών αγαθών (+1,7% από +2,0%) από τις εξαγωγές αγαθών (+1,7% από +1,1%), η σημαντική αύξηση των εισαγωγών υπηρεσιών (+3,8% από +4,8%) σε συνδυασμό με την οριακή υποχώρηση των εξαγωγών υπηρεσιών (-0,2% από +4,4%) επιδείνωσε το έλλειμμα κατά €154 εκατ. σε σύγκριση με πέρυσι.

Πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα

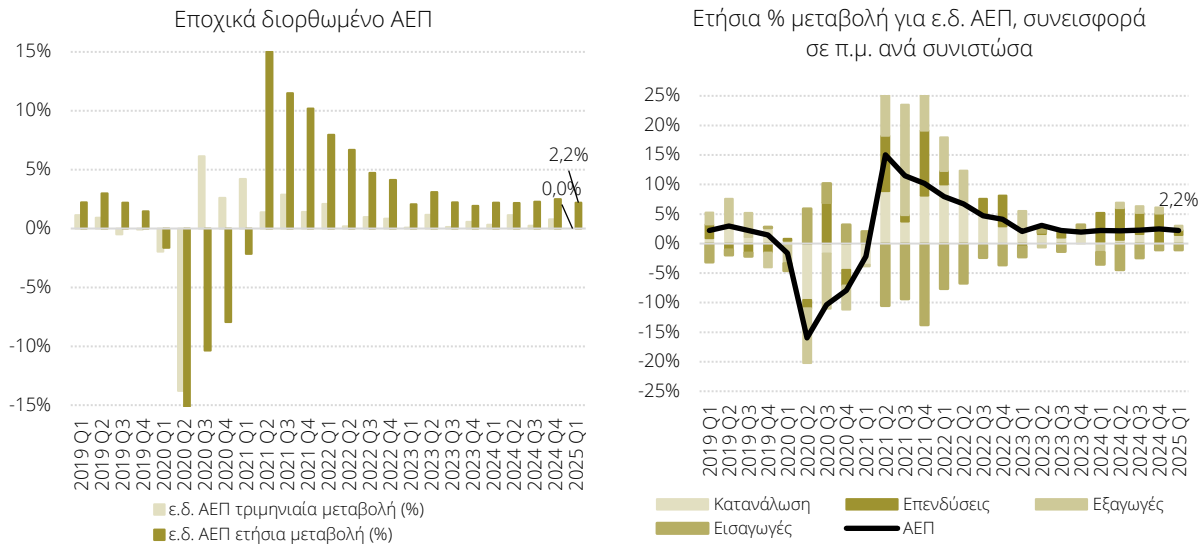
Στο α' τρίμηνο του 2025 – και για 16^ο συνεχόμενο τρίμηνο – η ελληνική οικονομία παρουσίασε θετικό ρυθμό ανάπτυξης +2,2%, κατά πολύ ανώτερο του μέσου όρου της Ευρωζώνης (+1,2%), ωστόσο αισθητά μειωμένο συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο (+2,5%). Κινητήριοι μοχλοί ήταν τόσο η ιδιωτική όσο και η δημόσια κατανάλωση, με τη συμβολή των παγίων επενδύσεων να καθίσταται αρνητική για πρώτη φορά μετά από τέσσερα συνεχόμενα τρίμηνα ανόδου. Στο ίδιο κλίμα, παρά την πολύ καλή επίδοση των εξαγωγών, το εξωτερικό ισοζύγιο επιδεινώθηκε λόγω της συγκριτικά μεγαλύτερης αύξησης των εισαγωγών (Διάγραμμα 3.1).

Ειδικότερα, η συνολική εγχώρια κατανάλωση επιταχύνθηκε ετησίως κατά +1,6% (από 0,0% στο προηγούμενο τρίμηνο) στο α' τρίμηνο του τρέχοντος έτους, χάρη στην ενίσχυση τόσο της ιδιωτικής (+1,9% από +1,1%) όσο και της δημόσιας κατανάλωσης (+0,7% από -3,4%).

Διάγραμμα 3.1

Εξέλιξη ΑΕΠ και συνεισφορά συνιστωσών τους

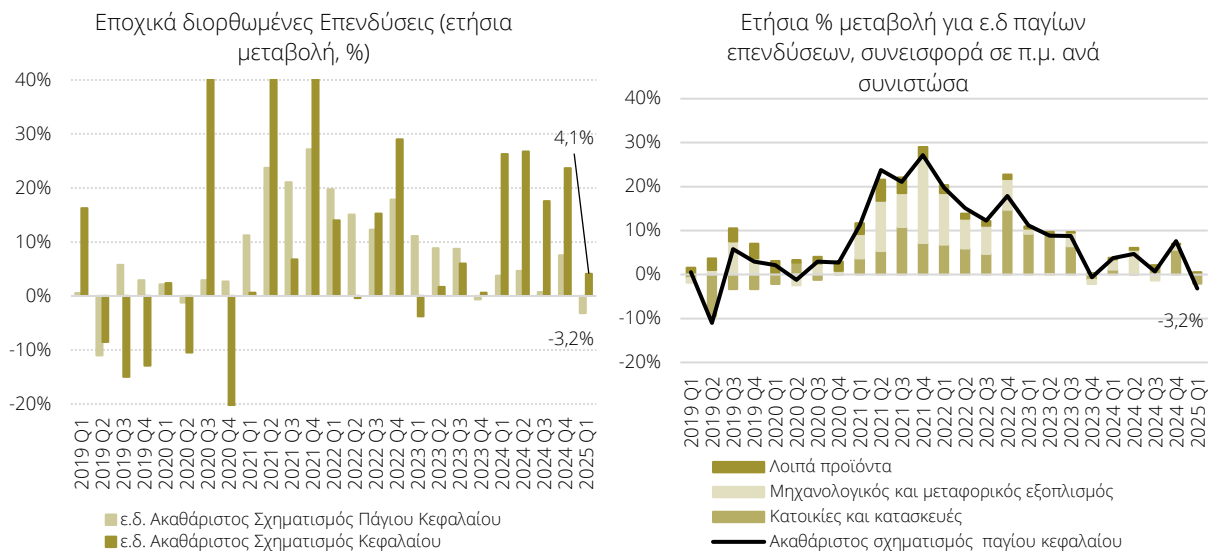

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων IOBE

Κινητήριοι μοχλοί της ανόδου στο α' τρίμηνο του 2025 ήταν η ενίσχυση τόσο της ιδιωτικής όσο και της δημόσιας κατανάλωσης.

Διάγραμμα 3.2

Εξέλιξη επενδύσεων και συνεισφορά συνιστωσών τους

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων IOBE

Συρρίκνωση των παγίων επενδύσεων κατά το α' τρίμηνο του 2025, με αύξηση, ωστόσο, των συνολικών επενδύσεων κυρίως λόγω αύξησης των αποθεμάτων.

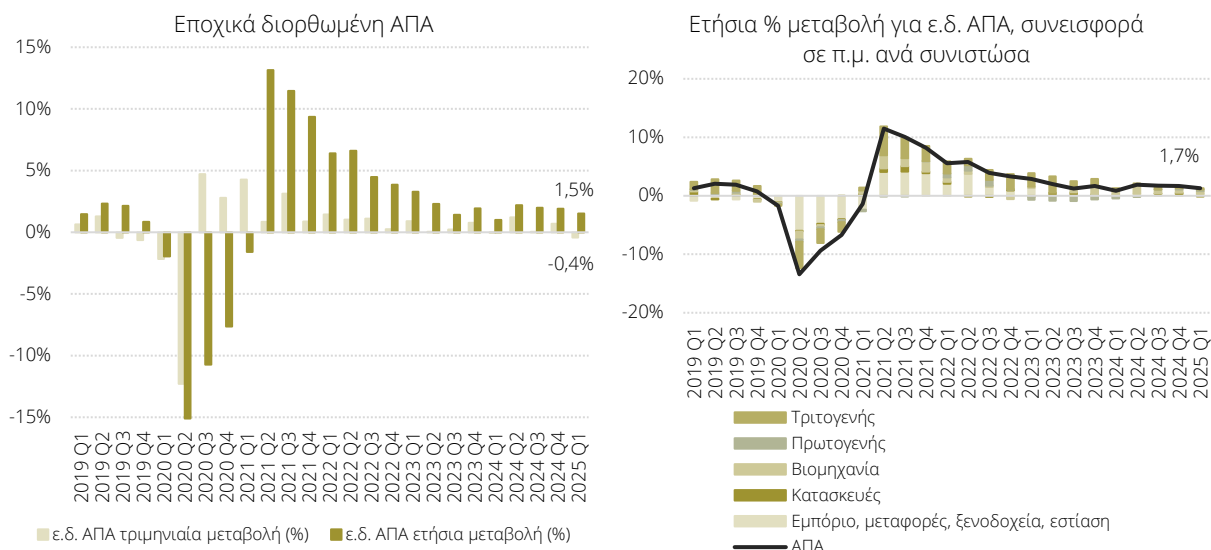

Ως προς τις πάγιες επενδύσεις το α' τρίμηνο του 2025, παρατηρείται σημαντική υποχώρηση -3,2% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (+7,6%), ενώ οι συνολικές επενδύσεις διατήρησαν την ανοδική πορεία τους (+4,1% από +23,7%), οδηγούμενες κυρίως από την αύξηση των αποθεμάτων (Διάγραμμα 3.2). Παρά τη θετική εξέλιξη στις επιμέρους κατηγορίες όπως ο Μηχανολογικός και μεταφορικός εξοπλισμός (+0,7% από +2,8%) και τα Λοιπά προϊόντα (+1,2% από +0,8%), η μεγάλη πτώση των Κατασκευών (-6,0% από +14,6%) συμπιέζει το σύνολο των πάγιων επενδύσεων. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής ήταν αρνητικός σε τέσσερις από τους επτά τομείς παγίων επενδύσεων και συγκεκριμένα στις επενδύσεις σε Εξοπλισμό τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνίας (-10,2% από +5,9%), σε Άλλες Κατασκευές (-9,2% από +6,8%), σε Κατοικίες (-3,2% από +7,6%), και σε Μεταφορικό εξοπλισμό (-3,2% από -10,8%), ενώ ετήσια αύξηση κατέγραψαν τα Αγροτικά προϊόντα (+17,1% από +15,1%), ο Μηχανολογικός εξοπλισμός (+6,3% από +6,4%) και τα Άλλα προϊόντα (+1,1% από +0,7%).

Στο εξωτερικό ισοζύγιο, η ισχυρή επίδοση των εξαγωγών (+2,2% ετησίως έναντι +2,9% στο προηγούμενο τρίμηνο) δεν κατάφερε να καλύψει την αύξηση των εισαγωγών (+2,4% από +2,4%), επιδεινώνοντας το έλλειμμα κατά περίπου €154 εκατ. σε σύγκριση με πέρυσι. Παρά την πλήρη αντιστάθμιση των εισαγωγών αγαθών (+1,7% από +2,0%) από τις εξαγωγές αγαθών (+1,7% από +1,1%), η σημαντική αύξηση των εισαγωγών υπηρεσιών (+3,8% από +4,8%) σε συνδυασμό με την οριακή υποχώρηση των εξαγωγών υπηρεσιών (-0,2% από +4,4%) επιδείνωσε την ανάπτυξη.

Διάγραμμα 3.3

Εξέλιξη ΑΠΑ και συνεισφορά συνιστωσών τους

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων IOBE

Διατήρηση της ανοδικής πορείας της ΑΠΑ χάρη στην ενίσχυση όλων των τομέων της παραγωγής πλην των Κατασκευών.

Στην παραγωγή (Διάγραμμα 3.3), η εγχώρια ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ) σημείωσε άνοδο για 16^ο συνεχόμενο τρίμηνο, με ετήσια διεύρυνση +1,5% (από +1,9% το προηγούμενο τρίμηνο) χάρη στην ενίσχυση των επιδοτήσεων (+37,9% από -8,3%), και παρά την αύξηση των φόρων (+7,6% από +4,3%).

Πίνακας 3.1

Εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών–Εθνικοί Λογαριασμοί (εποχικά διορθωμένα στοιχεία, σταθερές τιμές 2015) προσωρινά στοιχεία

Τρίμηνο	ΑΕΠ		Τελική Κατανάλωση		Επενδύσεις		Εξαγωγές		Εισαγωγές	
	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής
2012	177314	-8.4%	160332	-8.3%	21352	-21.0%	46828	2.0%	51736	-5.5%
2013	173227	-2.3%	154072	-3.9%	20616	-3.4%	47650	1.8%	49869	-3.6%
2014	174744	0.9%	154157	0.1%	21698	5.3%	51595	8.3%	53278	6.8%
2015	174325	-0.2%	155165	0.7%	21925	1.0%	54295	5.2%	57635	8.2%
2016	174235	-0.1%	155662	0.3%	22784	3.9%	54080	-0.4%	58863	2.1%
2017	176714	1.4%	158472	1.8%	22073	-3.1%	58626	8.4%	63070	7.1%
2018	44855	2.2%	40235	2.4%	5605	-7.6%	15547	9.3%	16198	4.1%
2019	44935	1.8%	39725	0.5%	6268	12.1%	15870	8.7%	17004	9.8%
2020	45057	1.2%	40046	0.8%	5622	3.6%	15901	6.9%	17653	11.3%
2021	45341	2.6%	39977	0.1%	6283	26.0%	16722	12.0%	17419	7.8%
2022	180187	2.0%	159982	1.0%	23779	7.7%	64039	9.2%	68274	8.3%
2023	45856	2.2%	40656	1.0%	6517	16.3%	16425	5.6%	17528	8.2%
α' 2024	49696	2.2%	44757	0.3%	9299	26.3%	17604	-4.2%	22017	4.6%
β' 2024	50262	2.2%	44897	0.7%	10103	26.7%	18053	2.6%	22979	9.8%
γ' 2024	50378	2.3%	45035	1.8%	10408	17.5%	18092	3.1%	22792	5.4%
δ' 2024	50768	2.5%	44926	0.0%	10863	23.7%	18151	2.9%	22397	2.4%
2024	201104	2.3%	179614	0.7%	40672	23.4%	71900	1.0%	90185	5.5%
α' 2025	50788	2.2%	45485	1.6%	9683	4.1%	17983	2.2%	22550	2.4%

* προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιούνιος 2025

Σε κλαδικό επίπεδο, ο Πρωτογενής τομέας (+9,0% από +9,7%), η Βιομηχανία (+3,8% από +4,0%), το Εμπόριο (+1,4% από +1,6%) και ο Τριτογενής τομέας (+0,5% από +0,4%) είχαν θετική συμβολή στον ρυθμό μεγέθυνσης της ΑΠΑ κατά το α' τρίμηνο του 2025, ενώ, αντίθετα, οι Κατασκευές κατέγραψαν σημαντική συρρίκνωση (-9,3% από +9,7%). Οι κλάδοι του Τριτογενούς τομέα που παρουσίασαν ετήσια αύξηση ήταν οι Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (+3,8% από +3,6%), οι Επαγγελματικές-Επιστημονικές-Τεχνικές-Διοικητικές δραστηριότητες (+2,5% από -0,1%), η Διαχείριση ακίνητης περιουσίας (+0,4% από +0,4%) και οι Τέχνες-Ψυχαγωγία (0,0% από -1,0%). Από την άλλη πλευρά, οι τομείς της Ενημέρωσης-Επικοινωνίας (-1,0% από +1,0%) και της Δημόσιας διοίκησης (-0,7% από 0,0%) υποχώρησαν.

Καταληκτικά, στο α' τρίμηνο του 2025 η ελληνική οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό σημαντικά υψηλότερο από εκείνον της Ευρωζώνης και για 16^ο διαδοχικό τρίμηνο, χάρη στην ενίσχυση της συνολικής κατανάλωσης. Ωστόσο, ανασταλτικά στη μεγέθυνση έδρασε η σημαντική υποχώρηση των παγίων επενδύσεων.

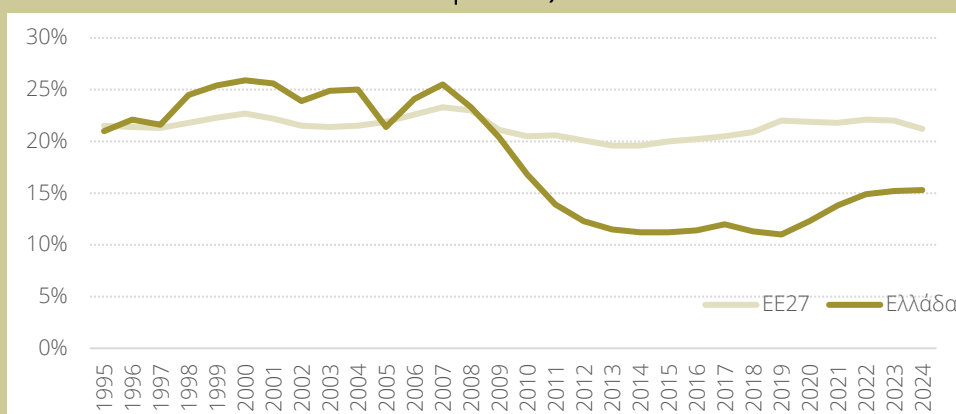
Ειδικό Πλαίσιο ενότητας 3.1Α

Το «κενό» των ελληνικών παγίων επενδύσεων ανά τομέα και τύπο

Η Ελλάδα κατέγραφε συνολικό ποσοστό παγίων επενδύσεων (ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου προς ΑΕΠ) εφάμιλλο του μέσου όρου της ΕΕ την περίοδο 1995-2009. Σε αντίθεση, κατά την περίοδο 2010-2024, το ποσοστό αυτό υπολείπεται συστηματικά, συσσωρεύοντας «επενδυτικό κενό», το οποίο σταδιακά συρρικνώνεται στην μετά την πανδημία εποχή. Μελετώντας τη διάρθρωση των επενδύσεων αναδεικνύεται ότι το κενό μεταξύ Ελλάδας και Ευρώπης και η τάση ανάκτησής του διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τομέα και τον τύπο των επενδύσεων.

Μετά την πανδημία, η Ελλάδα ανέκτησε μέρος του επενδυτικού κενού που καταγράφηκε την περίοδο της κρίσης, με μέσο ετήσιο ρυθμό ανόδου των παγίων επενδύσεων κατά 12% την περίοδο 2021-2024. Ο λόγος των παγίων επενδύσεων προς ΑΕΠ ξεπέρασε το 15% το 2024, από 11% το 2019 και στην περιοχή του 25% πριν την κρίση (με κορύφωση το 2000). Το ποσοστό αυτό παραμένει σημαντικά χαμηλότερο, σε σύγκριση με τον μέσο όρο στην Ευρώπη, που κυμαίνεται συστηματικά μεταξύ 21% και 22% στην μετά-πανδημίας εποχή.

Διάγραμμα Π.3.1Α.1. Συνολικές επενδύσεις, % του ΑΕΠ (Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου)

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

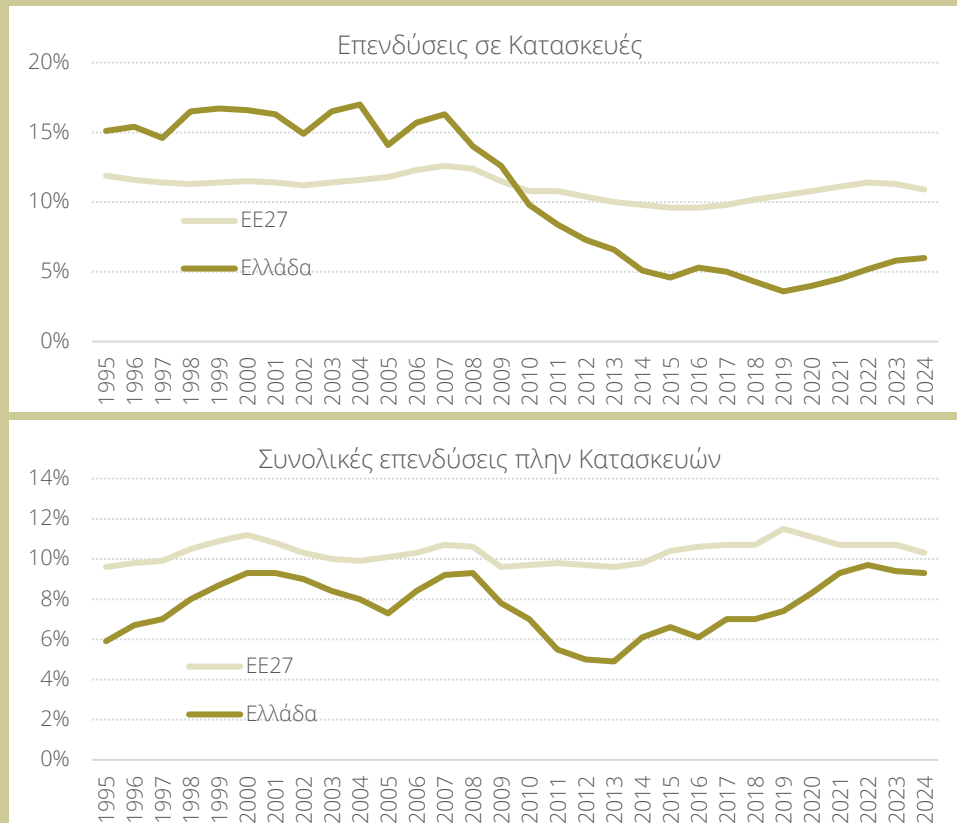
Το υψηλό επενδυτικό ποσοστό της ελληνικής οικονομίας στην προ-κρίσης εποχή στηριζόταν σε μεγάλο βαθμό στο υψηλό ποσοστό επενδύσεων σε κατασκευές (περί το 15%), συμπεριλαμβανομένων των νέων κατοικιών (περί το 9%), συστηματικά υψηλότερα από τον μέσο όρο στην ΕΕ27 (περί το 12% και 6% αντίστοιχα). Αντιθέτως, το ποσοστό επενδύσεων χωρίς τις κατασκευές (περί το 8%) υπολείπεται συστηματικά του μέσου όρου στην ΕΕ (περί το 10%).

Ως προς την εξέλιξη στα μερίδια των συνιστωσών των επενδύσεων, παρατηρούμε ότι οι κατοικίες και κατασκευές παραδοσιακά απάρτιζαν το μεγαλύτερο μερίδιο των παγίων επενδύσεων, άνω του 50% συστηματικά για την περίοδο έως και το 2013, με το μερίδιο να μειώνεται την περίοδο της κρίσης, έως και το 1/3 το 2020, με μικρή ανάκαμψη την τελευταία διετία, στο 37% το 2024. Παράλληλα, το μερίδιο του μηχανολογικού και μεταφορικού εξοπλισμού ως ποσοστό του ΑΕΠ έχει ανακάμψει ταχύτερα ήδη κοντά στα πρό-κρίσης επίπεδα, ως ποσοστό του ΑΕΠ, σε 7,3% το 2024, από το ιστορικά χαμηλό 3,3% το 2013 και κοντά στο ιστορικά υψηλό 8% το 2008.

Εστιάζοντας σε επιλεγμένους τομείς δραστηριότητας που έχουν ειδικό βάρος στην ελληνική οικονομία, παρατηρούμε για το 2023 (πλέον πρόσφατο έτος με διαθέσιμα στοιχεία) ότι το ποσοστό επενδύσεων αναλογικά με την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) κάθε τομέα, είναι υψηλότερο στις δημόσιες υπηρεσίες, ακολουθούμενο από τη Βιομηχανία, τους επαγγελματίες και τέλος υπηρεσίες όπως το εμπόριο, οι μεταφορές και ο τουρισμός. Σε σύγκριση με τον μέσο όρο στην Ευρώπη, παρατηρείται ότι το ετήσιο κενό επενδύσεων παραμένει σημαντικό στη Βιομηχανία και τις υπηρεσίες

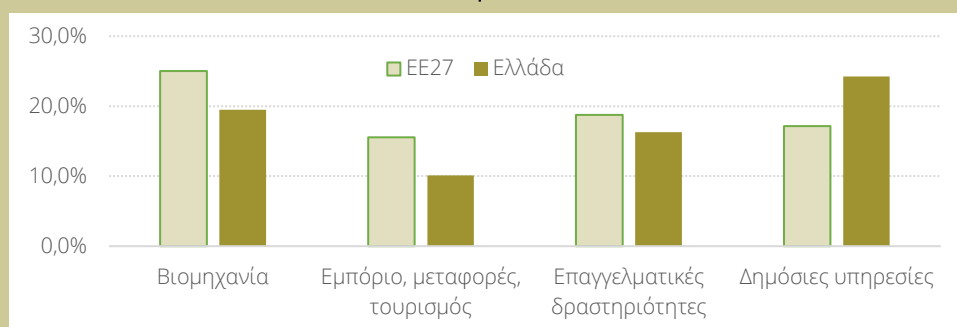
εμπορίου-μεταφορών-τουρισμού, περί τις 5 π.μ. της ΑΠΑ κάθε τομέα, ενώ έχει εξαλειφθεί στις δημόσιες υπηρεσίες, όπου καταγράφεται και υψηλότερη ετήσια επίδοση.

Διάγραμμα Π.3.1Α.2. Επενδύσεις ανά επιλεγμένη κατηγορία, % του ΑΕΠ (Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου)

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Διάγραμμα Π.3.1Α.3. Συνολικές επενδύσεις ανά επιλεγμένους τομείς δραστηριότητας, ως % της ΑΠΑ κάθε τομέα, 2023

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Συμπερασματικά, το επενδυτικό κενό στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας σε σύγκριση με την Ευρωπαϊκή ξεκίνησε μεν να συσσωρεύεται το 2010, ωστόσο προϋπήρχε από πριν την ένταξη στο ευρώ, στους περισσότερους τομείς της οικονομίας εξαιρώντας τον κλάδο των κατασκευών. Η ανάκτηση του επενδυτικού κενού της ελληνικής οικονομίας γίνεται σταδιακά και με αυξανόμενη συνεισφορά του κλάδου της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, για τους οποίους ωστόσο η απόσταση από τον μέσο όρο στην Ευρώπη παραμένει σημαντική και η ταχύτερη σύγκλιση επιτακτική.

Β. Παραδοχές και προβλέψεις

Μεσοπρόθεσμες προοπτικές

- Οι βασικοί παράγοντες καθορισμού της πορείας του ΑΕΠ το 2025 και το 2026 περιλαμβάνουν τόσο θετικές συγκυρίες όσο και προκλήσεις. Στις ευκαιρίες συγκαταλέγονται η εφαρμογή των ευρωπαϊκών συστάσεων πολιτικής προς την Ελλάδα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η μείωση του κόστους δανεισμού, καθώς και η επιτάχυνση της υλοποίησης του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Από την άλλη πλευρά, υφίστανται σημαντικοί κίνδυνοι που απορρέουν κυρίως από τις διεθνείς εξελίξεις, όπως η κλιμάκωση του εμπορικού πολέμου, η διατήρηση των γεωπολιτικών εντάσεων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, ενδεχόμενες πιέσεις στην ανεξαρτησία της νομισματικής πολιτικής από παρεμβάσεις στις μεγάλες κεντρικές τράπεζες, καθώς και η απώλεια ανταγωνιστικότητας και αγοραστικής δύναμης στην Ελλάδα λόγω πληθωρισμού υψηλότερου του μέσου όρου της Ευρωζώνης.
- Η πρόβλεψη για την εγχώρια οικονομική ανάπτυξη παραμένει αμετάβλητη για το 2025 στο +2,2%, ενώ για το 2026 αναμένεται μικρή επιτάχυνση στο +2,4%.
- Η ιδιωτική κατανάλωση εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί το 2025, φθάνοντας στο +1,8% (έναντι +1,2% προηγούμενης πρόβλεψης), ενώ για το 2026 προβλέπεται επιβράδυνση στο +1,0%. Η δημόσια κατανάλωση αναμένεται να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα, τόσο το 2025 (+1,2% από +0,6% προηγούμενης πρόβλεψης) όσο και το 2026 (+1,2%).
- Οι επενδύσεις εμφανίζουν σημαντική επιβράδυνση το 2025, με τις συνολικές να περιορίζονται στο +4,1% (από +6,0% προηγούμενης πρόβλεψης) και τις πάγιες στο +5,0% (από +9,5%), κυρίως λόγω της υποτονικής επίδοσης στο α' τρίμηνο του έτους. Ωστόσο, για το 2026 αναμένεται ανάκαμψη, με τις αντίστοιχες αυξήσεις να φθάνουν το +9,0% και +11,2% για τις συνολικές και τις πάγιες επενδύσεις αντίστοιχα.
- Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να επιδεινωθεί ελαφρά, καθώς το 2025 η αύξηση των εισαγωγών (+1,6%) αναμένεται να υπερβεί την αύξηση των εξαγωγών (+1,5%). Το 2026 η απόκλιση εκτιμάται ότι θα διευρυνθεί περαιτέρω, με τις εισαγωγές να ενισχύονται κατά +3,1% και τις εξαγωγές κατά +2,9%.
- Τόσο ο ετήσιος πληθωρισμός (+2,8%) (ΕνΔΤΚ) όσο και το ποσοστό ανεργίας (+9,3%) διατηρούνται στα επίπεδα της προηγούμενης πρόβλεψης για το 2025, ενώ το 2026 προβλέπεται περαιτέρω βελτίωση, με τον πληθωρισμό να υποχωρεί στο +2,3% και την ανεργία να μειώνεται στο 9,0%.

Η θετική δυναμική που κατέγραψε η ελληνική οικονομία το προηγούμενο έτος αναμένεται να συνεχιστεί και το 2025, με ενδείξεις επιτάχυνσης το 2026. Η προοπτική αυτή ενισχύεται από την ταχύτερη υλοποίηση του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τη μείωση του κόστους χρηματοδότησης, την περαιτέρω αύξηση της απασχόλησης, την προοπτική επιτάχυνσης της Ευρωζώνης, μέσα και από τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στις διεθνείς αγορές εν μέσω εμπορικού προστατευτισμού – οι οποίες ενδέχεται να δημιουργήσουν ευκαιρίες για τις ελληνικές εξαγωγές –, καθώς και την εφαρμογή των ευρωπαϊκών συστάσεων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Ωστόσο, ορισμένοι παράγοντες εντείνουν την αβεβαιότητα για τις μελλοντικές επιδόσεις της οικονομίας. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η πιθανή περαιτέρω κλιμάκωση του εμπορικού πολέμου και των γεωπολιτικών εντάσεων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, ο κίνδυνος

αποσταθεροποίησης των επιτοκίων λόγω πολιτικών παρεμβάσεων στις κεντρικές τράπεζες, το επίμονα υψηλό και διαρθρωτικού χαρακτήρα έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο, καθώς και η απώλεια ανταγωνιστικότητας εξαιτίας του υψηλότερου πληθωρισμού σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Ήπια ενίσχυση του πληθωρισμού λόγω τόνωσης της εγχώριας ζήτησης, καθώς οι διεθνείς τιμές ενέργειας εμφανίζουν πτωτικές τάσεις

Κατά το α' εξάμηνο του 2025, ο Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) αυξήθηκε κατά +2,5% σε ετήσια βάση, επιβραδυνόμενος σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 (+2,8%), ενώ ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) κατέγραψε οριακή άνοδο +3,1% (έναντι +3,0%). Σε μηνιαία βάση, και οι δύο δείκτες παρουσίασαν επιτάχυνση, με τον ΔΤΚ να αυξάνεται κατά +2,8% και τον ΕνΔΤΚ κατά +3,6% (έναντι +2,3% και +2,5% αντίστοιχα τον ίδιο μήνα του 2024). Επιπλέον, ο δομικός πληθωρισμός ενισχύθηκε στο +3,3% τον Μάιο του 2025 από +2,7% ένα χρόνο νωρίτερα.

Η αύξηση του ΕνΔΤΚ κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2025 οφείλεται κυρίως στη θετική συμβολή της εγχώριας ζήτησης, καθώς ο δείκτης με σταθερούς φόρους και χωρίς τα ενεργειακά αγαθά αυξήθηκε κατά +3,2% (έναντι +3,5% το 2024). Η επίδραση της έμμεσης φορολογίας στις τιμές ήταν θετική, προσθέτοντας 0,3 ποσοστιαίες μονάδες στο γενικό επίπεδο τιμών, σε σύγκριση με 0,1 ποσοστιαίες μονάδες την προηγούμενη χρονιά (μια πληρέστερη ανάλυση σχετικά με τον πληθωρισμό, των βασικών παραγόντων καθορισμού του υπάρχει στην ενότητα 3.5).

Οι διεθνείς τιμές πετρελαίου κατέγραψαν υποχώρηση στο α' τρίμηνο του 2025, με τη μέση τιμή του Brent να μειώνεται κατά -14,4% (\$72/βαρέλι έναντι \$84,1/βαρέλι), ενώ η μέση τιμή σε ευρώ διαμορφώθηκε στα €66,6/βαρέλι από €77,8, καθώς η οριακή πτώση της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου δεν ανέκοψε τη μείωση της τιμής.

Το 2025, η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να ενισχυθεί από την αύξηση της απασχόλησης, τις μισθολογικές παρεμβάσεις (αύξηση κατώτατου μισθού θα επηρεάσει το μισθολόγιο των δημόσιων υπαλλήλων, τα επιδόματα ανεργίας, και τα ειδικά μισθολόγια ένστολων), καθώς και από φορολογικές ελαφρύνσεις όπως η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος (για τους ελεύθερους επαγγελματίες) και οι μειώσεις στον ΕΝΦΙΑ. Οι επιδράσεις της έμμεσης φορολογίας στις τιμές εκτιμώνται αμελητέες, καθώς οι αλλαγές στον ΦΠΑ έχουν ήδη ενσωματωθεί (ένα έτος από την εφαρμογή του μέτρου). Στο διεθνές περιβάλλον, οι προβλέψεις για την παγκόσμια ανάπτυξη έχουν υποβαθμιστεί λόγω επιβράδυνσης σε μεγάλες οικονομίες (π.χ., ΗΠΑ, Ευρωζώνη, Κίνα) και αυξανόμενης αβεβαιότητας από εμπορικούς περιορισμούς, γεωπολιτικές εντάσεις και δυσμενείς χρηματοπιστωτικές συνθήκες. Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές ανάπτυξης και πληθωρισμού παραμένουν αυξημένοι, ενώ θετική επίδραση θα μπορούσε να έχει η άρση των πρόσφατων εμπορικών περιορισμών.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ιούνιος 2025), ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη αναμένεται να εμφανίσει ταχύτερη αποκλιμάκωση τόσο το 2025 (+2,0% από +2,3% προηγούμενης πρόβλεψης) όσο και το 2026 (+1,6% από +1,9% προηγούμενης πρόβλεψης). Βάσει των ανωτέρω εξελίξεων, προβλέπεται πως ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ενισχυθεί ήπια το τρέχον έτος, με ρυθμό στην περιοχή του 2,8%, κυρίως χάρη στην τόνωση της εγχώριας ζήτησης. Για το 2026 προβλέπεται πως ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ενισχυθεί ήπια, με ρυθμό στην περιοχή του 2,3%, λόγω της θετικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης.

Επιβράδυνση της ανάπτυξης στην Ευρωζώνη το 2025, υπό το βάρος εμπορικών εντάσεων και νομισματικής αβεβαιότητας

Σύμφωνα με στοιχεία Ιουνίου 2025, ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα επιβραδυνθεί από +3,3% το 2024 σε +2,9% το 2025 και το 2026, βάσει της υπόθεσης ότι οι δασμολογικοί συντελεστές που τέθηκαν σε ισχύ στα μέσα Μαΐου 2025 θα διατηρηθούν παρά τις συνεχιζόμενες νομικές προκλήσεις. Η οικονομία των ΗΠΑ αναμένεται να επηρεαστεί σημαντικά καθώς οι ρυθμοί μεγέθυσής της φαίνεται να υποχωρούν από +2,8% το 2024 σε +1,6% το 2025 και +1,5% το 2026, ενώ οι οικονομίες της Ευρωζώνης και της Ινδίας προβλέπεται να καταγράψουν οριακή βελτίωση από +0,8% και +6,2% αντίστοιχα το 2024 σε +1,0% και +6,3% το 2025 και +1,2% και +6,4% το 2026. Τέλος, η Κίνα αναμένεται να εμφανίσει ήπια επιβράδυνση από +5,0% το 2024 σε +4,7% το 2025 και +4,3% το 2026.

Η οικονομική δραστηριότητα της ευρωζώνης αυξήθηκε κατά +0,6% το α' τρίμηνο του 2025 (από +0,3% το προηγούμενο τρίμηνο), κυρίως λόγω της ισχυρής ώθησης από τις εξαγωγές. Ενώ οι εμπορικές εντάσεις, το ισχυρότερο ευρώ και η πολιτική αβεβαιότητα αναμένεται να επιβαρύνουν τις εξαγωγές και τις επενδύσεις, η ανάπτυξη θα υποστηριχθεί από την αύξηση των πραγματικών μισθών, τη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας, τα δημοσιονομικά κίνητρα (ιδίως στη Γερμανία) και την ανάκαμψη της εξωτερικής ζήτησης. Ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί βραχυπρόθεσμα λόγω των χαμηλότερων τιμών της ενέργειας, φθάνοντας στο χαμηλό +1,4% στις αρχές του 2026, προτού επιστρέψει σταδιακά στον στόχο του 2% έως το 2027, καθώς οι μισθολογικές πιέσεις μειώνονται, η παραγωγικότητα ανακάμπτει και οι προσωρινές διαταραχές των τιμών εξασθενούν (περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μεταβολές των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών των χωρών της ΕΕ και παγκοσμίως υπάρχουν στις ενότητες 2.1Α και 2.1Β). Ο ΟΟΣΑ (Ιούνιος 2025) προβλέπει ρυθμό μεγέθυνσης της Ευρωζώνης +1,0% και +1,2% για το 2025 και το 2026 αντίστοιχα (αμετάβλητη σε σχέση με την προηγούμενη εκτίμηση Μαρτίου 2025). Η ΕΚΤ (Ιούνιος 2025) κρατά αμετάβλητη την προηγούμενη πρόβλεψή της (Μαρτίου 2025) για ανάπτυξη το 2025 (+0,9%) και αναθεωρεί οριακά προς τα κάτω την εκτίμησή της (-0,1% σε σχέση με τον Μάρτιο 2025) για το 2026 (+1,1%).

Συνεχιζόμενες μειώσεις επιτοκίων από την ΕΚΤ – στάση αναμονής από τη FED

Κατά τη συνεδρίασή του τον Ιούνιο 2025, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μείωσε τα βασικά επιτόκια κατά 25 μονάδες βάσης – για όγδοη συνεχόμενη φορά από τα μέσα του 2024 – επικαλούμενο τη βελτίωση στις προοπτικές του πληθωρισμού και την αποτελεσματική μετάδοση της νομισματικής πολιτικής. Η αναμενόμενη επιστροφή του πληθωρισμού στον στόχο του 2% το 2027 υποστηρίζεται από τις καθοδικές αναθεωρήσεις λόγω της μείωσης των τιμών ενέργειας και της ενίσχυσης του ευρώ. Η αύξηση του ΑΕΠ το 2025 και το 2026 εδράζεται στην άνοδο των πραγματικών εισοδημάτων, στη σταθερή απασχόληση και στην ενίσχυση των δημόσιων επενδύσεων, παρά τις πιέσεις που προέρχονται από τις εμπορικές εντάσεις. Η ΕΚΤ παραμένει προσηλωμένη στον στόχο του 2% για τον πληθωρισμό και θα προσαρμόζει τη νομισματική πολιτική της βάσει των διαθέσιμων οικονομικών και χρηματοοικονομικών στοιχείων, χωρίς να δεσμεύεται προκαταβολικά σε συγκεκριμένη πορεία επιτοκίων.

Η FED διατήρησε τα επιτόκια αμετάβλητα στο εύρος 4,25-4,5%, εκφράζοντας συνεχιζόμενες ανησυχίες για τον πληθωρισμό και την επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης. Παρά τις προβλέψεις για στασιμοπληθωριστικές πιέσεις – με αύξηση του ΑΕΠ κατά +1,6% και πληθωρισμό στο +3% το 2025 – η FED εξακολουθεί να προβλέπει δύο μειώσεις επιτοκίων εντός του έτους.

Ωστόσο, περιόρισε τον αριθμό των προβλεπόμενων μειώσεων για το 2026 και το 2027, με την εκτίμηση για το βασικό επιτόκιο να διαμορφώνεται περίπου στο 3,4% το 2027.

Τέλος, υποθέτουμε ότι τα επιτόκια ακολουθούν την τάση των σημερινών προθεσμιακών συμβολαίων, δηλαδή το Euribor σταδιακά υποχωρεί από κοντά στο +2,7% στην αρχή του έτους προς την περιοχή του +1,8% (από προσδοκία για +2,0% το προηγούμενο τρίμηνο) στα τέλη του 2025.

Ισχυρή δημοσιονομική επίδοση το α' πεντάμηνο του 2025 με προοπτική περαιτέρω βελτίωσης

Παρά τις συνεχείς προκλήσεις σε γεωπολιτικό, οικονομικό και κλιματικό επίπεδο, η ελληνική οικονομία επέδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα και ισχυρές επιδόσεις κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου 2025, με περαιτέρω βελτίωση της δημοσιονομικής της εικόνας. Η εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού υπήρξε ιδιαίτερα ικανοποιητική, καθώς το πρωτογενές πλεόνασμα σε ταμειακή βάση διαμορφώθηκε στο +2,2% του ΑΕΠ και το συνολικό δημοσιονομικό ισοζύγιο κατέγραψε πλεόνασμα +0,8% του ΑΕΠ.

Στην επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων συνέβαλε η θετική διεθνής συγκυρία, κυρίως μέσω της σταδιακής υποχώρησης των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και της χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής. Παράλληλα, καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισαν και οι εσωτερικές πολιτικές παρεμβάσεις, που στόχευσαν στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος, των ηλεκτρονικών πληρωμών και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πορεία εκτέλεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού, βλ. ενότητα 2.2B).

Για το 2025 προβλέπεται οριακή βελτίωση του ισοζυγίου του Κρατικού Προϋπολογισμού (+0,1% από +1,3% το 2024), με το πρωτογενές πλεόνασμα να εκτιμάται +3,2% του ΑΕΠ.

Υποχώρηση του δημοσίου χρέους και ανθεκτικότητα του τραπεζικού συστήματος

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε στα €365.800 εκατ. (152,5% του ΑΕΠ) από €364.885 εκατ. (154% του ΑΕΠ) το προηγούμενο τρίμηνο. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2024, το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει περαιτέρω, φθάνοντας το 147,5% έως το τέλος του έτους, σε ευθυγράμμιση με τους στόχους του αναθεωρημένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Δεδομένα από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) δείχνουν ότι το 46,8% του νέου ετήσιου δανεισμού προήλθε από εκδόσεις ομολόγων, ενώ το υπόλοιπο 53,2% καλύφθηκε μέσω εντόκων γραμματίων. Η μέση σταθμική διάρκεια των νέων εκδόσεων διαμορφώθηκε στα 13,8 έτη, με το μέσο κόστος δανεισμού να ανέρχεται στο 3,1%. Η σύνθεση του χρέους παραμένει ευνοϊκή, περιορίζοντας τους κινδύνους αναχρηματοδότησης, καθώς το 73% του συνολικού χρέους διακρατείται από θεσμικούς εταίρους, συνοδεύεται από υψηλή μέση διάρκεια και χαρακτηρίζεται από χαμηλά, σταθερά επιτόκια. Παρ' όλα αυτά, οι μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες θα επηρεαστούν από τις επερχόμενες αποπληρωμές δανείων που έλαβε η χώρα στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων στήριξης.

Όσον αφορά στο ιδιωτικό χρέος, τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) στις ελληνικές τράπεζες παρέμειναν αμετάβλητα στο 3,8% των συνολικών δανείων στο α' τρίμηνο του 2025 – ιστορικά χαμηλό επίπεδο από το 2002 – προσεγγίζοντας πλέον τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (βλ. ενότητα 2.2.Γ).

Πτώση στις πάγιες επενδύσεις με φόντο θετικές προοπτικές και εξωτερικές προκλήσεις

Όσον αφορά στις πάγιες επενδύσεις το α' τρίμηνο του 2025, καταγράφεται υποχώρηση -3,2% (y-o-y) σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (+7,6% y-o-y), ενώ οι συνολικές επενδύσεις διατήρησαν την αναπτυξιακή δυναμική τους (+4,1% y-o-y από +23,7% y-o-y), κυρίως χάρη στην αύξηση των αποθεμάτων. Η αρνητική εικόνα των παγίων επενδύσεων εδράζεται στη μεγάλη πτώση των Κατασκευών, παρά τη θετική εξέλιξη στις επιμέρους κατηγορίες όπως ο Μηχανολογικός και μεταφορικός εξοπλισμός και τα λοιπά προϊόντα. Γενικά, η πορεία των επενδύσεων αναμένεται να επηρεαστεί θετικά από εγχώριους παράγοντες όπως η επιτάχυνση στην υλοποίηση του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («ξεκλείδωμα» διεθνών κεφαλαίων για παραγωγικές και περισσότερο μακροχρόνιες επενδύσεις), και το χαμηλότερο κόστος χρήματος (μείωση των επιτοκίων). Ωστόσο, ελλοχεύουν και κίνδυνοι εξαιτίας της αστάθειας του διεθνούς περιβάλλοντος και του υψηλότερου του μ.ό. της Ευρωζώνης πληθωρισμού.

Επιδείνωση του εξωτερικού ισοζυγίου σε ετήσια βάση παρά την τριμηνιαία βελτίωση

Κατά το α' τρίμηνο του 2025, το εξωτερικό ισοζύγιο της Ελλάδας παρέμεινε ελλειμματικό, ανερχόμενο στο -9,0% του ΑΕΠ, ενώ, παρά τη βελτίωσή του σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, το έλλειμμα παρουσίασε επιδείνωση σε ετήσια βάση. Η αύξηση των εισαγωγών κατά +2,4% (σταθερή σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο) υπερέβη την άνοδο των εξαγωγών (+2,2% από +2,9%). Παρά την πλήρη αντιστάθμιση των εισαγωγών αγαθών (+1,7% από +2,0%) από τις εξαγωγές αγαθών (+1,7% από +1,1%), η σημαντική αύξηση των εισαγωγών υπηρεσιών (+3,8% από +4,8%) σε συνδυασμό με την οριακή υποχώρηση των εξαγωγών υπηρεσιών (-0,2% από +4,4%) επιδείνωσε το έλλειμμα κατά €154 εκατ. σε σύγκριση με πέρυσι. Η εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας, μετρούμενη ως το άθροισμα εξαγωγών και εισαγωγών προς το ΑΕΠ, παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη γύρω στο 80%.

Στο σύνολο του πρώτου τετραμήνου του 2025, το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) ανήλθε σε €6,6 δισ., αυξημένο κατά €322 εκατ. σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Η επιδείνωση αυτή αποδίδεται κυρίως στη μείωση του πλεονάσματος στα ισοζύγια υπηρεσιών και δευτερογενών εισοδημάτων, ενώ βελτίωση σημειώθηκε στο ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων και στασιμότητα στο ισοζύγιο αγαθών (βλ. ενότητα 3.3 για αναλυτική παρουσίαση των εξελίξεων στο εξωτερικό ισοζύγιο).

Περαιτέρω υποχώρηση της ανεργίας το 2025, με διεθνείς προκλήσεις στον ορίζοντα

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα υποχώρησε στο 10,4% κατά το α' τρίμηνο του 2025, από 12,1% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024 (βλ. Παράρτημα, Διάγραμμα 7). Η μείωση αυτή αποδίδεται κυρίως στη μείωση του αριθμού των ανέργων κατά 86 χιλιάδες άτομα, καθώς και στην αύξηση της απασχόλησης (εκτενέστερη ανάλυση στην ενότητα 3.4).

Το βασικό μακροοικονομικό σενάριο για το 2025 προβλέπει περαιτέρω, αλλά ήπια βελτίωση στην αγορά εργασίας, καθώς τα περιθώρια περιορισμού της κυκλικής ανεργίας στενεύουν, ενώ η επίμονη διαρθρωτική ανεργία και η ανάγκη ενίσχυσης της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικές προκλήσεις.

Θετικά αναμένεται να επηρεάσουν την απασχόληση εγχώριοι παράγοντες, όπως η επιτάχυνση της υλοποίησης του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η ανάκτηση της διεθνούς επενδυτικής εμπιστοσύνης, καθώς και εξωτερικοί παράγοντες, όπως η ελαφρώς αναβαθμισμένη πρόβλεψη για την ανάπτυξη της Ευρωζώνης και η αύξηση των εξαγωγών.

Αντιθέτως, τυχόν κλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων ή επιδείνωση των γεωπολιτικών εξελίξεων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή ενδέχεται να προκαλέσουν μακροοικονομικές διαταραχές — όπως επιβράδυνση της ανάπτυξης, άνοδος του πληθωρισμού και αύξηση των επιτοκίων — με αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του IOBE, η αγορά εργασίας αναμένεται να παρουσιάσει περαιτέρω βελτίωση το 2025 συγκριτικά με το 2024, αν και τα περιθώρια βελτίωσης για το 2026 φαίνεται να περιορίζονται.

Θετικές επιδόσεις και προκλήσεις στον τραπεζικό τομέα

Κατά τον Ιούνιο του 2025, το κόστος νέου δανεισμού του δημόσιου τομέα μειώθηκε, ενώ περιορίστηκε και η απόκλιση του από το αντίστοιχο κόστος του γερμανικού δημοσίου. Παράλληλα, το κόστος δανεισμού για τον ιδιωτικό τομέα υποχώρησε κατά το β' τρίμηνο του 2025, οδηγώντας σε μικρότερη απόκλιση από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις επιταχύνθηκε στις αρχές του έτους, σημειώνοντας τον υψηλότερο ετήσιο ρυθμό από το 2009, ενώ η συρρίκνωση της δανειοδότησης προς τα νοικοκυριά περιορίστηκε οριακά. Επιπρόσθετα, οι ιδιωτικές τραπεζικές καταθέσεις παρουσίασαν ανάκαμψη, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) διατηρήθηκαν σταθερά, και η έκθεση των τραπεζών σε κρατικά ομόλογα παρέμεινε υψηλή, συνεχίζοντας να αποκλίνει σημαντικά από τα ευρωπαϊκά επίπεδα.

Στην πλευρά του παθητικού, οι ιδιωτικές καταθέσεις αυξήθηκαν σωρευτικά την περίοδο Μαρτίου – Μαΐου 2025, ενώ ο δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής τους ενισχύθηκε. Για το υπόλοιπο του έτους, προβλέπεται ήπια αύξηση των καταθέσεων, ελαφρώς υψηλότερη από τον πληθωρισμό, ως αποτέλεσμα της βελτίωσης του διαθέσιμου εισοδήματος και της ενίσχυσης της αποταμίευσης νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Η χρήση εργαλείων ρευστότητας του Ευρωσυστήματος από τις ελληνικές τράπεζες παρέμεινε περιορισμένη έως τον Μάιο του 2025, ενώ μειώθηκε και η αξία των αποδεκτών εξασφαλίσεων για πράξεις νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η σταδιακή αποκλιμάκωση των επιτοκίων και η περαιτέρω βελτίωση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Δημοσίου και των τραπεζών ενισχύουν τις θετικές προοπτικές χρηματοδότησης από τις αγορές.

Στην πλευρά του ενεργητικού, ο δωδεκάμηνος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα επιταχύνθηκε περαιτέρω τον Μάιο του 2025. Οι καθαρές ροές νέων δανείων προς τις μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις διατηρήθηκαν αυξημένες την περίοδο Μαρτίου – Μαΐου, ενισχύοντας τον συνολικό ρυθμό πιστωτικής επέκτασης σε υψηλό δεκαπενταετίας. Αντίθετα, η πιστωτική συρρίκνωση στο στεγαστικό χαρτοφυλάκιο συνεχίστηκε, αν και με μικρότερη ένταση, ενώ θετικά πρόσημα κατέγραψαν τα καταναλωτικά δάνεια και τα δάνεια προς ελεύθερους επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις. Η προσφορά πιστώσεων ενισχύεται από τους υψηλούς δείκτες ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος, τα ευνοϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και τα στοχευμένα προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες (για αναλυτική παρουσίαση των εξελίξεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, βλ. ενότητα 2.2Γ).

Ανάκαμψη στη βιομηχανία, το εμπόριο και τις υπηρεσίες, πτώση στις κατασκευές

Κατά το α' τετράμηνο του 2025, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα παρουσίασε αύξηση κατά +1,0%, καταγράφοντας ωστόσο αισθητά χαμηλότερο ρυθμό σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 (+5,8%). Αντίστοιχη τάση παρατηρήθηκε και στην Ευρωζώνη, όπου η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε επίσης κατά +1,0%, αντιστρέφοντας τη σημαντική πτώση του -4,2% που είχε σημειωθεί στο πρώτο τετράμηνο του προηγούμενου έτους.

Όσον αφορά στους λοιπούς τομείς της οικονομίας στο α' τρίμηνο του 2025, ο κλάδος των Κατασκευών κατέγραψε ετήσια μείωση -3,2%, σε έντονη αντίθεση με την εντυπωσιακή άνοδο +21,8% την ίδια περίοδο του 2024. Αντιθέτως, όλοι οι τομείς των Υπηρεσιών παρουσίασαν θετική μεταβολή. Στο λιανικό εμπόριο, ο δείκτης όγκου αυξήθηκε κατά 4,2% το α' τετράμηνο του 2025, ανακάμπτοντας από τη μείωση -5,1% της αντίστοιχης περυσινής περιόδου. Παράλληλα, ο δείκτης όγκου του χονδρικού εμπορίου ενισχύθηκε κατά 5,7%, έναντι σημαντικής πτώσης -20,7% ένα έτος νωρίτερα (αναλυτική παρουσίαση των εξελίξεων στους βασικούς τομείς της παραγωγής περιλαμβάνεται στην ενότητα 3.2).

Ήπια εξασθένιση του οικονομικού κλίματος με σταθεροποίηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Κατά το β' τρίμηνο του 2025, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος παρουσίασε ήπια υποχώρηση κατά 0,8 μονάδες, ανερχόμενος στις 106,8 μονάδες έναντι 107,6 το προηγούμενο τρίμηνο. Η εξασθένιση αυτή αποδίδεται κυρίως στη μείωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στον τομέα των Υπηρεσιών, ενώ οι προσδοκίες στο Λιανικό εμπόριο και τις Κατασκευές βελτιώθηκαν, και στη Βιομηχανία παρέμειναν σταθερές.

Παράλληλα, ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης παρουσίασε ήπια μείωση σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, διαμορφούμενος στις -45,5 μονάδες από -43,1 μον. Ωστόσο, κατά το α' τρίμηνο του 2025, ο δείκτης είχε ήδη ενισχυθεί σημαντικά σε σχέση με το τελευταίο τρίμηνο του 2024 (-43,1 από -47,1 μονάδες), ξεπερνώντας επίσης το επίπεδο του αντίστοιχου περσινού διαστήματος (-46,1 μονάδες).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος παρουσίασε μικρή κάμψη, ανερχόμενος στο β' τρίμηνο του 2025 στις 94,5 μονάδες στην ΕΕ (από 96,2) και στις 94,2 μονάδες στην Ευρωζώνη (από 95,5). Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης στην ΕΕ και την Ευρωζώνη μειώθηκε επίσης ελαφρώς, στις -13,3 (από -12,2) και -14,1 (από -13,4) μονάδες αντίστοιχα, παραμένοντας ωστόσο σε οριακά υψηλότερα επίπεδα από ό,τι πριν από έναν χρόνο (-14,2 και -15,3 μονάδες αντίστοιχα). Οι τάσεις στα επιμέρους βασικά ισοζύγια απαντήσεων που απαρτίζουν το συνολικό δείκτη ήταν κυρίως ανοδικές στο πρώτο τρίμηνο του 2025 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Συνεπακόλουθα, οι δυσσέωνες προβλέψεις των καταναλωτών στην Ελλάδα για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους το επόμενο 12μηνο περιορίστηκαν ελαφρά, όπως και εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας. Παράλληλα οι θετικές εκτιμήσεις των νοικοκυριών για την τρέχουσα κατάστασή τους ενισχύθηκαν, ενώ η πρόθεση για μείζονες αγορές το προσεχές χρονικό διάστημα διατηρήθηκε αμετάβλητη (Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαμόρφωση του οικονομικού κλίματος παρουσιάζονται στην ενότητα 2.2Α).

Μεσοπρόθεσμες προβλέψεις

Λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς και εγχώριες οικονομικές συνθήκες, τις τάσεις στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη και ορισμένες βασικές παραδοχές, διαμορφώνονται οι βραχυπρόθεσμες εκτιμήσεις για τις επιμέρους συνιστώσες του εγχώριου ΑΕΠ για τα έτη 2025 και 2026.

Αναφορικά με την εσωτερική ζήτηση, προβλέπεται διατήρηση της αναπτυξιακής πορείας της κατανάλωσης το 2025 και ήπια επιβράδυνσή της το 2026. Η ανοδική αυτή δυναμική αναμένεται να υποστηριχθεί από την αύξηση της απασχόλησης και των μισθών, την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, την βελτίωση της διεθνούς θέσης της ελληνικής οικονομίας, την μείωση του

κόστους δανεισμού, την πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις, την επιβράδυνση της πιστωτικής συρρίκνωσης προς τα νοικοκυριά, και την ταχύτερη υλοποίηση του Ανανεωμένου Ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ωστόσο, ορισμένοι παράγοντες αναμένεται να λειτουργήσουν ανασταλτικά, όπως η βραδύτερη αποκλιμάκωση της ανεργίας, το αρνητικό ποσοστό αποταμίευσης, και η αβεβαιότητα γύρω από τις διεθνείς τιμές ενέργειας.

Η ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση προβλέπεται να αυξηθούν κατά +1,2% και +0,6% αντίστοιχα το 2025, ενώ για το 2026 αναμένεται αύξηση κατά +1,0% και +1,2% αντίστοιχα.

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αναμένεται να ανακτήσουν την ανοδική δυναμική τους στο τέλος του 2025, και πολύ περισσότερο το 2026, βάσει του χαμηλού κόστους δανεισμού του ιδιωτικού τομέα, της επιτάχυνσης της υλοποίησης του Αναθεωρημένου Ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ανεξάρτητο κατά μεγάλο βαθμό του οικονομικού κύκλου), καθώς και της βελτίωσης της επενδυτικής εμπιστοσύνης προς τη χώρα. Συγκεκριμένα, η επίδοση των παγίων επενδύσεων (% y-o-y) αναμένεται ήπια το 2025 (+5,0%) και ενισχυμένη το 2026 (+11,2%).

Το εξωτερικό έλλειμμα του 2025 και 2026 διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, με την παράταση της παγκόσμιας αβεβαιότητας (βλ., εμπορικός πόλεμος) να δυσχεραίνει τόσο τις εξαγωγές όσο και τις εισαγωγές, και να δημιουργεί ερωτηματικά για την πορεία της εξωτερικής ζήτησης. Προβλέπεται ότι ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των εξαγωγών και των εισαγωγών θα διαμορφωθεί στο +1,5% και +1,6% αντίστοιχα το 2025, και +2,9% και +3,1% αντίστοιχα το 2026.

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα δεδομένα, διατηρούμε αμετάβλητη την πρόβλεψή μας (Απριλίου 2025) για ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο +2,2% για το τρέχον έτος, αν και επισημαίνονται σημαντικοί καθοδικοί κίνδυνοι οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν την πορεία αυτή. Παράλληλα, εκτιμάται ότι η ανάπτυξη το 2026 θα διαμορφωθεί στο +2,4%.

Μεταξύ των κινδύνων, περιλαμβάνονται ο χαμηλότερος – αν και οριακά αναθεωρημένος προς τα πάνω – ρυθμός ανάπτυξης της Ευρωζώνης, η εντεινόμενη οικονομική αβεβαιότητα σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο από ενδεχόμενη κλιμάκωση του εμπορικού πολέμου και των γεωπολιτικών εντάσεων (ιδίως σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή), η οποία δημιουργεί ερωτήματα σχετικά με την ενεργειακή ασφάλεια, τις αλυσίδες εφοδιασμού και τις διεθνείς πολιτικές εξελίξεις. Επιπρόσθετα, πηγή ανησυχίας συνιστά το υψηλό έλλειμμα με διαρθρωτικά χαρακτηριστικά στο εξωτερικό ισοζύγιο και η πιθανή διάβρωση της ανταγωνιστικότητας εξαιτίας του επίμονα υψηλότερου πληθωρισμού σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Πλαίσιο 3.1

Παράγοντες των οποίων οι μεταβολές επηρεάζουν τις μακροοικονομικές προβλέψεις

Κίνδυνοι

- Κλιμάκωση του εμπορικού πολέμου ο οποίος ενδέχεται να οδηγήσει σε διαταραχές στους ρυθμούς ανάπτυξης, τον πληθωρισμό και τη σταθερότητα στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, με ερωτηματικά ως προς την ταχύτητα χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής.
- Η κλιμάκωση των γεωπολιτικών εντάσεων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή αποτελεί παράγοντα ανησυχίας ως προς την ενεργειακή ασφάλεια, τις αλυσίδες εφοδιασμού, τις διεθνείς τιμές ενέργειας και τις διεθνείς πολιτικές εξελίξεις.
- Η πορεία των επιτοκίων ενδέχεται να υπονομευθεί από παρεμβάσεις στην ανεξαρτησία νομισματικής πολιτικής μεγάλων κεντρικών τραπεζών.
- Υψηλό έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο, με διαρθρωτικά χαρακτηριστικά.
- Απώλεια διεθνούς ανταγωνιστικότητας αλλά και εγχώριας αγοραστικής δύναμης λόγω υψηλότερου του μ.ό. της Ευρωζώνης πληθωρισμού.

Θετικές προοπτικές

- Οι νέες ισορροπίες στις διεθνείς εμπορικές ροές δημιουργούν προοπτική για αύξηση των μεριδίων αγοράς σε επιμέρους ελληνικές εξαγωγές με αυξημένη προστιθέμενη αξία.
- Η επιτάχυνση στην υλοποίηση του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δύναται να «ξεκλειδώσει» διεθνή κεφάλαια για παραγωγικές και περισσότερο μακροχρόνιες επενδύσεις.
- Υλοποίηση των συστάσεων πολιτικής για την Ελλάδα από την ΕΕ, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού εξαμήνου.
- Το χαμηλότερο κόστος χρήματος αποτελεί ευκαιρία για επιτάχυνση των επενδύσεων.

Πλαίσιο 3.2

Υποθέσεις βασικού σεναρίου

- Η οικονομία της Ευρωζώνης ακολουθεί το βασικό σενάριο της ΕΚΤ (Ιούνιος 2025) για ανάπτυξη 0,9% το 2025 (αμετάβλητη συγκριτικά με τον Μάρτιο 2025) και +1,1% το 2026 (-0,1% σε σχέση με τον Μάρτιο 2025). Ταχύτερη αποκλιμάκωση του πληθωρισμού αναμένεται τόσο το 2025 (+2,0%) όσο και το 2026 (+1,6%) συγκριτικά με την προηγούμενη πρόβλεψη Μαρτίου 2025 (-0,3% και για τα δύο έτη).
- Τα επιτόκια ακολουθούν την τάση των σημερινών προθεσμιακών συμβολαίων, δηλαδή το Euribor 3-μηνών σταδιακά υποχωρεί από κοντά στο 2,7% στην αρχή του έτους προς την περιοχή του 1,8% (από προσδοκία για 2,0% το προηγούμενο τρίμηνο) στα τέλη του 2025. Τα επιτόκια στην Ευρώπη αναμένεται να παραμείνουν σε παρεμφερή επίπεδα το 2026.
- Οι διεθνείς τιμές των ενεργειακών αγαθών ακολουθούν το βασικό σενάριο της ΕΙΑ, με πτωτικές τάσεις το 2025 και σταθεροποιητικές τάσεις το 2026, σημειώνοντας ετήσια πτώση που ενισχύεται από την υποτίμηση της αξίας του δολαρίου έναντι του ευρώ.
- Παράταση της γεωπολιτικής έντασης στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή, χωρίς ωστόσο κλιμάκωση.
- Διατήρηση της οικονομικής αβεβαιότητας σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο λόγω επαναφοράς του εμπορικού προστατευτισμού (δασμοί και αντίποινα). Υποθέτουμε ότι η απόκριση της ΕΕ ως προς νέους δασμούς θα είναι μετριοπαθής και στοχευμένη.
- Η υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας επιταχύνεται το 2025, με στόχο την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων δράσεων εντός χρονοδιαγράμματος εντός του 2026.
- Ο εισερχόμενος τουρισμός για το 2025 και το 2026 αναμένεται να διατηρήσει τις θετικές επιδόσεις σε πραγματικούς όρους.

Πίνακας 3.2

Σύγκριση προβλέψεων ανά οργανισμό για επιλεγμένους οικονομικούς δείκτες για τα έτη 2025 & 2026 (σε σταθερές αγοραίες τιμές, ετήσιες % μεταβολές)

	ΤΤΕ		ΥΠΟΙΚ		ΕΕ		ΙΟΒΕ		ΔΝΤ		ΟΟΣΑ	
	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026
ΑΕΠ	2,3%	2,0%	2,3%	:	2,3%	2,2%	2,2%	2,4%	2,1%	1,9%	2,0%	2,1%
Κατανάλωση	:	:	:	:	:		1,7%	1,1%	1,3%	1,2%	:	
Ιδιωτική Κατανάλωση	2,1%	2,0%	1,7%	:	1,9%	1,8%	1,8%	1,0%	1,6%	1,4%	1,2%	1,7%
Δημόσια Κατανάλωση	0,2%	0,6%	0,0%	:	2,6%	1,1%	1,2%	1,2%	0,6%	0,3%	1,2%	0,8%
Ακαθ. Επενδ. Παγίου Κεφαλαίου	7,7%	7,3%	8,4%	:	7,8%	7,3%	5,0%	11,2%	9,3%	7,3%	9,3%	8,1%
Εξαγωγές	3,1%	2,9%	4,0%	:	3,1%	3,2%	1,5%	2,9%	2,6%	1,8%	2,0%	1,5%
Εισαγωγές	3,7%	3,7%	3,8%	:	4,2%	3,5%	1,6%	3,1%	3,6%	2,6%	0,9%	2,6%
ΕνΔΤΚ (%)	2,5%	2,1%	2,4%	:	2,8%	2,3%	2,8%	2,3%	2,5%	2,1%	2,5%	2,0%
Ανεργία (% εργατικού δυναμικού)	9,4%	8,8%	9,7%	:	9,3%	8,7%	9,3%	9,0%	9,4%	9,0%	9,4%	9,1%
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	2,4%	2,4%	2,8%	:	0,7%	1,4%	:	:	2,5%	2,4%	2,1%	2,2%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-5,8%	-5,4%	:	:	-8,2%	-7,9%	:	:	-6,6%	-6,1%	-5,1%	-5,0%

Πηγές: Note on the Greek economy – Ιούνιος 2025 – Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ), Annual Progress Report 2025 – Απρίλιος 2025 – Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, European Economic Forecast Spring 2025 – Μάιος 2025 – Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΚ), Η Ελληνική Οικονομία 02/25 – Ιούλιος 2025 – ΙΟΒΕ (FEIR), 2025 Article IV Consultation-Press Release, – Απρίλιος 2025 – ΔΝΤ (IMF), Economic Outlook – Ιούνιος 2025 – ΟΟΣΑ (OECD).

3.2 Τάσεις σε βασικούς τομείς

- Ενίσχυση βιομηχανικής παραγωγής κατά 1,0% στο πρώτο τρίμηνο του 2025 – σημαντικά μικρότερος ρυθμός σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 (5,8%).
- Μείωση της οικοδομικής δραστηριότητας στο πρώτο τρίμηνο του 2025 κατά 3,2% αντί αύξησης κατά 21,8% το 2024 – μείωση και στις νέες οικοδομικές άδειες κατά 29,2%.
- Αύξηση του όγκου του χονδρικού εμπορίου κατά 5,7% αντί σημαντικής μείωσης κατά 20,7% ένα χρόνο νωρίτερα. Αντίστοιχη τάση και στο λιανικό εμπόριο στο πρώτο τετράμηνο του έτους: αύξηση κατά 4,2%, αντί μείωσης κατά 5,1% ένα χρόνο νωρίτερα.
- Ενίσχυση του κύκλου εργασιών στους περισσότερους τομείς των Υπηρεσιών στο πρώτο τρίμηνο του 2025, ωστόσο, μείωση στις προσδοκίες.

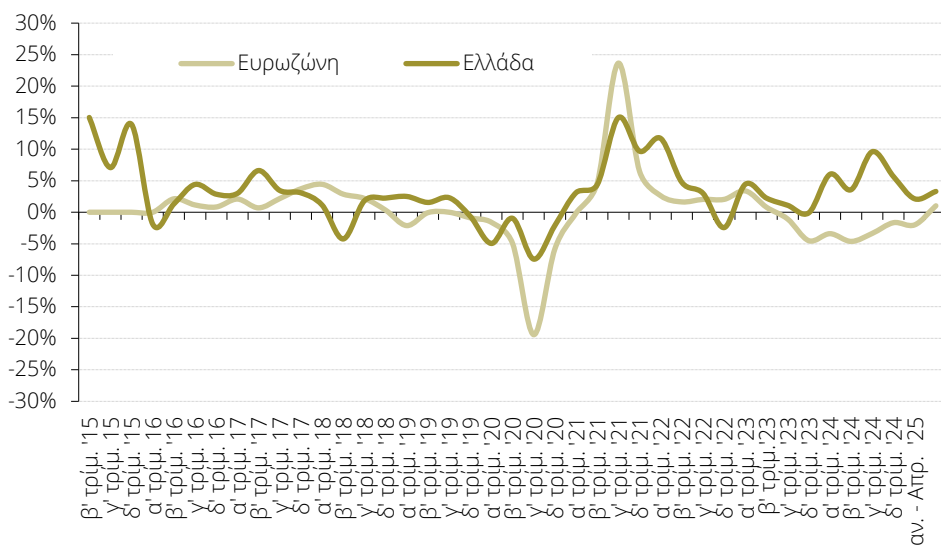
Βιομηχανία

Στο πρώτο τετράμηνο του 2025, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 1,0% ρυθμός σημαντικά μικρότερος από τον αντίστοιχο του 2024 (5,8%). Αύξηση σημειώθηκε και στη βιομηχανική παραγωγή της Ευρωζώνης με τον σχετικό δείκτη να ενισχύεται κατά 1,0% αντί σημαντικής μείωσης κατά 4,2% το πρώτο τετράμηνο του 2024.

Την περίοδο του πρώτου πεντάμηνου του 2025, οι τιμές των βιομηχανικών προϊόντων υποχωρούν κατά 4,1% αντί αύξησης κατά 2,0% την ίδια περίοδο του 2024. Η υποχώρηση των τιμών οφείλεται περισσότερο στις πωλήσεις στη διεθνή αγορά (-7,4% σε συνέχεια μείωσης κατά 6,5% το 2024) και λιγότερο στην εγχώρια (-2,4% αντί 1,7%). Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, παρά την αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής και τη μείωση των σχετικών τιμών, ο δείκτης κύκλου εργασιών υποχώρησε κατά 3,2%. Πρόκειται για το πρώτο πεντάμηνο των τελευταίων πέντε ετών στο οποίο καταγράφεται μείωση στον μέσο όρο του δείκτη.

Διάγραμμα 3.4

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, Π.Μ. (%) ως προς το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους

Αύξηση του γενικού δείκτη κατά 1,0% στο τετράμηνο του 2025 σημαντικά μικρότερη από το 2024 (4,1%)

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat

Αύξηση καταγράφηκε σε τρεις από τους τέσσερις βασικούς τομείς της ελληνικής βιομηχανίας σε σχέση με το 2024, ωστόσο με σημαντικά χαμηλότερους ρυθμούς. Αναλυτικότερα, η παραγωγή αυξήθηκε στην παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος (3,9% αντί 12,9%), στην Παροχή Νερού (0,5% αντί 4,2% το 2024), και στη Μεταποίηση (0,4% αντί 4,3%). Αντίθετα, μείωση της παραγωγής σημειώθηκε στα Ορυχεία-Λατομεία, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται κατά 1,1% αντί αύξησης κατά 4,0% ένα έτος νωρίτερα.

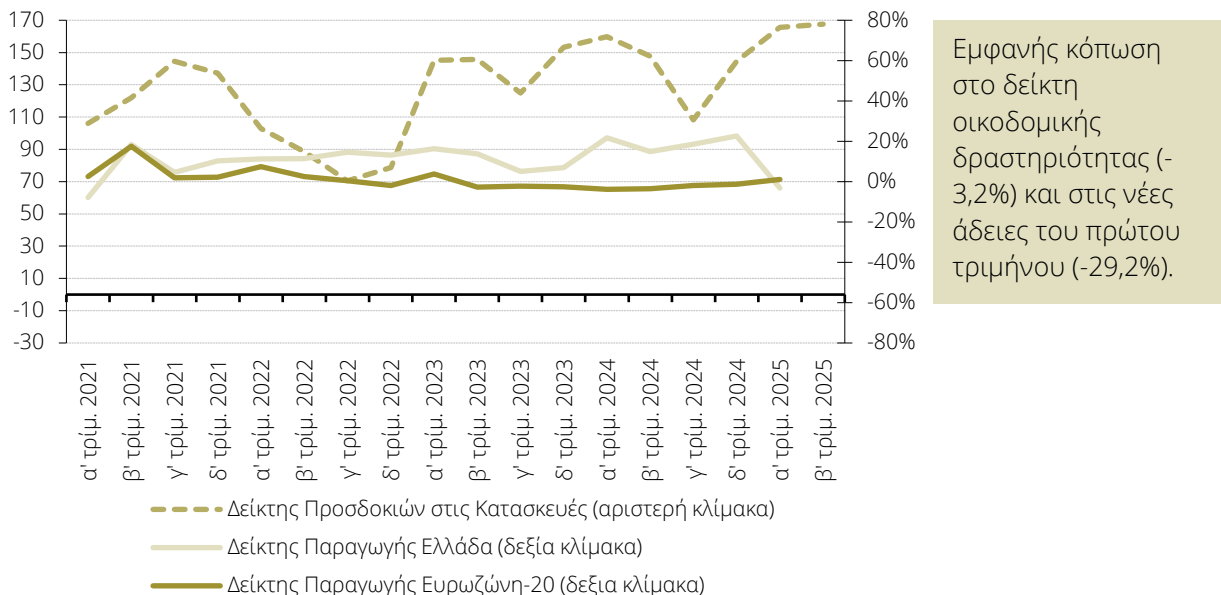
Κατασκευές

Στο πρώτο τρίμηνο του 2025, ο δείκτης παραγωγής στον τομέα των Κατασκευών μειώθηκε κατά 3,2%, έναντι αύξησης 21,8% την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Πρόκειται για το πρώτο τρίμηνο από τις αρχές του 2021 στο οποίο καταγράφεται υποχώρηση του σχετικού δείκτη, αντανakλώντας επιβράδυνση της δραστηριότητας στον κατασκευαστικό τομέα. Την ίδια περίοδο στην Ευρωζώνη, η παραγωγή των κατασκευών αυξάνεται κατά 1,0% αντί μείωσης 3,8% ένα χρόνο νωρίτερα.

Στην Ελλάδα, ο δείκτης έργων Πολιτικού Μηχανικού κατέγραψε μείωση κατά 10,8% το α' τρίμηνο του 2025, έναντι αύξησης 25,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Η υποχώρηση της δραστηριότητας αποτυπώνεται και στην έκδοση νέων οικοδομικών αδειών, οι οποίες μειώθηκαν κατά 29,2%, σε αντίθεση με την αύξηση 42,2% που είχε καταγραφεί το 2024. Πρόκειται για την πρώτη κάμψη στην έκδοση οικοδομικών αδειών από το 2016.

Διάγραμμα 3.5

Δείκτης Παραγωγής στις Κατασκευές και Δείκτης Επιπέδου Εργασιών

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, IOBE

Λιανικό Εμπόριο

Κατά το πρώτο τετράμηνο του 2025, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε κατά 4,2%, αντιστρέφοντας την εικόνα της αντίστοιχης περιόδου του 2024, όταν είχε καταγραφεί μείωση κατά 5,1%. Ο όγκος εργασιών υποχώρησε σε έναν από τους οκτώ βασικούς υποκλάδους (Ένδυση και υπόδηση -1,2% αντί -0,3% το 2024).

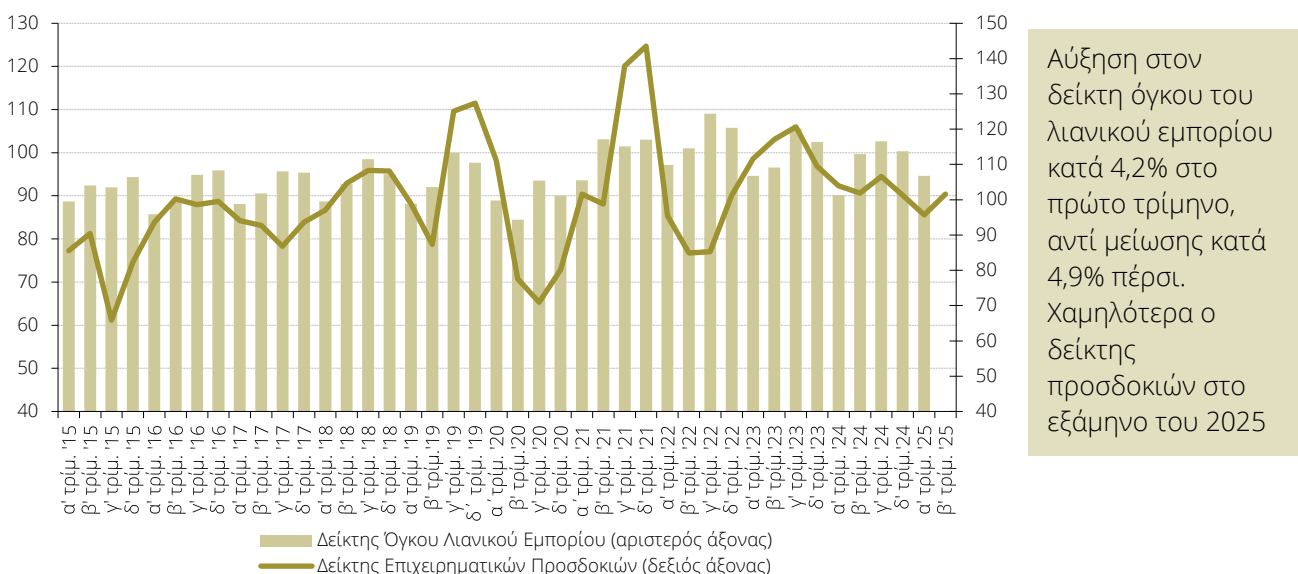

Αντίθετα ο δείκτης αυξήθηκε στα Φάρμακα-Καλλυντικά (11,5% αντί ηπιότερης αύξησης κατά 1,4%), στα Βιβλία-Χαρτικά (8,1% αντί -9,0% πέρσι), στα Τρόφιμα-Ποτά (7,3% αντί -7,5% το 2024) και στα Μεγάλα Καταστήματα Τροφίμων (6,0% αντί απωλειών 2,7%). Ακολούθησαν τα Έπιπλα και Ηλεκτρικά είδη (4,0% αντί μείωσης κατά 12,6% ένα χρόνο νωρίτερα) και τα Καύσιμα-Λιπαντικά (0,7% σε συνέχεια παρόμοιας αύξησης το 2024).

Οι πρόδρομοι δείκτες προσδοκιών του IOBE μειώθηκαν κατά περίπου 6,1 μονάδες το πρώτο εξάμηνο του 2025 σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2024, με τη μείωση να επικρατεί στους 4 από τους 5 βασικούς κλάδους του λιανικού εμπορίου. Η μεγαλύτερη μείωση καταγράφηκε στα είδη οικιακού εξοπλισμού (-25,1 μονάδες), ακολουθούμενη από τα υφάσματα, ένδυση και υπόδηση (-20,7 μονάδες) και τα οχήματα και ανταλλακτικά (-16,9 μονάδες). Πτώση παρατηρήθηκε επίσης στα πολυκαταστήματα (-9,8 μονάδες). Αντίθετα, ο δείκτης προσδοκιών για τρόφιμα, ποτά και καπνό σημείωσε άνοδο κατά 17,2 μονάδες, καλύπτοντας μέρος της πτώσης που είχε καταγραφεί το 2024.

Διάγραμμα 3.6

Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου (2021=100) και Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών Λιανικού Εμπορίου (2000-2010=100)

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, IOBE

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών για τα Αυτοκίνητα - Οχήματα διαμορφώθηκε στις 99,7 μονάδες στο πρώτο εξάμηνο του 2025, έναντι 116,2 μονάδων το 2024, πτώση κατά 14,2%. Το ισοζύγιο των τρεχουσών πωλήσεων υποχώρησε στις 7 μονάδες, έναντι 26 μονάδων το 2024, με εξασθένιση του ποσοστού όσων εκτιμούσαν αυξημένες τις πωλήσεις και άνοδο όσων εκτίμησαν ότι οι πωλήσεις είναι μειωμένες. Στα αποθέματα συνεχίζεται η τάση διόγκωσης, με το σχετικό ισοζύγιο να αυξάνεται στις 38 μονάδες, έναντι 29 μονάδων το 2024, με αύξηση όσων θεωρούν υψηλά τα αποθέματα. Στις παραγγελίες, το ισοζύγιο γίνεται αρνητικό, στις -12 μονάδες, έναντι +20 μονάδων το 2024, με αύξηση του ποσοστού όσων αναμένουν ότι οι παραγγελίες θα μειωθούν και μείωση των επιχειρήσεων που εκτιμούν ότι θα αυξηθούν. Το ισοζύγιο για τις προσδοκίες πωλήσεων εξασθενεί, στις 16 μονάδες, έναντι 36 μονάδων το 2024, με υποχώρηση του ποσοστού των επιχειρήσεων που αναμένουν αύξηση πωλήσεων το επόμενο χρονικό διάστημα. Αντίθετα με τα υπόλοιπα στοιχεία της αγοράς, στο σκέλος της απασχόλησης καταγράφεται βελτίωση, καθώς

ο αριθμός των επιχειρήσεων που αναμένουν ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης το επόμενο χρονικό διάστημα αυξήθηκε, ενώ τέλος, στις τιμές διατηρούνται οι σταθεροποιητικές τάσεις.

Πίνακας 3.3

Μεταβολές του Δείκτη Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο

Κατηγορίες καταστημάτων λιανικού εμπορίου	Δείκτης Όγκου (2010=100)				
	α' τετράμ. 2023	α' τετράμ. 2024	α' τετράμ. 2025	Μεταβολή 2024/2023	Μεταβολή 2025/2024
Γενικός Δείκτης	95,8	90,9	94,7	1,2%	-1,2%
Γενικός Δείκτης (εκτός καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων)	95,1	90,6	95,6	-0,5%	0,5%
Επιμέρους Κατηγορίες Καταστημάτων					
Μεγάλα καταστήματα τροφίμων	90,0	87,6	92,8	-2,7%	6,0%
Πολυκαστήματα	106,1	97,2	97,4	-8,4%	0,3%
Καύσιμα και Λιπαντικά Αυτοκινήτων	97,5	98,2	98,9	0,7%	0,7%
Τρόφιμα-Ποτά-Καπνός	91,8	84,9	91,1	-7,5%	7,3%
Φαρμακευτικά-Καλλυντικά	100,7	102,1	113,9	1,4%	11,5%
Ένδυση-Υπόδηση	97,3	97,0	95,9	-0,3%	-1,2%
Έπιπλα-Ηλεκτρικά Είδη- Οικιακός Εξοπλισμός	105,9	92,6	96,4	-12,6%	4,0%
Βιβλία-Χαρτικά-Λοιπά είδη δώρων	105,5	95,9	103,7	-9,0%	8,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 3.4

Κλαδικοί Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)

	α'εξάμ.2023	α'εξάμ.2024	α'εξάμ.2025	Μεταβ. 2024/2023	Μεταβ. 2025/2024
Τρόφιμα-Ποτά-Καπνός	101,5	83,4	100,6	-18,1	17,2
Υφάσματα-Ένδυση-Υπόδηση	108,9	117,5	96,8	8,6	-20,7
Είδη Οικιακού Εξοπλισμού	109,6	117,6	92,5	8,0	-25,1
Οχήματα-Ανταλλακτικά	126,2	116,6	99,7	-9,6	-16,9
Πολυκαστήματα	106,7	113,4	103,6	6,7	-9,8
Σύνολο Λιανικού Εμπορίου	101,5	104,8	98,7	3,3	-6,1

Πηγή: IOBE

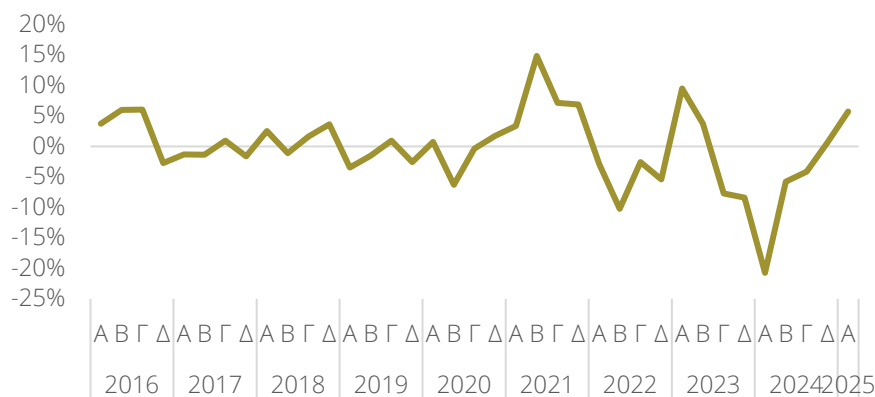
Χονδρικό εμπόριο

Στο πρώτο τρίμηνο του 2025, ο δείκτης όγκου του χονδρικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 5,7% αντί σημαντικής μείωσης κατά 20,7% ένα χρόνο νωρίτερα. Την ίδια περίοδο, ο δείκτης κύκλου εργασιών, ο οποίος ενσωματώνει και την επίδραση των τιμών, αυξάνεται κατά 4,8% αντί μείωσης κατά 11,5% το 2024. Η μικρότερη άνοδος του κύκλου εργασιών σε σχέση με τον όγκο υποδηλώνει πιθανή ήπια υποχώρηση των τιμών σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Διάγραμμα 3.7

Εξέλιξη του Δείκτη Όγκου στο Χονδρικό Εμπόριο (2021=100)

Ετήσια αύξηση του όγκου πωλήσεων στο Χονδρικό Εμπόριο κατά 5,7% στο πρώτο τρίμηνο του 2025, αντί μείωσης κατά 20,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Υπηρεσίες

Στο πρώτο τρίμηνο του 2025, ο δείκτης κύκλου εργασιών αυξήθηκε και στους έξι βασικούς τομείς των υπηρεσιών. Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές υπηρεσίες καθώς ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε κατά 19,0%, αντί αύξησης κατά 7,4% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024. Ακολούθησαν οι Διοικητικές υπηρεσίες (12,1% σε συνέχεια αύξησης κατά 13,9%), οι υπηρεσίες Μεταφορών (+10,9% έναντι +10,4% το 2024), και οι δραστηριότητες Ακίνητης Περιουσίας (+10,9% αντί +12,8%). Έπονται οι υπηρεσίες Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (4,3% αντί +3,8%) και ο Τουρισμός (+4,0% αντί +6,3%).

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025, οι πρόδρομοι δείκτες από τις έρευνες οικονομικής συγκυρίας του IOBE καταγράφουν επιδείνωση των προσδοκιών, με τον συνολικό δείκτη για τις Υπηρεσίες να μειώνεται κατά 9,8 μονάδες. Η υποχώρηση αυτή φαίνεται να οφείλεται κυρίως στη μείωση του δείκτη προσδοκιών στον κλάδο των Ξενοδοχείων – Εστιατορίων – Τουριστικών Γραφείων (-11,2 μονάδες). Ωστόσο, οι απώλειες αντισταθμίζονται εν μέρει από τις αυξημένες προσδοκίες σε άλλους κλάδους υπηρεσιών – ιδιαίτερα στους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς (+15,7 μονάδες), τις Διάφορες Υπηρεσίες προς Επιχειρήσεις (+1,8 μονάδες) και την Πληροφορική (+0,6 μονάδες).

Πίνακας 3.5

Κλαδικοί Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

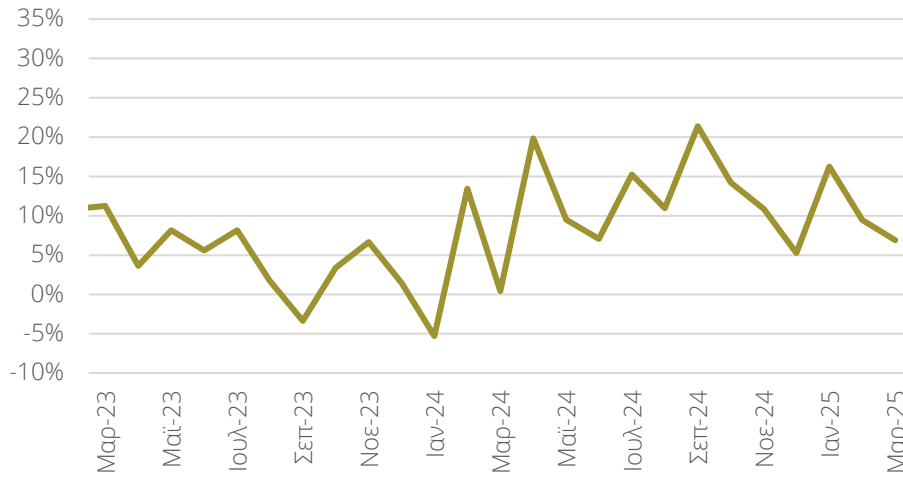
	α' εξάμ. 2023	α' εξάμ. 2024	α' εξάμ. 2025	Μεταβ. 2024/2023	Μεταβ. 2025/2024
Ξενοδοχεία - Εστιατόρια - Τουριστικά Γραφεία	128,1	139,1	127,9	11	-11,2
Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί	111,4	142,8	158,5	31,4	15,7
Διάφορες Υπηρεσίες προς Επιχειρήσεις	106,4	114	115,8	7,6	1,8
Πληροφορική	101,4	102,3	102,9	0,9	0,6
Σύνολο Υπηρεσιών	105,2	124,7	114,9	19,5	-9,8

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Διάγραμμα 3.8

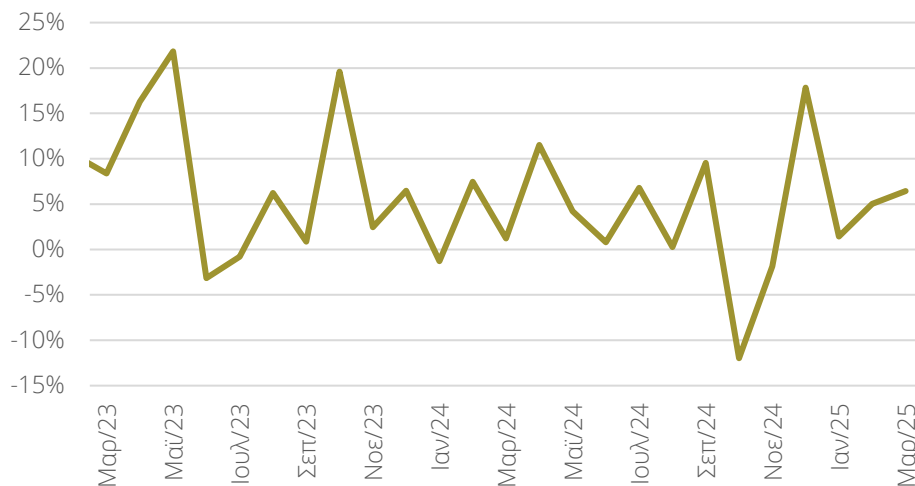
Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα των Μεταφορών

Αύξηση 14,6%
στο πρώτο
τρίμηνο του 2025
αντί 10,4% το
2024.

Διάγραμμα 3.9

Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα της Ενημέρωσης & Επικοινωνίας

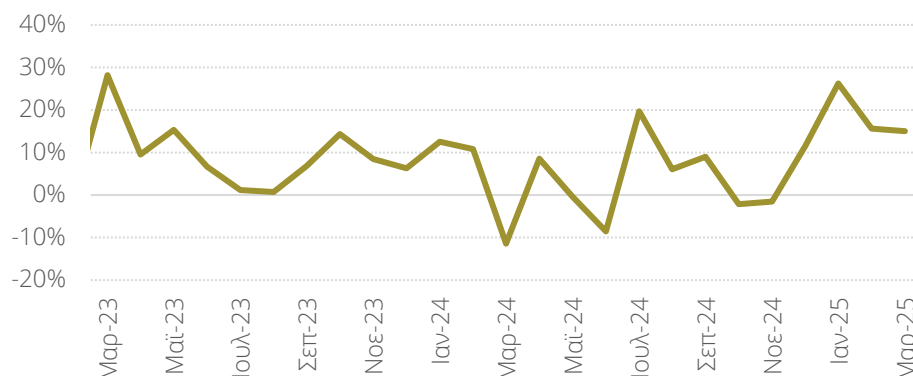
Ενίσχυση κατά
4,0% αντί
αύξησης 6,3% το
πρώτο τρίμηνο
του 2024.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Διάγραμμα 3.10

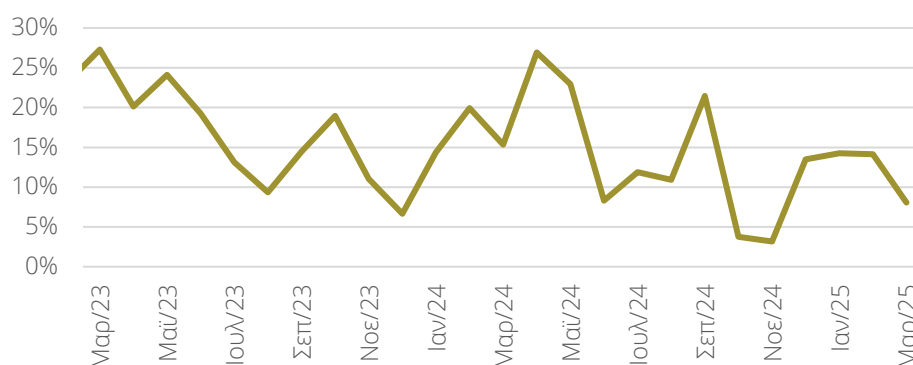
Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα των Επαγγελματικών, Επιστημονικών και Λοιπών Υπηρεσιών

Βελτίωση του κύκλου εργασιών 19,0% το πρώτο τρίμηνο του 2025, σε συνέχεια βελτίωσης 7,4% το 2024.

Διάγραμμα 3.11

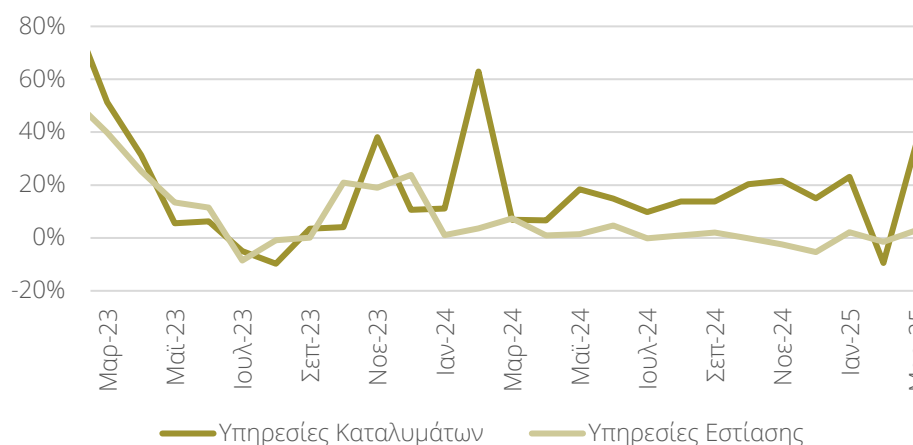
Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα των Διοικητικών Υπηρεσιών

Αύξηση 12,1% το πρώτο τρίμηνο του 2025 σε συνέχεια βελτίωσης 13,9% ένα έτος πριν.

Διάγραμμα 3.12

Εξέλιξη του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα Τουρισμού (Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Εστίασης) (Κλάδοι 55 & 56)

Αύξηση σε καταλύματα και εστίαση κατά 16,8% (αντί 17,7%) και 1,2% αντίστοιχα στο πρώτο τρίμηνο του 2025.

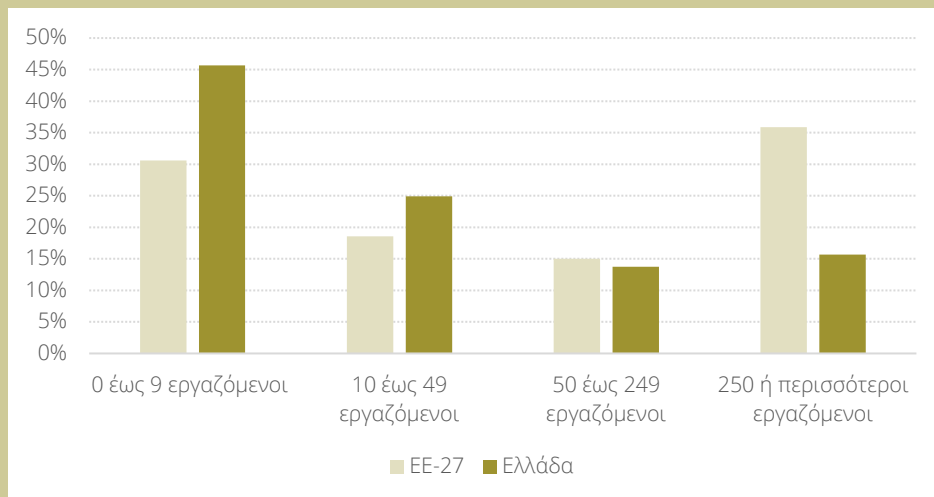
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Ειδικό Πλαίσιο ενότητας 3.2.

Σύγκριση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων ανά κλάδο δραστηριότητας, με τον μέσο όρο στην ΕΕ

[Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), από τη σκοπιά της απασχόλησης, ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους. Μπορούν να κατηγοριοποιηθούν περαιτέρω σε πολύ μικρές (0-9 εργαζόμενοι), μικρές (10-49 εργαζόμενοι) και μεσαίες επιχειρήσεις (50-249 εργαζόμενοι). Αναφέρονται συχνά ως η «ραχοκοκαλιά» της Ευρωπαϊκής οικονομίας αφού αποτελούν το 99% όλων των επιχειρήσεων στην ΕΕ. Το 2019, η συντριπτική πλειοψηφία (98,9%) των επιχειρήσεων της ΕΕ που αποτελούσαν μέρος της μη χρηματοπιστωτικής επιχειρηματικής οικονομίας ήταν πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις. Απασχολούσαν λίγο λιγότερο από το ήμισυ (48,4%) του εργατικού δυναμικού της μη χρηματοπιστωτικής επιχειρηματικής οικονομίας, ενώ συνεισέφεραν λίγο περισσότερο από το ένα τρίτο (35,3%) της συνολικής προστιθέμενης αξίας.

Διάγραμμα Π.3.2.1. Μερίδιο απασχόλησης ανά μέγεθος επιχείρησης, Ελλάδα και ΕΕ27, σύνολο επιχειρηματικής οικονομίας, 2023

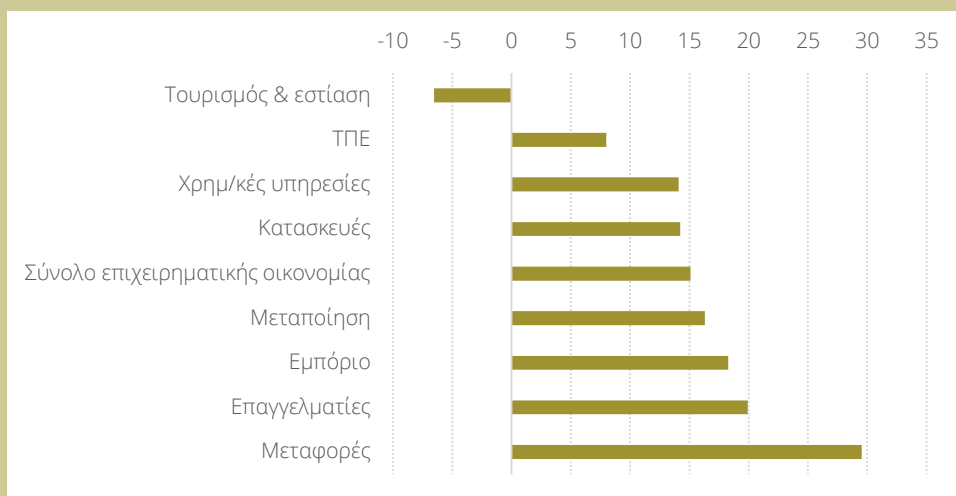
Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Το 2023, έτος με τα πλέον διαθέσιμα δεδομένα (διάγραμμα Π.3.2.1), η Ελλάδα είχε υψηλότερο ποσοστό εργαζομένων στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (70,5% έναντι 49,2%), λίγο χαμηλότερο στις μεσαίες επιχειρήσεις (13,7% έναντι 15,0%) και σαφώς χαμηλότερο στις μεγάλες επιχειρήσεις (15,7% έναντι 35,8%).

Το μερίδιο απασχόλησης σε πολύ μικρές επιχειρήσεις (με έως και 9 απασχολούμενους) στην Ελλάδα το 2023 (Διάγραμμα Π.3.2.2) ήταν υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ-27 σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, πλην του τουρισμού και της εστίασης. Η μεγαλύτερη απόκλιση εντοπίζεται στις μεταφορές (+29,5 π.μ.), ακολουθούμενη από τις επαγγελματικές υπηρεσίες (+19,9 π.μ.) και το εμπόριο (+18,3 π.μ.).

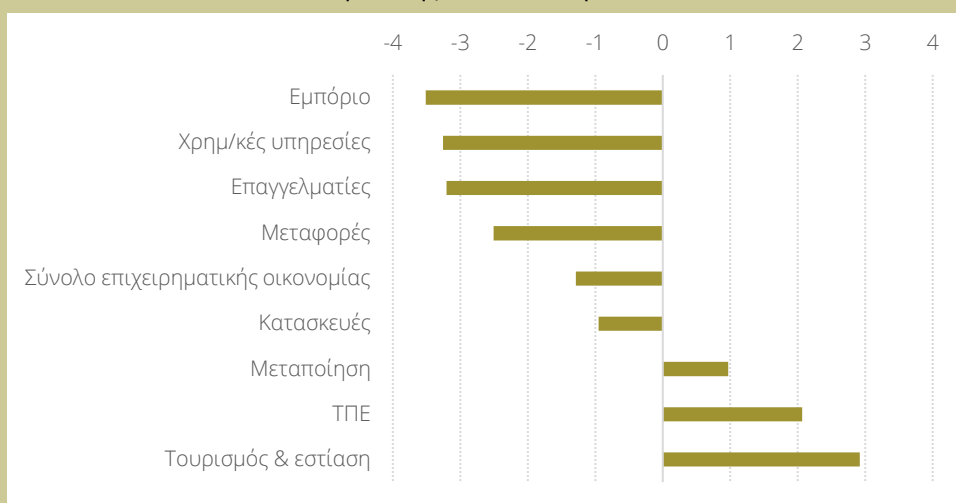

Διάγραμμα Π.3.2.2. Μερίδιο απασχόλησης σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, απόκλιση της Ελλάδας από τον μ.ό. της ΕΕ-27 σε π.μ., 2023

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Διάγραμμα Π.3.2.3. Μερίδιο απασχόλησης σε μεσαίες επιχειρήσεις, απόκλιση της Ελλάδας από τον μ.ό. της ΕΕ-27 σε π.μ., 2023

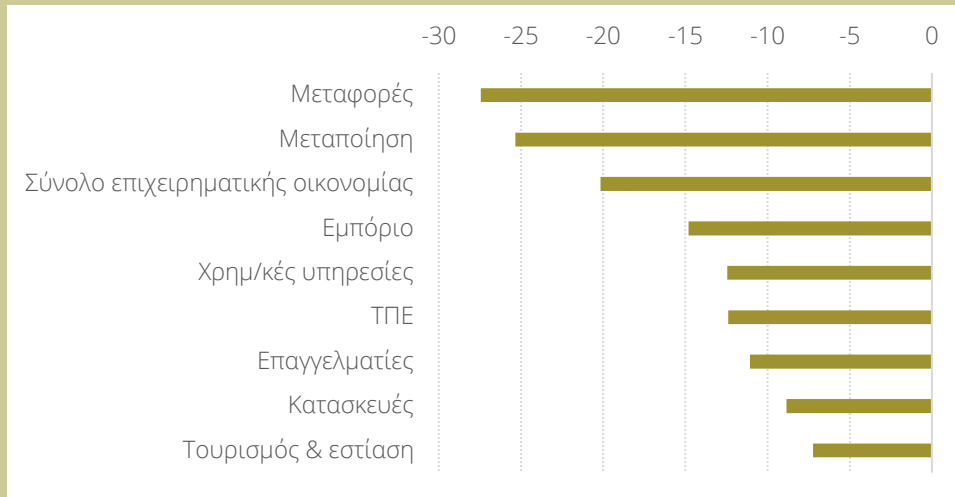
Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Στο διάγραμμα Π.3.2.3 παρουσιάζεται η απόκλιση της Ελλάδας από τον μ.ό. της ΕΕ-27 σε π.μ. όσον αφορά το μερίδιο απασχόλησης σε μεσαίες επιχειρήσεις (με μεταξύ 50-249 απασχολούμενους) το 2023, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Η εικόνα εδώ είναι μικτή. Η Ελλάδα υπερτερεί στον τουρισμό και εστίαση, τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τη μεταποίηση, αλλά υστερεί στους υπόλοιπους κλάδους που εξετάζονται, όπως το εμπόριο και οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Οι αποκλίσεις είναι μικρές, με τη μέγιστη διαφορά να καταγράφεται στο εμπόριο (-3,5%).

Στο διάγραμμα Π.3.2.4 παρουσιάζεται η απόκλιση της Ελλάδας από τον μ.ό. της ΕΕ-27 σε π.μ. όσον αφορά το μερίδιο απασχόλησης σε μεγάλες επιχειρήσεις (με περισσότερους από 250 απασχολούμενους) το 2023, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Η εικόνα εδώ είναι αντίστροφη

από αυτή στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλαδή, η Ελλάδα υστερεί σε όλους τους υπό εξέταση κλάδους. Οι διαφορές κυμαίνονται από 7,2% στον τουρισμό και εστίαση έως 27,4% στις μεταφορές.

Διάγραμμα Π.3.2.4. Μερίδιο απασχόλησης σε μεγάλες επιχειρήσεις, απόκλιση της Ελλάδας από τον μ.ό. της ΕΕ-27 σε π.μ., 2023

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Συμπερασματικά, σημαντικά μικρότερο ποσοστό του εργατικού δυναμικού στην Ελλάδα απασχολείται σε μεγάλες επιχειρήσεις σε σχέση με την ΕΕ. Η διαφορά σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο είναι εντονότερη σε κλάδους όπως η μεταποίηση και οι μεταφορές, ενώ καταγράφεται υστέρηση σε όλους τους κλάδους της επιχειρηματικής οικονομίας. Μόνο στον τομέα του τουρισμού (διαμονή και εστίαση) παρατηρείται ότι το μερίδιο απασχόλησης σε μικρές επιχειρήσεις είναι μικρότερο του μέσου όρου στην Ευρώπη, ενώ το μερίδιο απασχόλησης σε μεσαίες επιχειρήσεις έχει ξεπεράσει τον μέσο Ευρωπαϊκό όρο, αντανakλώντας την σχετικά υψηλότερη αξιοποίηση οικονομικών κλίμακας. Οι διαφορές στην κατανομή της απασχόλησης με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων αναδεικνύουν προκλήσεις καθώς, μεταξύ άλλων, η παραγωγικότητα σχετίζεται θετικά με το μέγεθος των επιχειρήσεων (Έκθεση Επιτροπής Πισσαρίδη, 2020). Επιπλέον, το μέγεθος των επιχειρήσεων συνδέεται γενικά θετικά με υψηλότερους μισθούς (Έκθεση IOBE για τον κατώτατο μισθό, 2025) και μικρότερη άτυπη οικονομία.

3.3 Εξωτερικό Ισοζύγιο

A. Ανάλυση εξαγωγών και εισαγωγών από εθνικούς λογαριασμούς

- Υποχώρηση εξαγωγών αγαθών σε ονομαστικούς όρους το πρώτο τετράμηνο του 2025, με ρυθμό 5,1%, άνοδος των εξαγωγών εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και πλοίων (4,8%).
- Μείωση των εισαγωγών αγαθών την περίοδο Ιανουάριος-Απρίλιος 2025, κατά 2,9% σε τρέχουσες τιμές, καθώς διαμορφώθηκαν σε €27,1 δισεκ., από €27,9 δισεκ. ένα χρόνο νωρίτερα.
- Ετήσια αύξηση ελλείμματος εμπορικού ισοζυγίου το τετράμηνο του 2025 κατά €0,3 δισεκ., σε €11,08 δισεκ.
- Μικτές τάσεις στις κατηγορίες εξαγωγών προϊόντων, με την μεγαλύτερη αύξηση να σημειώνεται στα Αγροτικά προϊόντα (+9,7%), αλλά υποχώρηση για Καύσιμα (-25,0) και Πρώτες ύλες (-1,8%).
- Μείωση της ζήτησης από τις χώρες της Ευρωζώνης (-5,3% ή -€368,3 εκατ.), από τις χώρες της Μ.Ανατολής & Β.Αφρικής (-2,3% ή €42,9 εκατ.) και της Ασίας (-6,8% ή €53,6).

Οι εξαγωγές αγαθών διαμορφώθηκαν την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2025 στα €15,9 δισεκ., έναντι €16,8 δισεκ. πριν ένα χρόνο, σημειώνοντας υποχώρηση 5,1%, σε τρέχουσες τιμές. Εξαιρουμένων των εξαγωγών πετρελαιοειδών-πλοίων, οι υπόλοιπες εξαγωγές ενισχύθηκαν κατά 4,8%, στα €12,4 δισεκ., από €11,8 δισεκ. το 2024. Οι εισαγωγές αγαθών κατέγραψαν υποχώρηση το πρώτο τετράμηνο του 2025, κατά 2,9% σε τρέχουσες τιμές, και διαμορφώθηκαν σε €27,1 δισεκ., από €27,9 δισεκ. ένα χρόνο νωρίτερα. Εξαιρουμένων των εισαγωγών πετρελαιοειδών-πλοίων, οι υπόλοιπες εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,2%, στα €21,2 δισεκ., από €20,8 δισεκ. το 2024. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω τάσεων στις βασικές συνιστώσες του εξωτερικού ισοζυγίου προϊόντων, το εμπορικό έλλειμμα διαμορφώθηκε €34,2 εκατ. υψηλότερα από ότι το 2024 (+0,3%), στα €11,08 δισεκ., από €11,05 δισεκ. Ακολούθως, η αξία των εξαγωγών προϊόντων της ελληνικής οικονομίας το πρώτο τετράμηνο του 2025 αντιστοιχούσε στο 59,0% των εισαγωγών της, ενώ ένα έτος νωρίτερα έφθανε το 60,4%.

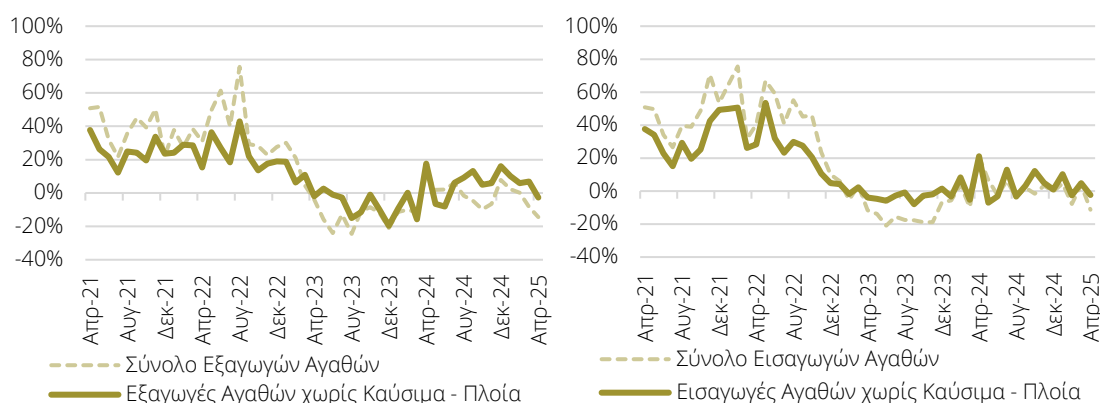
Αναλυτικά, οι εξαγωγές στα Αγροτικά Προϊόντα ενισχύθηκαν κατά 9,7% σε τρέχουσες τιμές την περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου 2025, στα €3,9 δισεκ., από €3,6 δισεκ. το 2024. Στις εξαγωγές Καυσίμων σημειώθηκε ονομαστική μείωση, κατά 25,0%, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν στα €3,9 δισεκ., από €5,2 δισεκ. το 2024. Οι εξαγωγές των δύο συγκεκριμένων κατηγοριών αντιστοιχούν το 2025 στο 49,1% της αξίας των εγχώριων εξαγωγών προϊόντων, από 52,4% ένα χρόνο νωρίτερα.

Οι εξαγωγές Βιομηχανικών Προϊόντων ενισχύθηκαν το πρώτο τετράμηνο του 2025 (+1,6%), με την αξία τους να αγγίζει τα €7,5 δισεκ., από €7,4 δισεκ. το 2024. Αυτή η εξέλιξη προήλθε κυρίως από την αύξηση που σημειώθηκε στις εξαγωγές για Βιομηχανικά Είδη Ταξινομημένα κατά Πρώτη Ύλη, κατά 3,6%, με αποτέλεσμα από τα €2,5 δισεκ. να φτάσουν τα €2,6 δισεκ. το 2025. Ομοίως, αύξηση της διεθνούς ζήτησης σημειώθηκε για τα Μηχανήματα και Υλικό Μεταφορών, κατά 0,7%, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €1,6 δισεκ. ενώ αυξήθηκαν και οι εξαγωγές στα Διάφορα βιομηχανικά είδη κατά 1,7%, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €1,20 δισεκ. από €1,18 δισεκ. την ίδια περίοδο το 2024. Τα Χημικά προϊόντα και συναφή δεν παρουσίασαν κάποια ιδιαίτερη μεταβολή (0,0%, στα €2,1 δισεκ.).

Οι εξαγωγές των Ειδών & συναλλαγών μη ταξινομημένα κατά κατηγορίες ενισχύθηκαν το τετράμηνο του 2025 (+3,5%), με την αξία τους να αγγίζει τα €34,0 δισεκ., από €32,8 δισεκ. το 2024.

Διάγραμμα 3.13

Συνολικές εξαγωγές-εισαγωγές προϊόντων και εξαγωγές-εισαγωγές προϊόντων χωρίς καύσιμα-πλοία (τρέχουσες τιμές)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία: IOBE

Οι εξαγωγές εκτός πετρελαιοειδών – πλοίων διαμορφώθηκαν την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2025 στα €12,4 δισεκ., 4,8% υψηλότερα από το 2024. Οι εισαγωγές εκτός πετρελαιοειδών – πλοίων διαμορφώθηκαν την ίδια περίοδο στα €21,2 δισεκ., 2,2% υψηλότερα από το 2024.

Σε ότι αφορά τις τάσεις των εξαγωγών προϊόντων ανά γεωγραφική περιοχή, υποχώρησαν το πρώτο τετράμηνο 2025 προς τις χώρες της Ευρωζώνης, κατά 5,3%, προσεγγίζοντας τα €6,6 δισεκ., από €7,0 δισεκ. το 2024. Προς την ΕΕ συνολικά σημειώθηκε ετήσια μείωση 1,1% ή €98,8 εκατ., με τις εξαγωγές προς αυτή την περιφέρεια να φθάνουν τα €9,2 δισεκ., από €9,3 δισεκ. ένα χρόνο νωρίτερα. Μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης που απορροφούν το μεγαλύτερο τμήμα των ελληνικών εξαγωγών, σημειώθηκε υποχώρηση προς την Γαλλία κατά 1,1%, από €495,7. σε €490,4 εκατ., και αύξηση προς την Γερμανία, κατά 6,2%, από τα €1,2 δισεκ. σε €1,3 δισεκ. Μείωση παρουσίασαν οι εξαγωγές αγαθών και προς το σημαντικότερο προορισμό, την Ιταλία, κατά 13,7%, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν σε €1,6 δισεκ. το 2025 από €1,8 δισεκ. το 2024.

Μεταξύ των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τις οποίες οι συνολικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 10,8% ή €271,4 εκατ., φθάνοντας τα €2,8 δισεκ., η Βουλγαρία εξακολούθησε να αποτελεί τον κυριότερο εξαγωγικό προορισμό, με υποχώρηση των εκροών προϊόντων προς αυτή σε σχέση με το 2024 κατά 0,8% ή €8,1 εκατ. Αύξητικές τάσεις σημειώθηκαν προς δύο άλλες χώρες οι οποίες απορροφούν σημαντικό μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών, τη Ρουμανία (+6,7% ή €38,5 εκατ. στα €610,4 εκατ.) και την Πολωνία +26,0% ή €93,5 εκατ., στα €453,1 εκατ. αντίστοιχα.

Υποχώρηση της ζήτησης ελληνικών εξαγωγών σημειώθηκε προς τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, κατά 15,9%, από €3,4 δισεκ. το 2024 σε €2,9 δισεκ. ένα χρόνο μετά. Αυτή εκδηλώθηκε πρωτίστως από την Τουρκία, προς την οποία οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά 27,3%, από 682,0 εκατ. σε €496,2 εκατ., και δευτερευόντως από το Ην.Βασίλειο, με μείωση κατά 13,3%, από τα €643,6 εκατ. το 2024 στα €557,9 εκατ. το 2025.

Οι εξαγωγές προς τις χώρες της Βόρειας Αμερικής κινήθηκαν καθοδικά, κατά 1,7%, από €892,4 εκατ. το 2024 σε €877,5 εκατ. το 2025, λόγω της υποχώρησης των εξαγωγών προς τις ΗΠΑ κατά 0,5%, από €736,9 εκατ. το 2024 σε €733,4 εκατ. το 2025. Ομοίως, μείωση παρουσίασαν οι εξαγωγές προς το Μεξικό κατά 25,3% ή 13,9 εκατ. στα €41,1 εκατ. και αύξηση προς τον Καναδά (+2,5%) στα €103,0 εκατ.

Πίνακας 3.6

Εξαγωγές κατά μονοψήφια κατηγορία σε τρέχουσες τιμές, Ιανουάριος – Απρίλιος (εκατ. €)*

ΠΡΟΪΟΝ	ΑΞΙΑ		%ΜΕΤΑΒΟΛΗ	% ΣΥΝΘΕΣΗ	
	2025	2024	25/24	2025	2024
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	3.919,3	3.572,0	9,7%	24,5%	21,2%
Τρόφιμα και Ζώα Ζωντανά	3.036,5	2.741,0	10,8%	19,0%	16,3%
Ποτά και Καπνός	498,9	454,2	9,8%	3,1%	2,7%
Λάδια και Λίπη Ζωικής ή Φυτικής Προέλευσης	383,9	376,8	1,9%	2,4%	2,2%
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	600,9	611,8	-1,8%	3,8%	3,6%
Πρώτες Ύλες μη Εδώδιμες εκτός από Καύσιμα	600,9	611,8	-1,8%	3,8%	3,6%
ΚΑΥΣΙΜΑ	3.930,6	5.239,7	-25,0%	24,6%	31,1%
Ορυκτά. Καύσιμα. Λιπαντικά κ.λπ.	3.930,6	5.239,7	-25,0%	24,6%	31,1%
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.490,4	7.370,6	1,6%	46,9%	43,8%
Χημικά Προϊόντα και Συναφή (μ.α.κ.)	2.138,0	2.139,0	0,0%	13,4%	12,7%
Βιομηχανικά Είδη Ταξινομημένα κατά Πρώτη Ύλη	2.553,9	2.464,9	3,6%	16,0%	14,6%
Μηχανήματα και Υλικό Μεταφορών	1.596,1	1.584,6	0,7%	10,0%	9,4%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	1.202,4	1.182,0	1,7%	7,5%	7,0%
ΛΟΙΠΑ	34,0	32,8	3,5%	0,2%	0,2%
Είδη & Συναλλαγές μη Ταξινομημένα σε Κατηγορίες	34,0	32,8	3,5%	0,2%	0,2%
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ	15.975,1	16.827,0	-5,1%	100,0%	100,0%

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία: IOBE

Υποχώρηση κατά 20,0% εμφάνισαν την περίοδο Ιανουάριος-Απρίλιος 2025 οι εξαγωγές προς τις αγορές των χωρών της Κεντρικής-Λατινικής Αμερικής, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €92,2 εκατ. από €115,3 εκατ. το 2024. Η μείωση των εξαγωγών προς τις χώρες της συγκεκριμένης περιοχής οφείλεται κυρίως στην υποχώρηση της ζήτησης ελληνικών προϊόντων από τον Παναμά, κατά 14,9%, που διαμόρφωσε την αξία τους στα €49,6 εκατ. από €58,3 εκατ. ένα χρόνο νωρίτερα.

Οι εξαγωγές προς τις χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής παρουσίασαν μείωση, κατά 2,3%, στα €1,8 δισεκ. από €1,9 δισεκ., κυρίως λόγω της μείωσης των εξαγωγών προς την Αίγυπτο (-42,9%), όπου οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν το τετράμηνο Ιανουαρίου – Απριλίου 2025 στα €162,2 εκατ., έναντι €283,9 εκατ. ένα χρόνο νωρίτερα, αλλά και προς την Τυνησία (-35,6%), όπου μειώθηκαν κατά €57,5 εκατ. το 2025 σε σχέση με το 2024 και άγγιξαν τα €104,0 εκατ. Προς δύο επίσης σημαντικούς εξαγωγικούς προορισμούς στη Μέση Ανατολή, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα οι εξαγωγές υποχώρησαν κατά 14,7%, στα €107,5 εκατ., ενώ και προς τη Σαουδική Αραβία οι εξαγωγές υποχώρησαν κατά 46,8%, στα €61,0 εκατ.

Μείωση της ζήτησης των ελληνικών αγαθών σημειώθηκε προς τις χώρες της Ασίας, προς τις οποίες οι εξαγωγές υποχώρησαν το τετράμηνο του 2025 κατά 6,8%, στα €736,4 εκατ. Αυτή η εξέλιξη οφείλεται κυρίως στην μείωση των εξαγωγών κατά 7,8% προς την Νότια Κορέα, από €175,4 εκατ. το 2024 στα €58,7 εκατ. το 2025. Αντιθέτως, αύξηση της ζήτησης σημειώθηκε από την Κίνα (+91,9%), στα €232,8 εκατ. από €121,3 εκατ. το 2024.

Μειωμένη, κατά 16,8%, ήταν η ροή των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων προς την Ωκεανία, με την αξία τους το 2025 να διαμορφώνεται στα €63,9 εκατ. από €76,8 εκατ. ένα χρόνο νωρίτερα. Η μείωση προήλθε από την παρόμοια σε κατεύθυνση τάση προς την Αυστραλία, προς την οποία οι εξαγωγές υποχώρησαν με ρυθμό 16,5% και διαμορφώθηκαν στα €58,3 εκατ. από €69,8 εκατ. το 2024. Ομοίως, μείωση σημειώθηκε και προς την Νέα Ζηλανδία (-19,6%) στα €5,6 εκατ.

Ανακεφαλαιώνοντας, η υποχώρηση των εξαγωγών προϊόντων της Ελλάδας την περίοδο Ιανουάριος-Απρίλιος 2025 κατά 5,1% σε τρέχουσες τιμές, προήλθε κυρίως από την μείωση των καυσίμων (-25,0%) και των πρώτων υλών (-1,8%). Οι πέντε πρώτες χώρες με την μεγαλύτερη ζήτηση των ελληνικών προϊόντων είναι η Ιταλία, η Γερμανία, η Κύπρος η Βουλγαρία και οι ΗΠΑ. Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές υποχώρησαν κατά 2,9%, περιορίζοντας το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο στα €11,08 δισεκ. (+0,3%). Οι πέντε χώρες με το μεγαλύτερο μερίδιο εισαγωγών προϊόντων για το πρώτο τετράμηνο του 2025 είναι η Γερμανία, η Ιταλία, η Κίνα, η Ολλανδία και η Γαλλία. Η αύξηση των εξαγωγών χωρίς τα πετρελαιοειδή (+4,8), σε συνδυασμό με την υποχώρηση των εισάγων στα €27,1 δισεκ. από €27,9 δισεκ. το 2024 και τον περιορισμό του εμπορικού ελλείματος στο τετράμηνο παρέμεινε σχεδόν στάσιμο αποτελούν μια αισιόδοξη εξέλιξη για τους υπόλοιπους μήνες του 2025. Επιπλέον, λόγω των διεθνών εξελίξεων και του αβέβαιου περιβάλλοντος που διαμορφώνεται, ενισχύεται η ανάγκη για διατήρηση αυτής της εξαγωγικής δυναμικής των ελληνικών επιχειρήσεων αλλά και η σημασία της διεύρυνσης των εξαγωγών σε νέες αγορές εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα του εξωτερικού εμπορίου έναντι διεθνών διακυμάνσεων.

Πίνακας 3.7

Εξαγωγές ανά προορισμό, Ιανουάριος- Απρίλιος 2025 (εκατ. €)*

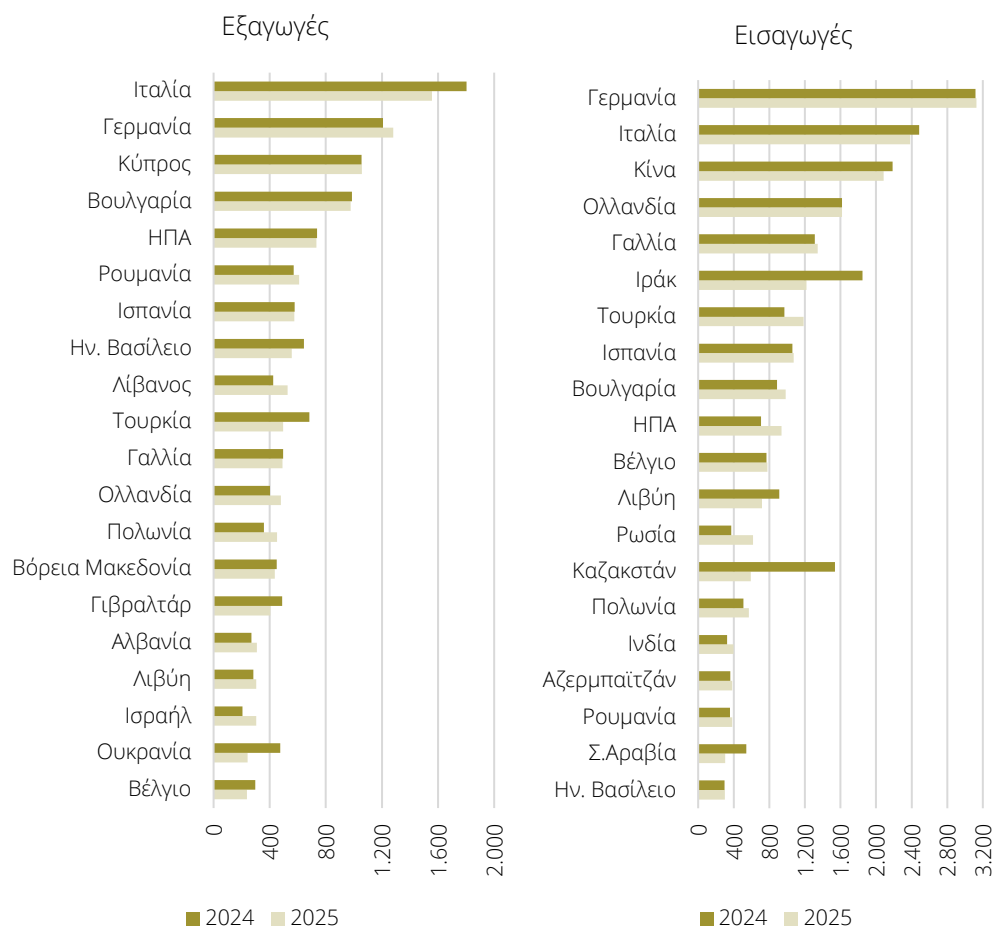
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ		% ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	2025	2024	
Ε.Ε. (27)	9.198,3	9.297,1	-1,1%
Ευρωζώνη	6.601,8	6.970,1	-5,3%
G7	4.824,4	5.073,1	-4,9%
Βόρεια Αμερική	877,5	892,4	-1,7%
Χώρες BRICS	336,6	236,4	42,4%
Μ. Ανατολή & Β. Αφρική	1.815,1	1.858,0	-2,3%
Ωκεανία	63,9	76,8	-16,8%
Κεντρική-Λατινική Αμερική	92,2	115,3	-20,0%
Ασία	736,4	790,0	-6,8%

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία: IOBE, * Προσωρινά στοιχεία

Διάγραμμα 3.14

Χώρες με το μεγαλύτερο μερίδιο στις ελληνικές εξαγωγές-εισαγωγές προϊόντων, Ιανουάριος – Απρίλιος 2025 (εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία: IOBE

Μεγαλύτερη αύξηση εξαγωγών προϊόντων το πρώτο τετράμηνο του 2025 σε απόλυτους όρους προς την Δανία (+€132,5 εκατ.). Μεγαλύτερη πτώση προς την Ιταλία (-€246,6 εκατ.). Το μερίδιο της Ιταλίας στις εξαγωγές παραμένει το υψηλότερο. Μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών το 2025 σε απόλυτους όρους από την Ρωσία (+€243,7 δισεκ.), μεγαλύτερη μείωση από το Καζακστάν (-€946,0 εκατ.).

Ειδικό Πλαίσιο ενότητας 3.3Α

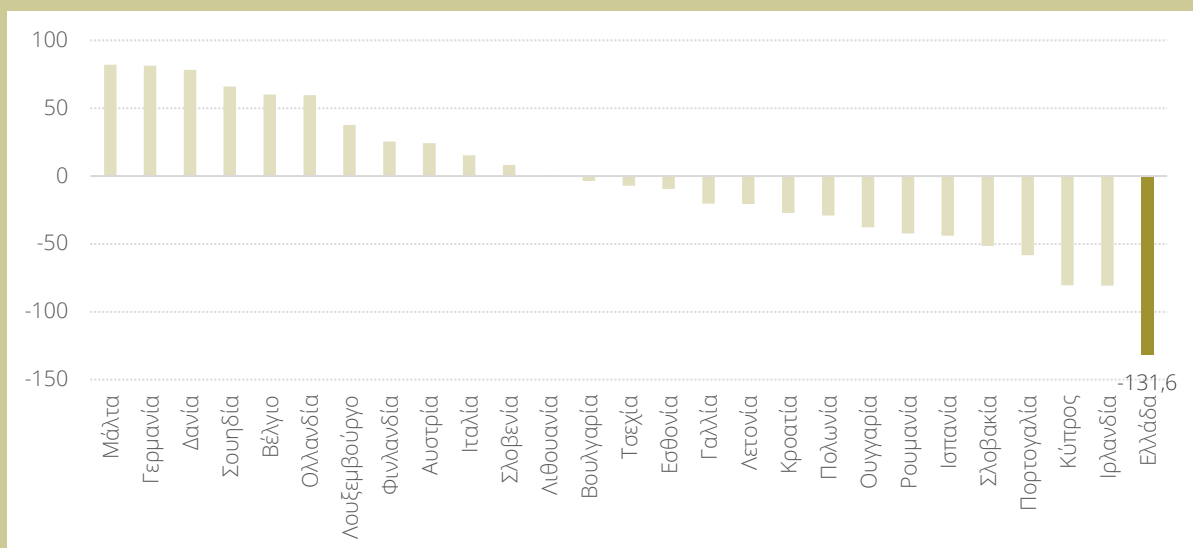
Εξέλιξη της Καθαρής

Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης (ΚΔΕΘ) της ελληνικής οικονομίας

Η διεθνής επενδυτική θέση (ΔΕΘ) είναι μια στατιστική που δείχνει σε μια δεδομένη χρονική στιγμή την αξία και τη σύνθεση δύο συνιστωσών: 1) των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων των κατοίκων μιας οικονομίας που αποτελούν απαιτήσεις έναντι μη κατοίκων καθώς και των ράβδων χρυσού που κατέχονται ως αποθεματικά περιουσιακά στοιχεία, και 2) των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων των κατοίκων μιας οικονομίας έναντι μη κατοίκων. Η διαφορά μεταξύ των εξωτερικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μιας οικονομίας είναι η καθαρή διεθνής επενδυτική θέση (ΚΔΕΘ) της οικονομίας, η οποία μπορεί να είναι θετική ή αρνητική. Επομένως, η καθαρή διεθνής επενδυτική θέση παρέχει μια συνολική εικόνα της καθαρής χρηματοοικονομικής θέσης (περιουσιακά στοιχεία μείον υποχρεώσεις) μιας χώρας έναντι του υπόλοιπου κόσμου και επιτρέπει μια ανάλυση αποθεμάτων-ροών της εξωτερικής θέσης της χώρας. Ο δείκτης εκφράζεται ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ περιλαμβάνεται στη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών (MIP) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που θέτει κατώτατο όριο παρακολούθησης το -35% του ΑΕΠ. Για την ερμηνεία των μεταβολών στη ΚΔΕΘ μιας χώρας, η ΕΕ συστήνει να αναδεικνύονται οι πηγές χρηματοδότησης των ελλειμμάτων του ΙΤΣ, όπως η τάση στις άμεσες ξένες επενδύσεις, καθώς και οι μεταβολές στο καθαρό εξωτερικό χρέος της χώρας.

Στο διάγραμμα Π.3.3Α.1 παρουσιάζεται η ΚΔΕΘ ως ποσοστό του ΑΕΠ για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το τέταρτο τρίμηνο του 2024, το τρίμηνο με τα πλέον διαθέσιμα δεδομένα. Παρατηρούμε ότι η Ελλάδα βρίσκεται στην τελευταία θέση της κατάταξης, με την Ιρλανδία και την Κύπρο να ακολουθούν. Αρνητική ΚΔΕΘ είχαν και μεγάλες οικονομίες όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Γαλλία. Οριακά θετική ΚΔΕΘ είχε η Ιταλία, ενώ θετικές ήταν οι ΚΔΕΘ της Ολλανδίας και της Γερμανίας, μεταξύ των μεγάλων οικονομιών.

Διάγραμμα Π.3.3Α.1. Καθαρή Διεθνής Επενδυτική Θέση (ΚΔΕΘ) ως % του ΑΕΠ το τέταρτο τρίμηνο του 2024, ΕΕ-27

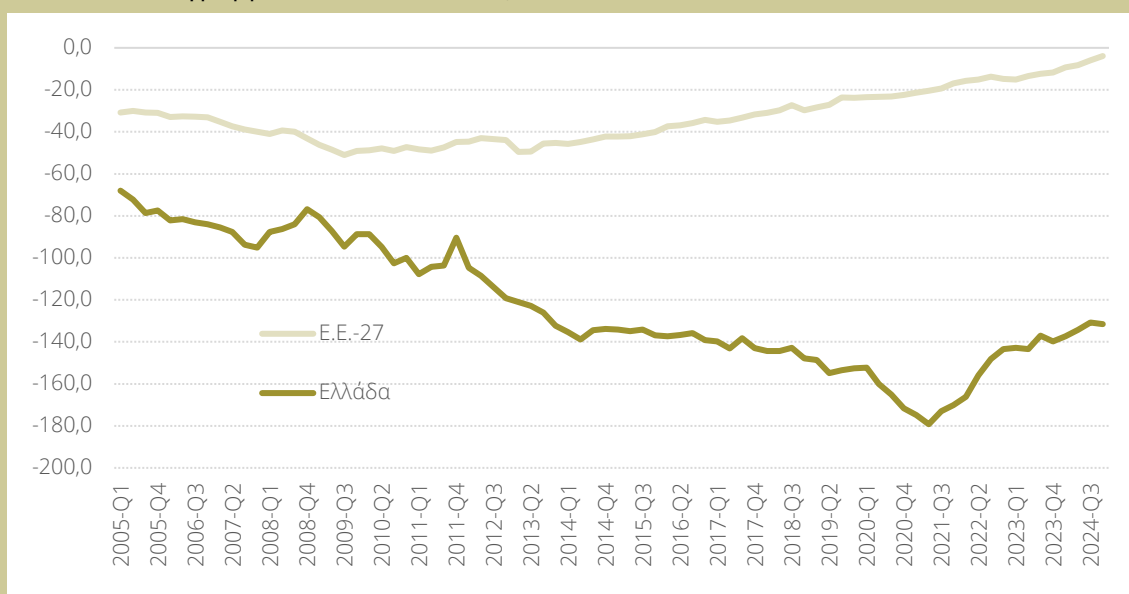

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Στο διάγραμμα Π.3.3Α.2 παρουσιάζεται η ΚΔΕΘ ως ποσοστό του ΑΕΠ για την Ελλάδα και τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο διαχρονικά. Παρατηρούμε ότι η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο σε όλη τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου. Η διαφορά ήταν ελαφρά αυξανόμενη από το 2005 (το έτος με τα παλιότερα διαθέσιμα δεδομένα) έως τα μέσα του 2007, ενώ στη συνέχεια καταγράφηκε βελτίωση μέχρι και το τελευταίο τρίμηνο του 2008. Από το πρώτο τρίμηνο του 2009 (το έτος έναρξης της οικονομικής κρίσης της Ελλάδας) και έπειτα, σημειώνεται αύξηση της απόκλισης της Ελλάδας από τον Ευρωπαϊκό μέσο με ταυτόχρονη ανοδική πορεία για την ΕΕ-27 και καθοδική πορεία για την Ελλάδα. Βελτίωση στην τάση της ΚΔΕΘ της Ελλάδας καταγράφεται από το δεύτερο τρίμηνο του 2021 και έπειτα, με τη διαφορά από την Ευρώπη να παραμένει, ωστόσο, σημαντική.

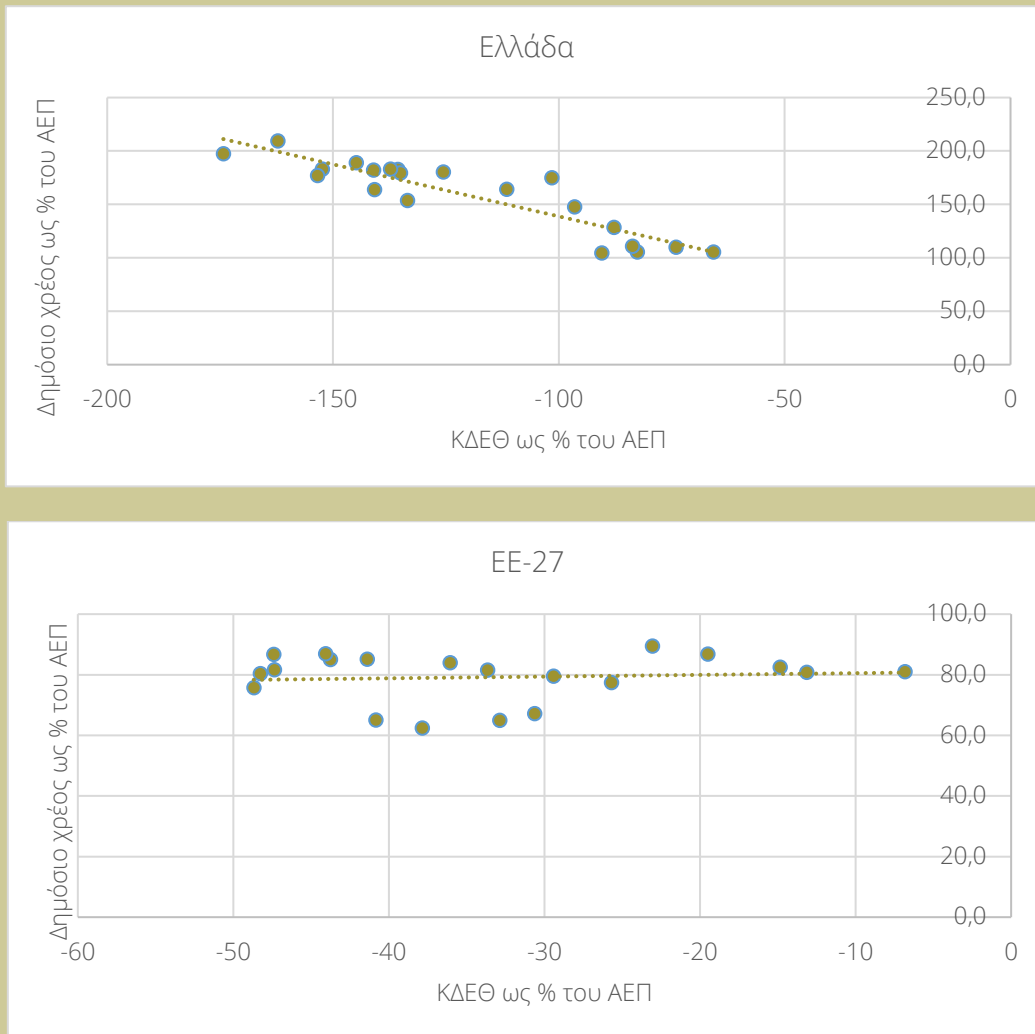
Διάγραμμα Π.3.3Α.2. ΚΔΕΘ ως % του ΑΕΠ, Ελλάδα και ΕΕ27, 2005-2024

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Στο διάγραμμα Π.3.3Α.3 παρουσιάζεται η συσχέτιση της ΚΔΕΘ (ως ποσοστό του ΑΕΠ) με το δημόσιο χρέος (ως ποσοστό του ΑΕΠ), για την Ελλάδα και τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Τα στοιχεία αφορούν την περίοδο 2004-2024 για την Ελλάδα και την περίοδο 2005-2025 για την ΕΕ-27. Η συσχέτιση είναι αρνητική στην περίπτωση της Ελλάδας, ενώ στην ΕΕ-27 δεν υπάρχει τάση, υποδηλώνοντας έλλειψη συσχέτισης. Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η ΚΔΕΘ κατέγραφε επιδείνωση όταν το δημόσιο χρέος της Ελλάδας αυξανόταν, που σημαίνει ότι μεγάλο μέρος του δημοσίου χρέους οφείλεται στο εξωτερικό. Αντιθέτως, στην περίπτωση του Ευρωπαϊκού μέσου όρου, δεν υπάρχει έντονη σχέση μεταξύ του δημοσίου χρέους και της ΚΔΕΘ.

Διάγραμμα Π.3.3Α.3. Συσχέτιση ΚΔΕΘ και δημοσίου χρέους, Ελλάδα και ΕΕ27, 2005-2024

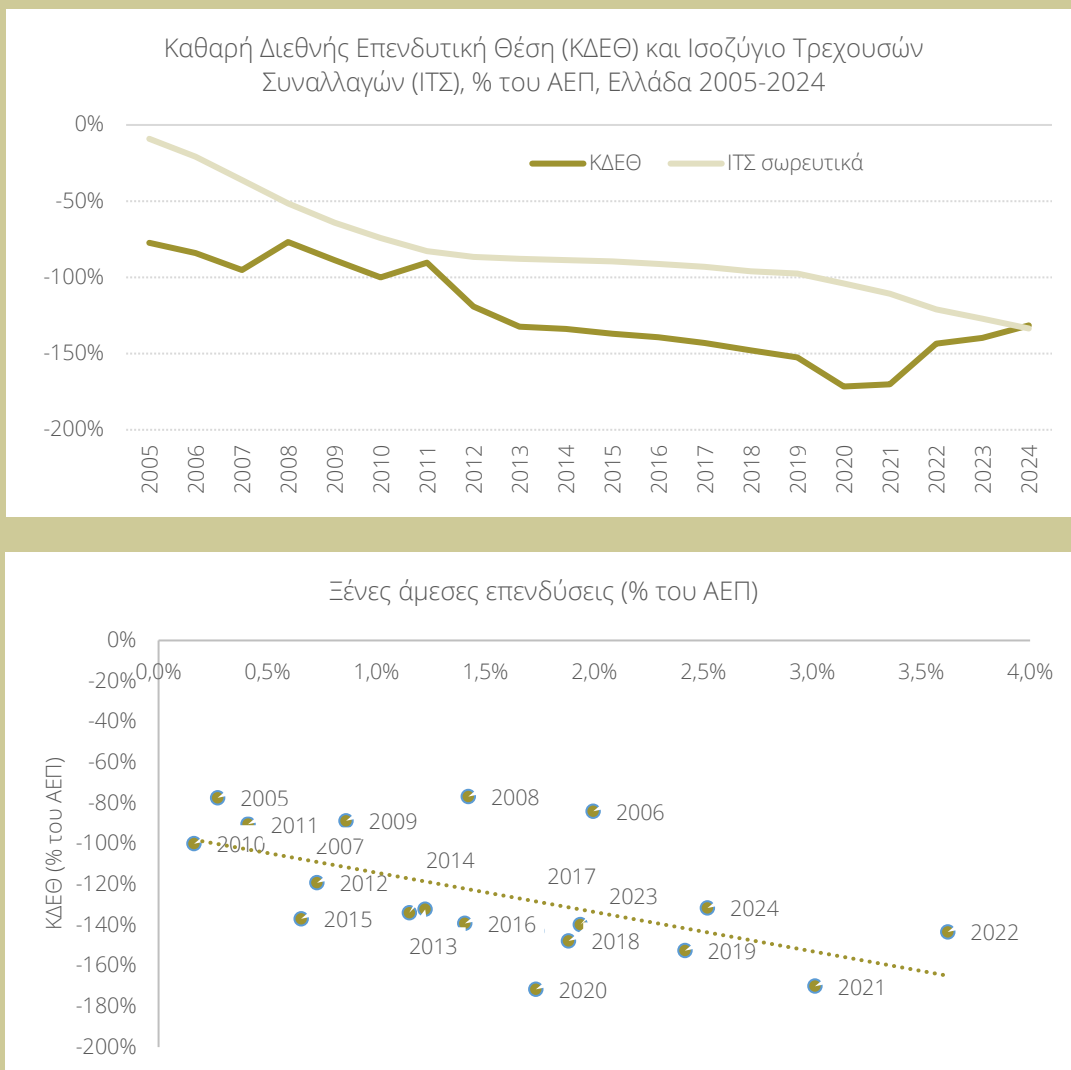
Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Καθώς η ΚΔΕΘ αποτυπώνει τη διαφορά μεταξύ απαιτήσεων και υποχρεώσεων μιας χώρας προς το εξωτερικό (αποθέματα ή stocks) σε μια χρονική περίοδο, αναμένεται ότι διαχρονικά επηρεάζεται από τις μεταβολές στις ροές από και προς το εξωτερικό, όπως αυτές καταγράφονται στο Ισοζύγιο Πληρωμών. Συνεπώς, το έλλειμμα (πλεόνασμα) στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών ενός έτους αναμένεται να επιδεινώσει (βελτιώσει) την ΚΔΕΘ μιας χώρας. Το σωρευτικό έλλειμμα του ΙΤΣ της Ελλάδας τις πρόσφατες δύο δεκαετίες αποτελεί βασική αιτία της επιδείνωσης της ΚΔΕΘ της χώρας την αντίστοιχη περίοδο (Διάγραμμα Π.3.3Α.4).

Στο διάγραμμα Π.3.3Α.4 αναδεικνύεται η αρνητική συσχέτιση μεταξύ ξένων άμεσων επενδύσεων και ΚΔΕΘ της Ελλάδας στις δύο πλέον πρόσφατες δεκαετίες. Υψηλότερες ξένες άμεσες επενδύσεις αυξάνουν τις υποχρεώσεις της χώρας προς τους κατοίκους εξωτερικού, *ceteris paribus*. Καθώς όμως οι ξένες άμεσες επιδράσεις ενδέχεται να έχουν και θετικές δευτερογενείς επιδράσεις, σε μεταβλητές όπως η παραγωγικότητα και οι μακροχρόνιοι ρυθμοί ανάπτυξης, είναι σημαντική η ποιοτική ανάλυση των νέων ξένων άμεσων επενδύσεων, π.χ. μέσα από κλαδικά τους χαρακτηριστικά, όπως γίνεται σε ξεχωριστό ειδικό πλαίσιο της έκθεσης.

Διάγραμμα Π.3.3Α.4. Συσχέτιση ΚΔΕΘ με ΙΤΣ και ξένες άμεσες επενδύσεις, Ελλάδα 2005-2024

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Συμπερασματικά, η Ελλάδα βρίσκεται στην τελευταία θέση στην Ευρώπη όσον αφορά την καθαρή διεθνή επενδυτική θέση, αναλογικά με το ΑΕΠ, που σημαίνει ότι έχει σημαντικές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο εξωτερικό. Η διαφορά σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο ήταν ήδη μεγάλη πριν την έναρξη της οικονομικής κρίσης της Ελλάδας αλλά διογκώθηκε σημαντικά στη διάρκεια της κρίσης. Η απόκλιση από την Ευρώπη δείχνει σημάδια μείωσης από το 2021 και έπειτα, αλλά παραμένει σημαντική. Η αρνητική συσχέτιση του δημοσίου χρέους της Ελλάδας με την ΚΔΕΘ συνάδει με το ότι μεγάλο μέρος του δημοσίου χρέους της χώρας οφείλεται σε κατοίκους του εξωτερικού, με αποτέλεσμα αύξηση του δημοσίου χρέους να συνεπάγεται επιδείνωση της ΚΔΕΘ και αντίστροφα. Ευρύτερα, το σωρευτικό έλλειμμα στο ΙΤΣ της Ελλάδας αποτελεί τη βασική πηγή επιδείνωση της ΚΔΕΘ διαχρονικά. Στο πλαίσιο αυτό, πηγές χρηματοδότησης του ελλείμματος όπως οι ξένες άμεσες επενδύσεις επιδεινώνουν την ΚΔΕΘ, ωστόσο παράλληλα ενδέχεται να έχουν θετική επίδραση τόσο βραχυχρόνια, π.χ. στην ταχύτερη κάλυψη του επενδυτικού κενού, όσο και μακροχρόνια, εάν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους τονώνουν την εγχώρια παραγωγικότητα.

Β. Ισοζύγιο πληρωμών

- Στο 4μηνο Ιανουαρίου-Απριλίου του 2025, το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) διαμορφώθηκε σε έλλειμμα €6,6 δισεκ., αυξημένο σε σύγκριση με το 2024 (€6,3 δισεκ.)
- Επιδείνωση σημειώθηκε στα ισοζύγια υπηρεσιών και δευτερογενών εισοδημάτων, βελτίωση κατέγραψε το ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, ενώ το ισοζύγιο αγαθών παρέμεινε σχεδόν σταθερό.

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Ιανουάριος – Απρίλιος 2025

Στο πρώτο 4μηνο του 2025, το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) διαμορφώθηκε σε €6,6 δισεκ., αυξημένο κατά €322 εκατ. σε σύγκριση με το 2024. Η επιδείνωση του ισοζυγίου προήλθε από τη μείωση του πλεονάσματος στα ισοζύγια υπηρεσιών και δευτερογενών εισοδημάτων, ενώ στο ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων σημειώθηκε βελτίωση και στο ισοζύγιο αγαθών στασιμότητα.

Αναλυτικά, το έλλειμμα του Ισοζυγίου Αγαθών διαμορφώθηκε στα €11,4 δισεκ. το 2025, στα ίδια επίπεδα με το 2024. Οι εξαγωγές μειώθηκαν στα €15,5 δισεκ., (-€885 εκατ.)¹⁰, λόγω της μείωσης των εξαγωγών καυσίμων κατά €1,2 δισεκ., με τις εξαγωγές λοιπών αγαθών να αυξάνονται κατά €352 εκατ. Οι εισαγωγές αγαθών επίσης μειώθηκαν στα €26,9 δισεκ. (€901 εκατ.), και πάλι λόγω της μείωσης των εισαγωγών καυσίμων κατά €1,2 δισεκ., ενώ οι εισαγωγές λοιπών αγαθών ενισχύθηκαν κατά €238 εκατ. Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν το ισοζύγιο αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία να βελτιωθεί κατά €115 εκατ.

Το πλεόνασμα στο Ισοζύγιο Υπηρεσιών συρρικνώθηκε στο πρώτο 4μηνο του 2025 κατά €338 εκατ. και διαμορφώθηκε στα €2,0 δισεκ., έναντι αύξησης κατά €480 εκατ. το 2024. Οι συνολικές εισπράξεις από Υπηρεσίες διαμορφώθηκαν στα €11,3 δισεκ., μειωμένες κατά €226 εκατ. σε σύγκριση με το 2024, ενώ οι πληρωμές ανήλθαν στα €9,3 δισεκ., με αύξηση κατά €112 εκατ. Οι εισπράξεις από ταξιδιωτικές υπηρεσίες διαμορφώθηκαν στα €2,2 δισεκ., αυξημένες κατά €206 εκατ., ενώ μείωση καταγράφηκε στις μεταφορικές υπηρεσίες οι οποίες έφτασαν τα €6,2 δισεκ. (-€595 εκατ.). Οι εισπράξεις από λοιπές υπηρεσίες έφτασαν τα €2,9 δισεκ., ενισχυμένες κατά €162 εκατ. Οι πληρωμές για ταξιδιωτικές υπηρεσίες αυξήθηκαν στα €980 εκατ. (+€167 εκατ.) και οι λοιπές διαμορφώθηκαν στα €2,7 δισεκ., με αύξηση κατά €227 εκατ., ενώ οι πληρωμές για μεταφορικές υπηρεσίες υποχώρησαν στα €5,6 δισεκ. (-€281 εκατ.).

Το Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων βελτιώθηκε στο πρώτο 4μηνο του 2025, καθώς διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα €136 εκατ., έναντι ελλείμματος €282 εκατ. το 2024 δισεκ. Οι εισπράξεις υποχώρησαν στα €4,1 δισεκ., με πτώση κατά €53 εκατ. ενώ οι πληρωμές μειώθηκαν ακόμα περισσότερο (-€470 εκατ.) στα €4,0 δισεκ., κυρίως λόγω της πτώσης των πληρωμών για επενδύσεις (κέρδη, μερίσματα, τόκοι).

¹⁰ Τα ποσά σε παρένθεση εκφράζουν την απόλυτη μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του προηγούμενου έτους, σε τρέχουσες τιμές, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

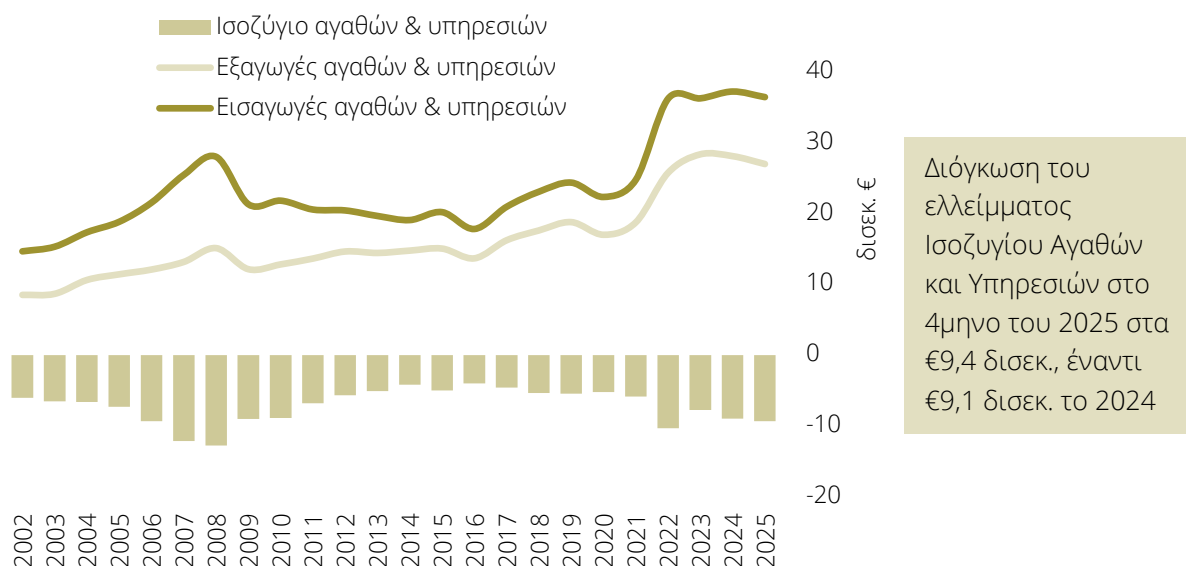
Το Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων επιδεινώθηκε το 2025, στα €2,7 δισεκ. έναντι €3,1 δισεκ. το 2024, με μείωση των εισπράξεων στα €4,4 δισεκ. (+€159 εκατ.), ενώ στο σκέλος των πληρωμών καταγράφηκε αύξηση στα €1,6 δισεκ. (+€258 εκατ.).

Ισοζύγιο Κεφαλαίων

Το Ισοζύγιο Κεφαλαίων¹¹ διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα €430 εκατ., έναντι ελλείμματος €540 εκατ. το 2024, κυρίως λόγω της αύξησης των εισπράξεων στα €812 εκατ., (+€702 εκατ.), ενώ οι πληρωμές μειώθηκαν στα €383 εκατ., (-€268 εκατ.). Τέλος, το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και Κεφαλαίων, που αντανακλά τη σχέση δανειστή ή δανειζόμενου μιας οικονομίας με το εξωτερικό, ήταν ελλειμματικό, στα €6,1 δισεκ., έναντι €6,8 δισεκ. το 2024.

Διάγραμμα 3.15

Εισαγωγές-Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (Ιανουάριος – Απρίλιος), 2002-2025

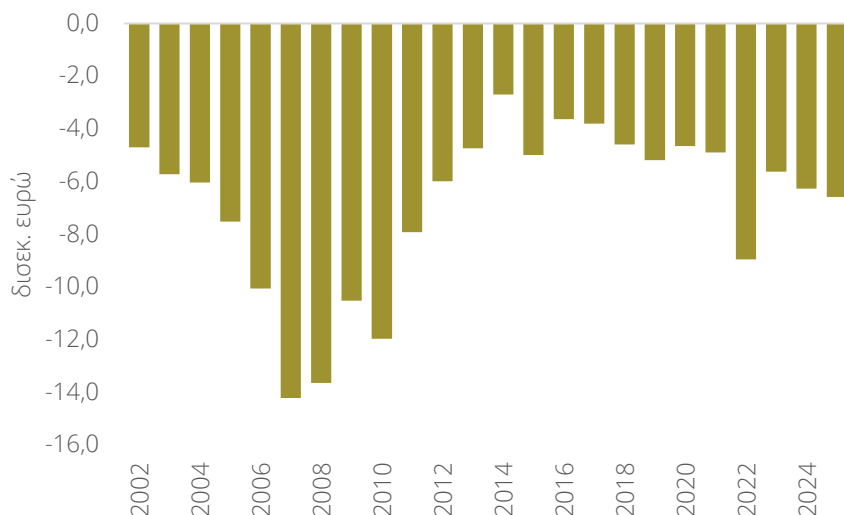

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

¹¹ Το ισοζύγιο κεφαλαίων απεικονίζει τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου, δηλαδή τις μονομερείς εισπράξεις και πληρωμές μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων που συνδέονται με επενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου περιλαμβάνουν κυρίως ένα μέρος των μεταβιβάσεων (εισπράξεων) από τον κοινοτικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Γενική Κυβέρνηση (απολήψεις από τα διαρθρωτικά ταμεία – πλην του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου – και το Ταμείο Συνοχής βάσει των ΚΠΣ).

Διάγραμμα 3.16

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Ιανουάριος – Απρίλιος), 2002-2025

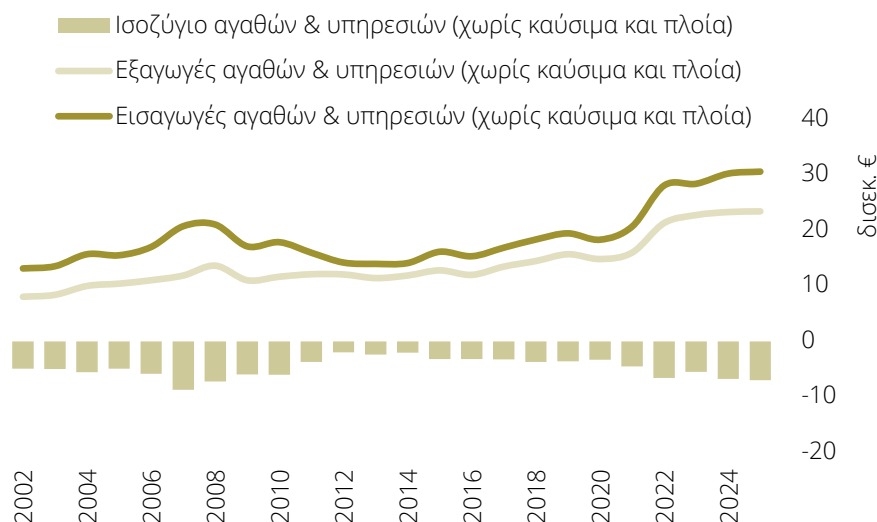

Στα €6,6 δισεκ. το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών στο 4μηνο του 2025, έναντι €6,3 δισεκ

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Διάγραμμα 3.17

Εισαγωγές-Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών χωρίς καύσιμα και πλοία (Ιανουάριος – Απρίλιος), 2002-2025

Διεύρυνση του ελλείμματος στο ισοζύγιο Αγαθών και Υπηρεσιών χωρίς καύσιμα και πλοία στα €7,2 δισεκ. το 2025, έναντι €6,9 δισεκ. το 2024

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

Το Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών διαμορφώθηκε σε έλλειμμα €5,0 δισεκ. στο πρώτο 4μηνο του 2025, έναντι €5,6 δισεκ. το 2024.

Στους επιμέρους λογαριασμούς, οι καθαρές απαιτήσεις των κατοίκων από άμεσες επενδύσεις από το εξωτερικό αυξήθηκαν κατά €1,5 δισεκ. στο πρώτο 4μηνο του 2025, έναντι αύξησης €676 εκατ. το 2024, ενώ οι καθαρές υποχρεώσεις σε μη κατοίκους (επενδύσεις μη κατοίκων στη χώρα) ενισχύθηκαν κατά €1,7 δισεκ., έναντι αύξησης €1,4 δισεκ. το 2024.

Στην κατηγορία των επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι απαιτήσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού μειώθηκαν κατά €1,9 δισεκ, λόγω της υποχώρησης των τοποθετήσεων κατοίκων σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του εξωτερικού, ενώ οι υποχρεώσεις σε μη κατοίκους ενισχύθηκαν κατά €6,5 δισεκ., κυρίως λόγω της ανόδου των τοποθετήσεων σε ελληνικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια κατά €5,6 δισεκ.

Στην κατηγορία των λοιπών επενδύσεων, οι απαιτήσεις από κατοίκους έναντι του εξωτερικού αυξήθηκαν κατά €1,7 δισεκ., ενώ οι υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά €1,8 δισεκ., καθώς καταγράφηκε μείωση των δανειακών υποχρεώσεων προς μη κατοίκους και μείωση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε καταθέσεις και repos.

Τέλος, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας διαμορφώθηκαν στα τέλη Απριλίου του 2025 στα €15,8 δισεκ., έναντι €13,4 δισεκ. το 2024.

Πίνακας 3.8. Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. €)

		Ιανουάριος – Απρίλιος			Απρίλιος		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025
I	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΓΩΓΩΝ (I.A + I.B + I.Γ + I.Δ)	-5.619,4	-6.260,6	-6.582,7	-1.828,2	-2.497,8	-2.112,1
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (I.A + I.B)	-7.891,4	-9.110,5	-9.432,7	-1.502,4	-2.185,5	-1.881,7
I.A	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ (I.A.1 – I.A.2)	-9.709,5	11.408,4	11.392,3	-2.314,2	-3.126,7	-2.882,8
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ καυσίμων	-2.232,1	-2.100,0	-2.141,9	-309,2	-518,9	-424,8
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ χωρίς καύσιμα	-7.477,4	-9.308,5	-9.250,3	-2.005,1	-2.607,8	-2.458,0
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ πλοίων	-17,7	-77,4	-134,0	-21,4	-24,3	-89,2
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ χωρίς πλοία	-9.691,8	-11.331,0	-11.258,3	-2.292,9	-3.102,4	-2.793,5
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ χωρίς καύσιμα και πλοία	-7.459,7	-9.231,1	-9.116,3	-1.983,7	-2.583,5	-2.368,8
I.A.1	Εξαγωγές αγαθών	17.577,2	16.421,7	15.537,0	3.959,5	4.371,8	3.756,9
	Καύσιμα	5.501,5	4.751,1	3.519,9	1.223,8	1.212,0	612,1
	Πλοία (πωλήσεις)	90,6	40,5	34,6	10,2	8,9	10,4
	Αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία	11.985,0	11.630,1	11.982,4	2.725,6	3.151,0	3.134,3
I.A.2	Εισαγωγές αγαθών	27.286,6	27.830,1	26.929,2	6.273,7	7.498,5	6.639,6
	Καύσιμα	7.733,6	6.851,0	5.661,9	1.532,9	1.730,9	1.036,9
	Πλοία (αγορές)	108,3	117,9	168,6	31,5	33,2	99,6
	Αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία	19.444,7	20.861,1	21.098,8	4.709,2	5.734,5	5.503,1
I.B	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (I.B.1 – I.B.2)	1.818,1	2.298,0	1.959,5	811,9	941,2	1.001,0
I.B.1	Εισπράξεις	10.598,4	11.496,8	11.270,7	2.999,9	3.392,7	3.321,4
	Ταξιδιωτικό	1.463,9	1.950,7	2.157,1	728,9	923,7	1.084,3
	Μεταφορές	6.738,5	6.782,9	6.188,2	1.710,7	1.731,2	1.473,3
	Λοιπές υπηρεσίες	2.396,1	2.763,2	2.925,5	560,3	737,8	763,7
I.B.2	Πληρωμές	8.780,3	9.198,8	9.311,1	2.188,0	2.451,4	2.320,3
	Ταξιδιωτικό	696,0	813,5	980,1	254,3	257,7	305,8
	Μεταφορές	5.867,7	5.867,1	5.585,9	1.433,6	1.510,2	1.375,2
	Λοιπές υπηρεσίες	2.216,6	2.518,2	2.745,1	500,2	683,6	639,4
I.Γ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ (I.Γ.1 – I.Γ.2)	436,4	-281,6	135,9	-207,7	-171,2	-4,9
I.Γ.1	Εισπράξεις	3.922,2	4.140,3	4.087,5	660,4	830,7	895,6
	Από εργασία (αμοιβές, μισθοί)	71,5	73,9	94,0	18,7	20,7	20,9
	Από επενδύσεις (τόκοι, μερίσματα, κέρδη)	1.994,3	2.821,8	2.561,6	559,4	759,5	790,4
	Λοιπά πρωτογενή εισοδήματα	1.856,5	1.244,6	1.431,8	82,3	50,5	84,4
I.Γ.2	Πληρωμές	3.485,8	4.422,0	3.951,6	868,1	1.001,9	900,6
	Από εργασία (αμοιβές, μισθοί)	441,4	448,7	452,9	106,6	113,7	106,3
	Από επενδύσεις (τόκοι, μερίσματα, κέρδη)	2.914,2	3.830,0	3.322,1	744,8	856,8	755,7
	Λοιπά πρωτογενή εισοδήματα	130,3	143,2	176,6	16,7	31,4	38,6
I.Δ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ (I.Δ.1 – I.Δ.2)	1.835,6	3.131,5	2.714,2	-118,2	-141,2	-225,4
I.Δ.1	Εισπράξεις	3.132,2	4.513,7	4.354,8	131,4	173,5	164,3
	Γενική κυβέρνηση	1.994,8	486,3	477,3	27,4	16,8	28,1
	Λοιποί τομείς	1.137,4	4.027,5	3.877,5	104,0	156,6	136,1
I.Δ.2	Πληρωμές	1.296,6	1.382,2	1.640,6	249,6	314,6	389,7
	Γενική κυβέρνηση	738,1	811,5	1.000,6	94,9	177,8	218,8
	Λοιποί τομείς	558,5	570,7	640,0	154,7	136,8	171,0
II	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (II.1 – II.2)	1.953,4	-540,2	429,5	28,1	-115,3	-53,3
II.1	Εισπράξεις	2.015,6	110,5	812,1	41,0	5,4	19,5
	Γενική κυβέρνηση	1.523,6	88,4	600,3	16,3	0,1	0,1
	Λοιποί τομείς	492,0	22,1	211,9	24,7	5,3	19,4
II.2	Πληρωμές	62,2	650,7	382,6	12,9	120,7	72,7
	Γενική κυβέρνηση	2,3	2,2	2,2	0,5	0,6	0,5
	Λοιποί τομείς	59,9	648,6	380,4	12,4	120,1	72,3
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (I + II)	-3.666,0	-6.800,8	-6.153,1	-1.800,1	-2.613,1	-2.165,4
III	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (III.A+III.B+III.Γ+III.Δ)	-2.905,6	-5.639,5	-5.022,2	-1.258,0	-2.380,6	-2.102,9
III.A	ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ *	-675,4	-714,6	-214,6	-67,0	-192,7	-144,3
	Απαιτήσεις	645,5	676,2	1.496,9	263,3	103,6	320,7
	Υποχρεώσεις	1.320,9	1.390,8	1.711,4	330,3	296,3	465,0
III.B	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ *	-804,8	-1.153,2	-8.403,4	-2.193,5	1.781,5	-1.689,4
	Απαιτήσεις	2.265,3	3.961,0	-1.905,3	-36,1	1.895,2	-961,4
	Υποχρεώσεις	3.070,1	5.114,2	6.498,2	2.157,4	113,8	728,0
III.Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ *	-1.836,3	-3.741,1	3.512,8	1.010,1	-4.013,9	-502,4
	Απαιτήσεις	-536,6	-4.598,2	1.678,5	-253,5	-1.114,2	-368,9
	Υποχρεώσεις	1.299,8	-857,1	-1.834,3	-1.263,7	2.899,7	133,4
	(Δάνεια γενικής κυβέρνησης)	414,1	-1.435,2	-1.434,6	-3,6	-3,6	-4,4
III.Δ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ **	410,9	-30,6	83,0	-7,7	44,6	233,1
IV	ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΤΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (I + II – III + IV=0)	760,4	1.161,3	1.130,9	542,1	232,5	62,4
	ΥΦΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ***				12.006	13.447	15.796

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

* (+) αύξηση (-) μείωση – Σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία κατάρτισης του ισοζυγίου πληρωμών BPM6, η αύξηση των απαιτήσεων παρουσιάζεται με θετικό πρόσημο, ενώ η μείωση των απαιτήσεων με αρνητικό πρόσημο. Αντίστοιχα, η αύξηση των υποχρεώσεων εμφανίζεται με θετικό πρόσημο, ενώ η μείωση των υποχρεώσεων με αρνητικό πρόσημο.

** (+) αύξηση (-) μείωση – Σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία κατάρτισης του ισοζυγίου πληρωμών BPM6, η αύξηση των συναλλαγματικών διαθεσίμων παρουσιάζεται πλέον με θετικό πρόσημο, ενώ η μείωση των συναλλαγματικών διαθεσίμων με αρνητικό πρόσημο.

*** Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, περιλαμβάνουν μόνο το νομισματικό χρυσό, τη "συναλλαγματική θέση" στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τα "ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα" και τις απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος σε ξένο νόμισμα έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ. Αντίθετα, δεν περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ, τις απαιτήσεις σε συναλλάγμα και σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών της ζώνης του ευρώ και τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο και στα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ.

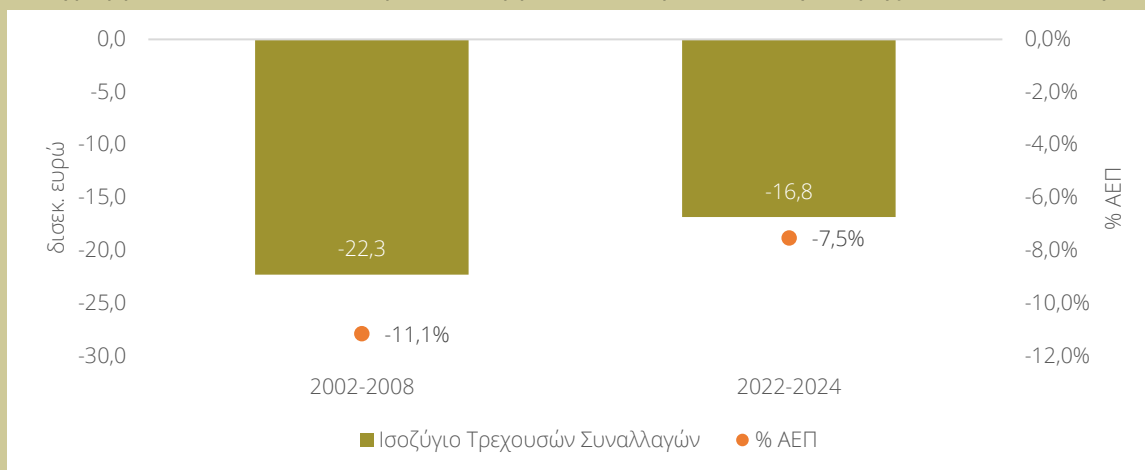

Ειδικό Πλαίσιο ενότητας 3.3B

Έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών – Πηγές Χρηματοδότησης πριν και μετά την κρίση χρέους

Το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) παραμένει μια βασική αδυναμία της ελληνικής οικονομίας, παρά τη σχετική βελτίωση αρκετών δεικτών ανταγωνιστικότητας, ιδιαίτερα μετά την περίοδο 2009-2010 και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων. Το συστηματικά υψηλό έλλειμμα του ΙΤΣ την περίοδο 2002-2008, όπου έφτασε το 15,3% του ΑΕΠ, λόγω απώλειας ανταγωνιστικότητας, διορθώθηκε σταδιακά κατά την περίοδο 2009-2019. Ωστόσο, η πανδημία το 2020 σε πρώτη φάση και κατόπιν η ενεργειακή κρίση μετά το 2022 επανάφεραν τα υψηλά ελλείμματα στο ΙΤΣ κοντά στο 6,4% του ΑΕΠ το 2024. Λαμβάνοντας τους μέσους όρους, το έλλειμμα στο ΙΤΣ προσέγγισε τα €22,3 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές κατά μέσο όρο ετησίως την περίοδο 2002-2008 ή το 11,1% του ΑΕΠ, αποτυπώνοντας και το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας. Την τελευταία τριετία 2022-2024, το έλλειμμα έφτασε τα €16,8 δισεκ. κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση, αντιστοιχώντας στο 7,5% του ΑΕΠ, κάτω από το όριο που τίθεται από τη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών (ΜΙΡ) που θέτει όρια μεταξύ -4% και +6% ως ποσοστό του ΑΕΠ για το ΙΤΣ.

Διάγραμμα Π.3.3B.1 Μέσο ετήσιο έλλειμμα στο ελληνικό Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Πηγή: ΤτΕ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

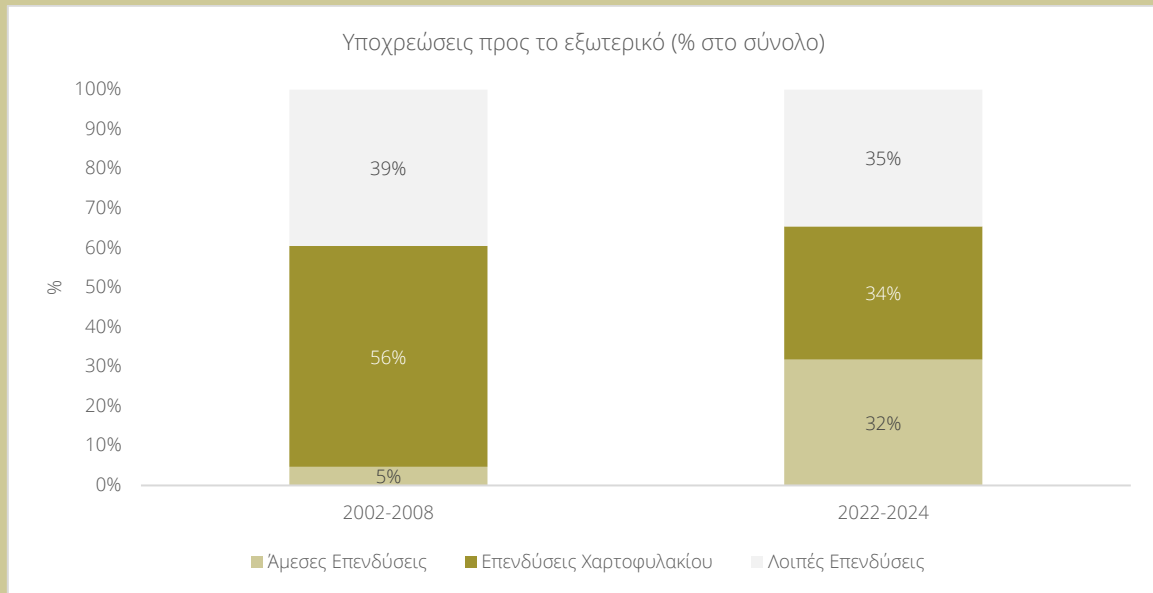
Τα υψηλά ελλείμματα λόγω απώλειας ανταγωνιστικότητας συνοδεύονται από εισροές κεφαλαίων στο Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών για την κάλυψη της διαφοράς εγχώριας κατανάλωσης και εισοδήματος. Η κάλυψη του ελλείμματος μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από τα τρία βασικά ισοζύγια, των Άμεσων επενδύσεων, των επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και των Λοιπών επενδύσεων ή εναλλακτικά μέσω της μείωσης των συναλλαγματικών διαθεσίμων. Οι Άμεσες επενδύσεις θεωρούνται σταθερός τρόπος χρηματοδότησης των ελλειμμάτων, καθώς αφορούν επενδύσεις μακροπρόθεσμης προοπτικής για μια οικονομία οι οποίες με τη σειρά τους μπορούν να τονώσουν τις εγχώριες επενδύσεις, την απασχόληση, την τεχνολογία και την παραγωγικότητα. Αυτό δεν σημαίνει ότι και οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου δεν συμβάλλουν στα παραπάνω, ωστόσο θεωρούνται «θερμό» χρήμα, με την έννοια ότι παρουσιάζουν έντονη μεταβλητότητα.

Οι υποχρεώσεις προς μη κατοίκους που δημιουργούνται στα τρία ισοζύγια, αφορούν την εισροή κεφαλαίων και αφορούν έως ένα βαθμό την κάλυψη των ελλειμμάτων στο ΙΤΣ. Την περίοδο 2002-2008, από το σύνολο των υποχρεώσεων, το 5% μόνο αφορούσε τις Άμεσες επενδύσεις, ενώ το

μεγαλύτερο τμήμα ήταν οι επενδύσεις Χαρτοφυλακίου, με 56% του συνόλου των υποχρεώσεων και ακολουθούσαν οι Λοιπές επενδύσεις με μερίδιο 39%. Το προφίλ κάλυψης του ελλείμματος την περίοδο 2002-2008 ήταν κυρίως με «θερμό» χρήμα, γεγονός που επιβεβαιώθηκε από τη φυγή μεγάλου μέρους των ιδιωτικών κεφαλαίων κατά την κρίση χρέους.

Παρατηρώντας το μερίδιο των υποχρεώσεων την περίοδο 2022-2024, σημειώνεται ότι παρά τα υψηλά ελλείμματα του ΙΤΣ, το προφίλ κάλυψης αυτών των ελλειμμάτων έχει αλλάξει. Οι υποχρεώσεις αφορούν κατά το 1/3 κάθε ισοζύγιο, με σημαντική αύξηση στο μερίδιο των Άμεσων επενδύσεων, από το 5% του συνόλου την περίοδο 2002-2008 στο 32% την τελευταία Ζετία. Η αλλαγή αυτή είναι σημαντική, καθώς σημαίνει ότι ο δανεισμός των ελλειμμάτων στηρίζεται σε κεφάλαια με περισσότερο μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Ενδεικτικά, την περίοδο 2022-2024 έχουν εισρεύσει ετησίως κατά μέσο όρο ξένα κεφάλαια ύψους €6,0 δισεκ. σε άμεσες ξένες επενδύσεις και €6,3 δισεκ. ξένα κεφάλαια ετησίως σε επενδύσεις χαρτοφυλακίου.

Διάγραμμα Π.3.3Β.2 Πηγές χρηματοδότησης ελλείμματος ΙΤΣ της Ελλάδας, μέσος όρος μεριδίων

Πηγή: ΤτΕ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Η αύξηση του μεριδίου των άμεσων επενδύσεων συνοδεύτηκε και από αλλαγή της σύνθεσης των επενδύσεων αυτών σε κλαδικό επίπεδο. Την περίοδο 2002-2008, ένα μεγάλο μέρος των καθαρών ροών άμεσων επενδύσεων προήλθε από τον χρηματοπιστωτικό κλάδο, αποτελώντας το 40,7% των συνολικών καθαρών ροών προς τη χώρα, ενώ ακολούθησε ο κλάδος Ενημέρωσης και Επικοινωνίας με ποσοστό 25,9%. Συνεπώς, στο μικρό ποσοστό συμμετοχής των άμεσων επενδύσεων στη συνολική χρηματοδότηση του ελλείμματος ΙΤΣ την περίοδο αυτή, μεγάλο μερίδιο είχαν αυτοί οι δύο κλάδοι. Την περίοδο 2022-2024 η συμμετοχή των άμεσων επενδύσεων στη χρηματοδότηση αυξήθηκε και ταυτόχρονα άλλαξε και η διάρθρωση των άμεσων επενδύσεων. Συγκεκριμένα, ο χρηματοπιστωτικός τομέας παραμένει πρώτος στα σχετικά μερίδια, με μειωμένο όμως ποσοστό, παρά την αύξηση σε απόλυτα μεγέθη, καθώς σημειώνεται αύξηση και σε άλλους κλάδους. Στον κλάδο διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας το μερίδιο προσέγγισε το 22,2%, ενώ ακολουθούν οι επενδύσεις σε ακίνητα με μερίδιο 13,9%. Εκτός από τους κλάδους που σχετίζονται με τα ακίνητα, σημαντική αύξηση καταγράφεται και στη μεταποίηση, με το σχετικό μερίδιο να φτάνει το 13,8%, έναντι 5,9% στην προηγούμενη περίοδο

ανάλυσης, ενδεικτικό ότι οι άμεσες επενδύσεις αφορούν και παραγωγικές επενδύσεις, καταγράφοντας αύξηση σε όλους σχεδόν τους επιμέρους κλάδους της μεταποίησης.

Πίνακας Π.3.3Β.1 Καθαρές μέσες ετήσιες ροές ξένων άμεσων επενδύσεων μη κατοίκων στην Ελλάδα ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

Κλάδος ^α	εκατ. ευρώ ^α		Μερίδια ^α	
	2002-2008 ^α	2022-2024 ^α	2002-2008 ^α	2022-2024 ^α
Α·Γεωργία·Δασοκομία·και·Αλιεία ^α	9 ^α	12 ^α	0,5% ^α	0,2% ^α
Β·Ορυχεία·και·Λατομεία ^α	-38 ^α	82 ^α	-2,2% ^α	1,3% ^α
Γ·Μεταποίηση^α	104^α	896^α	5,9%^α	13,8%^α
Δ·Παροχή·Ηλεκτρικού·Ρεύματος ^α	19 ^α	28 ^α	1,1% ^α	0,4% ^α
Ε·Παροχή·Νερού ^α	0 ^α	3 ^α	0,0% ^α	0,1% ^α
ΣΤ·Κατασκευές ^α	67 ^α	152 ^α	3,8% ^α	2,3% ^α
Ζ·Εμπόριο ^α	68 ^α	176 ^α	3,9% ^α	2,7% ^α
Η·Μεταφορά·και·Αποθήκευση ^α	-1 ^α	381 ^α	-0,1% ^α	5,8% ^α
Θ·Καταλύματα·και·Εστίαση ^α	23 ^α	193 ^α	1,3% ^α	3,0% ^α
Ι·Ενημέρωση·και·Επικοινωνία ^α	453 ^α	303 ^α	25,9% ^α	4,6% ^α
Κ·Χρηματοπιστωτικές·και·Ασφαλιστικές·Δραστηριότητες^α	712^α	1.713^α	40,7%^α	26,3%^α
Λ·Διαχείριση·Ακίνητης·Περιουσίας^α	50^α	1.447^α	2,9%^α	22,2%^α
Μ·Επαγγελματικές·Επιστημονικές·και·Τεχνικές·Δραστηριότητες ^α	134 ^α	121 ^α	7,7% ^α	1,9% ^α
Ν·Διοικητικές·και·Υποστηρικτικές·Δραστηριότητες ^α	0 ^α	90 ^α	0,0% ^α	1,4% ^α
Ο·Εκπαίδευση ^α	0 ^α	-38 ^α	0,0% ^α	-0,6% ^α
Ιδιωτικές·αγοραπωλησίες·ακινήτων^α	114^α	907^α	6,5%^α	13,9%^α
Π·Υγεία ^α	30 ^α	-1 ^α	1,7% ^α	0,0% ^α
Ρ·Τέχνες ^α	0 ^α	24 ^α	0,0% ^α	0,4% ^α
Λοιπά· ^α	6 ^α	40 ^α	0,4% ^α	0,6% ^α
Συνολική·Δραστηριότητα^α	1.750^α	6.517^α	α	α

Πηγή: ΤτΕ

3.4 Αγορά εργασίας

- Μείωση του ποσοστού ανεργίας το α' τρίμ. του 2025 στο 10,4% από 12,1% το α' τρίμ. του 2024.
- Η ετήσια μείωση του ποσοστού ανεργίας ήταν αποτέλεσμα της μείωσης του αριθμού των ανέργων (-86,0 χιλ.), και ταυτόχρονης αύξησης του αριθμού των απασχολούμενων (+43,4 χιλ.).
- Μεγαλύτερη ετήσια άνοδος της απασχόλησης το α' τρίμ. 2025 σε Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσικλετών (+32,6 χιλ. απασχολούμενοι), Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (+27,7 χιλ. απασχολούμενοι) και Εκπαίδευση (+24,2 χιλ. απασχολούμενοι).
- Ισχυρότερη ετήσια πτώση της απασχόλησης στον τομέα της Γεωργίας, Δασοκομίας και Αλιείας (-53,8 χιλ. απασχολούμενοι).
- Θετικό αλλά χαμηλότερο το ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων στον ιδιωτικό τομέα το α' τρίμ. του 2025, κατά 53,2 χιλ. άτομα, έναντι θετικού ισοζυγίου το α' τρίμ. του 2024 (+56,2 χιλ.).
- Το ποσοστό απασχόλησης του ηλικιακά ενεργού πληθυσμού αυξήθηκε σε ετήσια βάση το α' τρίμηνο του 2025, μειώνοντας την απόκλιση από τον μέσο Ευρωπαϊκό όρο σε 7,4 π.μ.. Αύξηση επίσης κατέγραψε το μερίδιο της πλήρους απασχόλησης έναντι της μερικής.
- Μείωση στο ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας το α' τρίμ. του 2025 (52,2% για τους άνω των 15 ετών), παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με πέρυσι.
- Αυξημένος ο εποχικά διορθωμένος δείκτης μισθολογικού κόστους το α' τρίμ. του 2025 κατά 5,4% συγκριτικά με το ίδιο τρίμηνο του 2024.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα δεδομένα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό ανεργίας το α' τρίμ. του 2025 μειώθηκε κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση, στο 10,4% από το 12,1% το ίδιο τρίμηνο του 2024. Την ίδια περίοδο ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε στους 488,1 χιλ., παρουσιάζοντας μείωση κατά 86,0 χιλ. άτομα ή κατά 15,0%, ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 1,0% ή κατά 43,4 χιλ. στους 4.216,8 χιλ. Επομένως η μείωση του ποσοστού ανεργίας οφείλεται στην μείωση του αριθμού των ανέργων (-86,0 χιλ.) και στην ενίσχυση της απασχόλησης (+43,4 χιλ.). Σημειώνεται ότι, με βάση τα μηνιαία στοιχεία, οι δείκτες στην αγορά εργασίας βελτιώνονται κατά την διάρκεια 2025, καθώς το εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον Μάιο εκτιμάται ότι μειώθηκε περαιτέρω, στο 7,9%. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ για τις ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (στοιχεία Ιανουαρίου-Μαΐου), το σωρευτικό ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων ήταν θετικό κατά 324,9 χιλ. θέσεις εργασίας, υπερβαίνοντας το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024 (315,2 χιλ. θέσεις εργασίας).

Σε ότι αφορά στην εξέλιξη της ανεργίας στην Ευρωζώνη το α' τρίμ. του 2025 παρατηρείται μεικτή εικόνα, καθώς σε 10 χώρες παρουσιάζεται αύξηση του ποσοστού ανεργίας και σε 10 χώρες μείωση. Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρουσιάζει η Ισπανία στην οποία στο α' τρίμ. του 2025 κατήλθε στο 11,4% από το 12,3% ένα έτος πριν (-0,9 ποσοστιαίες μονάδες) με δεύτερη την Ελλάδα (βλέπε Παράρτημα). Αντίθετα, το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας το α' τρίμ. του 2025 παρουσιάστηκε στη Μάλτα (2,7%), τη Γερμανία (3,7%), την Ολλανδία και την Σλοβενία (4,0%). Σημειώνεται ότι η ισχυρότερη ετήσια άνοδος του ποσοστού ανεργίας εντοπίζεται στην Φινλανδία (+1,4 ποσοστιαίες μονάδες, από 8,3% σε 9,7%), ενώ η ισχυρότερη μείωση παρουσιάστηκε στην

Ελλάδα (-1,7 ποσοστιαίες μονάδες, από 12,1% σε 10,4%). Στη Ευρωζώνη, το ποσοστό ανεργίας την υπό εξέταση περίοδο άγγιξε το 6,6%.

Σχετικά με την εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας με βάση το φύλο στην Ελλάδα, παραμένει υψηλότερο στις γυναίκες. Πιο αναλυτικά, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών κατήλθε στο 12,9% το 4^ο τρίμ. του 2025 από 15,2% το ίδιο τρίμηνο του 2024 παρουσιάζοντας πτώση 2,3 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ στους άνδρες κατήλθε στο 8,3% από 9,7% (-1,3 ποσοστιαίες μονάδες). Σημειώνεται ότι την ίδια περίοδο στην Ευρωζώνη το ποσοστό ανεργίας των γυναικών περιορίστηκε στο 6,9% από 7,1% (-0,2 ποσοστιαίες μονάδες) και στους άνδρες περιορίστηκε στο 6,4% από 6,5% (-0,1 ποσοστιαίες μονάδες).

Αναφορικά με την κατανομή και εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας με βάση την ηλικία, αυτό είναι χαμηλότερο όσο η ηλικία αυξάνεται. Το 4^ο τρίμ. του 2025 το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε όλες τις ηλικιακές ομάδες με εξαίρεση εκείνη των 65 ετών και άνω. Η ισχυρότερη μείωση κατά 19,0 ποσοστιαίες μονάδες παρουσιάστηκε στα άτομα ηλικίας 15-19 ετών όπου περιορίστηκε στο 28,6% από το 47,6%. Ακολουθούν τα άτομα ηλικίας 25-29 ετών όπου το ποσοστό ανεργίας περιορίστηκε κατά 2,1 ποσοστιαίες μονάδες στο 18,1% από το 20,2% ενώ η ηπιότερη μείωση του ποσοστού ανεργίας παρουσιάστηκε στα άτομα ηλικίας 30-44 ετών (-1,2 ποσοστιαίες μονάδες, από 12,2% σε 11,0%). Αντίθετα, αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες παρουσιάστηκε στην ηλικιακή ομάδα των 65 ετών και άνω όπου διαμορφώθηκε στο 7,8% από 6,4%. Τέλος, τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας παρουσιάστηκαν στις ηλικιακές κατηγορίες 45-64 ετών και άνω των 65 ετών.

Σε σχέση με τη διάρκεια της ανεργίας, τόσο το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων όσο και ο αριθμός τους παρουσίασαν μείωση. Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας μειώθηκε το 4^ο τρίμ. του 2025 στο 50,7% (ως ποσοστό των ανέργων) από 52,0% το ίδιο τρίμηνο του 2024 (-1,3 ποσοστιαίες μονάδες), ενώ ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων κατήλθε στους 247,6 χιλ. από τους 298,7 χιλ. (-51,1 χιλ. ή -17,1%).

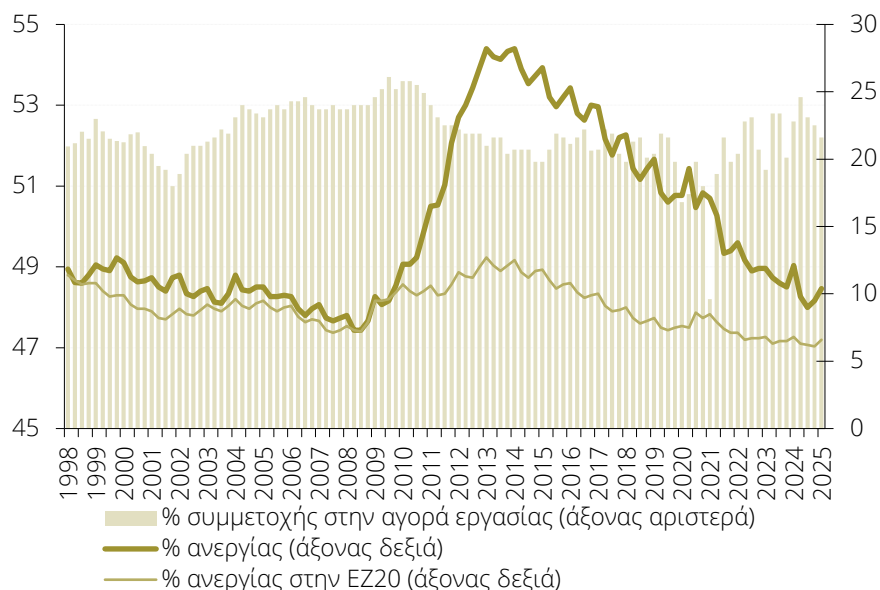
Σχετικά με την κατανομή και εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης, αυτό μειώνεται καθώς το επίπεδο εκπαίδευσης βελτιώνεται. Το 4^ο τρίμ. του 2025 το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης με εξαίρεση τους κατόχους Απολυτήριου 3-τάξης Μέσης Εκπαίδευσης. Η ισχυρότερη μείωση της ανεργίας κατά 13,5 ποσοστιαίες μονάδες παρουσιάστηκε στα άτομα που έχουν φοιτήσει σε μερικές τάξεις του δημοτικού ή δεν πήγαν καθόλου σχολείο όπου το ποσοστό ανεργίας κατήλθε στο 22,1% από 35,6% το ίδιο τρίμηνο του 2024. Αντίθετα, οριακή αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες παρουσιάστηκε στους κατόχους Απολυτήριου 3-τάξης Μέσης Εκπαίδευσης με το σχετικό ποσοστό να διαμορφώνεται στο 13,7% από 13,5%. Το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας παρουσιάζουν τα άτομα με διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Στην κατηγορία αυτή το ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 4,9% από 6,7% (-1,8 ποσοστιαίες μονάδες).

Αναφορικά με τις τάσεις στην περιφερειακή διάσταση της ανεργίας, το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε επτά περιφέρειες ενώ σε έξι περιφέρειες αυξήθηκε. Το υψηλότερο μη εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας καταγράφηκε στην περιφέρεια των Ιονίων Νησιών όπου κατήλθε στο 20,3% από 31,1% το 4^ο τρίμ. του 2024 (-10,8 ποσοστιαίες μονάδες) παρουσιάζοντας και την ισχυρότερη μείωση. Το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου όπου ανήλθε το 4^ο τρίμ. του 2025 στο 20,1% από 16,6% το 4^ο τρίμ. του 2024 (+3,5 ποσοστιαίες μονάδες) παρουσιάζοντας και την υψηλότερη αύξηση. Το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας την ίδια περίοδο εντοπίζεται στην Θεσσαλία όπου διαμορφώθηκε σε 6,4% από 12,8% (-

6,4 ποσοστιαίες μονάδες). Έπονται οι περιφέρειες Κρήτης, Πελοποννήσου και Αττικής. Στην πρώτη η ανεργία μειώθηκε στο 6,7% από 16,0% (-9,3 ποσοστιαίες μονάδες) και στις υπόλοιπες δύο περιφέρειες μειώθηκε στο 7,5% από 9,1% (-1,6 ποσοστιαίες μονάδες) και στο 9,1% από 10,3% (-1,2 ποσοστιαίες μονάδες) αντίστοιχα.

Διάγραμμα 3.18

Εξέλιξη ποσοστού (%) εργατικού δυναμικού στον πληθυσμό και ποσοστού ανέργων στο εργατικό δυναμικό

Μείωση του ποσοστού ανεργίας στην Ελλάδα το α' τρίμ. του 2025 στο 10,4%, από 12,1% το α' τρίμ. 2024. Το μερίδιο του ενεργού πληθυσμού άνω των 15 ετών υπερβαίνει οριακά το 52%.

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ – Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Eurostat

Σε σχέση με την εξέλιξη της απασχόλησης με βάση τη θέση στο επάγγελμα, υπήρξε μείωση της απασχόλησης σε όλες τις θέσεις με εξαίρεση τους μισθωτούς. Η μεγαλύτερη ετήσια μείωση της απασχόλησης κατά 23,2% ή 35,9 χιλ. άτομα υπήρξε στην κατηγορία των βοηθών στην οικογενειακή επιχείρηση (118,7 χιλ. εργαζόμενοι το α' τρίμ. του 2025), ενώ, μείωση κατά 8,7% ή 74,5 χιλ. άτομα καταγράφηκε και στους αυτοαπασχολούμενους χωρίς προσωπικό (784,0 χιλ. εργαζόμενοι το α' τρίμ. του 2025). Έπονται οι αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,2% ή 0,6 χιλ. άτομα (307,8 χιλ. εργαζόμενοι το α' τρίμ. του 2025) Αντίθετα, αύξηση της απασχόλησης παρουσιάζεται στους μισθωτούς που ανήλθαν σε 3006,3 χιλ. με ετήσια αύξηση 5,4% ή 154,4 χιλ. άτομα.

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης το α' τρίμ. του 2025 αυξήθηκαν κατά 119,1 χιλ. άτομα ή κατά 3,1% συγκριτικά με το ίδιο τρίμηνο του 2024, και ανήλθαν στους 4.206,3 χιλ., ενώ οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης μειώθηκαν κατά 76,9 χιλ. άτομα ή κατά 23,7% στους 247,2 χιλ.

Σε σχέση με την εξέλιξη της απασχόλησης αναφορικά με την επαγγελματική κατηγορία, σε επτά κατηγορίες επαγγελματιών παρουσιάστηκε αύξηση της απασχόλησης και σε τρεις μείωσή της. Η ισχυρότερη άνοδος σε απόλυτους αριθμούς (κατά 80,3 χιλ. απασχολούμενους) σημειώθηκε στην κατηγορία των απασχολούμενων σε επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα με αποτέλεσμα να ανέλθουν στα 1003,7 χιλ. άτομα το α' τρίμ. του 2025 σε σχέση με 923,4 χιλ. άτομα το ίδιο χρονικό διάστημα του 2024. Επίσης σε απόλυτους αριθμούς, έπεται η άνοδος της απασχόλησης σε ανειδίκευτους εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες κατά 19,0 χιλ. απασχολούμενους (από 249,0 χιλ. το α' τρίμ. του 2024 σε 268,0 χιλ. άτομα το ίδιο χρονικό

διάστημα του 2025). Η ισχυρότερη μείωση σε απόλυτους αριθμούς παρουσιάστηκε το α' τρίμ. του 2025 σε ειδικευμένους γεωργούς, κτηνοτρόφους, δασοκόμους και αλιείς όπου ο αριθμός τους κατήλθε σε 375,8 χιλ. από τους 438,0 χιλ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024 (-62,2 χιλ.). Έπεται η μείωση σε ειδικευμένους τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα όπου ο αριθμός τους κατήλθε σε 399,8 χιλ. από τους 420,9 χιλ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024 (-21,1 χιλ.).

Ως προς την τάση της απασχόλησης σε επίπεδο βασικών τομέων, σημειώθηκε ετήσια άνοδος της απασχόλησης στο Δευτερογενή και Τριτογενή τομέα και μείωση στον Πρωτογενή τομέα. Σε απόλυτους αριθμούς η ισχυρότερη άνοδος παρουσιάστηκε στον Τριτογενή τομέα όπου η απασχόληση ενισχύθηκε κατά 95,5 χιλ. άτομα ή κατά 3,2%, στους 3.093,8 χιλ. Στον Δευτερογενή τομέα η απασχόληση ενισχύθηκε κατά 1,0 χιλ. άτομα ή κατά 0,1%, στους 694,5 χιλ. το α' τρίμ. του 2025. Τέλος, στον Πρωτογενή τομέα η απασχόληση μειώθηκε κατά 53,8 χιλ. ή 11,2% άτομα με αποτέλεσμα ο αριθμός τους να διαμορφωθεί σε 425,1 χιλ.

Σε επίπεδο επιλεγμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας, σε δεκατρείς σημειώθηκε άνοδος της απασχόλησης, ενώ, σε οκτώ σημειώθηκε πτώση. Σε απόλυτους αριθμούς, η ισχυρότερη άνοδος της απασχόλησης το α' τρίμ. του 2025 παρουσιάστηκε στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών και έπονται οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες. Στον πρώτο, ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 32,6 χιλ. άτομα (ή κατά 4,7%) στους 727,0 χιλ. από τους 694,4 χιλ. ενώ στο δεύτερο κατά 27,7 χιλ. άτομα (ή κατά 10,1%) στους 301,3 χιλ. από τους 273,6 χιλ. Επίσης, αξιοσημείωτη σε απόλυτους αριθμούς ήταν η αύξηση της απασχόλησης στην Εκπαίδευση (κατά 24,2 χιλ. εργαζόμενους ή κατά 7,4%) από τους 328,1 χιλ. στους 352,3 χιλ. Από την άλλη πλευρά, η ισχυρότερη μείωση της απασχόλησης παρουσιάζεται στον τομέα της Γεωργίας, Δασοκομίας και Αλιείας όπου η απασχόληση περιορίστηκε στα 425,1 χιλ. άτομα από τα 478,9 χιλ. (-53,8 χιλ. ή -11,2%).

Συμπερασματικά, από τα στοιχεία απασχόλησης σε κλαδικό επίπεδο, προκύπτει ότι η άνοδος της το α' τρίμ. του 2025 συγκριτικά με το ίδιο τρίμηνο του 2024 προήλθε κυρίως από την άνοδό της στους εξής τομείς:

- Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσικλετών (+32,6 χιλ. απασχολούμενοι),
- Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (+27,7 χιλ. απασχολούμενοι),
- Εκπαίδευση (+24,2 χιλ. απασχολούμενοι).

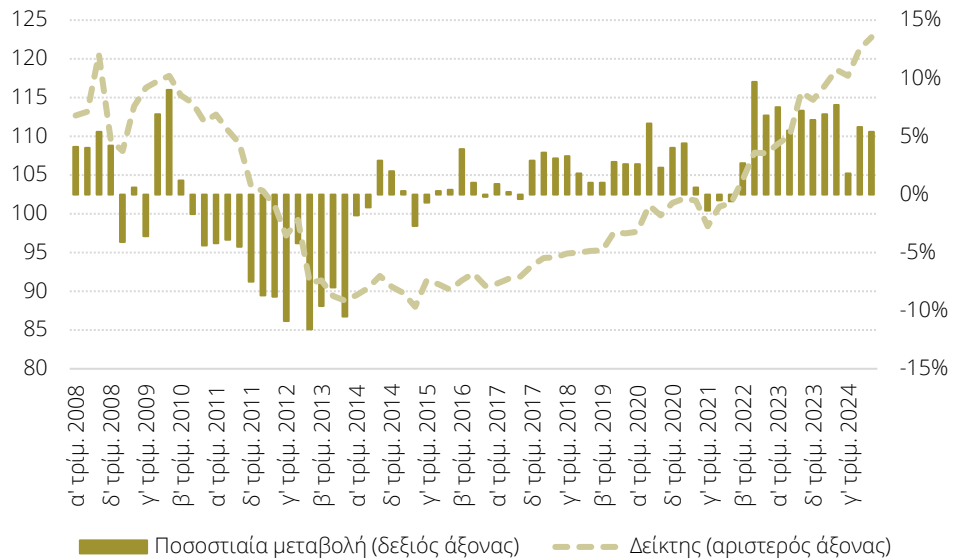
Επιπρόσθετα, το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων άνω των 15 ετών για το α' τρίμ. του 2025 ανέρχεται σε 46,8% από 46,2% το α' τρίμ. του 2024 παρουσιάζοντας άνοδο κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες. Σε ότι αφορά στην εξέλιξη του ποσοστού απασχόλησης στην Ευρωζώνη για το α' τρίμ. του 2025 αυξήθηκε σε 54,2% από 53,8% για το ίδιο τρίμηνο του 2024, δηλαδή, κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες. Συγκριτικά, το ποσοστό απασχόλησης της Ελλάδας είναι σημαντικά χαμηλότερο από το μέσο όρο της Ευρωζώνης, παρουσιάζοντας απόκλιση κατά 7,4 ποσοστιαίες μονάδες για το α' τρίμ. του 2025, από 7,6 ποσοστιαίες μονάδες για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024.

Ως προς την τάση του εποχικά διορθωμένου δείκτη μισθολογικού κόστους στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας, παρουσίασε το α' τρίμ. του 2025 άνοδο κατά 5,4% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του α' τρίμ. του 2024.

Διάγραμμα 3.19

Εξέλιξη εποχικά διορθωμένου δείκτη μισθολογικού κόστους

Αυξήθηκε το μισθολογικό κόστος το α' τρίμ. του 2025 κατά 5,4% συγκριτικά με το ίδιο τρίμηνο του 2024.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ & Eurostat

Πίνακας 3.9

Πληθυσμός ηλικίας 15 ετών και άνω, ανά κατάσταση απασχόλησης (σε χιλ.)

Περίοδος αναφοράς	Γενικό Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής (% του πληθυσμού)	Απασχολούμενοι	Ποσοστό απασχόλησης (% του πληθυσμού)	Άνεργοι	Ποσοστό ανεργίας (% του εργατικού δυναμικού)
2015	9.246,6	52,0	3.610,7	39,0	1.197,0	24,9
2016	9.212,8	52,1	3.673,6	39,9	1.130,9	23,5
2017	9.176,9	52,1	3.752,7	40,9	1.027,1	21,5
2018	9.140,2	51,9	3.828,0	41,9	915,0	19,3
2019	9.103,5	52,0	3.911,0	43	818,9	17,3
α' τρίμ. 2020	9.083,8	50,6	3.852,6	42,4	745,1	16,2
β' τρίμ. 2020	9.080,5	50,8	3.844,0	42,3	768,3	16,7
γ' τρίμ. 2020	9.077,3	51,6	3.926,8	43,3	756,4	16,2
δ' τρίμ. 2020	9.074,2	51,0	3.878,5	42,7	750,1	16,2
2020	9.079,0	51,0	3.878,5	42,7	755,0	16,3
α' τρίμ. 2021	9.070,8	48,2	3.625,1	40,0	745,4	17,1
β' τρίμ. 2021	9.067,1	51,3	3.915,3	43,2	732,5	15,8
γ' τρίμ. 2021	9.063,5	52,2	4.118,3	45,4	615,4	13,0
δ' τρίμ. 2021	9.060,0	51,6	4.053,3	44,7	617,4	13,2
2021	9.065,4	50,8	3.928,0	43,3	677,7	14,7
α' τρίμ. 2022	9.055,8	51,8	4.044,0	44,7	647,2	13,8
β' τρίμ. 2022	9.051,9	52,6	4.167,2	46,0	591,6	12,4
γ' τρίμ. 2022	9.048,2	52,7	4.216,0	46,6	555,6	11,6
δ' τρίμ. 2022	9.044,7	51,9	4.135,2	45,7	558,4	11,9
2022	9.050,2	52,3	4.140,6	45,8	588,2	12,4
α' τρίμ. 2023	9.041,4	51,4	4.098,0	45,3	550,5	11,8
β' τρίμ. 2023	9.038,4	52,8	4.236,5	46,9	533,3	11,2
γ' τρίμ. 2023	9.035,5	52,8	4.256,2	47,1	514,6	10,8
δ' τρίμ. 2023	9.032,7	51,7	4.183,1	46,3	488,7	10,5
2023	9.037,0	52,2	4.193,5	46,4	521,8	11,1
α' τρίμ. 2024	9.025,7	52,6	4.173,4	46,2	574,1	12,1
β' τρίμ. 2024	9.020,5	53,2	4.327,8	48,0	467,6	9,8
γ' τρίμ. 2024	9.015,4	52,7	4.323,9	48,0	428,4	9,0
δ' τρίμ. 2024	9.010,6	52,5	4.278,7	47,5	449,1	9,5
2024	9.018,1	52,8	4.276,0	47,4	479,8	10,1
α' τρίμ. 2025	9.006,6	52,2	4.216,8	46,8	488,1	10,4

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις

Στο βασικό μακροοικονομικό σενάριο αναμένεται περαιτέρω βελτίωση στην αγορά εργασίας το 2025 και το 2026, με εμφανή ωστόσο σημάδια επιβράδυνσης της θετικής τάσης. Τα περιθώρια περαιτέρω μείωσης της κυκλικής ανεργίας στενεύουν, ενώ πρόκληση αποτελεί η μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και η αύξηση της συμμετοχής στην εργασία.

Θετική επίδραση στην απασχόληση για το υπόλοιπο του 2025 και το 2026 αναμένεται να έχει η προβλεπόμενη ενίσχυση των επενδύσεων. Σε αυτή την ενίσχυση συμβάλουν τρεις παράγοντες. Αφενός η μείωση του κόστους χρηματοδότησης, αφετέρου η υψηλή πιστωτική επέκταση,

σχετιζόμενη και με την επιτάχυνση της υλοποίησης του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η προσδοκία για ανθεκτική κατανάλωση, συνιστώσα για την οποία αναμένεται αύξηση, αν και με βραδύτερο ρυθμό το 2026, θα επιδράσει ήπια θετικά στην απασχόληση. Η πρόβλεψη για αύξηση των εξαγωγών, αν και ηπιότερη από τις προηγούμενες εκτιμήσεις λόγω αυξανόμενου εμπορικού προστατευτισμού διεθνώς, αναμένεται να έχουν επίσης θετικές επιδράσεις στην απασχόληση το 2025 και 2026. Η στάση της νομισματικής πολιτικής αναμφίβολα επηρεάζει τις παραπάνω τάσεις, με την προοπτική για περαιτέρω υποχώρηση των επιτοκίων να επιδρούν θετικά στις βραχυπρόθεσμες προοπτικές επενδύσεων, κατανάλωσης, και εξαγωγών.

Από τομεακή σκοπιά, σύμφωνα και με τα αποτελέσματα από τις έρευνες συγκυρίας, καταγράφεται εξασθένιση της δυναμικής των προοπτικών απασχόλησης στον τομέα της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, διατήρηση της δυναμικής σε κατασκευές και λιανικό εμπόριο. Επίσης, θετικές επιδράσεις στην απασχόληση προκύπτουν από την ωρίμανση μεγάλων έργων υποδομής καθώς και τη σταδιακή εκτέλεση του μεγάλου αριθμού των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν το 2024. Στον τομέα του τουρισμού, η θετική επίδοση αναμένεται να συνεχιστεί το 2025 και το 2026, ωστόσο η επίδραση του τουριστικού τομέα στην αύξηση της απασχόλησης αναμένεται να βαίνει μικρότερη. Τέλος, ο δημόσιος τομέας αναμένεται να συνεχίσει να στηρίζει την απασχόληση μέσω προγραμματισμένων προσλήψεων στο τρέχον και το επόμενο έτος.

Αναφορικά με τους κινδύνους, η γεωπολιτική αστάθεια και οικονομική αβεβαιότητα παραμένουν και αναμένεται να επιμείνουν το 2026, τόσο στο περιφερειακό όσο και στο διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, οι διεθνείς τιμές των ενεργειακών αγαθών κυμαίνονται μεν σε χαμηλότερο επίπεδο, ωστόσο η αβεβαιότητα γύρω από την εξέλιξή τους έχει αυξηθεί, ενώ ο πληθωρισμός τόσο το 2025 όσο και το 2026 αναμένεται να κυμανθεί σε ελαφρά υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το μ.ό. της Ευρωζώνης. Σημαντικό εμπόδιο για την ανταγωνιστικότητα, και συνεπώς για τη συνολική απασχόληση, αποτελεί ο σχετικά υψηλός δομικός πληθωρισμός της ελληνικής οικονομίας.

Με βάση τις εκτιμήσεις IOBE για επιβράδυνση της κατανάλωσης το 2026, αναμένεται αντίστοιχα επιβράδυνση της θετικής δυναμικής στον τομέα της απασχόλησης. Παράλληλα με τη μείωση της κυκλικής ανεργίας, προτεραιότητα τίθεται στην αντιμετώπιση της εναπομένουσας διαρθρωτικής ανεργίας και της ανεργίας τριβής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω επιδράσεις στην αγορά εργασίας, το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να διαμορφωθεί στην περιοχή του 9,3% το 2025 και 9,0% το 2026.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία Ερευνών Συγκυρίας του IOBE, κατά το τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου του 2025 σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2025, καταγράφεται μικρή εξασθένιση ως προς τις προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της απασχόλησης στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες, ενώ στο Λιανικό εμπόριο και τις Κατασκευές οι προβλέψεις ενισχύονται ελαφρά. Σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2024, σημειώθηκε μικρή βελτίωση στις Κατασκευές και στη Βιομηχανία, ενώ ήπια ήταν η υποχώρηση τις Υπηρεσίες και εντονότερη στο Λιανικό εμπόριο. Αναλυτικότερα:

Στη Βιομηχανία, το μέσο ισοζύγιο του β' τριμήνου του 2025 υποχώρησε ήπια σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο κατά 6 μονάδες. Σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση, ο μέσος τριμηνιαίος δείκτης είναι υψηλότερος κατά 7 μονάδες περίπου. Το εξεταζόμενο τρίμηνο, το ποσοστό των βιομηχανικών επιχειρήσεων που προβλέπει πτώση της απασχόλησής του το προσεχές χρονικό διάστημα διαμορφώνεται στο 11%, ενώ παράλληλα εξασθενεί στο 22% (από

25%) το ποσοστό εκείνων που αναμένουν αύξηση στον αριθμό των θέσεων εργασίας τους. Ωστόσο, η μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων του τομέα (67%) προβλέπει σταθερότητα σε όρους απασχόλησης.

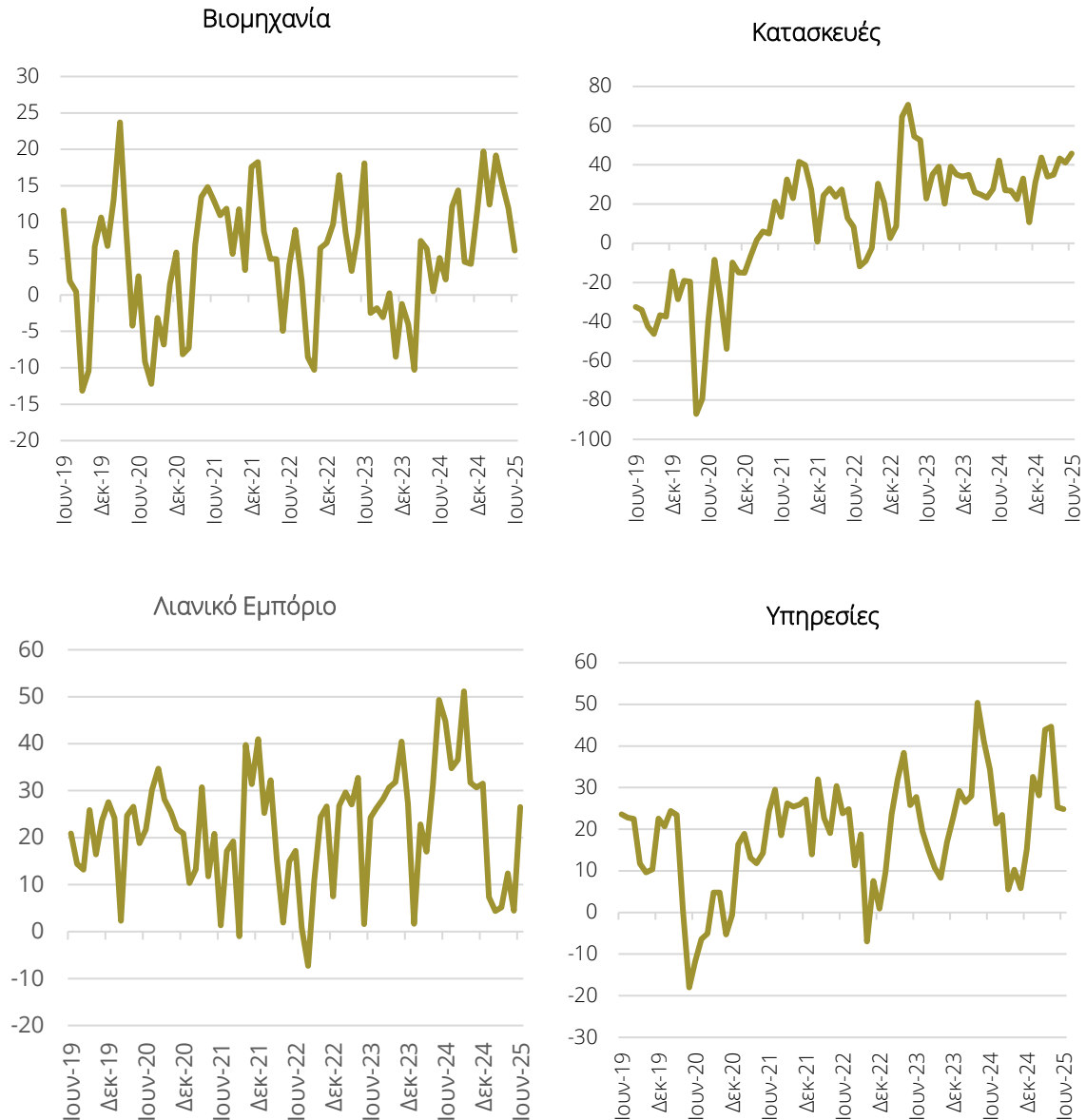
Στις Κατασκευές, οι σχετικές προβλέψεις υποδηλώνουν βελτίωση στο ισοζύγιο της απασχόλησης του τομέα, το οποίο ενισχύθηκε στις +43 (από +38) μονάδες, σε ήπια υψηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με το ίδιο χρονικό διάστημα του 2024 (+31 μονάδες). Στο εξεταζόμενο τρίμηνο, το 2% (από 3%) των επιχειρήσεων του τομέα προβλέπουν λιγότερες θέσεις εργασίας, ενώ ενισχύεται στο 46% (από 40%) το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναμένουν άνοδο της απασχόλησης. Σε επίπεδο επιμέρους κλάδων, παρατηρείται σημαντική εξασθένηση του σχετικού δείκτη στις Ιδιωτικές Κατασκευές (+44 από +60 μον.) με τον σχετικό δείκτη στα Δημόσια Έργα (+41 από +18 μον.) να ενισχύεται έντονα.

Ο δείκτης των προβλέψεων για την απασχόληση στο Λιανικό Εμπόριο βελτιώθηκε ήπια κατά το β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, στις +14 μονάδες (από +6), επίδοση έντονα χαμηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη του 2024 (+42). Το 4% των επιχειρήσεων του τομέα αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας όσο και το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ το 18% (από 9%) προβλέπει άνοδο της απασχόλησης, με όσους αναμένουν σταθερότητα να κινούνται στο 78% του συνόλου. Στους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους σημειώνεται αισθητή εξασθένηση του σχετικού ισοζυγίου σε όλους τους εξεταζόμενους κλάδους, πλην των Τροφίμων-Ποτών-Καπνού και των Οχημάτων-Ανταλλακτικών όπου το σχετικό ισοζύγιο ενισχύεται ήπια.

Στις Υπηρεσίες οι σχετικές προβλέψεις το εξεταζόμενο τρίμηνο υποδηλώνουν οριακή υποχώρηση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, και αντίστοιχα ήπια εξασθένηση σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό χρονικό διάστημα. Έτσι, το σχετικό ισοζύγιο του β' τριμήνου 2025, υποχώρησε κατά 3 μονάδες στις +32 μονάδες το εξεταζόμενο τρίμηνο, ενώ σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024 εξασθένησε κατά 10 μονάδες. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 5% αναμένει μείωση της απασχόλησης, με το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αύξηση να διαμορφώνεται στο 37% (από 39%). Σε κλαδικό επίπεδο, η τάση είναι ανοδική σε όλους σχεδόν τους επιμέρους κλάδους, με εξαίρεση τις Χερσαίες μεταφορές και την Πληροφορική, όπου το σχετικό ισοζύγιο εξασθενεί ήπια.

Διάγραμμα 3.20

Προβλέψεις για την απασχόληση (ισοζύγιο απαντήσεων διαφορά θετικών – αρνητικών απαντήσεων)

Πηγή: IOBE

Κατά το β' τρίμηνο 2025, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο καταγράφεται μικρή εξασθένηση ως προς τις προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της απασχόλησης στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες, ενώ στο Λιανικό εμπόριο και τις Κατασκευές οι προβλέψεις ενισχύονται ελαφρά.

3.5 Τιμές καταναλωτή και παραγωγού

- ο Παρόμοια άνοδος του ΕνΔΤΚ (ΔΤΚ) το α' εξάμηνο του 2025, στο 3,1% (2,5%) έναντι πληθωρισμού 3,0% (2,8%) ένα έτος πριν. Άνοδος τιμών κυρίως από την αυξητική επίδραση στις τιμές των μη ενεργειακών αγαθών, ειδικά των υπηρεσιών.
- ο Ρυθμός μεταβολής ΕνΔΤΚ με σταθερούς φόρους και χωρίς την ενέργεια, στο 3,0% το α' πεντάμηνο φέτος, από άνοδο 3,5% ένα έτος πριν, με ιδιαίτερη άνοδο τιμών σε κλάδους υπηρεσιών, όπως η στέγαση, καταλύματα και εστίαση.
- ο Για το 2025 προβλέπεται ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ενισχυθεί με ρυθμό στην περιοχή του 2,8%. Βασικές υποθέσεις:
 - ο η καταναλωτική ζήτηση θα σημειώσει ενίσχυση στην περιοχή του 1,2%
 - ο η τιμή του πετρελαίου Brent θα υποχωρήσει σε ετήσια βάση, με τις εξελίξεις αναφορικά με τα μέτρα προστατευτισμού να ασκούν περαιτέρω καθοδικές πιέσεις στην αγορά ενέργειας.
- ο Για το 2026 προβλέπεται ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ενισχυθεί με ρυθμό στην περιοχή του 2,3%. Βασικές υποθέσεις:
 - ο η καταναλωτική ζήτηση θα σημειώσει ενίσχυση στην περιοχή του 1,0%
 - ο η τιμή του πετρελαίου Brent θα υποχωρήσει περαιτέρω σε ετήσια βάση, με τις εξελίξεις γύρω από την αγορά ενέργειας να διατηρούν τις καθοδικές πιέσεις στις τιμές των ενεργειακών αγαθών

Πρόσφατες εξελίξεις

Την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου του 2025 καταγράφηκε αύξηση των τιμών σε σχέση με ένα έτος πριν, με το μέσο ρυθμό μεταβολής του Εθνικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) να διαμορφώνεται σε 2,5%, από 2,8% ένα έτος νωρίτερα. Ενίσχυση, κατά 3,1%, σημείωσε ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) το ίδιο χρονικό διάστημα φέτος, από άνοδο 3,0% το α' εξάμηνο του 2024, με υψηλότερη πληθωριστική πίεση σε κλάδους υπηρεσιών, όπως η στέγαση, διαμονή και εστίαση. Τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους ο ρυθμός μεταβολής του Εθνικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) ανήλθε στο 2,8% από 2,3% τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Ανοδική τάση καταγράφηκε και στον ΕνΔΤΚ, με το ρυθμό μεταβολής του να διαμορφώνεται στο 3,6% τον Ιούνιο του 2025 από 2,5% τον ίδιο μήνα πέρυσι. Σημειώνεται ότι τον Μάιο του 2025, όπου υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία ο δομικός πληθωρισμός στην Ελλάδα ανήλθε στο 3,3% από 2,7% ένα έτος νωρίτερα.

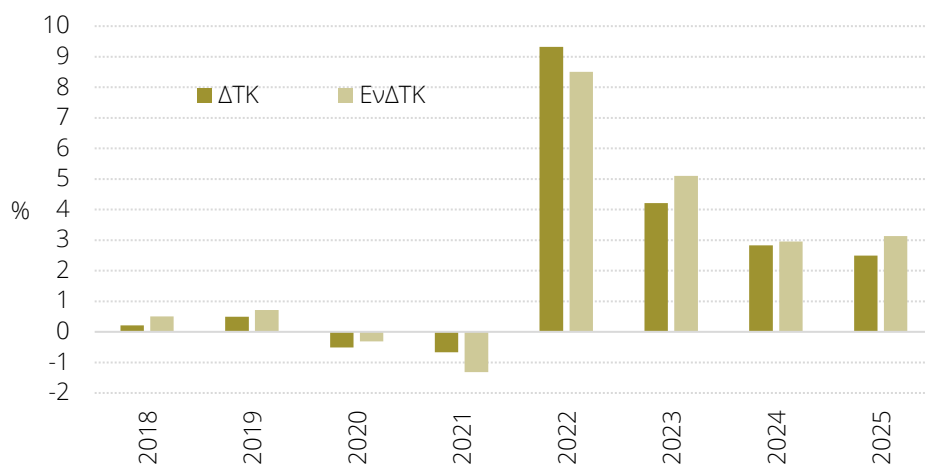
Αναφορικά με τις επιδράσεις των συνιστωσών του ΕνΔΤΚ στην τάση του, η άνοδος του εναρμονισμένου δείκτη την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου του 2025, οφείλεται στη θετική επίδραση της εγχώριας ζήτησης, καθώς η ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη με σταθερούς φόρους και χωρίς τα ενεργειακά αγαθά διαμορφώθηκε σε 3,2%, από αύξηση 3,5% ένα έτος πριν. Η έμμεση φορολογία επίδρασε θετικά στις τιμές, κατά 0,3 π.μ. το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα, έναντι οριακής επίδρασης (0,1 π.μ.) ένα έτος πριν.

Ως προς τις πρόσφατες τάσεις στις τιμές των ενεργειακών αγαθών και την επίδρασή τους στον ΕνΔΤΚ, η μέση διεθνής τιμή του πετρελαίου το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου του 2025 σημείωσε εξασθένιση συγκριτικά με ένα έτος πριν. Συγκεκριμένα, η μέση τιμή του πετρελαίου Brent διαμορφώθηκε στα \$72,0/βαρέλι από \$84,1/βαρέλι ένα έτος πριν, καταγράφοντας μείωση 14,4%. Η οριακή υποχώρηση της μέσης ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου το α' πεντάμηνο

του 2025, σε σχέση με ένα έτος πριν, άφησε ανεπηρέαστη τη μείωση της τιμής του πετρελαίου σε ευρώ, με τη μέση τιμή του να διαμορφώνεται στα €66,6/βαρέλι, από €77,8/βαρέλι το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024. Επομένως, η επίδραση των τιμών των ενεργειακών αγαθών, στο ρυθμό μεταβολής του ΕνΔΤΚ εγχωρίως την περίοδο Ιανουαρίου- Μαΐου του 2025, ήταν αρνητική, 0,3 π.μ. έναντι οριακής επίδρασης 0,1% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024.

Διάγραμμα 3.21

Ετήσια μεταβολή εγχώριου ΔΤΚ και Εναρμονισμένου ΔΤΚ στην Ελλάδα (περίοδος Ιανουαρίου – Ιουνίου, %)

Άνοδος 2,5% του εγχώριου ΔΤΚ το α' εξάμηνο 2025 σε σχέση με ένα έτος πριν, από 2,8% ένα έτος νωρίτερα.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία στοιχείων IOBE

Η άνοδος του ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα το α' εξάμηνο του 2025, κατατάσσει τη χώρα στις υψηλές θέσεις της κατάταξης μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης ως προς το ρυθμό μεταβολής, υψηλότερα του σταθμισμένου μέσου όρου (2,2%, βλέπε Παράρτημα). Την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2025, ο μέσος όρος μεταβολής του ΕνΔΤΚ στην Ευρωζώνη ανήλθε στο 2,2%, από 2,5% ένα έτος πριν. Η εγχώρια ζήτηση φαίνεται ότι αποτέλεσε τον κυριότερο παράγοντα αύξησης των τιμών στην Ευρωζώνη, καθώς ο δείκτης τιμών με σταθερούς φόρους και χωρίς τα ενεργειακά αγαθά στο α' πεντάμηνο, όπου υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία ενισχύθηκε κατά 2,7%, από άνοδο 2,9% ένα έτος νωρίτερα.

Αναφορικά με τις τάσεις στις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες περιλαμβάνονται στον εγχώριο Γενικό Δείκτη Τιμών, η ισχυρότερη αύξηση το α' εξάμηνο 2025 σημειώθηκε στα Ξενοδοχεία. Η ενίσχυση των τιμών στην κατηγορία των Ξενοδοχείων διαμορφώθηκε σε 6,2%, από ηπιότερη αύξηση 5,8% ένα έτος πριν. Σε χαμηλότερα επίπεδα, ήταν η μεταβολή στην κατηγορία της Στέγασης όπου οι τιμές αυξήθηκαν κατά 5,4%, από υποχώρηση 0,8%, ενώ ακολούθησε η Ένδυση, με άνοδο 5,2%, σε συνέχεια αύξησης 4,4%, αντίστοιχα, ένα έτος νωρίτερα. Στην Εκπαίδευση και την Υγεία σημειώθηκε αύξηση 2,6% και 2,3%, αντίστοιχα σε συνέχεια ανόδου 3,5% και 3,6%, αντίστοιχα ένα έτος πριν.

Διάγραμμα 3.22

Μηνιαία εξέλιξη ΔΤΚ στην Ελλάδα (ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές, %)

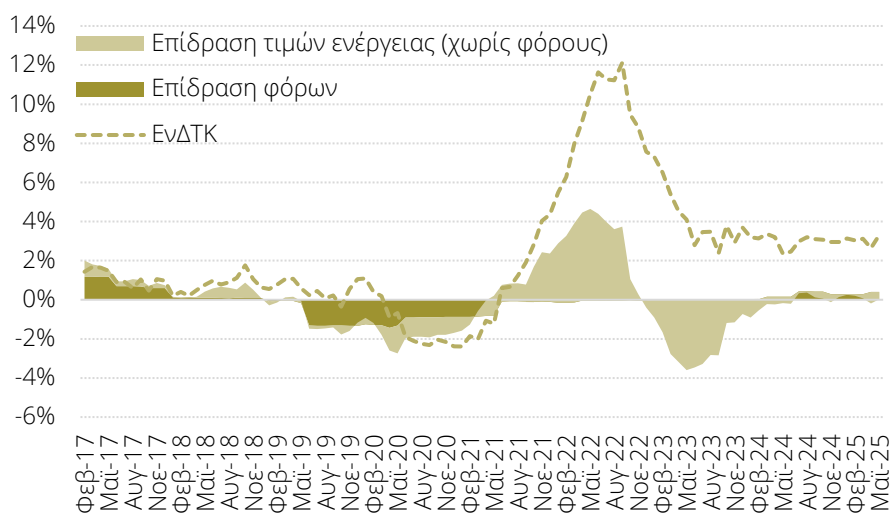

Εντονότερη άνοδος του εγχώριου ΔΤΚ τον Ιούνιο του 2025 (2,8% από 2,5% ένα μήνα πριν). Σε υψηλότερα επίπεδα ο ρυθμός μεταβολής από τον αντίστοιχο μήνα του 2024 (2,3%).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία στοιχείων IOBE

Διάγραμμα 3.23

Ετήσιος ρυθμός μεταβολής ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

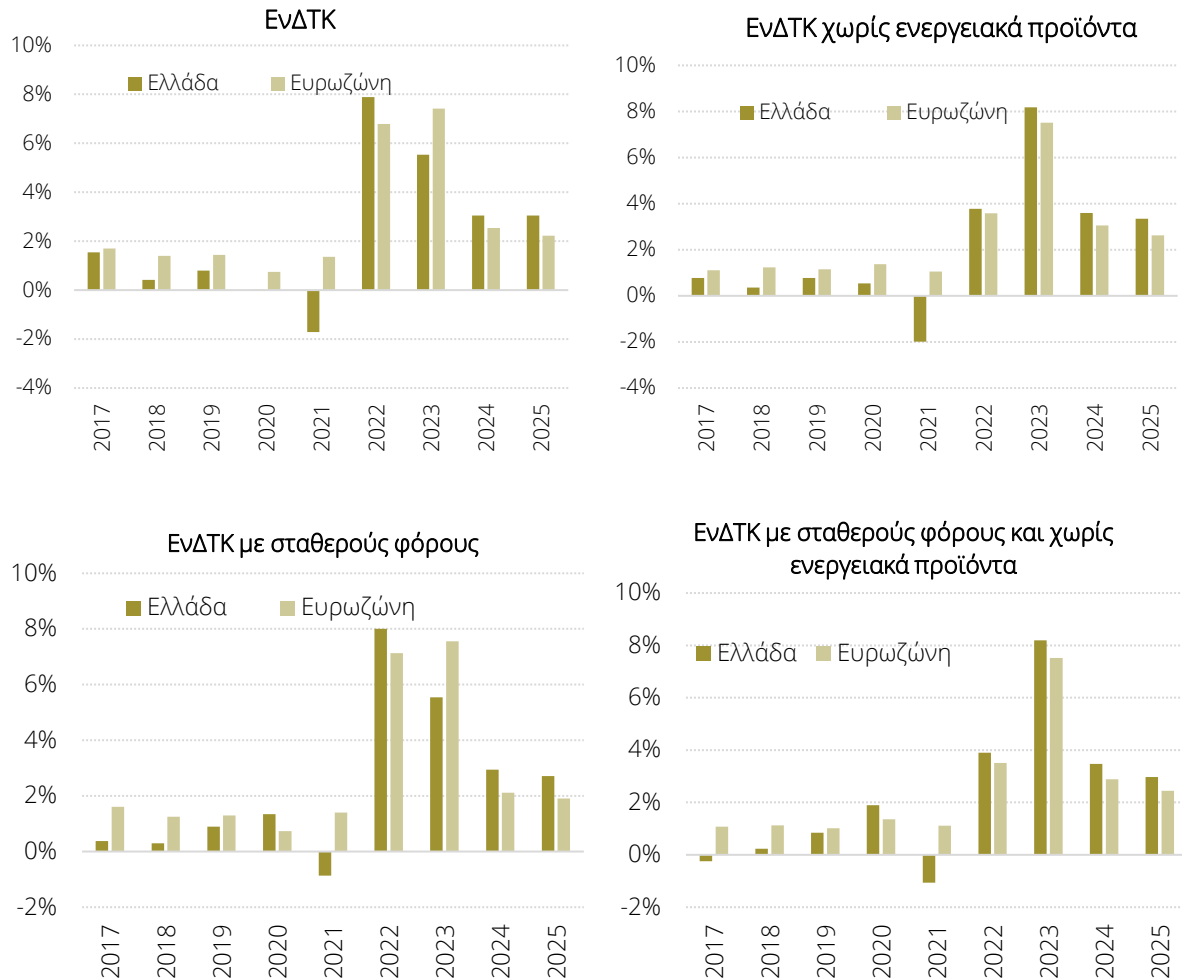
Η αύξηση του ΕνΔΤΚ το α' πεντάμηνο του 2025 οφείλεται στις τιμές των μη ενεργειακών αγαθών, και ειδικά των υπηρεσιών, όπως στέγαση, διαμονή και εστίαση, με την επίδραση των φόρων πλέον να είναι ήπια θετική.

Πηγή: Eurostat, επεξεργασία στοιχείων IOBE

Άνοδος τιμών καταγράφηκε στις Επικοινωνίες, κατά 1,8%, από υποχώρηση 1,5% το α' εξάμηνο του 2024. Η αύξηση των τιμών στη Διατροφή και τα Άλλα αγαθά διαμορφώθηκε σε 1,5% και 1,4%, αντίστοιχα, από 5,1% και 1,7%, αντίστοιχα, ένα έτος νωρίτερα, ενώ στα Αλκοολούχα ποτά και την Αναψυχή οι τιμές ενισχύθηκαν κατά 1,2% και 1,1%, αντίστοιχα από 2,1% και 2,5% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024. Αντίθετα, μείωση των τιμών σημειώθηκε στα Διαρκή αγαθά και τις Μεταφορές, κατά 0,1% και 0,5%, αντίστοιχα το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα από άνοδο 0,5% και 2,2%, αντίστοιχα ένα έτος πριν.

Διάγραμμα 3.24

Ετήσια μεταβολή ΕνΔΤΚ σε Ελλάδα και Ευρωζώνη (περίοδος Ιανουαρίου- Μαΐου)

Πηγή: Eurostat, επεξεργασία στοιχείων IOBE

Ενίσχυση τιμών εγχωρίως στο α' πεντάμηνο του 2025 υψηλότερη από τον μ.ό. της Ευρωζώνης, με την πληθωριστική επίδραση των μη ενεργειακών αγαθών και υπηρεσιών (3,2 ποσοστιαίες μονάδες) να είναι υψηλότερη από τον μ.ό. της Ευρωζώνης (2,7 π.μ.).

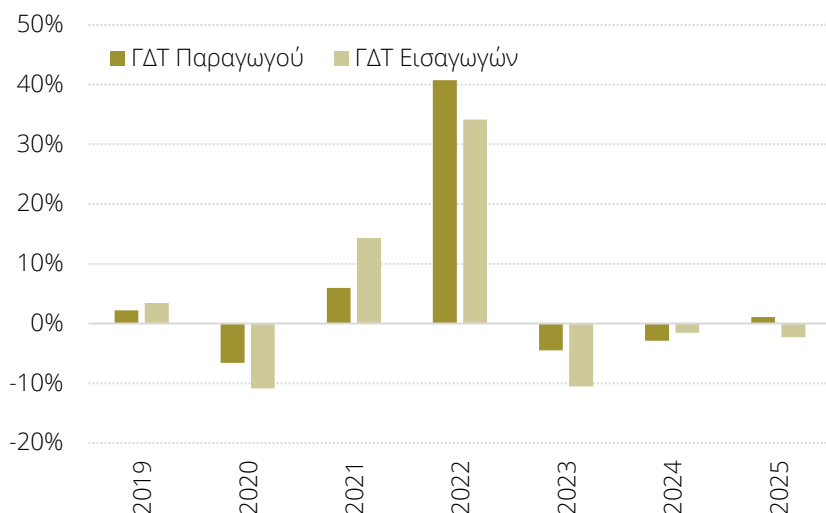
Αναφορικά με την εξέλιξη των τιμών στην πλευρά της παραγωγής την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου του 2025, ο Γενικός Δείκτης Τιμών Παραγωγού (ΓΔΤΠ), εγχώριας και εξωτερικής αγοράς συνολικά, κατέγραψε οριακή άνοδο σε σύγκριση με το ίδιο χρονικό διάστημα του 2024 (1,1%), καθώς η άνοδος των βιομηχανικών προϊόντων εκτός ενέργειας μετρίασε σημαντικά την υποχώρηση των ενεργειακών τιμών. Αναλυτικά, ο ΓΔΤΠ χωρίς την ενέργεια αυξήθηκε στο α' πεντάμηνο του τρέχοντος έτους κατά 1,5%, έναντι εντονότερης αύξησης 1,9% ένα έτος πριν. Ο ΓΔΤΠ για τα Ορυχεία-Λατομεία και Μεταποίηση υποχώρησε 2,8% σε συνέχεια αύξησης 2,1% ένα έτος νωρίτερα.

Σχετικά με την εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών Εισαγωγών (ΓΔΤΕ) την περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου του τρέχοντος έτους, σημειώθηκε ετήσια μείωση, 2,3%, έναντι ηπιότερης υποχώρησης, 1,6% ένα έτος πριν. Η μείωση των τιμών εισαγωγών εγχωρίως κατά 2,3% το α' τετράμηνο φέτος κατατάσσει την Ελλάδα στην τελευταία θέση, ως προς την αύξηση τους μεταξύ δεκατεσσάρων χωρών της Ευρωζώνης για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία στη συγκεκριμένη περίοδο. Η υψηλότερη αύξηση στις τιμές εισαγωγών σημειώθηκε στην Κροατία και την Εσθονία κατά 3,7% και 2,8%, αντίστοιχα έναντι υποχώρησης 41,6% και 1,4%, αντίστοιχα, ένα έτος πριν. Ενίσχυση του ίδιου δείκτη σημειώθηκε στην Ευρωζώνη, κατά 1,2%, έναντι μείωσης 5,0% τον αντίστοιχο μήνα του 2023. Αντίθετα, μείωση των τιμών εισαγωγών καταγράφηκε στην Σλοβενία, κατά 0,7%.

Διάγραμμα 3.25

Ετήσια μεταβολή ΓΔΤΠ και ΓΔΤΕ στην Ελλάδα (Ιανουάριος - Μάιος)

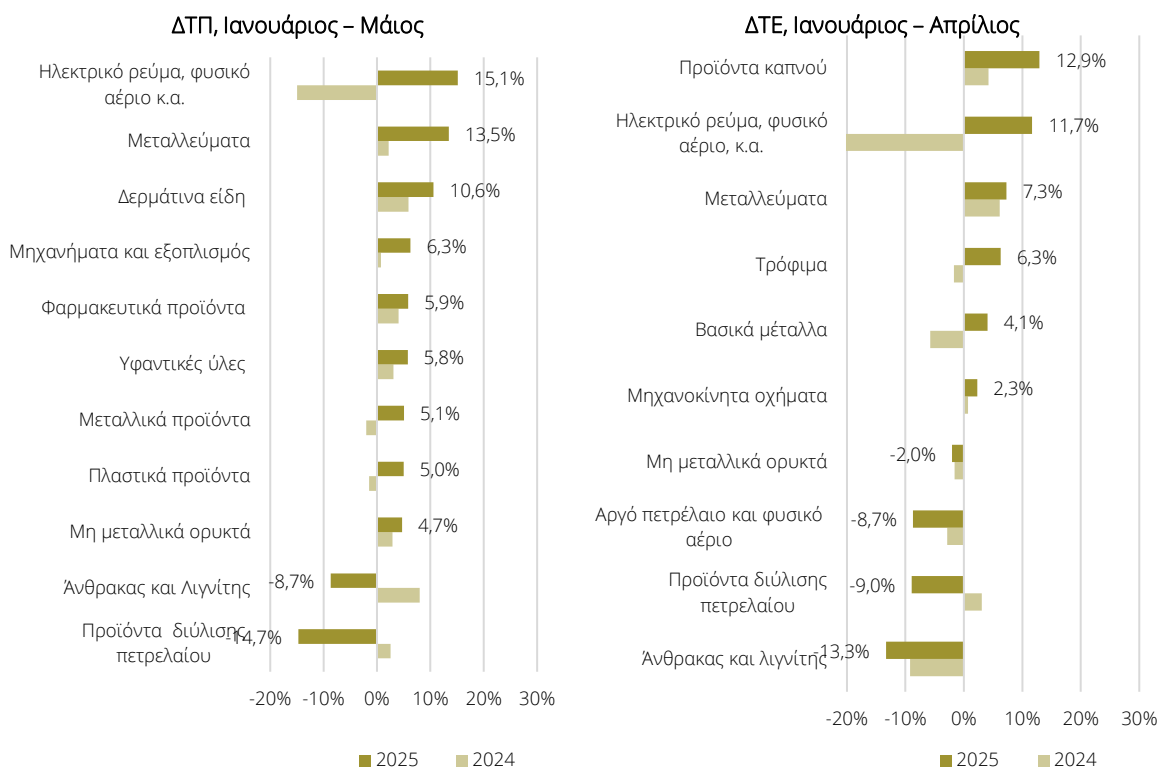

Υποχώρηση τιμών εισαγωγών (-2,3%) το α' τετράμηνο του 2025, κυρίως λόγω αρνητικής επίδρασης των τιμών των ενεργειακών αγαθών. Άνοδος στις τιμές παραγωγού το α' πεντάμηνο (1,1%).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία στοιχείων IOBE. Η ετήσια μεταβολή των τιμών εισαγωγών αφορά στο χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Απριλίου για το 2025.

Διάγραμμα 3.26

Ετήσιες μεταβολές ΔΤΠ και ΔΤΕ σε επιμέρους κατηγορίες αγαθών στην Ελλάδα

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία στοιχείων IOBE.

Μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις

Αναλύοντας τις βασικές συνιστώσες του εγχώριου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά το α' πεντάμηνο του τρέχοντος έτους, προέκυψε ότι η άνοδός του οφείλεται στην θετική επίδραση των τιμών των μη ενεργειακών αγαθών και υπηρεσιών. Η ήπια αρνητική επίδραση των ενεργειακών αγαθών στο εξεταζόμενο χρονικό διάστημα αντισταθμίστηκε από την ήπια θετική επίδραση των φόρων.

Σημειώνεται ότι, τον Μάιο του τρέχοντος έτος, τα κράτη μέλη της ΕΕ, ως απάντηση στη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας επέβαλλαν νέα δέσμη κυρώσεων, την 17η που αφορά σε ατομικές κυρώσεις και περιοριστικά μέτρα. Συγκεκριμένα, η ΕΕ θέσπισε περαιτέρω περιορισμούς σε εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και τεχνολογιών, πρόσβασης σε λιμένες και υπηρεσίες που σχετίζονται με τις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και περιοριστικά μέτρα που αφορούν σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς για φυσικά πρόσωπα, δέσμευση περιουσιακών στοιχείων και απαγόρευση διάθεσης κεφαλαίων ή άλλων οικονομικών πόρων σε άτομα και οντότητες.

Αναφορικά με τις τιμές των ενεργειακών αγαθών, η μέση διεθνής τιμή του πετρελαίου το α' εξάμηνο του 2025 σημείωσε μείωση συγκριτικά με ένα έτος πριν. Συγκεκριμένα, η μέση τιμή του πετρελαίου Brent διαμορφώθηκε στα \$71,9/βαρέλι, από \$83,8/βαρέλι ένα έτος πριν, καταγράφοντας μείωση 14,2%. Η άνοδος της μέσης ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα, κατά 1,1% σε σχέση με ένα έτος πριν, ενίσχυσε περαιτέρω τη

μεταβολή της τιμής του πετρελαίου σε ευρώ, με τη μέση τιμή του να διαμορφώνεται στα €65,8/βαρέλι.

Επίδραση ζήτησης

Ως προς τις αναμενόμενες εξελίξεις στην καταναλωτική ζήτηση, και για το τρέχον έτος η αναμενόμενη αύξηση της απασχόλησης και η νέα αύξηση του κατώτατου μισθού, η οποία πλέον με το νέο σύστημα αμοιβών επηρεάζει και το μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων και το επίδομα ανεργίας, καθώς και το νέο ειδικό μισθολόγιο ένστολων αναμένεται να τονώσουν το διαθέσιμο εισόδημα, και ακολούθως και την εγχώρια ζήτηση. Επιπρόσθετα η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, κατά 1%, η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αυτοαπασχολούμενους και τις ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και η μείωση ΕΝΦΙΑ για κατοικίες που ασφαλίζονται για φυσικές καταστροφές εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν το διαθέσιμο εισόδημα, και ακολούθως θα τονώσουν περαιτέρω την εγχώρια ζήτηση.

Τέλος, ενισχυτικά στο διαθέσιμο εισόδημα, αναμένεται να επιδράσουν μέτρα, όπως η απαλλαγή από το φόρο ασφαλίστρου συμβολαίων υγείας για παιδιά έως 18 ετών, η κατάργηση τέλους σταθερής τηλεφωνίας (5%) για συνδέσεις με οπτική ίνα, καθώς και η τριετής απαλλαγή φόρου εισοδήματος για κενά ακίνητα που θα ενοικιαστούν

Στο πλαίσιο των αλλαγών στη φορολογία εισοδήματος, και για το επόμενο έτος εξετάζεται η μείωση των συντελεστών φορολογίας για τα μεσαία εισοδήματα, καθώς και πακέτο παροχών το οποίο περιλαμβάνει κατάργηση του ΕΝΦΙΑ για την πρώτη κατοικία, με την προϋπόθεση ότι η αντικειμενική της αξία δεν υπερβαίνει τις €500.000, μείωση του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή στα εισοδήματα από ενοίκια, από το 15% στο 5%, καθώς και μείωση των τεκμηρίων διαβίωσης, εξελίξεις που αναμένεται να τονώσουν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών.

Συνεπώς, και λαμβάνοντας υπόψη τους παραπάνω παράγοντες εκτιμάται ότι η συνολική καταναλωτική ζήτηση αναμένεται να ενισχυθεί στην περιοχή του 1,2% και 1% το 2025 και 2026 αντίστοιχα, συντηρώντας σε ένα βαθμό τις υψηλές τιμές.

Επίδραση φόρων

Αναφορικά προς τις αναμενόμενες επιδράσεις των παρεμβάσεων έμμεσης φορολογίας, στο τρέχον έτος αναμένεται αυτές να είναι μηδαμινές στις μεταβολές του δείκτη τιμών. Αναλυτικά, η επαναφορά του συντελεστή ΦΠΑ στα σερβιριζόμενα μη αλκοολούχα ποτά (αναψυκτικά, μπύρες χωρίς αλκοόλ, αεριούχα νερά), στο 24%, δεν αναμένεται να επιδράσει στις τιμές το 2^ο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, καθώς έχει παρέλθει ένα έτος από την εφαρμογή του μέτρου. Ομοίως, οι μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ σε ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες (μεταφορές, γυμναστήρια, σχολές χορού, θεάματα αναψυχής) που παραμένουν για όλο το 2025, όπως και τα μέτρα στήριξης στα ακίνητα έως τον Δεκέμβριο του 2025 δεν αναμένεται να έχουν καμία επίδραση καθώς έχει παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την εφαρμογή τους.

Επίδραση ενεργειακών αγαθών

Σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στα ενεργειακά αγαθά, η διεθνής τιμή του πετρελαίου Brent διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο τον Ιούνιο του 2025 στα \$71,4 ανά βαρέλι, σημειώνοντας υποχώρηση 13,1% σε σχέση με ένα έτος πριν. Η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου τον ίδιο μήνα ανήλθε στο 1,15, υψηλότερα κατά 7% από ότι τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Ακολούθως, η μέση τιμή του πετρελαίου σε ευρώ διαμορφώθηκε σε €62,0 ανά βαρέλι, σημειώνοντας υποχώρηση της τάξης του 18,8% σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα.

Αναφορικά με την προσφορά πετρελαίου, η παραγωγή πετρελαίου από τις χώρες μέλη του OPEC αυξήθηκε κατά 150.000 βαρέλια/ημέρα τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο φτάνοντας τα 26,7 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Η Σαουδική Αραβία πραγματοποίησε τη μεγαλύτερη αύξηση τον Μάιο σε σύγκριση με τον Απρίλιο, καθώς αύξησε την παραγωγή κατά 130.000 βαρέλια/ημέρα. Αύξηση της ημερήσιας παραγωγής πετρελαίου καταγράφηκε και τον Ιούνιο, κατά 411.000 βαρέλια/ημέρα φτάνοντας τα 28,2 εκατ. βαρέλια ημερησίως.

Κατά την τελευταία συνεδρίαση τους τον Ιούνιο του 2025 τα μέλη του OPEC+, συμπεριλαμβανομένου και της Ρωσίας συμφώνησαν να προχωρήσουν στις προγραμματισμένες αυξήσεις της παραγωγής και τον Ιούλιο, με δυνατότητα, ωστόσο αναθεώρησης ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς. Συγκεκριμένα, συμφώνησαν να προχωρήσουν άλλη μια αύξηση κατά 411.000 βαρέλια/ημέρα για τον Ιούλιο, ανεβάζοντας το συνολικό ποσό παραγωγής κατά 1,37 εκατ. bpd μέχρι στιγμής ενώ απομένουν περίπου 830.000 βαρέλια/ημέρα σε σχέση με τις αρχικές περικοπές, με ενδεχόμενο για περαιτέρω αύξηση στο υπόλοιπο μέχρι το τέλος Οκτωβρίου. Συνεπώς, και σύμφωνα με εκτιμήσεις διεθνών οργανισμών προβλέπεται ότι η παραγωγή πετρελαίου του OPEC+ θα αυξηθεί κατά 0,3 εκατ. βαρέλια/ημέρα το 2025.

Η αύξηση της παραγωγής πετρελαίου το 2025 θα προέλθει κυρίως από χώρες εκτός του ΟΠΕΚ, λόγω της συνεχιζόμενης συγκράτησης της παραγωγής εκ μέρους του ΟΠΕΚ+. Σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών¹², η συνολική παγκόσμια παραγωγή πετρελαίου το 2025 αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,9 εκατ. βαρέλια ημερησίως το 2025 αύξηση η οποία θα προέρχεται περισσότερο από τις χώρες εκτός ΟΠΕΚ+ παρά στις χώρες ΟΠΕΚ+.

Αναλυτικά, η παγκόσμια παραγωγή πετρελαίου εκτός του ΟΠΕΚ+ εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 1,8 εκατ. β/ημέρα το 2025, με το μεγαλύτερο μέρος της προβλεπόμενης αύξησης να προέρχεται από τις χώρες της αμερικάνικης ηπείρου και συγκεκριμένα από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι ΗΠΑ εξακολουθούν να παράγουν περισσότερο πετρέλαιο από οποιαδήποτε άλλη χώρα, με την αύξηση της ημερήσιας παραγωγής τους να εκτιμάται σε 0,6 εκατ. β/ημέρα το 2025. Σε ετήσια βάση, η παραγωγή αργού πετρελαίου στις ΗΠΑ αναμένεται να ανέλθει κατά μέσο όρο σε 13,4 εκατ. βαρέλια ημερησίως το 2025. Επιπρόσθετα, η ημερήσια παραγωγή πετρελαίου στον Καναδά αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,3 εκατ. βαρέλια ημερησίως το τρέχον έτος, ενώ στη Βραζιλία λόγω των νέων πλωτών μονάδες παραγωγής αναμένεται αύξηση κατά 0,1 εκατ. βαρέλια ημερησίως το 2025.

Επομένως, η επακόλουθη αύξηση της παραγωγής του ΟΠΕΚ+ και η συνεχιζόμενη αύξηση της προσφοράς εκτός του ΟΠΕΚ+ θα οδηγήσουν σε μέση αύξηση των αποθεμάτων κατά 0,1 εκατ. βαρέλια/ημέρα κατά το υπόλοιπο του 2025, ασκώντας καθοδική πίεση στις τιμές του πετρελαίου.

Παγκόσμια ζήτηση

Οι προοπτικές της παγκόσμιας ανάπτυξης το 2025 φαίνεται να επιδεινώνονται σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβλέψεις διεθνών οργανισμών¹³. Ειδικότερα, η άνοδος του παγκόσμιου ΑΕΠ αναμένεται να διαμορφωθεί σε περίπου 2,9% το 2025, χαμηλότερα από τον ρυθμό που προβλεπόταν τον Μάρτιο του 2025 (3,1%), λόγω κυρίως της αυξημένης αβεβαιότητας που επιβαρύνουν τις επενδύσεις και την καταναλωτική ζήτηση. Η άνοδος του παγκόσμιου ΑΕΠ το 2026 αναμένεται να παραμείνει σταθερή στο 2,9%, αντανakλώντας κυρίως τις προβλέψεις για

¹² Energy International Agency, Short-Term Energy Outlook, Μάρτιος 2025

¹³ OECD Economic Outlook, Volume 2025 Issue 1 «Tackling Uncertainty, Reviving Growth», Ιούνιος 2025

επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας σε μεγάλες οικονομίες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς, το Μεξικό και η Κίνα.

Η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ στις Η.Π.Α. αναμένεται να διαμορφωθεί σε 1,6% το 2025 (ΟΟΣΑ, Ιούνιος 2025), χαμηλότερα από την προηγούμενη πρόβλεψη κατά 0,6 π.μ. τον Μάρτιο του 2025, λόγω των εξελίξεων αναφορικά με τα μέτρα εμπορικού προστατευτισμού, και σε 1,5% το 2026. Σε χαμηλότερα επίπεδα εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ευρωζώνη σε 1,0% το 2025, λόγω της ιδιωτικής κατανάλωσης καθώς τα πραγματικά εισοδήματα ενισχύονται, αλλά και της τόνωσης των επενδύσεων από την πιστωτική χαλάρωση και την εκταμίευση κεφαλαίων, ενώ για το 2026 προβλέπεται άνοδος 1,2%. Η ανάπτυξη στην Κίνα αναμένεται να υποχωρήσει στο 4,7% το 2025, λόγω κυρίως της υποτονικής καταναλωτικής ζήτησης, ενώ το 2026 ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να διαμορφωθεί στο 4,3%.

Η επιβολή ή ακόμα και η ανακοίνωση εμπορικών φραγμών, οι αυστηρότερες χρηματοπιστωτικές συνθήκες, και η εντεινόμενη πολιτική αβεβαιότητα αποτελούν παράγοντες που αποδυναμώνουν τις προοπτικές παγκόσμιας ανάπτυξης. Αναλυτικά, η εξασθενημένη εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων και των καταναλωτών σε συνδυασμό με την αυξημένη πολιτική αβεβαιότητα συνιστούν καθοριστικούς κινδύνους για την παγκόσμια ανάπτυξη. Επιπρόσθετα, η άνοδος του εμπορικού κόστους -ιδιαίτερα στις χώρες που εφαρμόζουν νέους δασμούς- είναι πιθανό να εντείνει τις πληθωριστικές πιέσεις, αν και αυτό μπορεί να αντισταθμιστεί εν μέρει από τις χαμηλότερες τιμές των βασικών εμπορευμάτων. Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές παραμένουν ορατοί. Οι βασικές ανησυχίες περιλαμβάνουν περαιτέρω κλιμάκωση ή ξαφνικές αλλαγές στις εμπορικές πολιτικές, την αυξανόμενη επιφυλακτικότητα καταναλωτών και επιχειρήσεων, καθώς και τη συνεχιζόμενη αναπροσαρμογή του κινδύνου στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Παράλληλα, ο πληθωρισμός ενδέχεται να παραμείνει αυξημένος για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το αναμενόμενο, κυρίως εφόσον ενισχυθούν οι πληθωριστικές πιέσεις. Από την άλλη πλευρά, μια έγκαιρη άρση των πρόσφατων εμπορικών περιορισμών θα μπορούσε να δώσει ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα και να συμβάλει στην αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων.

Σε αυτό το πλαίσιο εξελίξεων γίνεται υπόθεση ότι η μέση τιμή του πετρελαίου το 2025 θα διαμορφωθεί στα \$67/βαρέλι, σημειώνοντας μείωση στην περιοχή του 17% σε σχέση με το 2024, κυρίως λόγω της μείωσης της παγκόσμιας ζήτησης. Αντίστοιχα, γίνεται υπόθεση ότι η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου θα διαμορφωθεί στο 1,11 κατά μέσο όρο το 2025, ενισχυμένη κατά 2,6% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ακολούθως, η μέση τιμή του πετρελαίου σε ευρώ αναμένεται να ανέλθει στα €60,4/βαρέλι, μειωμένη κατά 19% σε σχέση με το 2024.

Για το 2026 προβλέπεται ότι η μέση τιμή του πετρελαίου θα διαμορφωθεί στα \$60/βαρέλι, καταγράφοντας υποχώρηση της τάξης του 10% σε σχέση με το 2025, κυρίως λόγω της περαιτέρω αύξησης των αποθεμάτων και της προσφοράς πετρελαίου. Αντίστοιχα, η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1,13 κατά μέσο όρο το 2026, ενισχυμένη κατά 1,8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ακολούθως, η μέση τιμή του πετρελαίου σε ευρώ αναμένεται να ανέλθει στα €53,1/βαρέλι, μειωμένη κατά 12% σε σχέση με το 2025.

Συνεκτιμώντας τις παραπάνω τάσεις και εξελίξεις στους κυριότερους παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν τις τιμές καταναλωτή **προβλέπεται πως ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ενισχυθεί ήπια το τρέχον έτος, με ρυθμό στην περιοχή του 2,8%, λόγω κυρίως της τόνωσης της εγχώριας ζήτησης.** Για το 2026 **προβλέπεται πως ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ενισχυθεί ήπια, με ρυθμό στην περιοχή του 2,3%, λόγω κυρίως της θετικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης.**

Ωστόσο, οι αβεβαιότητες γύρω από την εξέλιξη των τιμών το τρέχον έτος είναι ιδιαίτερα έντονες. Μια ενδεχόμενη νέα κλιμάκωση των πολεμικών συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή θα μπορούσε να αποσταθεροποιήσει τις αγορές ενέργειας, οδηγώντας σε περαιτέρω αύξηση των τιμών του πετρελαίου και, κατ' επέκταση, σε νέα άνοδο του πληθωρισμού. Παράλληλα, οι προστατευτικές πολιτικές των Ηνωμένων Πολιτειών, μέσω της επιβολής νέων δασμών, εντείνουν την αβεβαιότητα στο διεθνές εμπορικό περιβάλλον, διαταράσσοντας τις εμπορικές σχέσεις και επηρεάζοντας αρνητικά τη δυναμική της παγκόσμιας οικονομίας. Οι δασμοί – είτε επιβάλλονται είτε απλώς προαναγγέλλονται – σε χώρες όπως η Κίνα και η Ε.Ε. αυξάνουν το κόστος παραγωγής, το οποίο συχνά μετακυλίεται στους καταναλωτές, εντείνοντας τις πληθωριστικές πιέσεις και προκαλώντας διαταραχές στις εμπορικές ροές. Επιπλέον, οι συνεχιζόμενες αναταραχές στην Ερυθρά Θάλασσα έχουν προκαλέσει σημαντικές καθυστερήσεις στη μεταφορά εμπορευμάτων προς την Ευρώπη, καθώς τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων και τα δεξαμενόπλοια αναγκάζονται να ακολουθούν τη μακρύτερη διαδρομή μέσω του Ακρωτηρίου της Καλής Ελπίδας, γεγονός που αυξάνει σημαντικά το μεταφορικό κόστος και εντείνει την ανοδική πίεση στις τιμές.

Από την άλλη, αρνητική επίδραση στις τιμές μπορεί να επιφέρει η περαιτέρω ενίσχυση του ευρώ. Η συνεπακόλουθη μείωση των τιμών των εισαγόμενων αγαθών θα επιδράσει πτωτικά στο κόστος παραγωγής για τις εγχώριες επιχειρήσεις, εξέλιξη που ενδέχεται να επιφέρει υποχώρηση των τιμών.

Σημαντική πληροφόρηση για την εξέλιξη των τιμών το επόμενο χρονικό διάστημα παρέχουν και τα αποτελέσματα των μηνιαίων ερευνών οικονομικής συγκυρίας του IOBE, τα οποία συνιστούν πρόδρομες ενδείξεις για την εξέλιξή τους από την πλευρά της προσφοράς.

Οι τάσεις στις προβλέψεις μεταβολών των τιμών είναι μικτές κατά το β' τρίμηνο του 2025 έναντι του α' τριμήνου του τρέχοντος έτους. Συγκεκριμένα, οι προβλέψεις των τιμών κινούνται ήπια πτωτικά στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες, ενώ αντίθετα σημειώνεται μικρή αύξηση στο Λιανικό εμπόριο και τις Κατασκευές. Ως προς την αντίστοιχη περυσινή τριμηνιαία περίοδο, οι προσδοκίες για την εξέλιξη των τιμών κατέγραψαν έντονα ανοδική μεταβολή στις Ιδιωτικές Κατασκευές, ενώ κινήθηκαν πτωτικά στις Υπηρεσίες, στο Λιανικό εμπόριο και στη Βιομηχανία. Αναλυτικότερα:

Στη Βιομηχανία, οι προβλέψεις της πορείας των τιμών το β' τρίμηνο του έτους υποχώρησαν ήπια σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Συγκεκριμένα, ο δείκτης διαμορφώθηκε στις +2 μονάδες από +8 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ υποχώρησε κατά 6 μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 11% αναμένει πτώση τιμών βραχυπρόθεσμα, ενώ εξασθενεί στο 13% (από 17%) το ποσοστό όσων προβλέπουν άνοδό τους, με το υπόλοιπο 75% να αναμένει σταθερότητα.

Στο Λιανικό Εμπόριο, το ισοζύγιο των +14 μονάδων στις τιμές των επιχειρήσεων του τομέα κατά το προηγούμενο τρίμηνο ενισχύεται κατά 4 μονάδες, ενώ παράλληλα βρέθηκε 14 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2024. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 6% αναμένει πτώση τιμών βραχυπρόθεσμα, ενώ ενισχύεται στο 24% (από 22%) το ποσοστό όσων προβλέπουν άνοδό τους, με το υπόλοιπο 70% να αναμένει σταθερότητα. Στους επιμέρους κλάδους του Λιανικού Εμπορίου, οι μεταβολές στις προβλέψεις των τιμών το β' τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο ήταν μικτές στους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους. Στον κλάδο Τροφίμων -Ποτών, στα Υφάσματα-Ένδυση-Υπόδηση και στα Πολυκαταστήματα το ισοζύγιο των τιμών κινήθηκε αισθητά ανοδικά, ενώ αντίθετα στα Είδη Οικιακού εξοπλισμού και στους κλάδους Οχημάτων-Ανταλλακτικών ο σχετικός δείκτης κινήθηκε πτωτικά.

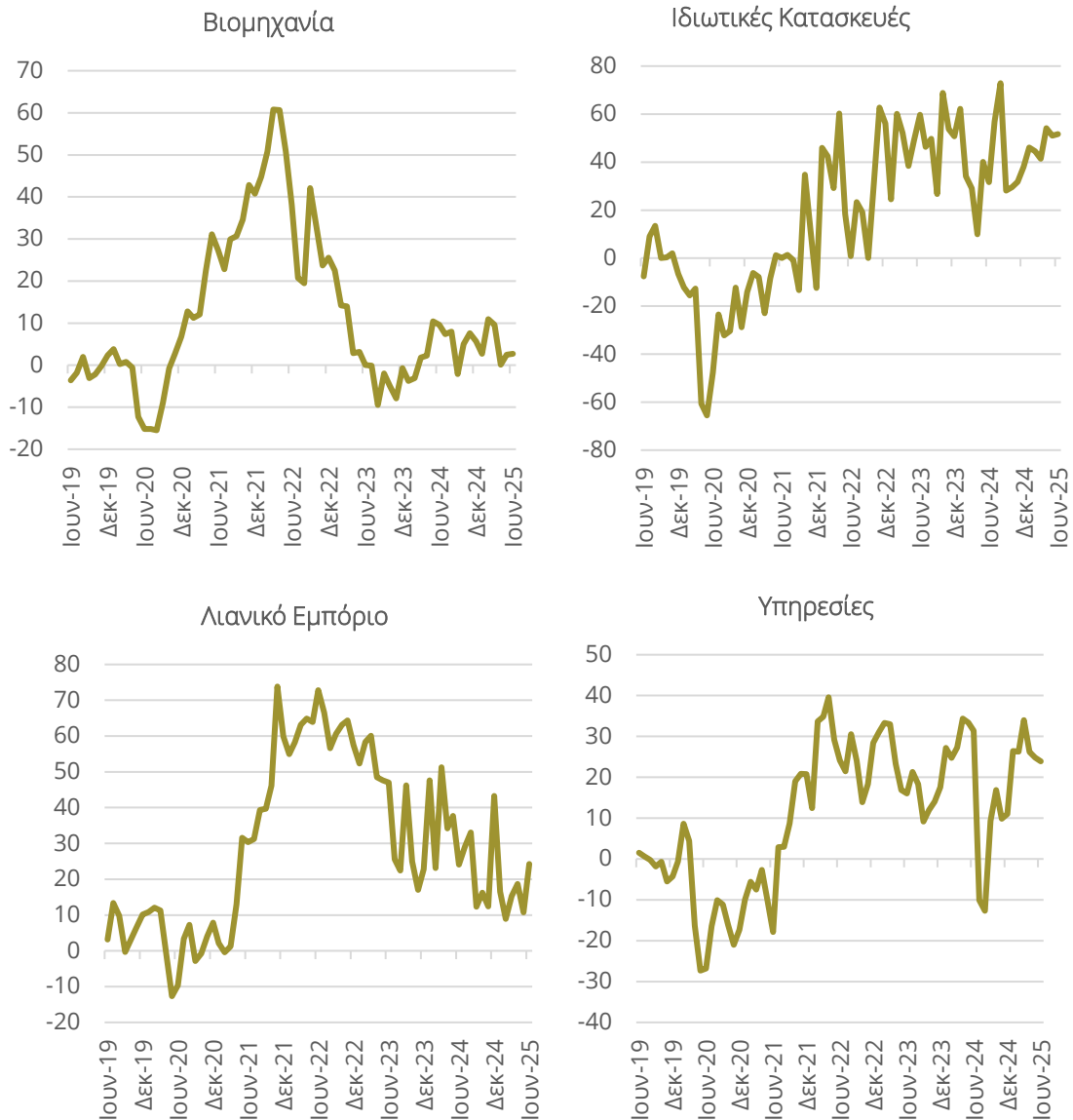

Ο μέσος δείκτης πρόβλεψης της μεταβολής των τιμών στις Υπηρεσίες το εξεταζόμενο τρίμηνο υποχώρησε ήπια σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκε στις +25 (από +29) μονάδες, ενώ παράλληλα κινήθηκε ελαφρά χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη μέση επίδοση του β τρίμ. 2024 (+33 μον.). Το εξεταζόμενο τρίμηνο, μόλις το 1% των επιχειρήσεων του κλάδου αναμένει μείωση τιμών, ενώ αντίθετα το 26% από 30% το προηγούμενο τρίμηνο αναμένει άνοδο. Στους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους, ο σχετικός δείκτης υποχώρησε σχεδόν σε όλους τους κλάδους με εξαίρεση τον κλάδο Ξενοδοχείων-Τουριστικών Πρακτορειών, όπου σημειώθηκε σημαντική βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Τέλος, στον τομέα των Ιδιωτικών Κατασκευών, το θετικό ισοζύγιο των +44 μονάδων του προηγούμενου τριμήνου ενισχύθηκε ήπια στις +52 μονάδες, έχοντας παράλληλα μεταβληθεί σημαντικά σε σύγκριση με το αντίστοιχο επίπεδο του 2024 (+27 μον.). Επιπλέον, μόλις το 2% των επιχειρήσεων του τομέα προβλέπει υποχώρηση των τιμών του κλάδου, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναμένουν άνοδο διαμορφώνεται στο 54% (από 45%), με το υπόλοιπο 44% (από 53%) να προβλέπει σταθερότητα τιμών.

Διάγραμμα 3.27

Προβλέψεις για εξέλιξη τιμών στο επόμενο τρίμηνο (ισοζύγιο απαντήσεων = διαφορά θετικών – αρνητικών απαντήσεων)

Πηγή: IOBE

Οι τάσεις στις προβλέψεις μεταβολών των τιμών είναι μικτές κατά το β' τρίμηνο του 2025 έναντι του α' τριμήνου του τρέχοντος έτους. Οι προβλέψεις των τιμών κινούνται ήπια πτωτικά στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες, ενώ αντίθετα σημειώνεται μικρή αύξηση στο Λιανικό εμπόριο και τις Κατασκευές.

4 Η συμβολή του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών στην ελληνική οικονομία¹⁴

- Η δραστηριότητα του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) επανήλθε δυναμικά μετά την ισχυρή πτώση που προκάλεσε η πανδημία.
 - ο Το 2023, η επιβατική κίνηση στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) ξεπέρασε τα επίπεδα του 2019, αγγίζοντας τους 28,2 εκατ. επιβάτες, από 25,6 εκατ. το 2019 και 15,2 εκατ. το 2014.
- Ως η βασικότερη πύλη για την εισροή ξένων επισκεπτών, το οικονομικό σύστημα του ΔΑΑ προσφέρει σημαντική στήριξη στην ελληνική οικονομία.
 - ο Το 3,8% του ΑΕΠ της χώρας (€8,6 δισεκ.) οφείλεται άμεσα ή μέσα από τις πολλαπλασιαστικές και τις ευρύτερες επιδράσεις στη δραστηριότητα του οικονομικού συστήματος του ΔΑΑ.
 - ο Σε όρους απασχόλησης, η συνολική επίδραση υπολογίζεται σε 214 χιλ. θέσεις εργασίας (4,2% της εγχώριας απασχόλησης).
 - ο Η συνολική συνεισφορά στα έσοδα του Δημοσίου υπολογίζεται σε €2,7 δισεκ.

¹⁴ Το κεφάλαιο βασίζεται σε πρόσφατη [μελέτη](#) που εκπονήθηκε από το IOBE, με την υποστήριξη του ΔΑΑ.

Εισαγωγή

Το 2018 το IOBE ολοκλήρωσε μελέτη για τη συμβολή του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) «Ελευθέριος Βενιζέλος» στην ελληνική οικονομία. Η μελέτη παρουσίασε την εξέλιξη των λειτουργικών μεγεθών του ΔΑΑ σε συγκριτική προοπτική με τα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας και διεθνώς και ανέδειξε την οικονομική επίδραση του οικοσυστήματος του ΔΑΑ σε εθνικό και τοπικό επίπεδο για το έτος 2017.

Έκτοτε, σημειώθηκαν ραγδαίες εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον που επηρέασαν σημαντικά τα λειτουργικά μεγέθη του ΔΑΑ, καθώς και τα μεγέθη και τη δομή της ελληνικής οικονομίας. Η πανδημία του COVID-19 και τα μέτρα που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό των μετακινήσεων διέκοψαν απότομα την πορεία ανόδου της επιβατικής κίνησης το 2020, ενώ μεταβλήθηκαν σημαντικά και τα μακροοικονομικά μεγέθη της χώρας, με περιορισμό των εισοδημάτων και της ροπής προς κατανάλωση των νοικοκυριών. Οι δυσκολίες που προκάλεσε η πανδημία στις αλυσίδες εφοδιασμού παγκοσμίως το 2021 και στη συνέχεια η μεγάλης κλίμακας εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία το 2022 οδήγησαν σε σημαντική άνοδο των τιμών ενέργειας και πρώτων υλών και κατά επέκταση σε πρωτόγνωρη για την εποχή του ευρώ κλιμάκωση του πληθωρισμού.

Ο σκοπός της παρούσας ανάλυσης είναι η εκτίμηση της συνολικής συνεισφοράς του ΔΑΑ στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας, στην Περιφέρεια Αττικής και στην περιοχή των Μεσογείων για το 2023, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πρόσφατα δεδομένα και εξελίξεις στην ελληνική οικονομία και στα βασικά μεγέθη λειτουργίας του ΔΑΑ. Συγκεκριμένα, αναλύεται η πορεία των βασικών μεγεθών και των προσδιοριστικών παραγόντων ζήτησης που αφορούν τη λειτουργία του ΔΑΑ την περίοδο 2017-2023 και εκτιμάται η συνολική συνεισφορά του ΔΑΑ σε όρους ΑΕΠ, φορολογικών εσόδων και απασχόλησης το 2023.

Το οικονομικό σύστημα του ΔΑΑ

Το οικονομικό σύστημα του ΔΑΑ περιλαμβάνει την εταιρία διαχείρισής του και πληθώρα άλλων οικονομικών μονάδων. Στις αρμοδιότητές της εταιρίας διαχείρισης του ΔΑΑ περιλαμβάνονται η λειτουργία του χώρου του αεροδρομίου και των επιχειρησιακών μονάδων που προσφέρουν υπηρεσίες στους επιβάτες, στις αεροπορικές εταιρίες και στους λοιπούς χρήστες, η αεροπορική ασφάλεια και η ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων και των τηλεπικοινωνιών.

Εκτός της εταιρίας διαχείρισης, στο οικονομικό σύστημα του ΔΑΑ συγκαταλέγονται οι εξής οντότητες:

- Αεροπορικές εταιρίες που εκτελούν πτήσεις στον ΔΑΑ
- Χρήστες: εταιρίες επίγειας εξυπηρέτησης σε επιβάτες, αεροσκάφη και εμπορεύματα (όπως χειρισμός ράμπας και αποσκευών, εφοδιασμός αεροσκαφών με καύσιμα κ.ά.)
- Ανάδοχοι: εταιρίες που έχουν συνάψει με τη διαχειρίστρια εταιρία συμβάσεις παραχώρησης για εμπορικές δραστηριότητες στο χώρο του αεροδρομίου (π.χ. εμπορικά καταστήματα, εταιρίες τροφοδοσίας πτήσεων, καταστήματα εστίασης κ.α.)
- Πάροχοι: εταιρίες που παρέχουν υπηρεσίες προς τη διαχειρίστρια εταιρία (π.χ. υπηρεσίες ασφάλειας, καθαριότητας, συντήρησης κ.α.) με δικό τους προσωπικό και οι οποίες αμείβονται για το έργο τους από τη διαχειρίστρια εταιρία
- Εμπορικό πάρκο στην περιοχή του αεροδρομίου (καταστήματα των εταιριών IKEA, Leroy Merlin, Κωτσόβολος, Factory Outlet και Shell), ο εκθεσιακός χώρος Metropolitan Expo και το ξενοδοχείο Sofitel

- Δημόσιες υπηρεσίες που δραστηριοποιούνται στο χώρο του αεροδρομίου, όπως το τελωνείο, η αστυνομία, η πυροσβεστική κ.α.

Η λειτουργία του ΔΑΑ την περίοδο 2017-2023

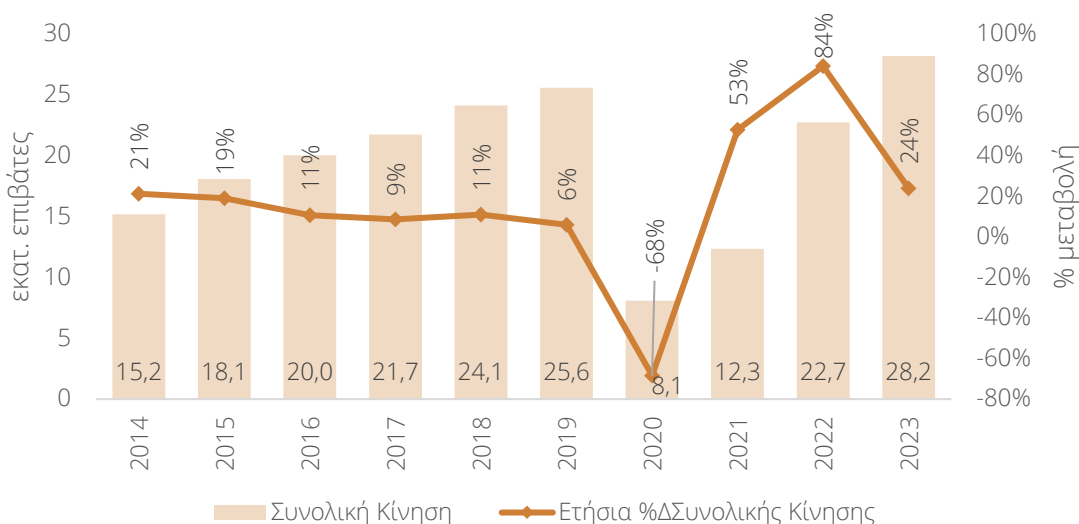
Μέσα στις ιδιαίτερα ευμετάβλητες συνθήκες του εξωτερικού περιβάλλοντος, ο ΔΑΑ κατέγραψε ισχυρή ανάκαμψη, σημειώνοντας ιστορικά υψηλά επίπεδα επιβατικής κίνησης (Διάγραμμα 1). Ειδικότερα, ο αριθμός των επιβατών που διακινήθηκαν από και προς τον ΔΑΑ ξεπέρασε τα 28 εκατ., υψηλότερος κατά περίπου 10% και 85% σε σύγκριση με το 2019 και το 2014 αντίστοιχα. Αντίστοιχη ανάκαμψη αναδεικνύεται και από την εξέλιξη του αριθμού πτήσεων, ο οποίος ανήλθε στις 242 χιλ. πτήσεις το 2023, υψηλότερος κατά 7,1% σε σχέση με το 2019 και κατά 56,3% σε σχέση με το 2014.

Το 38,8% της κίνησης επιβατών των αεροδρομίων της Ελλάδας το 2023 εξυπηρετήθηκε από τον ΔΑΑ. Το μερίδιο του ΔΑΑ είναι ακόμα υψηλότερο στην επιβατική κίνηση εσωτερικού (45,3% ή 8,8 εκατ. επιβάτες), αναδεικνύοντας τον σημαντικό ρόλο του ΔΑΑ ως κόμβο για αεροπορική διασύνδεση των προορισμών της χώρας τόσο μεταξύ τους όσο και με το εξωτερικό. Στην κίνηση εξωτερικού, με 19,3 εκατ. επιβάτες, ο ΔΑΑ εξυπηρέτησε το 36,4% του συνόλου της χώρας.

Σημαντική είναι η παρουσία του ΔΑΑ και στον Ευρωπαϊκό χάρτη αεροπορικών μετακινήσεων. Ο ΔΑΑ καταλαμβάνει την 19η θέση με βάση τη συνολική επιβατική κίνηση στην Ευρώπη. Κατατάσσεται στη δεύτερη θέση ανάμεσα στα μεγάλα ευρωπαϊκά αεροδρόμια με τη μεγαλύτερη αύξηση της κίνησης την περίοδο 2019-2024 μετά το νέο αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης (IST), το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2018. Αυτή η πρόοδος αποδεικνύει ότι ο ΔΑΑ έχει καταφέρει να αναβαθμίσει τη θέση του διεθνώς, με περιθώρια για ισχυρή περαιτέρω ανάπτυξη.

Διάγραμμα 4.1

Συνολική επιβατική κίνηση στο Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών, 2014-2023

Πηγή: ΔΑΑ Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

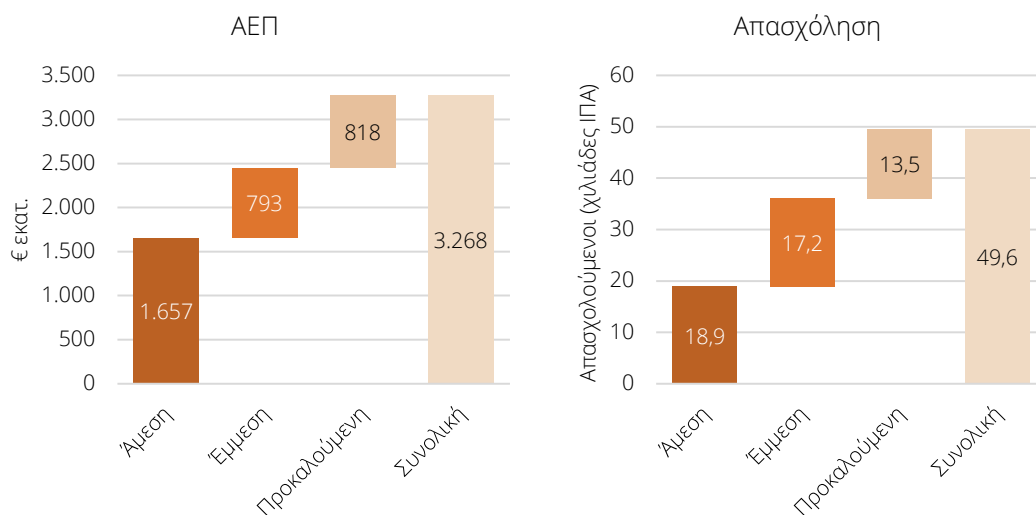
Συμβολή του οικονομικού συστήματος του ΔΑΑ στην ελληνική οικονομία

Εκτός από τη διακίνηση επιβατών, ο χώρος του αεροδρομίου φιλοξενεί πολυποίκιλες επιχειρηματικές δραστηριότητες που προσφέρουν αγαθά και υπηρεσίες προς επιβάτες και απλούς επισκέπτες. Μέσα από τη διαχείριση πτήσεων και τις υπόλοιπες δραστηριότητες που εκτελούνται στον χώρο του αεροδρομίου, το οικονομικό σύστημα ΔΑΑ εκτιμάται ότι συνεισέφερε

στην ελληνική οικονομία €3,3 δισ. σε όρους ΑΕΠ το 2023. Σε όρους απασχόλησης, η συνεισφορά του οικονομικού συστήματος του ΔΑΑ υπολογίζεται σε 49,6 χιλ. θέσεις εργασίας (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 4.2

Συνεισφορά του οικονομικού συστήματος του ΔΑΑ στο ΑΕΠ και στην απασχόληση, 2023

Πηγή: Ανάλυση IOBE

Σε τοπικό επίπεδο, η επίδραση από την λειτουργία του οικονομικού συστήματος του ΔΑΑ για το 2023 εκτιμάται σε €2,8 δισεκ. ή 2,7% του ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής, ενώ η επίδραση στην απασχόληση της Αττικής εκτιμάται σε 37,0 χιλ. θέσεις εργασίας ή 2,0% της συνολικής απασχόλησης της περιφέρειας. Στην περιοχή των Μεσογείων κατοικούν 4,7 χιλ. άτομα από τους απασχολούμενους στον ευρύτερο χώρο του αεροδρομίου, ενώ η συνολική συνεισφορά του ΔΑΑ στην απασχόληση στην περιοχή εκτιμάται σε 7,6 χιλ. θέσεις εργασίας.

Ευρύτερες επιδράσεις

Εκτός από την αξία που παράγεται εντός του χώρου του αεροδρομίου, ο ΔΑΑ συνεισφέρει σημαντικά στην οικονομία ως δίαυλος για την ταξιδιωτική κίνηση προς την Ελλάδα μέσα από το εκτεταμένο δίκτυο ξένων προορισμών που εξυπηρετεί. Οι ξένοι ταξιδιώτες που φτάνουν αεροπορικώς στην Αθήνα ενισχύουν την εγχώρια και τοπική δραστηριότητα, ιδίως σε κλάδους που σχετίζονται με τον τουρισμό, όπως τα καταλύματα, η εστίαση και οι μεταφορές.

Εκτιμάται ότι η διακίνηση επιβατών μέσω του ΔΑΑ συνεισέφερε €4,6 δισεκ. σε όρους ταξιδιωτικών εισπράξεων το 2023. Η συνολική συμβολή που προέρχεται από τη δαπάνη των ταξιδιωτών που φτάνουν στη χώρα μέσω του ΔΑΑ εκτιμάται σε €5,0 δισεκ. ή 2,2% του ΑΕΠ της Ελλάδας. Σε όρους απασχόλησης, η συνολική επίδραση από τους επισκέπτες εκτιμάται σε περίπου 157 χιλ. θέσεις εργασίας, επίπεδο που αντιστοιχεί στο 3,1% της εγχώριας απασχόλησης. Όσον αφορά στα φορολογικά έσοδα, η συνολική συμβολή από τους αλλοδαπούς τουρίστες εκτιμάται σε περίπου €1,5 δισεκ.

Επίδραση στην οικονομία έχουν και οι υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών που παρέχονται προς τα άτομα που ταξιδεύουν ή επισκέπτονται τον χώρο του αεροδρομίου. Η συνολική επίδραση από τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών και επισκεπτών του ΔΑΑ εκτιμάται στα €314 εκατ. σε όρους

ΑΕΠ. Επιπλέον, αυτές οι υπηρεσίες συνεισφέρουν στην ελληνική οικονομία 7,8 χιλ. θέσεις εργασίας και €89 εκατ. σε φορολογικά έσοδα.

Συμπεράσματα

Η λειτουργία του ΔΑΑ συμβάλλει σημαντικά στην οικονομική δραστηριότητα, στα δημόσια έσοδα και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο σύνολο της Ελληνικής οικονομίας. Αυτή η συνεισφορά προέρχεται αφενός από τη δραστηριότητα της επιχειρηματικής κοινότητας που έχει αναπτυχθεί εντός του ίδιου του αεροδρομίου (το οικονομικό σύστημα του ΔΑΑ) και αφετέρου από ευρύτερες επιδράσεις που σχετίζονται με την ανάπτυξη του διεθνούς τουρισμού μέσω του ΔΑΑ και την παροχή μεταφορικών υπηρεσιών προς τους επισκέπτες του αεροδρομίου.

Συνυπολογίζοντας τη συμβολή από τη λειτουργία του οικονομικού συστήματος του ΔΑΑ και τις ευρύτερες επιδράσεις του, η συνολική συνεισφορά του ΔΑΑ σε όρους ΑΕΠ εκτιμάται σε €8,6 δισεκ. ή 3,8% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας το 2023. Σε όρους απασχόλησης, η συνεισφορά διαμορφώνεται σε 214 χιλ. ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) ή 4,2% της συνολικής απασχόλησης της Ελλάδας.

Πίνακας 4.1

Συμβολή του ΔΑΑ στην ελληνική οικονομία

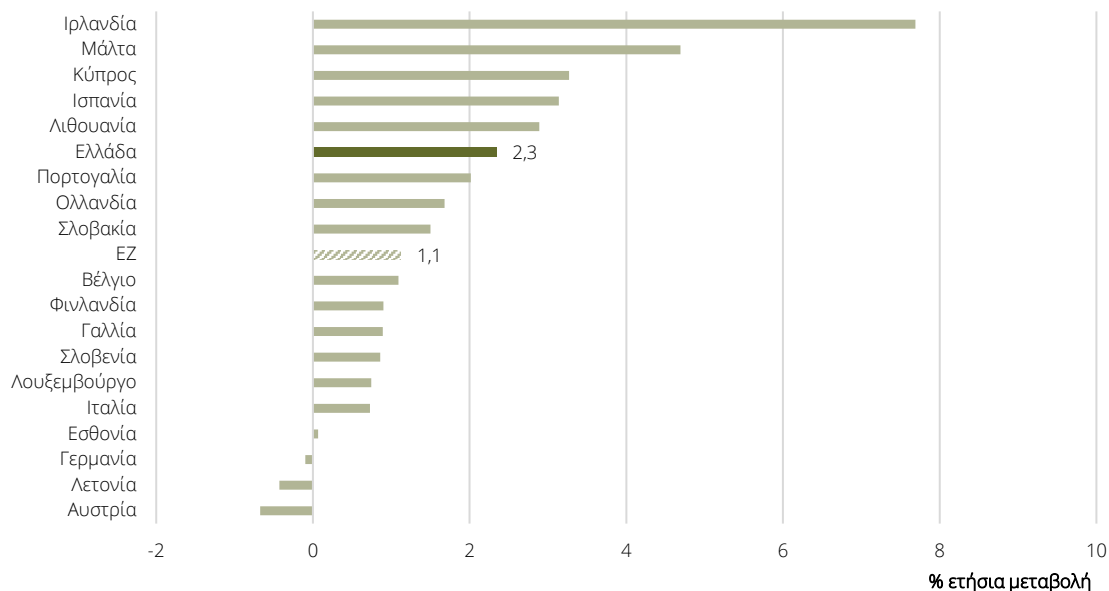
Κατηγορίες	ΑΕΠ (εκατ. €)	Απασχόληση (χιλ. ΙΠΑ)	Έσοδα δημοσίου (εκατ. €)
Οικοσύστημα ΔΑΑ	3.268	50	1.154
Τουριστική δαπάνη	5.020	157	1.467
Μεταφορικές υπηρεσίες	314	8	89
Σύνολο	8.602	214	2.710

Πηγή: Ανάλυση IOBE. Σημείωση: ΙΠΑ – Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διάγραμμα 1

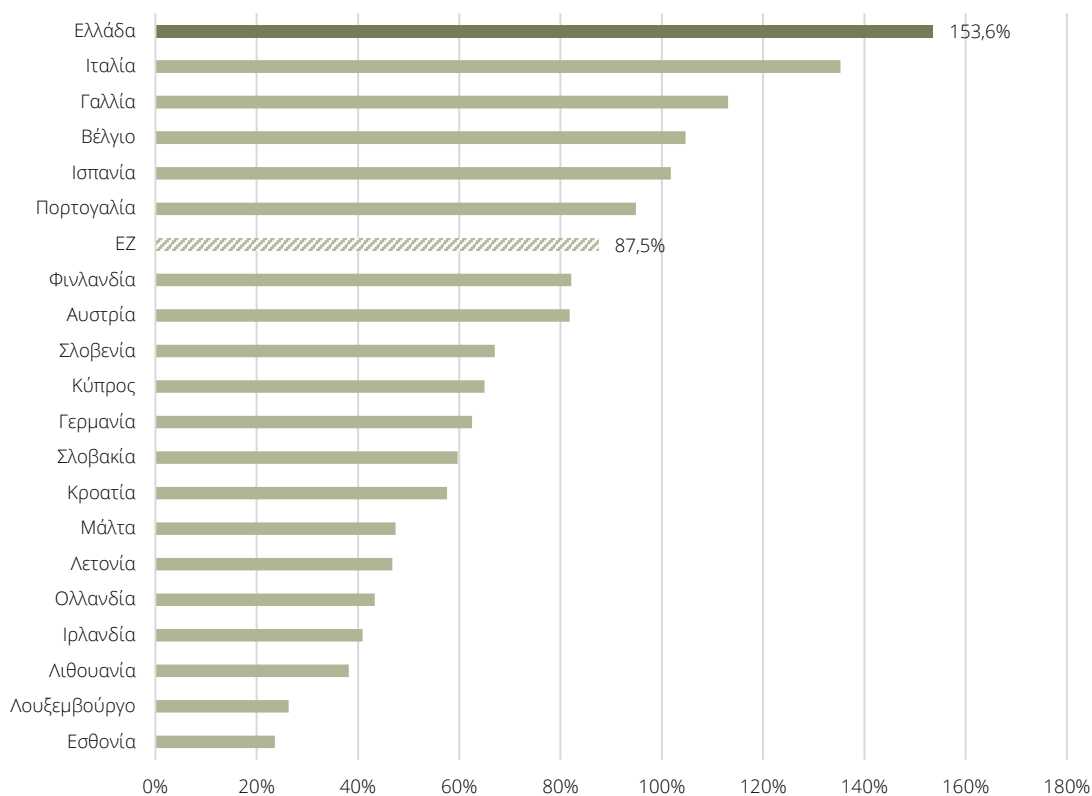
Ρυθμός Μεταβολής ετήσιου πραγματικού ΑΕΠ, α' τρίμ. 2025

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 2

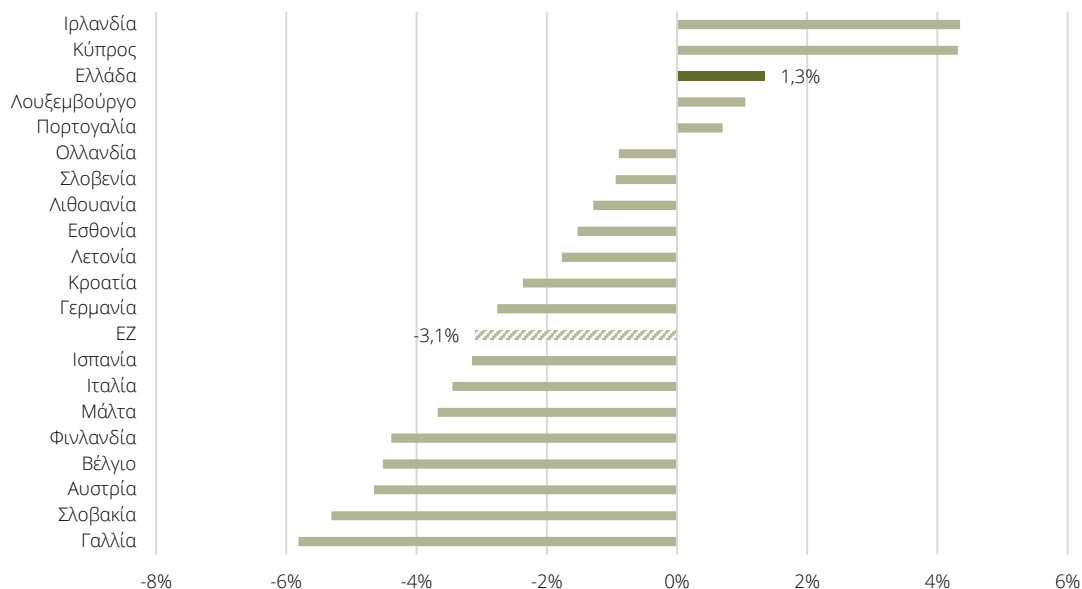
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ, δ' τρίμ. 2024

Πηγή: Eurostat

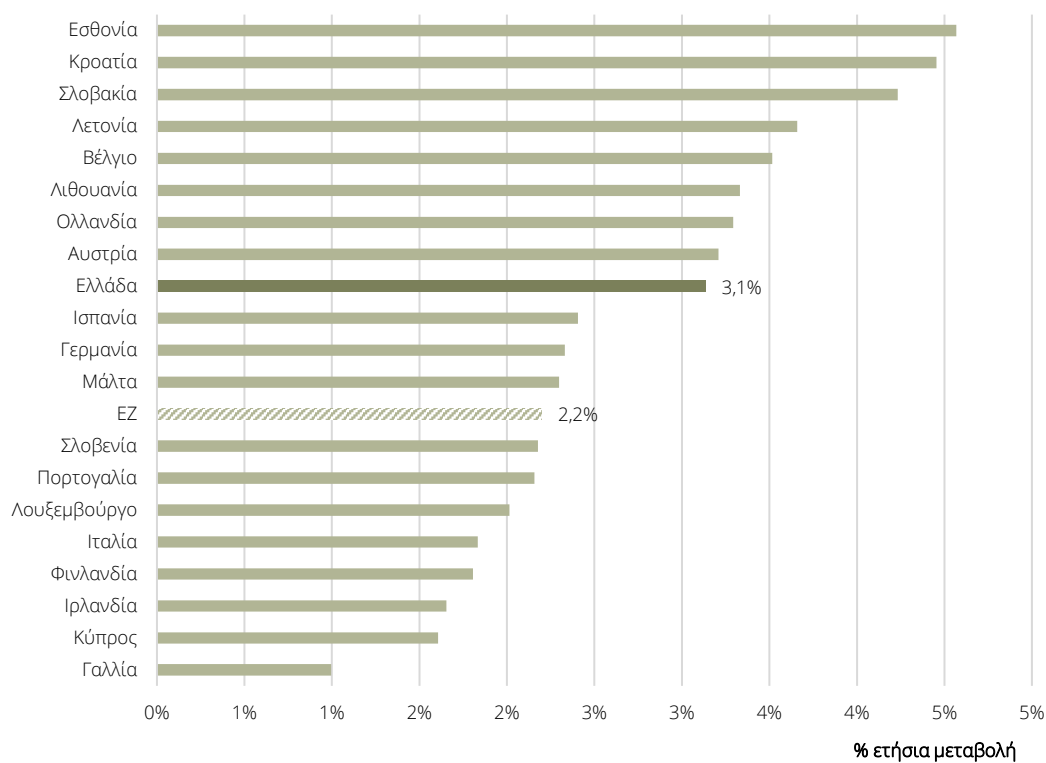
Διάγραμμα 3

Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ, 2024

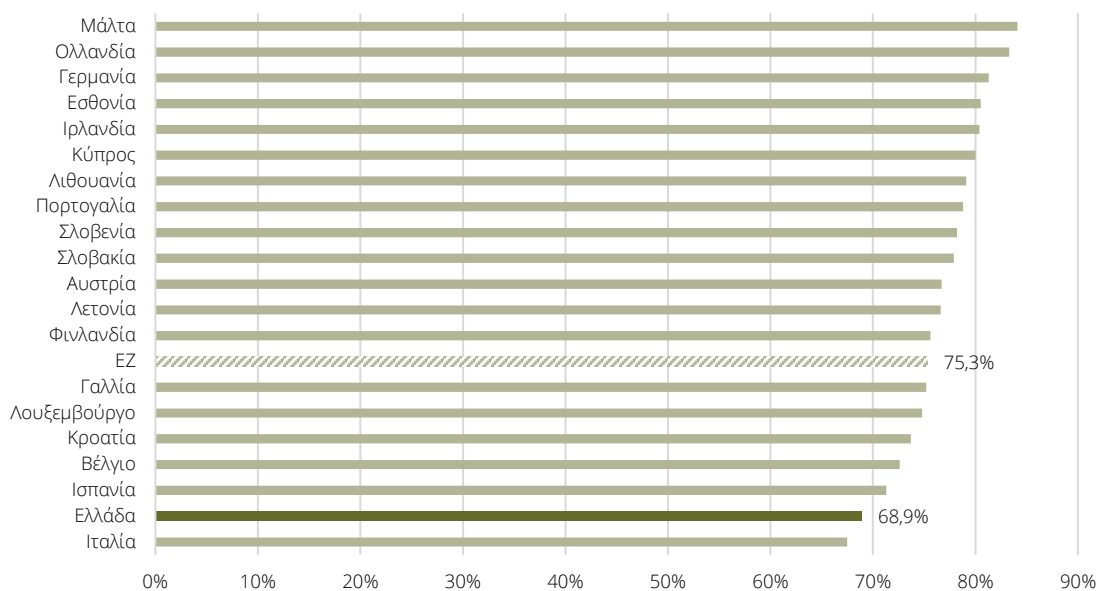
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 4 Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, Ιανουάριος - Ιούνιος 2025

Πηγή: Eurostat

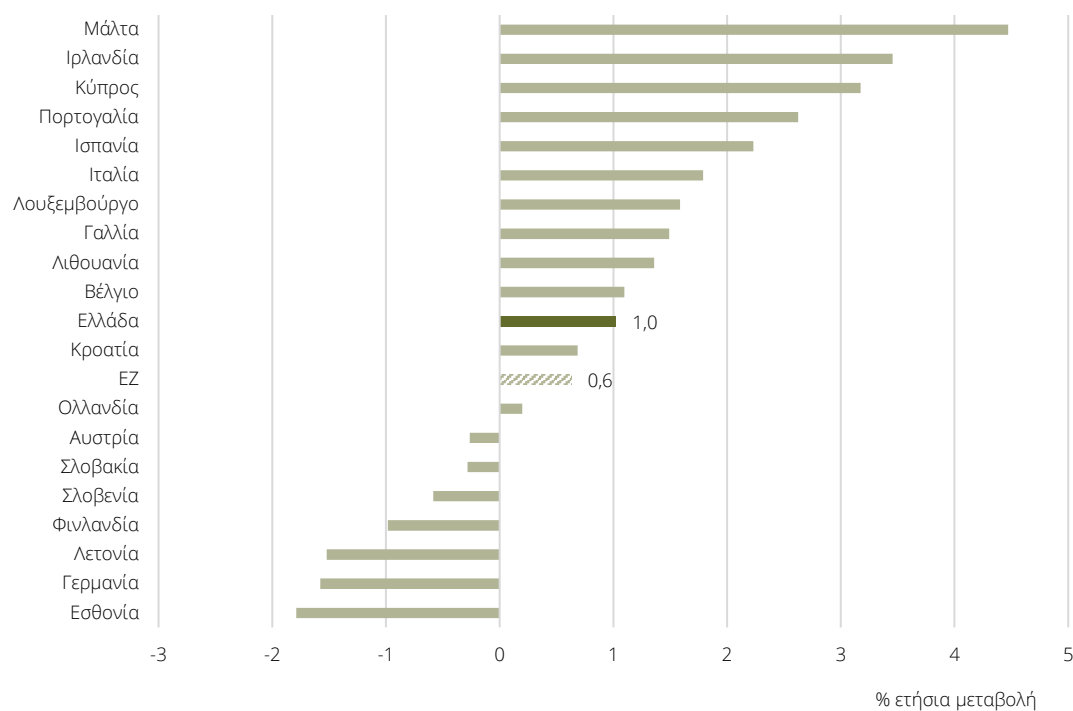
Διάγραμμα 5
Απασχόληση, α' τρίμ. 2025 (*)

(*) % απασχολούμενων ηλικίας 20-64 ετών στο σύνολο του αντίστοιχου πληθυσμού

Πηγή: Eurostat

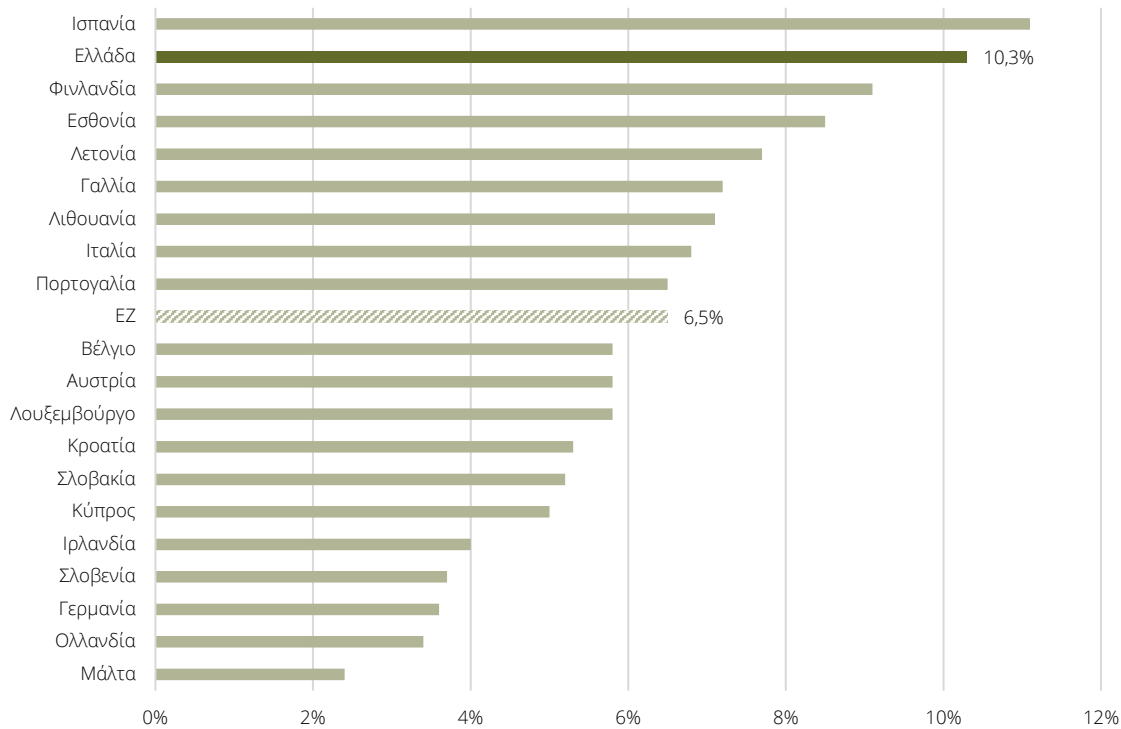
Διάγραμμα 6
Μεταβολή απασχόλησης, α' τρίμ. 2025 (*)

(*) αφορά απασχολούμενους ηλικίας 20-64 ετών

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 7
Ανεργία, α' τρίμ. 2025 (*)

(*) % ανέργων ηλικίας 20-64 ετών στο σύνολο του αντίστοιχου ενεργού πληθυσμού, μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Eurostat